râsul lumii râsul lumii râsul l
sul lumii râsul lumii râsul lum
râsul lumii
râsul

max davidson

interpretul grec

humanitas

MAX DAVIDSON (n. 1955) își împarte timpul între Londra natală și Cheltenham. Este un diagnostician abil al lumii în care trăiește, iar diagnosticul sună simplu și concis: lumea a luat-o razna. Ce poți face în situația asta, mai ales când ai condei? Evident, poți să-ți transformi semenii în personaje, să-i îmbraci în coperte de carte și să-i trimiți să amuze publicul. Romanele lui Davidson au darul de a destinde tocmai fiindcă se hrănesc din întâmplări prin care mulți dintre noi au trecut. Confuzia de persoană, contrastul dintre valorile tradiționale ale europeanului și ale americanului sau dorința de a părea altceva decât ceea ce ești asigură metabolismul personajelor create de englez. Cărțile lui – *The Wolf* (1983), *Beef Wellington Blue* (1985), *Hugger Mugger* (1986), *Suddenly in Rome* (1988) și *The Greek Interpreter* (1990) – respiră fluent și garantează buna dispoziție. Cine le citește își amână pătrunderea în spațiul marii culturi, dar culege o altă răsplată. Aceea a unei lecturi înviorătoare.

max davidson
interpretul grec

Traducere din engleză de
CORNELIA BUCUR

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Coordonatorul seriei
RADU PARASCHIVESCU

Ilustrația copertei
DANIEL NICOLESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DAVIDSON, MAX
Interpretul grec / Max Davidson; trad.: Cornelia Bucur.
– București: Humanitas, 2005
ISBN 973-50-1055-0

I. Bucur, Cornelia (trad.)

821.112.2-31=135.1

MAX DAVIDSON
THE GREEK INTERPRETER
Copyright © 1990 by Max Davidson
First published in Great Britain by Hodder and Stoughton Ltd.

© HUMANITAS, 2005, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/317 18 19, fax 021/317 18 24
www.humanitas.ro
Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel. 021/311 23 30,
fax 021/313 50 35, C.P.C.E. – CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro

ISBN 973-50-1055-0

Dragei mele Anna, aici la prima apariţie

1

1

Cei trei bărbaţi aşezaţi la coadă în aşteptarea unui taxi la ieşirea din aeroportul Don Muang erau ca trei manechine de croitorie de dimensiuni diferite: mic, mediu şi mare. Cel mic ardea de nerăbdare, uitându-se permanent la ceas. Cel mare era mai în vârstă, mai voinic, mai stăpânit: avea siguranţa de sine masivă, cu maxilare de granit, pe care o găseşti la americanii de vârstă mijlocie şi cu o situaţie materială confortabilă. Cel mediu era cu desăvârşire anonim. Se gândea la o femeie pe nume Christine.

Trecuse de zece. Restul pasagerilor plecaseră deja şi noaptea caldă şi grea promitea ploaie. Costumele le atârnau moale pe umeri, iar cămăşile le erau îmbibate de transpiraţie. Un şofer de taxi apăru de după o coloană.

— Încotro? îl întrebă el pe bărbatul cel mic de statură, aruncând un muc de ţigară pe jos.

— Hotel Europa, rosti un glas inconfundabil britanic. Cât?

Şoferul ridică din umeri.

— O sută de bahţi.

— Prea mult, prea mult. Şaizeci de bahţi.

— Nouăzeci de bahţi. Europa departe de-aici.

— Şaizeci de bahţi şi-atât, spuse englezul, agitând un arătător bondoc a mustrare (în febra bătăliei, o energie iraţională, ca de viespe, părea să-i zgâlţâie întregul trup). Nouăzeci de bahţi nu preţ bun.

— Optzeci de bahţi. Ultimul preţ.
— Şaizeci de bahţi, sau iau alt taxi.
— Şaptezeci de bahţi. Ultimul preţ.
— Şaizeci.
— Şaizeci şi cinci.
— Şaizeci.
Şoferul înclină fruntea, învins.
— Şaizeci de bahţi.
Azvârli valizele bărbatului în portbagaj şi urcă în maşină. Bărbatul se întoarse către ceilalţi.
— Pot să vă duc undeva?
— Mulţumesc, răspunse americanul. Şi eu stau tot la Europa.
— Mulţumesc, spuse şi celălalt. Şi eu la fel.
Porniră în viteză, cu englezul pe bancheta din faţă şi ceilalţi doi ţinându-şi valizele în braţe, în spate. Breteaua intră în autostradă şi şoferul se strecură printre maşini, făcându-şi loc pe banda de viteză.
— Negociezi la sânge, observă americanul cu o ironie uscată, care englezului îi scăpă.
Preluă subiectul cu entuziasm.
— A, aşa şi trebuie. Târguiala e un mod de viaţă aici. Se prefac că sunt indignaţi, dar le place la nebunie, altă limbă nu ştiu. Dacă cedezi la preţ, te înşală de fiecare dată. Dacă nu mă ţineam tare pe poziţie, am fi plătit cu douăzeci de bahţi mai mult.
— Şi cât face douăzeci de bahţi? întrebă plat americanul, care ştia deja răspunsul.
Ironia trecu din nou neobservată. Englezul se răsuci în scaun, întorcându-se cu faţa la el.
— Vreo cincizeci de pence. Optzeci şi cinci de cenţi americani. Ştiu că nu pare mult, dar contează principiul. Am auzit de cineva care a plătit o sută cincizeci de bahţi pe o cămaşă într-o piaţă de-aici. Şi după colţ a văzut exact aceeaşi cămaşă — acelaşi model, aceeaşi culoare, totul — cu

o sută douăzeci. Te pune pe gânduri, nu? Mie, unuia, cămaşa aia mi-ar fi stat în gât. Ar fi fost — se cutremură cast — ca şi cum aş fi umblat cu bunuri furate.

— Chiar şi aşa, cămaşa e ieftină, remarcă americanul.

— Asta aşa e.

Bănuiala că era luat în balon îşi făcu loc în mintea lui... dar i se păru prea revoluţionară, prea tulburătoare; se grăbi să continue.

— Oricum, calitatea mărfurilor de pe-aici nu e grozavă. Poţi să faci o afacere aparent fantastică şi să fii dezamăgit. Am auzit de cineva care a cumpărat un aparat de radio cu tranzistori din piaţă, cu o sută nouăzeci şi cinci de bahţi — adică mai puţin de cinci lire sterline, cu tot cu baterii. Unul din alea minuscule, care încap în buzunar, ştiţi despre ce vorbesc. S-a întors cu el în Anglia, l-a trecut prin vamă fără să plătească un penny şi după aia a constatat că nu prindea Radio Four pentru că aparatul era fabricat în Taiwan şi frecvenţele erau toate pe dos. Eu m-aş fi îmbolnăvit dacă mi s-ar fi întâmplat una ca asta.

Un zgârie-nori se prelinse prin dreapta maşinii, urmat de încă unul. Şoseaua se îngustă de la trei benzi pe sens la două şi traficul se aglomeră. Englezul privi mohorât pe geam.

— Avem noroc că-i duminică. În timpul săptămânii, poţi să stai cu ceasurile în aşa ceva.

— Văd că ştii bine Bangkokul, spuse americanul pe un ton aprobator.

Englezul avu iar sentimentul că e luat peste picior.

— Ca să fiu sincer, e prima dată când vin, recunoscu el.

— Atunci sunt impresionat de munca de cercetare.

— Păi, ştiţi cum e. Un prieten aici, un articol de ziar dincolo. Şi, desigur, în copilărie am fost în Africa, drept care sunt obişnuit cu tropicele şi cu întregul mod de viaţă de-aici. Lumea a treia — şi îşi arcui sprâncenele, riscând o glumă — e scoica mea.

Americanul dădu solemn din cap şi încercă să prindă privirea celui de-al treilea, dar acesta nu asculta. Stătea cu ochii pe jumătate închişi, întrebându-se cu ce avea să fie îmbrăcată Christine. Americanul se întoarse din nou spre englez.

— Şi dumneavoastră aţi venit tot pentru conferinţă?

— Întocmai. Sunt secretarul în funcţie al delegaţiei britanice, un fel de hamal cu ştaif. Nu-i cine ştie ce avantaj, dar dacă parlamentarii noştri fac vreun pas greşit, *eu* o iau peste nas de la ambasador. Apropo, mă cheamă Tight — şi o mână fu întinsă prin spatele scaunului, ca o valiză ieşită în plus la numărătoare. Peter Tight.

— Bill Ledgerwood. Sunt numărul doi din delegaţia americană.

Tight cântări informaţia.

— Congresmanul Ledgerwood, nu-i aşa? Din Delaware?

— Acum chiar sunt impresionat. Jumătate din locuitorii din Wilmington habar n-au cine sunt. Nu-mi spune că numele meu e celebru la Londra.

— În fine, nu tocmai celebru, ştiţi cât de puţină politică ştiu majoritatea oamenilor. Dar ziarele britanice mai importante publică ştiri din — ghilimelele încadrau ca nişte santinele formula tipic americană — „State". Poate că articolul pe care l-am citit era o simplă speculaţie, dar nu „intraţi în cursă" pentru '91?

Congresmanul îi făcu cu ochiul, savurându-şi neaşteptata celebritate.

— Nu... oficial. Mai am şase luni ca să mă hotărăsc şi nu ştiu nici eu în ce direcţie o să merg. E nevoie de o bază de putere şi e nevoie de susţinere. Cred că baza o am, dar mă cam îndoiesc cu privire la susţinere. Nu e ieftin să candidezi la preşedinţie, Peter.

— Nu, îmi închipui că nu e, spuse Tight, clipind.

Dintr-odată, preţul unei călătorii cu taxiul părea o chestiune minoră. Congresmanul îşi umflă uşor pectoralii. Ai

fi zis că sporea constant în dimensiuni, ca un balon care se umflă încet.

— Nouă ne place să credem, Peter, că orice cetăţean american poate ajunge la Casa Albă, indiferent de cât de jos porneşte. La şcoală suntem învăţaţi că toţi ne naştem egali, copii ai lumii libere. Nu avem un sistem social rigid, ca voi, englezii. Ajungem unde ajungem pe merit, cel puţin teoretic. Practic însă, am creat noi înşine un sistem prin care ne batem joc de toate astea. Dacă te-ai născut într-un orăşel oarecare, ca mine, trebuie să ajungi mai întâi milionar şi abia apoi începe să te bage în seamă lumea din Washington. Dacă nu strâng destui bani până la preliminarele din New Hampshire — şi nu vorbesc aici de bani de seminţe —, sunt un om mort. Să fie ăsta preţul democraţiei? Poate-mi spui tu, Peter.

Tight nu-i răspunse. Îl copleşise sentimentul că era un pion neînsemnat în jocul vieţii, distorsionându-i chipul şi transformându-i-l într-o mască tristă, nătângă. Îşi şterse câteva picături de transpiraţie de pe frunte cu dosul mâinii şi se aplecă să-i vorbească şoferului.

— Nu poţi să dai drumul la aerul condiţionat? Aer condiţionat!

Şoferul ridică din umeri.

— Treizeci de bahţi.

— Peste preţul cursei? Zece bahţi şi să zici mersi că ţi i-am dat.

— Douăzeci de bahţi. Ultimul preţ.

— Nu, nu, nu, zece bahţi. Drept cine ne iei?

— Douăzeci de bahţi.

— Zece bahţi. Dacă nu, te raportăm la poliţie. E ilegal să ceri bani în plus pentru aerul condiţionat. O şmecherie. O înşelătorie. Ah, dă-o-ncolo de treabă. Dă odată drumul la afurisita aia de instalaţie!

— Douăzeci de bahţi.

— Te previn.

Pe chipul visător de pe bancheta din spate se deschiseră ochii.

— *Karuna*, murmură bărbatul.

Şoferul înclină din cap şi porni instalaţia de aer condiţionat. Tight se făcu stacojiu.

— Felicitări, mormăi el acru.

Congresmanul chicoti.

— Fir-aş al naibii, parcă ai apăsat pe un buton. Ce i-ai spus?

— *Karuna* — omul făcea eforturi să nu pară mulţumit de sine, lucru imposibil însă — înseamnă „te rog" în thailandeză.

Congresmanul izbucni în hohote.

— Nu, serios? Un lucru util. Vorbeşti limba?

— Puţin. Face parte din meseria mea.

— Ce meserie?

— Sunt interpret de simultană.

— Nu, zău? Trebuie să fie o meserie interesantă.

— Poate fi.

Zâmbi strâmb şi îşi schimbă poziţia genunchilor. Odată cu conversaţia care prindea rădăcini, fu nevoit să abandoneze gândurile despre Christine.

— La conferinţele de felul ăsta, stau într-o cabină de sticlă, cu căştile pe urechi şi un microfon, şi fac traducerea în engleză a tuturor discursurilor care se ţin în italiană sau franceză. Uneori şi din spaniolă.

— Trebuie să ţii minte o grămadă de limbi străine.

— Mă descurc.

Omul avea groaza intelectualului faţă de o aparentă înfumurare: se retrase în modestia lui ca un animal care fuge să se ascundă.

— E aproape singurul lucru la care mă pricep.

— Asta nu-mi vine a crede, domnule...

— De Battista. Stavros de Battista.

— Carevasăzică eşti italian?

Stavros ezită.

— Nu tocmai.

Ar fi vrut să explice că nu era nimic, nimeni. Născut în India, fiul soției pe jumătate grecoaice a unui diplomat pe jumătate german care murise când copilul avea trei ani; adoptat de un ziarist italian care se căsătorise cu mama lui la Viena și o părăsise la Madrid; educat la Paris, Oxford și Heidelberg; domiciliat în Elveția, împreună cu o soție irlandeză... Era însă prea mult de regurgitat într-un taxi.

— Grec, spuse el, din respect pentru maică-sa.

În oglinda retrovizoare, văzu buzele lui Tight formând un rânjet disprețuitor. Congresmanul dădu din cap.

— Și unde ți-e casa? La Atena?

— Nu.

Din nou, o mică ezitare. Casa era un apartament cu trei dormitoare la Geneva, cu două pisici, o saună și o nevastă care nu-l mai iubea. Casa era un șir lung de tăceri punctate de certuri și împăcări stângace în pat, duminica dimineața. Dar cum să-i explici toate astea unui străin? Și oare adevărul nu era mai simplu? Casa era acolo unde se afla Christine.

— La Geneva, răspunse el.

— Mi se spune că-i un loc frumos.

— Nu-i rău.

— Mergi vreodată și la Washington?

— Uneori. Chiar săptămâna viitoare am o conferință acolo — Simpozionul Internațional pentru Întreprinderi Mijlocii. Încă un nenorocit de atelier pe bază de vorbărie.

— Serios?

În glasul congresmanului se strecură o undă de interes real. Până acum făcuse conversație de salon și o făcuse bine, cu ușurința politicoasă a tuturor compatrioților lui. Acum însă trecu într-o viteză superioară: întrebarea fusese pusă ca și cum răspunsul ei l-ar fi interesat într-adevăr.

— Și zbori duminică?

— Da.

— Cu zborul Thai Airlines, prin Dallas?

— Aşa cred. Pleacă la şapte dimineaţa.

Congresmanul zâmbi larg.

— Înseamnă că zburăm cu acelaşi avion. Ce interesant. Zău aşa, e foarte interesant.

Şi, cu un entuziasm provocat de această coincidenţă, care lui Stavros i se păru excesiv, îi strânse mâna cu căldură. Tight rămase tăcut pe bancheta din faţă, fără a înţelege unde era gluma.

2

Hotelul Europa se afla la marginea oraşului, izolat pe o insulă pe care trei căi de acces se împreunau, formând o autostradă. Treizeci de etaje de beton se înălţau spre cerul nopţii; pe la jumătate, un banner ura bun venit delegaţilor la cea de-a 57-a Conferinţă a Ligii Mondiale a Parlamentelor. În hol, o femeie din Australia cu fundul mare ţipa la un hamal; în apropiere de automatele cu fructe se desfăşura o dispută în limba germană. Oaspeţii aflaţi în căutarea adevăratului Bangkok s-ar fi simţit victime ale unei glume proaste, dar Stavros zâmbi ca un om care pune piciorul pe plajă şi simte pentru prima oară mirosul mării. Christine era marea. În cinci minute, avea să fi intrat în ea.

Drumul le fu blocat de un localnic în sacou alb, care ţinea o pancartă pe care scria: „Dl senator William Ledgerwood".

— V-au avansat, spuse sec Tight.

Congresmanul păru stânjenit.

— Pentru Dumnezeu, nu-i spune cine sunt. Înainte de orice altceva, trebuie să fac un duş.

Se îndreptă pe ocolite spre recepţie, pe după un paravan din plante tropicale. Stavros ajunse înaintea lui.

— La ce cameră e domnişoara Golding, vă rog?

Recepţionerul tastă întrebarea pe un computer şi se uită cu ochii mijiţi la monitor.

— Camera 722, domnule. Dumneavoastră sunteţi la 703, care e la acelaşi etaj. Vreţi s-o sun pe domnişoara Golding?

— Nu, nu e nevoie. N-am nici un mesaj, nu?

Funcţionarul consultă din nou computerul.

— Aveţi unul, domnule. Sunteţi rugat să o sunaţi pe doamna de Battista cât mai curând posibil. Este soţia dumneavoastră?

— E... mama.

Congresmanul, care ascultase conversaţia, îl bătu uşor pe spate.

— Dacă ea e maică-ta, eu sunt regele Thailandei. Distracţie plăcută cu domnişoara Golding, Stavros.

— Mulţumesc, asta am de gând.

Pe oricine altcineva s-ar fi înfuriat, dar tentativele de apropiere ale congresmanului aveau o inocenţă înşelătoare. Într-unul dintre impulsurile absurde pe care doar conferinţele internaţionale le pot genera, se trezi că îi strânge din nou mâna.

— Ne vedem mâine dimineaţă.

— Noapte bună, Stavros.

Un echipaj aerian de la Lufthansa îl urmă la urcarea în lift. Stewardul flirta cu una dintre stewardese; făcu o glumă în germană şi nasturii hainei de uniformă părură să sclipească de mulţumire când fata râse. Coborâră la etajul trei; cineva spuse ceva despre dans, mai târziu. Un negru cu o mustaţă groasă şi nişte ochelari enormi le luă locul în ascensor. La reverul hainei avea un ecuson de delegat. „P. Achapong, Republica Populară Congo", citi Stavros. Înclină politicos din cap; omul îl imită în chip de răspuns. La etajul următor urcară o franţuzoaică (nu putea fi decât franţuzoaică) şi un bărbat înalt şi blond, care ar fi putut fi danez. Alte înclinări politicoase din cap. Bărbatul blond

afirmă că era cald, *ya*, şi toată lumea spuse că *ya*, era cald. Stavros simţi un val inexplicabil de plăcere; uneori era bine să te învârţi în lumea aceasta, lumea anonimatului internaţional în care barierele dispăreau şi fiecare om era un străin în căutare de prieteni.

Găsi camera 703 şi îşi aşeză unica valiză neagră jos, lângă pat. Întotdeauna călătorea cu bagaje puţine — bunurile materiale erau pentru el la fel de lipsite de importanţă ca naţionalitatea. Un bărbierit rapid, o examinare neliniştită în oglindă şi Stavros ieşi iar pe coridor. Camera 722 era pe latura cealaltă a hotelului, vizavi de ceva care se chema Apartamentul Oficial.

— Stavvy. Dragule.

Nu se schimbase. Nu se schimba niciodată. Era firul neîntrerupt de care atârna întreaga lui viaţă. Simplul ei surâs îl punea pe jar, aşa că se sărutară ca un cuplu de două ori mai tânăr, strâns lipiţi unul de celălalt, în timp ce depăşeau cu paşi mici minibarul, îndreptându-se către pat. Nu auziră prima bătaie în uşă, dar cea de-a doua fu mai puternică. Înjurând, Stavros se duse să deschidă.

— Da, ce este?

— Domnu' senator Ledgerwood?

Îl recunoscu pe thailandezul care aştepta cu pancarta în hol. Aceasta i se iţea şi acum din buzunar, iar mâinile îi tremurau. Avea o siluetă chircită, care aproape că îţi inspira milă, iar în ochi i se citea teama — genul de individ căruia îi dădeai de pomană pe stradă.

— Nu, spuse Stavros blând. Nu sunt Ledgerwood. Regret.

— 'Partamentu' oficial?

Accentul îi era atât de stricat, încât nu pricepu. Apoi se lumină şi îi arătă uşa de vizavi.

— A, da. Mulţumesc.

Bărbatul se înclină a scuză şi bătu la uşa opusă. Stavros atârnă de clanţă cartonaşul pe care scria „Nu deranjaţi"

şi se întoarse lipăind în pat. Christine îşi scosese pantofii şi îşi privea unghiile de la mâini.

— Cine era, Stavvy?

— Cineva care a greşit camera. Nu contează.

Se sărutară iar, cu o patimă înnoită, cu un dor înnoit. Era oare prea mult să faci opt mii de kilometri pentru aşa ceva? Când se opriră să respire, bluza lui Christine dispăruse deja, iar el îi umbla la breteaua sutienului.

— Mi-a fost dor de tine, gemu el într-o şoaptă groasă. De ce n-ai venit la Strasbourg?

Nerăbdătoare, Christine îşi desfăcu singură sutienul.

— M-am înscris prea târziu. Şi-au recrutat oamenii la nivel local.

— Dar la Washington vii?

— Da.

— Şi la Caracas?

— Da.

— Şi la plenara GATT de la Lagos?

— Da, da.

— Minunat.

Se strecură ca un ţipar afară din pantaloni şi rămase deasupra ei, cu buzele apăsate peste ale ei. Meseria lor nu era dintre cele mai fascinante: erau simpli funcţionari, portavoci care repetau fără să gândească banalităţile altora. Dar viaţa amoroasă a unui interpret de simultană putea constitui un nectar îmbătător, punerea în operă a unei fantezii inimaginabile. Ce alt soţ mai putea fi necredincios cu atâta uşurinţă? Atât de des? Atât de departe de casă? Într-o linişte atât de deplină? Atunci se auzi o nouă bătaie la uşă. Apoi alta. Cu o furie rece, Stavros îşi trase pantalonii. Grecii iau sexul foarte în serios: sunt aproape singurul dintre popoarele europene care încă îl preferă mâncării.

— Dacă-i tot individul ăla, îl omor cu mâna mea.

— De ce n-ai pus plăcuţa cu „Nu deranjaţi"?

— Am pus-o. Pesemne că e şi orb, şi tâmpit.

— Pune-ţi cămaşa, Stavvy.

— Ba n-o să-mi pun nici o cămaşă. Începe să mi se pară c-o aud pe Monica vorbind — nu pot să sufăr. Am făcut opt mii de kilometri ca să scap de vaca aia şi n-am de gând să mă las frecat la cap de un oriental cu ochii crucişi, care nu ştie să citească o propoziţie simplă în englezeşte. A, dumneavoastră sunteţi, domnule congresman.

Ledgerwood stătea în prag, privindu-l de la înălţime, cu un zâmbet bleg pe faţă, cu braţul drept pe jumătate întins, parcă pentru încă o strângere de mână.

— N-am ales momentul potrivit, aşa-i, Stavros?

Îi aruncă o privire de gheaţă.

— Nu, nu e momentul potrivit.

— Fir-ar să fie, îmi pare rău. Am văzut plăcuţa şi m-am gândit că n-o să te bucuri prea tare să mă vezi. Adevărul e că am nevoie de cineva.

— Şi de ce m-aţi ales tocmai pe mine?

— Limbile străine, Stavros. Eşti un tip internaţional şi... ce să zic — zâmbetul bleg reveni — când nu sunt în Delaware sau la Washington, mă cam pierd. (Se aplecă înainte cu un aer conspirativ şi arătă cu degetul peste umăr.) La mine în apartament e un tip care mi-a istorisit cea mai incredibilă poveste pe care am auzit-o vreodată. Cel puţin, mie mi se pare incredibilă... Chestia e însă că nu pricep tot ce-mi spune. Ai zece minute la dispoziţie? E un serviciu pe care n-am să-l uit, Stavros.

— Ştiu şi eu...

— Măcar cinci minute. Doar câteva cuvinte care-mi dau bătaie de cap. Şi, ca să fiu sincer — congresmanul făcu o pauză, lăsându-l să treacă pe delegatul congolez, urmat de un hamal care ducea două valize enorme —, ca să fiu sincer, dacă am înţeles eu bine, viaţa tipului ar putea fi în pericol.

Stavros îşi aminti pancarta, ochii înspăimântaţi şi mâna tremurând nestăpânit. Lăsă umerii în jos, resemnat.

— Cinci minute. Atât.

Se întoarse în cameră şi îşi puse cămaşa. Christine stătea întinsă în pat, cu cearşaful acoperindu-i sânii. Îl urmărea neliniştită.

— Chiar trebuie să te duci?

— Mă tem că da. Mă întorc în cinci minute. (Se aplecă să o sărute.) M-aş simţi prost dacă n-aş face nimic. Mă-ntorc repede. Promit.

— Vezi să te ţii de cuvânt, spuse ea, trăgându-l de ceafă în jos şi muşcându-i flămând buzele. Dacă întârzii, adio Addis Abeba...

Addis Abeba, pentru că era locul unde făcuseră dragoste pentru prima dată, într-o cameră fierbinte de hotel, pe furtună, în mijlocul unei plenare a Convenţiei Panafricane asupra Controlului Populaţiei, în 1986.

3

Apartamentul Oficial era mai mare decât restul camerelor. O canapea şi două fotolii stăteau în jurul unei măsuţe de sticlă, iar patul era drapat cu o învelitoare enormă, galbenă; alături erau aşezate un vas rotund cu flori şi aparatul de ras electric al congresmanului. Thailandezul şedea într-un colţ, cu chipul în umbră. Se ridică pe jumătate în picioare în întâmpinarea lui Stavros, care îi întinse mâna.

— Mă numesc Stavros. Sper să vă pot fi de folos.

Bărbatul înclină din cap.

— Chiung.

Îi strânse delicat mâna, atingând doar vârfurile unghiilor lui Stavros. Congresmanul îi domina de la înălţime, cu un zâmbet benign, general.

— Whisky, Stavros?

— Nu, mulţumesc.

Se încruntă. Venise pentru cinci minute, nu pentru un cocteil. Cinci minute cu Christine nu semănau cu alte trei sute de secunde, ele erau lumea întreagă. Ceasul digital de lângă pat indica 11:37; în timp ce-l privea, avansă încet până la 11:38.

Congresmanul pricepu mesajul.

— Atunci, să trecem la treabă.

Aranjă scaunele în triunghi, cu el în vârf. Stavros își aminti din cine știe ce sursă de demult că Ledgerwood era președintele Comisiei pentru Repartizări a Camerei Reprezentanților, chiar dacă habar n-avea ce „repartiza" aceasta — aparent, timpul liber al altor oameni. Vocea de președinte îi suna cu o octavă mai jos decât cea normală, iar ținuta îi căpăta un fel de importanță țeapănă: parcă repeta pentru Biroul Oval.

— Stavros, îngăduie-mi să rezum ce mi-a relatat domnul Chiung. Dânsul este un fel de mic politician, cu o reputație de spirit înfierbântat. Am impresia că dumnealui și cu mine nu ne-am putea pune de acord în multe probleme, dar nu-l condamn pentru asta — îmi place să mă consider un democrat adevărat.

Stavros mai simțea și acum gustul lui Christine pe buze. Se întrebă care era cuvântul thailandez pentru „înfierbântat", trecuseră mulți ani de când studiase limba.

Congresmanul continua să vorbească tărăgănat.

— În ultimii cinci ani, domnul Chiung a fost deținut la o închisoare de-aici, din Bangkok. În urma unei acuzații false, îmi imaginez — putem să-l întrebăm mai târziu. Nu mă interesează motivul pentru care l-au închis, ci felul în care a fost tratat în penitenciar. Poate nu știi, dar Thailanda este semnatară a Convenției ONU pentru Drepturile Omului.

Stavros nu știuse. Nici nu-i păsa. Îi păsa foarte tare de trupul cald de femeie care îl aștepta în partea cealaltă a coridorului. Ceasul ajunse la 11:42 și interpretul făcu un gest nerăbdător. Congresmanul îl amuți cu o expresie severă.

— Arătați-i și lui Stavros ce mi-ați arătat mie, domnule Chiung.

Chiung scoase încet mâna stângă din buzunar. La o primă privire, părea absolut normală, apoi Stavros observă arătătorul lipsă și ciotul sângeriu, doar pe jumătate vindecat, în locul unde se aflase degetul. Era un truc eficient. Scânteia milei îl tulbură; își luă ochii de la cadranul ceasului și îl privi pe Chiung în față.

— *Bala sa?*

— *Nil nawy.*

— Ce spune, Stavros?

— L-am întrebat dacă doare și mi-a spus că puțin. Știm cum s-a întâmplat?

— Mi-a spus că i-au făcut-o chiar înainte de a ieși din închisoare, ca avertisment.

— Avertisment?

— Ca să-i potolească vederile politice. Niște ticăloși.

— Și ce vrea de la dumneavoastră?

— Să fac valuri, bineînțeles. Și știi ceva? A venit la cine trebuia. Bill Ledgerwood e cunoscut ca un apărător neînduplecat al drepturilor omului... acasă.

Într-un fel sau altul, ultimul cuvânt adăugat îl salvase de la a părea ridicol. Stavros reuși să și-l închipuie pe un podium, ținând discursuri cuminți și sincere cu privire la lucruri importante — importante pentru politicieni. Se uită iar la degetul lui Chiung și se gândi la Christine, goală în camera de alături.

— Și ce intenționați să faceți? întrebă el fără prea mult interes. (Nu era un animal politic, pentru el, politicienii erau un rău necesar, ca dentiștii sau agenții imobiliari.) Să discutați cu miniștrii? Să țineți un discurs?

Congresmanul clătină din cap.

— Mai întâi, am nevoie de mai multe informații. În chestii din astea, dacă îți dai drumul la gură prea repede, nu te bagă nimeni în seamă. Dar sunt informații pe care

intenționez să le obțin, Stavros. Se pare că domnul Chiung și prietenii lui au pregătit un dosar în legătură cu atrocitățile poliției de-aici: nume, locuri, date, fotografii, tot ce trebuie. E secret și poliția se dă de ceasul morții să pună mâna pe el, dar dacă dosarul ajunge la mine și eu îl duc la Washington, putem stârni un scandal imens la Națiunile Unite. Și aici începe rolul tău, Stavros.

— Al meu?

— Se pare că dosarul e păstrat într-o ascunzătoare tainică din centrul Bangkokului. E într-un plic cafeniu, fără nici un însemn, legat cu...

— A, nu, nu.

Stavros sări în picioare și se îndreptă spre ușă cu spatele, ca un animal care se retrage din fața unei capcane; îl privea pe congresman cu teamă, cu ură și cu suspiciune.

— Mă luați de prost? Eu sunt interpret, nu cascador. Duceți-vă și luați-vă singur dosarul. Eu nu pot să mă bag.

Congresmanul ridică o mână, ca un agent de circulație.

— Stai jos, Stavros. O să mai vorbim.

— Nu vreau să stau jos. Și nu avem despre ce vorbi. V-ați ales greșit omul, domnule congresman. Regret că domnul Chiung a avut necazuri și nu-mi place ideea de brutalitate în poliție mai mult decât vă place dumneavoastră, dar nu pot să alerg prin Bangkok după plicuri cafenii, ca să înfund pușcăria drept răsplată pentru eforturile mele. Bună seara.

În timp ce se îndrepta spre ușă, congresmanul se răsti în urma lui.

— Ești un nenorocit de grec, Stavros!

Se întoarse.

— Și ce dacă?

— Am crezut că grecii țin la drepturile omului. Poporul tău a inventat democrația, nu-i așa? *Demos*, popor, *cratos*, putere.

— Mulțumesc, știu ce înseamnă democrație. Vorbesc douăsprezece limbi, iar una dintre ele e greaca. Ceea ce nu-i

de mirare, dat fiind că mama e grecoaică. O cheamă Eirene şi cântăreşte o sută de kilograme, pentru că mănâncă prea multe prăjituri. Aşa că nu-mi povestiţi mie despre Grecia — ştiu mai multe despre Grecia decât ştiţi dumneavoastră despre cum e să te porţi urât cu oamenii, ceea ce nu e puţin lucru. Mai scutiţi-mă, vă rog, amândoi.

Şi deschise uşa. De dincolo de umărul lui, congresmanul rosti:

— Mă dezamăgeşti, Stavros.

Chiung şopti:

— Bună seara.

Acest „bună seara" avu o sonoritate stranie. Stavros se întoarse.

— Ia mai spuneţi o dată.

— Bună...

Chiung se împiedică şi se opri.

— Vorbiţi perfect englezeşte, aşa-i?

— Da.

Îşi vârî trist mâna schilodită în buzunar, ca un comis-voiajor care îşi adună marfa nedorită în valiză.

— Am făcut cursuri de filozofie, politică şi ştiinţe economice la London School of Economics.

Şi, odată cu această dezvăluire, până şi teama din ochi parcă i se retrase, ca şi cum şi ea ar fi fost tot un truc, un exponat menit să confirme că suferise cu adevărat.

Stavros făcu un pas înapoi spre centrul camerei şi îl privi pe congresman drept în ochi. Ceasul arăta 12:17.

— Sunteţi un nemernic mincinos, iar dacă o să ajungeţi vreodată la Casa Albă, am să spun lumii ce escroc sunteţi.

Nu era o ameninţare adevărată; dar nici conversaţia nu fusese adevărată. Singurele lucruri adevărate erau Christine, care îl aştepta în pat, şi degetul lipsă al lui Chiung — el fusese adevărat. Restul aparţinea unei lumi absurde şi inexplicabile de iluzii, pe care nu o putea lua în serios, nici măcar la etajul şapte al celui mai straniu hotel din sud-estul

Asiei. Bătu la uşa lui Christine şi îi deschise delegatul congolez, domnul Achapong.

— Scuzaţi-mă, am greşit camera.

Dar nu greşise — camera era cea pe care o căuta: 722, înscris cu cifre negre de plastic pe uşă, ca o a unsprezecea poruncă. Domnul Achapong era cel care greşise camera, care nu făcea parte din scenariu. Până şi prosopul de baie roz din jurul şalelor avea aerul unui obiect de recuzită, destinat unui alt personaj. Se măsurară bănuitor din priviri.

— Nu sunteţi domnişoara Golding, remarcă Stavros rece.

Africanul păru să nu fie conştient de actul de *lèse majesté* pe care îl comisese.

— Într-adevăr, nu sunt. Sunt Paul Achapong. Particip la conferinţă din partea Camerei Reprezentanţilor Republicii Populare...

— Unde-i domnişoara Golding? Ce-aţi făcut cu ea?

— Staţi puţin. E vorba de doamna cu păr?

Stavros clipi.

— Păi da, cheală nu e. Bineînţeles că are păr.

— Un păr lung? Până pe umeri?

— Da, presupun că l-aţi putea considera lung. Domnule Achapong, fiţi atent. (Îşi încleşta şi îşi descleşta pumnii: celălalt era mai masiv decât el.) Ce-aţi făcut cu ea?

— Am făcut schimb. De la recepţie mi-au dat o altă cameră.

— Care ce-avea?

— Eu am rezervat camera asta. Prima cameră era cu ghinion.

— Cu ghinion?

— Avea un 3 — 732, zise congolezul şi chicoti vesel. Nici nu vă puteţi închipui ce consecinţe poate avea asta asupra congolezilor mai superstiţioşi. Să vă povestesc...

Dar Stavros dispăruse, într-un vârtej de energie acumulată şi frustrare. Sexul nu era motivul principal pentru pre-

zenţa sa la Bangkok — era *unicul* motiv. În dreptul camerei cu numărul 732 găsi doar un mesaj mâzgălit în grabă: „M-am plictisit. Am plecat să dansez. Vino după mine." Sângele îi fierbea în vine, iar hormonii se pregăteau de anarhie. Îi trebuiră zece minute ca să descopere că hotelul avea o discotecă şi alte douăzeci să o găsească.

4

Într-o mare de lumină galben-verzuie care părea să emane dintr-un glob de aluminiu suspendat de tavan, Christine dansa cu stewardul de la Lufthansa. Alcătuiau un cuplu care ieşea în evidenţă: înalţi, blonzi, cu trăsături curate, potriviţi perfect. Roşul rochiei lui Christine se reflecta în cămaşa neamţului, deschisă pentru a da la iveală un ciuf de păr întunecat şi un medalion de aur de dimensiunile unei farfurii de supă, care sălta în sus şi-n jos, în ritmul muzicii. Fiinţe minunate, îmbrăţişate de soare, se învârteau şi se răsuceau ca într-un ritual primitiv de împerechere; cu şoldurile legănându-li-se, cu membrele întinzându-li-se în unghiuri fantastice, cu capetele smucind brusc, pe măsură ce muzica grăbea pasul. Lui Stavros îi veni să vomite.

Îşi făcu loc, îndreptându-se spre ei, prin masa îndesată de carne tânără. O fată îl bătu pe umăr şi începu să danseze cu el, împingându-i sub nas sânii ca pe un document juridic pe care ar fi trebuit să-l semneze. Recunoscu în ea o altă stewardesă de la Lufthansa şi îi întoarse spatele dezgustat.

— *Nein, bitte. Nein, bitte.*

Muzica crescu în volum, dansul în frenezie. Christine nu auzi un cuvânt din ce îi spunea el.

— Acum sunt LIBER! HAI SĂ MERGEM!

Dar ea îşi zvârli capul pe spate, făcând mişcări rotitoare din şolduri şi invitându-l să danseze.

— Am spus HAI SĂ MERGEM!

Se întinse să o apuce de mână, dar o rată; ea zâmbi, confundându-i mişcarea cu una de dans.

Încrâncenat, pentru a evita să atragă atenţia, Stavros începu să-şi scuture şoldurile inexistente în ritmul muzicii. Era un dansator mizerabil, întotdeauna fusese la fel: la şcoală, rămânea până târziu în laboratorul de limbi străine, în timp ce prietenii lui se duceau la discotecă. Neamţul îşi împinse pelvisul într-un unghi imposibil, făcând mişcări violente, care mimau sexul, spre Christine. Stavros se cutremură din tot trupul de invidie.

Pe neaşteptate, muzica încetă. Christine ţipă:

— Stavvy, el e Helmuth! E din Düsseldorf. DÜSSEL-DORF!

Neamţul zâmbi, cu rânjetul lat şi încrezător al învingătorului. Stavros se clătină, copleşit de spasme de nesiguranţă. Ca un om care încearcă să prindă un pui, se aruncă înainte, îşi înfăşură ambele braţe în jurul lui Christine şi rămase agăţat de ea stângaci, cu buzele strivite de urechea ei.

— Hai să mergem. Te rog. Nu-mi place aici.

— Nu fi pisălog, Stavvy. Abia am venit de zece minute. Şi mă simt bine.

Încercă să se elibereze din braţele lui, în timp ce muzica se înteţea. El o strânse cu încăpăţânare.

— Ar trebui să fim singuri. Nu ne-am văzut de şase săptămâni.

— La asta ar fi trebuit să te gândeşti când ai dispărut cu americanul ăla idiot. Ai zis cinci minute, Stavvy.

— N-am avut încotro. Omul şi-a pierdut un deget. Retezat, uite-aşa.

— Un deget? Pentru numele lui Dumnezeu, Stavvy.

Se dădu înapoi, oprindu-se din dans; trăsăturile ei de copil se aspriră într-o încruntătură.

— Vorbeşti serios?

— Absolut.

— M-ai făcut să aştept atâta timp pentru un *deget*?

— Mai mult sau mai puțin. Uite, nu pot să-ți explic totul aici, Christine. Hai în pat.

— Nici nu mă gândesc.

Întinse un braț și îl trase pe Helmuth spre ea; îi puse brațul pe după gât și se jucă nițel cu medalionul. Stavros percepu un iz de after-shave și mirosul mai greu al înfrângerii. Bătu cu piciorul în podea. Restul dansatorilor eliberaseră locul și îi priveau curioși. În timp ce muzica se pierdea, Christine strigă:

— Helmuth are o mare calitate, Stavros. Nu e însurat!

Vocea ei era ca un șuierat. O privi încremenit.

— Ce legătură are? Sunt însurat dinainte să mă cunoști tu.

— Asta-i problema.

— Care problemă?

— Orice bărbat cu sânge-n vine ar fi părăsit-o până acum.

— Nu te lua de sângele meu. Știi foarte bine că nu pot s-o părăsesc.

— Și de ce nu?

— Știi foarte bine de ce nu.

Rosti cuvintele mormăit, trist, spre ringul de dans, ca un om care recunoaște că suferă de o boală incurabilă, pe care lumea încă nu o înțelege bine:

— Pentru că sunt grec.

Și, ar fi putut adăuga, pentru că grecii țin la familiile lor; pentru că nu sunt de acord cu divorțul; și pentru că sunt oameni decenți și demodați, care cred în niște lucruri ciudate și inflexibile, care se numesc principii. Grecul rămâne alături de nevastă chiar și dacă e nefericit cu ea — *mai ales* dacă e nefericit cu ea. Aceasta era partea pe care Christine nu o înțelesese niciodată. Ea era englezoaică, deci credea în legile bunului-simț; era de părere că doi oameni care suferă împreună trebuie să se despartă... Aici avea oarece dreptate. O privi posomorât și îl arătă cu degetul pe Helmuth.

— Dansezi cu peştele ăsta sau vii să te culci cu mine?

Întrebarea era inutilă. Peştele surâse satisfăcut; avea toate atuurile în mână. Christine nu se osteni să răspundă. Stavros se apropie de neamţ şi îl plesni peste faţă.

— Eşti un nenorocit degenerat. Nu-i de mirare că nu vrea nici o femeie să se mărite cu tine. Du-te dracului înapoi la Düsseldorf, boule.

Dinspre ceilalţi dansatori se auzi un murmur de surpriză. În timp ce ieşea din sală, o auzi pe Christine spunând:

— Nebunul naibii. M-am săturat de tine.

Era însă prea mânios ca să-i mai pese.

5

Când intră în camera lui, telefonul suna. Se aruncă să-l prindă, sperând într-o împăcare rapidă, o iertare fulger. Vocea de la celălalt capăt îi era la fel de cunoscută ca a lui Christine, dar nu era Christine. I se înmuiară picioarele.

— Monica. Iubirea mea. Tocmai mă pregăteam să te sun.

— Stavros, pe unde-ai umblat? Ai ajuns la hotel acum două ore şi jumătate.

Nu ştia cum, dar telefonul parcă îi amplifica accentul irlandez; răsuna pe fir ca sirena de ceaţă de pe Liffey sau ca un cârciumar care anunţă „Ora închiderii!".

— Serios?

Se prăbuşi pe pat şi îşi desfăcu gulerul. Chipul îi era congestionat şi ţeapăn după tensiunile zilei. Milioane de bărbaţi se însurau cu femei catolice; doar el din toată lumea se însurase cu o catolică a cărei vocaţie era de detectiv particular. Bâjbâi după un alibi.

— Am făcut un duş.

— Cam lung duşul, Stavros.

— Pe urmă s-au ars toate luminile.

— Într-un hotel de cinci stele?

— Pe urmă o orchestră simfonică japoneză a început să facă repetiții la etajul de deasupra și a trebuit să mă duc sus să le cer să înceteze. Mi-a luat ceva timp ca să-l conving pe dirijor. Știi cum e, nu poți să faci omletă fără să spargi ouăle — sau echivalentul japonez al zicalei. I-am spus că în Europa Mahler era venerat înainte de miezul nopții și detestat după. Ne-am cam cârâit. Apoi a intervenit și concertmaistrul. În fine, dragă, destul despre mine.

Poveștile cele mai aiuristice îi erau acceptate imediat, acesta era avantajul conviețuirii cu o irlandeză. Căută adânc în trusă după tonalitatea la care se pricepea cel mai puțin: aceea a soțului îngrijorat.

— S-a întâmplat ceva, draga mea? Pari supărată.

— *Sunt* supărată, Stavros. S-a întâmplat ceva oribil.

— Ce?

— Îl știi pe domnul Grandjean de la etajul trei?

— Pedichiuristul cu nasul mare?

— Cred că îi place de mine, Stavros.

Cuvintele se pierdură undeva pe drumul dintre Geneva și Bangkok, iar el fu nevoit să-i ceară să repete. Îl bufni râsul.

— Dar e absurd.

Ideea ca atare era fantasmagorică; ea aparținea unei lumi de iluzii infantile, lumea lui Ledgerwood, a lui Chiung și a lui Achapong. Bărbaților nu le plăcea de Monica. O considerau o femeie cumsecade, după care constatau că nu era nici măcar asta.

— Ba nu e, Stavros. Ascultă. Azi-dimineață a trecut pe lângă mine pe scări și mi-a aruncat un zâmbet foarte ciudat. Era hidos. Pe urmă l-am văzut uitându-se la mine de la fereastră, pe când eram în grădină.

Accentul greoi se preschimbă în șoaptă.

— La corpul meu, Stavros.

— La corpul tău? Dumnezeule mare!

Încercă să se pună în pielea unui pedichiurist elveţian, înalt de un metru cincizeci, cu fese proeminente şi un nas cât faţa sudică a Matterhornului. Oare i-ar fi plăcut să se holbeze după o scorpie irlandeză de un metru şaptezeci şi cinci, cu o faţă ca dintr-un magazin cu rebuturi de porţelan şi un corp parcă proiectat de Vatican ca reclamă la metodele contraceptive naturale? Oare sexul să fie atât de ingenuu, atât de ubicuu?

— Cred că ţi s-a părut, draga mea, spuse el blând.

Nu era un om violent; doar că, din când în când, îi mai pocnea pe cei care nu-i plăceau.

— Nu mi s-a părut, Stavros. Ştiu bine ce-am văzut. Nu iese fum fără foc.

Nu, o aprobă el automat, nu iese fum fără foc. Dar unde era fumul? Şi cât îl costa oare nenorocita asta de convorbire? Se uită pe fereastră la luminile oraşului, la vârfurile copacilor şi la norii de ploaie care se strângeau în straturi în spatele zgârie-norilor. Monica mai spuse ceva ce el nu auzi.

— Poftim, iubito?

— Am spus să te gândeşti ce se întâmplă dacă mă atacă. Ce-o să faci? Sunt la opt mii de kilometri depărtare.

Logica ei înnăscută atinsese o culme demenţială, la care nu exista răspuns. Întinse mâna după o ţigară, din buzunarul hainei.

— E mai mic de statură decât tine. N-are ce să-ţi facă.

— Stavros, e bărbat.

Vorbele ei se prăvăliră pe fir ca forma stenografiată a tot ceea ce era rău pe lume.

— E elveţian. E programat să fie neagresiv. N-o să păţeşti nimic.

— Nu pot să-l sufăr, Stavros. Nu pot să-i sufăr mutra aia oribilă, libidinoasă, şi ochii mici ca de porc. Nu pot să sufăr să fiu singură în clădire cu el, cu tine la opt mii de kilometri

distanță și inutil. Nu pot să sufăr situația asta. Când vii acasă, Stavros?

— Știi când vin acasă. De sâmbătă într-o săptămână. După Washington.

— Nu la asta mă refeream. Vreau să știu când vii acasă definitiv. Când te potolești cu excursiile pe glob și îți iei o slujbă la Geneva. Definitiv. Lângă mine.

— Nu știu.

Își aminti de cearta cu Christine și se întrebă: există oare pe lume vreo femeie cu care să pot trăi? Definitiv? Din rezerva specială, extrase câțiva stropi de tandrețe.

— Poate în curând. Nu sunt sigur. Hai să vorbim când mă întorc acasă.

— Vorbești serios, Stavros?

— Da. Vorbesc serios.

De ce însă mariajul lui arăta ca *Îmblânzirea scorpiei* din care fuseseră tăiate scenele cu îmblânzirea?

Monica închise și el rămase pe pat îmbrăcat, fumând alte trei țigări. Ochii i se roteau fără țintă prin cameră și cămașa i se lipise de corp ca un maiou ud. Pleoapele îi fâlfâiră și se închiseră. Când se trezi, soarele se strecura pe geam și un individ pe nume Günther Boff țipa la el prin telefon.

— A început ședința, Stavros! Mișcă-te dracului încoace!

2

1

Pentru Liga Mondială a Parlamentelor, Günther Boff era, cu aproximaţie, ceea ce este Dumnezeu Tatăl pentru Noul Testament. Ba, dacă aşa ceva se poate, chiar mai mult. Dumnezeul Noului Testament îi dăduse Omului libertatea de a nu crede în El, în timp ce doar un orb cu dopuri în urechi ar fi putut nega prezenţa masivă, omnivoră a lui Boff. Acesta nu era politician — pe politicieni îi disprețuia. Şi nu era democrat. Egalitarismul nu era decât o maree urâtă, verzuie, la periferia minţii sale, care spăla picioarele digului, dar nu-l putea sparge. Funcţia lui în LMP era simplă, iar mandatul limpede. Ca şef al personalului temporar, el era *obergruppenführer*-ul funcţionarelor, al dactilografelor şi interpreţilor, al barmanilor şi paznicilor special recrutaţi pentru conferinţă. În practică, era stăpânul absolut al întregii manifestări.

Pentru o ureche neantrenată, mârâitul gros de avertizare scos de Boff în timp ce Stavros se îndrepta pe vârfuri spre fundul sălii de şedinţă ar fi putut suna ca un tunet îndepărtat sau un val care se sparge la doi kilometri de ţărm, prea departe ca să aibă vreo importanţă... Dar acesta era, în parte, geniul lui Boff. Crizele sale de nervi nu erau guvernate de nici o lege a naturii sau de aceleaşi principii ca vântul, ploaia sau marea. Când se iscau, o făceau cu o violenţă pentru care nu exista nici o explicaţie posibilă, nici o soluţie la îndemână. Pumnul lui se abătu asupra mesei şi

întregul escadron de interpreți parașutați la Bangkok pentru conferință își întoarse ca un singur om privirile către locul unde se uita el: la Stavros. Nici nu avea nevoie să țipe, publicul era încremenit.

— Te plătesc cu nouă sute cincizeci de franci elvețieni pe zi ca să stai în cabină cu căștile pe urechi și, la banii ăștia, vreau un profesionist. Nu vreau un măscărici grec care habar n-are dacă e luni sau marți. Știai bine că ședința asta începe la nouă. Știi că pretind permanent disciplină și punctualitate. Mai fă-mi o figură ca asta și te dau afară.

Și, la fel de brusc cum începuse, furtuna luă sfârșit. Un ultim mârâit, o mișcare a mușchilor din jurul gurii (Boff nu putea fi acuzat niciodată că zâmbește) și se întoarse acolo unde rămăsese, elucidând o problemă tehnică posibilă, de pildă, dacă un delegat vorbitor de arabă făcea o observație în timp ce avea cuvântul un delegat vorbitor de spaniolă. Adepții judecăților sumare îl venerau; victimele erau acelea care se dezintegrau în boli de nervi. Stavros se lăsă în spatele ultimului rând de scaune și își legă șireturile la pantofi. Trebuiră să treacă cinci minute până să îndrăznească să-și ridice capul peste parapet și să o caute din priviri pe Christine.

La început, nu o văzu. Pentru ea, a doua limbă era germana, dar echipa de engleză-germană stătea în partea stângă a încăperii, între franceză-italiană și arabă-orice-altceva, iar ea nu se vedea în echipă. Grupul de spaniolă și portugheză-germană era alcătuit în exclusivitate din bărbați, iar contingentul de șoc de japoneză, de la Universitatea din Tokio, din pitici. Reperă câțiva amici de la conferințe anterioare: Michael, decanul de la Cambridge, care venea pentru bani; Klaus, de la Heidelberg, care participa de dragul sexului; Vladimir, care bea; Maria-Luisa, care fuma țigară de la țigară; săracul Stefan, nebunul fără pic de minte, care era însă singurul polonez-spaniol bilingv din Viena... dar nici urmă de Christine. În cele din urmă, îl zări ea pe el. Stătea la câțiva metri depărtare, iritată de clănțănitul dinților lui —

întotdeauna clănțănea din dinți când era agitat, ceea ce pe ea o irita întotdeauna.

— Potolește-te, Stavros. Parcă ești un greier.

Nu era ceea ce sperase din partea ei, dar se furișă plin de speranță și se înghesui pe scaunul liber de alături. Boff ținea o predică wagneriană pe tema abținerii de la băutură în timpul orelor de program.

— Uite ce-i, îmi pare rău pentru aseară.

— Nu vorbesc cu tine.

— Tocmai ai vorbit, m-ai făcut greier. Halal greier. Am optzeci de kilograme.

— Taci din gură, Stavros.

— Oricum, nu sunt o insectă. Sunt o ființă...

Privirea oțelită a lui Boff aterizâ asupra lui și Stavros simți cum i se usucă gâtlejul. Se ridică în scaun, neclintit și fără să respire, încercând să își închipuie cum ar reacționa Cristine dacă i-ar atinge genunchiul ușor și respectuos cu degetul.

Boff continuă bubuitor:

— Cei care beau prea mult nici nu-și dau seama, dar când traduci o sută cincizeci de cuvinte pe minut, tot restul lumii își dă seama.

Rusul și olandezul izbucniră în râs. Christine îi împinse degetul la o parte.

— Sper că nu te-ai culcat cu peștele german? îi strecură el, în timp ce hohotele se stingeau. Spune-mi că n-ai făcut-o.

Printre englezoaice nu se numărau multe cărora să le placă sexul, iar când găseai câte una, trebuia să plătești prețul geloziei. Boff voia să știe acum dacă avea cineva întrebări. O suedeză întrebă dacă schimburile rămâneau aceleași în cazul în care lucrările se prelungeau după miezul nopții — nu avea să fie prea greu pentru cei care lucraseră în primul schimb, de dimineață?

— Ei, ai făcut-o sau nu?

— Ți-am spus că nu vorbesc cu tine.

— Adică ai făcut-o.

— Adică nu vorbesc cu tine. Nu fi pisălog, Stavros.

— Cine-i pisălog?

O privi cu o inocență jignită — tactica invariabilă a grecilor când se află în corzi — și încercă să o mângâie iar pe genunchi. Boff continua să mormăie. Un francez se plânse că apa din carafe nu era rece; una dintre fetele de la thailandeză-spaniolă ridică o chestiune referitoare la verbele intranzitive. Expresia de pe fața lui Christine parcă se mai îmblânzise.

— Dacă nu mai sunt întrebări, eu nu mai am nimic de spus.

Încheierea lui Boff avea o plăcută simplitate teutonică. Pâlcurile grupate de filologi se ridicară la unison și se buluciră spre ușă. Pentru prima dată, se făcea simțită o oarece presiune: se auzise că prin apropiere se găseau restaurante japoneze și că, la complexul comercial lipit de centrul de conferințe, erau niște chilipiruri fără egal. Înghițită de mulțime, Christine începu să se îndepărteze. Când Stavros o pierdu din ochi, cobora pe scara rulantă între doi orientaliști de la Sorbona, în timp ce el se străduia să se lepede de fiica ambasadorului Finlandei în Ecuador. Știa că era fiica ambasadorului Finlandei pentru că petrecuse o noapte de pasiuni multilingvistice împreună cu ea la *summit*-ul din Filipine al celor Cinci Națiuni privind Stabilitatea Militară, în 1979 — de aceea se cereau câteva cuvinte de salut, în amintirea vremurilor de demult. O abandonă pe Christine și se duse să își ridice geanta.

2

Toți cei care participau vreodată la o conferință organizată de LMP primeau o geantă pentru documente. Gențile nu aveau nimic special: se produceau pe plan local, în

serie, ca bonus pentru țara gazdă. Toată lumea însă primea una și toată lumea primea aceeași geantă. Nu se făcea nici o diferență între senatorii americani și micii funcționari din Luxemburg sau Lagos; spiritul democratic îmbiba ritualul cu un simbolism pe care oamenii îl recunoșteau și îl apreciau. Nu conta că mai aveau acasă cinci genți de la conferințele anterioare; clipa în care puneau mâna pe geantă era clipa în care știau cu adevărat că ajunseseră și conferința începuse. Era ca prima șapcă primită în prima zi de școală.

Stavros se alipi cozii pentru genți, din fața mesei de la parter pe care scria RECEPȚIE/*ACCUEIL* și unde se împărțeau, de asemenea, ecusoanele de liberă trecere. Principiul părea simplu: participanții înmânau ecusoanele temporare primei fete, care zâmbea și le ștampila, apoi le trecea celei de-a doua fete, care zâmbea și răsfoia într-un dosar, de unde scotea ecusonul permanent; după aceea, a treia fată zâmbea și le înmâna geanta. Pe urmă, se așezau la o altă coadă, la altă masă, pentru bani, pe care îi băgau în genți, după care ieșeau să îi cheltuie pe câte un prânz îndelungat și stropit din belșug cu băutură... Stavros mai trecuse prin toate astea. Stătuse la coadă la genți de la Copenhaga la Sydney; văzuse cozi la genți mai bune și mai rele. Coada de la Bangkok era ceva mai puțin haotică decât cea de la Stockholm, dar nu la fel de bine structurată ca la Kuala Lumpur. A doua fată, cea care distribuia ecusoanele, nu părea să stăpânească alfabetul latin. Ecusoanele erau așezate alfabetic, dar ea începea de fiecare dată căutarea de la A și persevera până când dădea de el; dacă nu găsea numele, trebuia să o ia înapoi de la Z — o treabă laborioasă. Unul sau doi dintre delegați își pierduseră răbdarea, dar Stavros, care era deja versat, avea alte griji pe cap. Chiar în fața lui la rând era congresmanul.

Nu putea fi *decât* congresmanul. Umerii căptușiți cu vatelină ai hainei, părul tuns scurt, neclintirea de monument

a capului... Parcă priveai două sute de ani de istorie americană. Stavros trecea printr-unul dintre momentele acelea de panică morală, destinate până şi celor mai letargice dintre spirite; în subconştient el calculă că, dacă mai continua să îşi facă duşmani şi să piardă prieteni în ritmul actual, zilele sale de petreceri, femei şi genţi erau numărate. Fără ezitare, făcu ceea ce se cuvenea.

— Domnule congresman, vă sunt dator cu nişte scuze.

Capul îşi mai pierdu din neclintire. Umerii masivi se răsuciră ca o maşinărie industrială delicată. Recunoaşterea — atât deocamdată — se zări în ochii de oţel cenuşiu.

— Era târziu, eram obosit şi n-am vrut să-mi fac prietena să aştepte. Ştiţi cum e.

— Sigur.

— Nu ne-am mai văzut de şase săptămâni, aşa că a fost o regăsire pe cinste... sau aşa ar fi trebuit să fie. Englezoaicele sunt atât de imprevizibile, totul e numai pe toane: acum sunt numai zâmbet, iar în clipa următoare...

Dar ritualurile de împerechere anglo-saxone nu făceau parte din agenda politică a congresmanului, care se foi şi pipăi după ceva în portofel. Trecu o interpretă de arabă-italiană, fumând un trabuc. Stavros perseveră: era nedemn de un grec să abandoneze în mijlocul conversaţiei.

— Uitaţi ce e, am fost nepoliticos cu dumneavoastră, cu amândoi. Îmi cer scuze. Am avut senzaţia că sunt încolţit, într-un domeniu care nu era al meu. Eu sunt un simplu interpret, văd lucrurile de pe margine. Sper că nu s-a simţit insultat... domnul Chiung.

La auzul numelui, foiala se intensifică. Stavros coborî tonul.

— Oricum, îmi pare rău că nu vă pot fi de ajutor cu... povestea aceea. Sunt convins că mă înţelegeţi. Vă urez succes în încercarea dumneavoastră.

— Mulţumesc. Mulţumesc. Ledgerwood, William Ledgerwood.

Congresmanul, ajuns în față, era evident ușurat. Thailandeza îi zâmbi cu ochii mari.

— Gianta la domnu'.

— Vă mulțumesc.

— American?

— Exact.

— Bărbați americani așa maaari. John Wayne, Chicago Bears, Ronnie Reagan. Ședere plăcută în Thailanda, domnu'.

— Mulțumesc, așa intenționez. În Delaware nu observă nimeni, murmură el peste umăr.

A doua fată începu să caute LEDGERWOOD în dosar; ajunsă la CAVALIERE, o luă, fără vreun motiv aparent, de la capăt. Congresmanul se frământa pe loc. Înălțimea lui Stavros nu atrase nici un comentariu. Întinse ecusonul temporar care, odată ștampilat, îi fu înmânat celei de-a doua fete, cea cu probleme alfabetice, care aruncă o privire numelui și își băgă iar nasul în dosar. Congresmanul își consultă ceasul. Stavros se uită prin hol, să vadă dacă nu reapăruse Christine. De după un ghiveci cu plante izbucni vocabula spaniolă pentru „căcat!" Doi delegați nigerieni se prelinseră pe lângă ei, în costume tradiționale...

O exclamație bruscă de triumf erupse dinspre thailandeză, ca ciripitul unei păsări tropicale. În mod cu totul improbabil, găsise ambele ecusoane odată; îl ridică pe cel cu DE BATTISTA în mâna dreaptă și pe cel cu LEDGERWOOD în stânga, ca un jucător de bingo victorios. Toată lumea zâmbi: fata era drăguță, de aceea entuziasmul ei era contagios. Ecusoanele fură agățate de revere și acum gențile erau ca și ale lor. Fata îi înmână congresmanului o geantă din teancul din spatele ei, apoi înțepeni la vederea lui Stavros; evitându-i privirea, făcu o mică plecăciune și îi întinse o geantă identică, dar din alt teanc. Stavros îi mulțumi. Gențile erau bleumarin, cu un desen destul de primitiv, cu niște linii încrucișate. Cele din Nicaragua fuseseră mai frumoase.

— Poate ne mai vedem, zise tărăgănat congresmanul.

Se îndepărtă cu paşi mari — un colos în costum gri într-un ocean de pigmei. Stavros îşi ridică banii — diurna meschină era de o sută cincizeci de bahţi pe zi, care abia dacă erau de ajuns pentru un masaj cumsecade — şi se aşeză la barul pentru delegaţi, cu o bere în faţă. Îl zări de la distanţă pe Tight, strivit sub un munte de hârtii, şi îi făcu un semn camaraderesc cu mâna. Berea era rece şi bună, aducând cu ea o senzaţie extraordinară de tihnă. Brusc, gândul că ar putea-o pierde pe Christine — inimaginabil cu o jumătate de oră mai devreme — putea fi contemplat cu calm, fără disperare. Trecu pe-acolo Boff, care îl văzu bând şi se încruntă. Fără să se lase impresionat, comandă încă o bere. Un delegat japonez îl întrebă cum se ajunge la toalete. Sălţă din umeri, căci japoneza nu era printre limbile pe care le cunoştea. Ştia să spună: „Unde este barul?" şi „Camera ta sau a mea?" şi cam atât.

În depărtare, se auzeau glasuri ridicate. La masa cu genţi se iscase o dispută. Fata care nu ştia alfabetul se răstea la cea responsabilă cu genţile, care răspundea pe măsură. Coada de delegaţi uimiţi asista. Limbajul devenea din ce în ce mai pătimaş — Stavros recunoscu vreo două imprecaţii omise din dicţionarele thailandeze mai bune. Sorbi gânditor din bere. Una dintre fete gesticulă în direcţia lui şi, până să-şi dea seama ce se petrece, cealaltă porni alunecând pe pardoseală spre el, ca o insectă delicată ce se grăbeşte spre adăpost.

— Scuzaţi, vă rog.

Din spatele surâsului politicos pândea o spaimă imensă, inexplicabilă. Stavros era nedumerit. Încercă să îşi amintească formula prin care îi puteai spune unei thailandeze — politicos — să nu se ambaleze. Nu era o metaforă delicată cu fluturi şi nori? „Nu-ţi pierde fluturii în nori?" Nu, nu era asta. Va trebui să găsească ceva de spus ca să o

calmeze. Fata se uita țintă la ecusonul lui, parcă așteptând să o înghită flăcările iadului.

— Făcut greșeală, șopti ea. Făcut mare, mare greșeală.

Stavros își răsuci reverul, ca să se uite la ecuson. LEDGERWOOD, Wm., S.U.A.

— Aha, spuse el și repetă: aha.

Nu știa ce altceva ar fi putut spune. Părea un lucru prea mărunt pentru o supărare atât de mare; dar poate că fata suferea de vreo boală psihică. Întinse o mână să o liniștească.

— Te rog. Nu te alarma. Oricine poate greși. La ultima conferință la care am participat, au angajat șase interpreți de germană și nici unul de spaniolă — și asta la un simpozion pe tema dialectelor latino-americane. *Le chef de traducteurs* a trebuit să-și dea imediat demisia. Nu te alarma!

Degeaba. Privirile îngrozite ale fetei se mutară de la reverul lui la geantă. Nu era alarmată, era o epavă nearticulată. Exasperat, Stavros lăsă berea din mână și își desprinse ecusonul de la rever.

— Poftim, du-i-l domnului Ledgerwood — cred că n-a ajuns prea departe — și ia-l pe-al meu de la el. O să stau aici. Și nu te speria pentru chestia cu securitatea. N-o să tragă nimeni după domnul Ledgerwood dacă poartă ecusonul meu, nu-i așa? Iar dacă o să creadă cineva că eu sunt el și o să încerce să mă omoare, atunci... măcar nevastă-mea o să se bucure.

Umorul negru rămase neapreciat, dar fata își mai recăpătă calmul. Înclină din cap și luă ecusonul, apoi făcu semn către geantă.

— Primit și geantă greșit. Să schimb.

Se aplecă să o apuce. Stavros puse primul mâna pe ea.

— Nu e nevoie. Gențile sunt toate la fel. Adu-mi doar ecusonul de la domnul Ledgerwood.

— Vă rog dați. Aduc geantă nou foarte repede.

— Nu e nevoie. Asta e foarte bună.

— Este geantă de la domnul Ledgerwood. Duc la el acum.

— Ba nu!

Cu o furie crescândă şi o smucitură, puse din nou stăpânire pe geantă. Era la fel ca încurcătura cu automatul de cafea de la colocviul tripartit de la Bogotá. De ce trebuia ca întotdeauna conferinţele internaţionale să degenereze în farse? Avea zile când îi venea să lase baltă toată mascarada şi să îşi ia o slujbă tihnită de profesor într-un campus elveţian. Între timp, congresmanul îl urmărea de sus, peste umărul lui, urmat îndeaproape de cealaltă fată thailandeză. Pe chip avea un zâmbet binevoitor, dar aerul îi era de iritare neliniştită.

— Cred că a apărut o mică neînţelegere, Stavros.

— Ne-au inversat ecusoanele, atâta tot. Uitaţi-l pe al dumneavoastră. Şi daţi-mi-l pe al meu. Gata. Simplu. Nu pricep de ce atâta agitaţie.

— Geanta, Stavros. S-au inversat şi genţile.

Mâinile uriaşe ale congresmanului se coborâră asupra genţii, alături de cele ale fetei; a doua fată puse o mână pe mâner, ducând scorul la cinci mâini la două... Dar Stavros nu se dădu bătut. Poate că nu dădea două parale pe modul în care erau respectate drepturile omului în închisorile thailandeze, dar când venea vorba despre genţi, era de neclintit: era o chestiune de principiu. Şi făcu ceea ce ar fi făcut şi mama sa în orice împrejurare asemănătoare. Începu să ţipe.

— Ia ascultaţi aici, zăbăucilor! De câte ori trebuie să vă spun? Oribilităţile astea împuţite sunt identice. Au aceeaşi mărime, aceeaşi culoare şi pot să vă spun de-acum că au aceleaşi rahaturi înăuntru. Uitaţi!

Cu autoritatea pe care i-o dădea furia, apucă ambele serviete şi le aşeză pe masă, una lângă alta. Cu un declic, o deschise pe prima, din care se rostogoliră o listă de participanţi, o foaie cu programul conferinţei, o fotografie cu autograful preşedintelui Parlamentului thailandez, două pixuri

ieftine, un volum ilustrat despre *Istoria şi cultura Thailandei* şi o broşură mai ţipător colorată: *Bangkokul după căderea întunericului*; în interiorul acesteia se găsea un pliant tradus în opt limbi: *SIDA — cum să faceţi aceasta nu ultima vizită în Thailanda.* Congresmanul adoptase un aer trist, ca şi cum şi-ar fi văzut câinele făcând o poznă.

— OK, Stavros. Ţi-ai făcut demonstraţia.

— Încă n-am terminat.

— N-ai decât să păstrezi nenorocita de geantă.

— N-am terminat!

Cu un gest de iluzionist, deschise şi cea de-a doua geantă. În jurul lui se strânsese lume, ceea ce îl întărâta şi mai tare: era bine să fii stăpân pe situaţie, să fii în centrul atenţiei. Săltă obiectele pe rând, mulţumit, ca la o licitaţie.

— Una bucată listă de participanţi. Una bucată program. Una bucată fotografie cu autograf — priviţi, până şi semnătura e identică. *Două* pixuri. Una bucată *Istoria Thailandei.* Una bucată *Bangkokul după căderea întunericului* — observaţi aceeaşi faţă pe copertă — şi una bucată pliant despre SIDA. Vă atrag atenţia asupra faptului că „prezervativ" este scris „brezervativ" în ambele ediţii. Sunteţi satisfăcut, domnule congresman?

— Ai sărit peste cal, Stavros.

— Eu am sărit peste cal? Cine-a-ncercat să schimbe genţile? Ha? Cine a stârnit tot tămbălăul ăsta?

— La revedere, Stavros.

Congresmanul înghesui hârtiile în servietă şi se îndepărtă repede, cu umerii încovoiaţi sub povara umilinţei. Cele două tinere thailandeze se retraseră. Stavros se umflă în pene, îmbătat de o mândrie absurdă. Era un om obişnuit, cu nevoi obişnuite: nu tânjea după virtuţi eroice, dar când acestea se trezeau în el, era ca murmurul de nemulţumire al zeităţilor ancestrale. Strângând la piept geanta — geanta *lui* —, comandă un whisky mare, pentru a sărbători.

3

Prima dezbatere din cadrul conferinţei — un trap uşor printre problemele traficului de droguri, şomajului, terorismului şi pornografiei — era programată să înceapă la ora patru fix, după ceremonia de deschidere desfăşurată în sala de bal a hotelului, în prezenţa Maiestăţii Sale regele. Nimeni însă nu credea că va începe la ora stabilită. Întârzierile neprevăzute făceau parte din însăşi structura LMP-ului; parlamentarii aveau privilegiul de a zăbovi, de a petrece mai mult timp decât restul muritorilor zâmbind, strângând mâini şi căutând barurile şi toaletele. La asta se adăuga faptul că organizatorii de la Geneva ai celei de A 57-a Conferinţe nu fuseseră anunţaţi că imnul naţional al Thailandei durează cinci minute; sau că el trebuia intonat ori de câte ori Maiestatea Sa intra şi ieşea dintr-o încăpere sau se ridica în picioare. Şi astfel, ora patru şi jumătate sosi şi trecu înainte ca delegaţii să se poată aduna pentru dezbaterea de început. Boff se învârtea de colo-colo pe podiumul prezidenţial, dar nimănui altcuiva nu părea să-i pese. Erau parlamentari, aşadar timpul era de partea lor; acesta era parlamentul.

Stavros stătea aşteptând în cabina de engleză, una dintre cele şase despărţituri adiacente de sticlă, din fundul sălii. În cabină cu el se mai aflau Hue (thai, chineză şi japoneză-engleză), Kristyan (germană şi rusă-engleză) şi Sophia (spaniolă şi arabă-engleză); cum Stavros prelua din franceză şi italiană, ei îi acopereau laolaltă pe toţi vorbitorii aflaţi pe lista dezbaterilor din după-amiaza aceea. Primul vorbitor de franceză era abia al treilea pe listă, ceea ce i-ar fi lăsat lui Stavros suficient timp să se trezească din ameţeală, dacă la prânz şi-ar fi luat doza obişnuită. Ceea ce nu se întâmplase; doza fusese depăşită.

— Cine-i idiotul cu pălăria aia caraghioasă? râgâi el.

Sophia împărţea fotografii de la Conferinţa a 56-a din Nicaragua, pentru ca timpul să treacă mai uşor. Stavros trebuia să le ducă până la zece centimetri de nas ca să poată focaliza.

— Tu eşti, Stavros.

— Dumnezeule atotputernic! Serios? Ce dobitoc! Ce dobitoc... absolut... porcin. Ia stai puţin. Dacă ăla-s eu, atunci cine e blonda de două parale cu mâna pe fundul meu?

— Christine. Christine Golding. O ştii pe Christine.

— Aha, Chris-tine. Blonda de două parale cu zâmbetul de două parale. Feţe nu uit niciodată. Nume mai uit, da' feţe niciodată. Ce s-o fi ales de ea, mă-ntreb, *je me demande?*

— E aici, la Bangkok. Stavros, am crezut că sunteţi...

— Apropiaţi? Am fost, Sophy, drăguţo, am fost. Atât de apropiaţi, că aproape ne... atingeam. Chiar aşa. Fabulos. *Merveilleux. Wunderbar. Bellissimo.* De ce dracu' n-a putut veni la Bangkok?

Capul îi căzu pe spate. Sophia îl înghionti ca să-şi revină.

— E la Bangkok, Stavros. Uite-o acoló.

— Unde?

— Acolo!

— A, aia. De ce nu spui aşa?

Un chip familiar îl urmărea trist din cabina alăturată. Tristeţea lui îl făcu să se oprească: îşi amintea vag că ar fi putut la fel de bine să fie mânios şi că, în consecinţă, tristeţea reprezenta un progres, câţiva paşi înainte pe lungul drum al iertării, al reconcilierii, al păcii... Faţa i se contorsionă într-un surâs bleg; ridică o mână, dând din degete în semn de entuziasm. Ea îi răspunse la surâs — sau păru să-i răspundă. În sală, delegaţii se ridicară în picioare aplaudând, în timp ce preşedintele adunării îşi ocupa locul pe podium.

Sophia îl cântări din priviri, bănuitoare.

— Stavros, te descurci?

— Mă simt perfect, drăguţo. În viaţa mea nu m-am simţit mai bine.

Ochii îi alunecau în orbite precum marinarii care traversează o punte.

— Ai băut. Ai auzit ce-a spus Boff.

— Boff n-are decât să se ducă... naibii. E un nemţălău îngâmfat şi constipat, care habar n-are ce-i aia interpretariat. Tu şi cu mine, Sophy, *meine liebe*, avem un dar pentru limbile străine. Boff nu-l are. De-aia are nevoie de noi, de-aia suntem... speciali.

Ochii i se închiseră scurt şi, cu oarecare greutate, se redeschiseră.

— O să-ţi dau un exemplu. Cuvântul spaniol pentru constipat e *estrenido*. În italiană e *stitico*. Crezi că Herr Boff cel-strâns-la-cur ştie toate astea? Bineînţeles că nu ştie. El e birocrat, n-are destulă minte ca să fie limbist... scuze, lingvist. Aşa că mai dă-l dracului pe Boff.

Îşi scoase căştile şi puse uşor capul pe masă; somnul îl îmbrăţişă ca un mire.

Hue vorbea acum rapid în microfon, traducând discursul de deschidere al preşedintelui.

— ...şi este o plăcere deosebită pentru delegaţia thailandeză să fie gazdă la această a cincizeci şi şaptea Conferinţă a Ligii Mondiale a Parlamentelor. Cu şase luni în urmă, la Managua, am avut cu toţii privilegiul de a fi oaspeţii poporului nicaraguan şi de a ne bucura de celebra sa ospitalitate. La rândul său, Thailanda este cunoscută pentru ospitalitatea ei, pentru primirea plină de prietenie pe care o asigură vizitatorilor din alte ţări şi în special celorlalţi membri ai Ligii. Democraţia parlamentară este ca o adiere ce suflă puternic peste întregul glob: ea trece dincolo de frontierele naţionale, de diferenţele de religie, de toate...

— Rahat, încerc să dorm.

Nu fusese decât un murmur, dar nu asta conta. Stavros încălcase cea mai sfântă dintre legile interpretariatului

simultan: când un coleg din cabină are microfonul deschis, nu rosteşti un cuvânt, nici măcar unul. Sophia îi acoperi gura cu jacheta ei şi îl ciupi tare de picior. Hue ezită, apoi continuă, pământiu la faţă:

— ...diferenţele sociale, de toate barierele etnice şi culturale. Este însăşi adierea vieţii.

Delegaţii bătură în căşti, miraţi să audă comentariul adiacent. Pe podium, nori de abur începură să se ridice din creştetul lui Boff.

Încet, foarte încet, Stavros îşi recăpătă cunoştinţa. Sophia, cu o mână peste gura lui, i-l arăta pe Hue. Dădu din cap, se gândi cu tristeţe o clipă la Christine, apoi scrise pe o foaie de hârtie: SCURZE. CRE' CĂ AM ADORMIT. N-O S-SE MAI ÎNTÂMPLE.

Ea îi replică iute în scris: TE DESCURCI CU TRADUCEREA? URMEAZĂ UN VORBITOR DE FRANCEZĂ ÎN VREO ZECE MINUTE.

Se uită atent la scrisul ei şi compuse cu mare atenţie un răspuns: OUI. JAMAIS NU M-AM SIMŢIT MAI BINE. VIOI CA...

Până să termine, Sophia îi trase un ghiont în coaste, arătându-i ceva. Boff se îndrepta spre ei. Se ridică în scaun, încetând să respire; lipsiţi de oxigen, obrajii îi căpătară o nuanţă palid-stacojie.

Ca un tigru căruia îi miroase a carne, Boff patrulă prin faţa cabinelor interpreţilor. De două ori îşi lipi faţa de geam, ca să se uite înăuntru, dar geamul se aburi şi Boff trebui să se tragă un pas înapoi. Toată lumea îngheţase. Chipul lui Stavros se clătina ca un peştişor speriat: se simţea în prezenţa răului absolut. Boff îl privi atent şi, printr-o minune, aburii etilici care îi marinau răsuflarea se risipiră. Reuşi să îi întoarcă angelic privirea, ca şi cum cuvântul „rahat" nu i-ar fi ieşit în veci de pe buze, ca şi cum alcoolul ar fi fost o substanţă narcotică stranie, pe care nu o încercase niciodată. Privirea lui Boff trecu la Sophia, apoi la Kristyan, apoi, cu o strâmbătură de frustrare, se întoarse pe podium.

Criza fusese evitată, Răul învins. Se uită la Christine şi constată că îl privea cu un fel de dragoste — nu, nu cu *un fel* de dragoste, ci cu dragoste de-adevăratelea. Nu te puteai uita la cineva aşa, cu ochii aceia blânzi şi surâzători, decât dacă îl iubeai foarte mult, decât dacă îl luai aşa cum era şi nu-ţi făceai iluzii că ai să-l schimbi. În sală, un francez mărunt cu mustaţă începu un discurs. Suna îngrozitor, şirul de prostii pline de pretenţii pe care trebuia să le traducă de cele mai multe ori...

— Stavros! o auzi pe Sophia şuierând. Stavros!

Se dezmetici şi căută pe pipăite microfonul. Vorbe, vorbe la întâmplare i se revărsară necontrolat din gură.

— Delegaţia franceză are plăcerea, marea plăcere de a se alătura cuvintelor de... ăă... apreciere rostite deja de gazdele noastre thailandeze... gazdele noastre thailandeze... gazdele noastre din Thailanda. Thailanda este o ţară mândră de independenţa ei, *avec une tradition*, cu o tradiţie de... ăă... curtoazie faţă de vizitatori, de vizitatorii care o... vizitează. La finele şederii noastre la Bang... ăă... cock, Bangdog, Bentcock, vom duce cu noi acasă, *sans aucune doute* de nici un fel, amintirea farmecelor zâmbitoare, adică a zâmbetelor fermecătoare, gravată ca cea mai delicată... ăă... pictură orientală pe chipurile thailandezilor... thailandezilor... thailandezilor...

Dintr-o unică mişcare graţioasă, ca la lansarea unei nave uriaşe, alunecă pe podea, unde se făcu ghem. Sophia puse mâna repede pe căşti şi continuă traducerea. Hue şi Kristyan îl scoaseră pe coridor, în afara pericolului. Un delegat iranian sări în picioare.

— Cer cuvântul, domnule preşedinte, cer cuvântul. Se pare că unuia dintre stimaţii noştri interpreţi i s-a făcut rău. Dacă delegatul care este la cuvânt s-ar putea întrerupe până se aduce un doctor?

Restul delegaţilor scoaseră un murmur aprobator. Toate privirile se întoarseră către cabina de engleză, toate privirile,

în afară de cele ale lui Boff, încărcate cu compasiune și dragoste față de cel mai slab — calitatea de căpătâi a parlamentarului. Boff îi detesta pe cei slabi, indiferent cine erau.

4

— Cât ați băut? întrebă doctorul.

Părea sincer interesat: în glasul lui nu se auzea nota de indignare pe care ai aștepta-o de la un medic european care ar pune aceeași întrebare.

Stavros se ridică încet în șezut pe pat și clătină din cap. Se afla într-o cămăruță cu pereți prefabricați, cu un minimum de echipament medical: câteva sticle, niște ace, o pungă cu ghemotoace de vată, o targă de pânză într-un colț. O asistentă se mișca pe deasupra lui, cu inevitabilul zâmbet și ceva ce semăna cu o carafă de o jumătate de litru cu *retsina* — pesemne o probă de urină. Clătină iar din cap.

— Nu sunt sigur. Pare să fi fost tare demult. Două beri, poate trei, pe urmă whisky, șase, șapte pahare... nu sunt sigur.

— Mici?

— Mari. Cu cele mici nu-ți scoți banii. La conferințele astea sunt foarte zgârciți cu unitățile de măsură: profiturile de la bar sunt cele care fac totul posibil. Să zicem zece. Cred că am... sărbătorit ceva.

Pe dinaintea ochilor îi defilă un chip de american, un chip acrit de înfrângere, o înfrângere căreia el, Stavros, interpretul grec, îi era cumva autor; pe urmă un chip de femeie, mai tânăr, de zece mii de ori mai frumos, zâmbindu-i trist printr-un perete de sticlă. Își prinse capul în mâini.

— Sau mi-am înecat necazurile? Nu mai știu, domnule doctor. Îmi mai amintesc de o sticlă de Beaujolais — nu din cel mai bun Beaujolais. Să fie posibil? Se găsește Beau-

jolais în — se uită cu ochii mijiți în jur, la pereții albi și goi, la stetoscop, la fețele orientale blânde — Hong Kong?

— Sunteți la Bangkok, domnule de Battista, și da, se găsește Beaujolais.

Doctorul ridică proba de urină în lumină.

— E posibil să fi fost vin roșu, foarte posibil. N-am mai văzut nicăieri o asemenea culoare. Cu permisiunea dumneavoastră, aș vrea să fac o analiză de laborator completă.

Chicoti. Părea mult prea tânăr și prea proaspăt pentru a avea vreun fel de calificare medicală.

— Adevărul este că în Thailanda nu avem prea mulți băutori serioși. Mai sunt câte unii care beau mai multe beri decât trebuie la prânz, dar n-am mai întâlnit un caz atât de... aparte până acum. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc. Sincer.

— Mulțumesc. Mulțumesc foarte mult.

Stavros se întinse și îi strânse mâna grav: își amintise că se afla la o adunare parlamentară de vreun fel sau altul, la care politețea se impunea.

— E foarte frumos din partea dumneavoastră că priviți astfel lucrurile.

Se ridică anevoie în picioare și porni clătinându-se spre ușă. Luându-l de braț, asistenta îi spuse:

— Domnul Boff vă așteaptă afară.

Se opri, se gândi profund și scoase un strigăt sugrumat.

— Boff? Günther Boff? Măcelarul din Stuttgart? Doamne, Dumnezeule! Doamne, Dumnezeule!

Căzu în genunchi și se îndreptă târâș spre coșul de gunoi. Doctorul îl ajută să se ridice în picioare.

— Nu vă simțiți bine, domnule de Battista. Trebuie să vă odihniți.

— Da, dar Boff, Boff... Ce-o să-i spun lui Boff? Mă omoară dacă află că am băut. Dacă încerc să traduc în starea asta? Mă fac de râs definitiv. Nu sunt în stare să deosebesc franceza de sârbo-croată. Și probabil... O, Doamne, Dumnezeule.

Pe măsură ce tot mai multe celule nervoase se trezeau încet la viață, un amestec terifiant de imagini îi inundă creierul: căști, șoferi de taxi, un bărbat cu chipul înspăimântat și un gol acolo unde ar fi trebuit să aibă un deget... Se agață de brațul doctorului ca un om care se înecă.

— Am nevoie de ajutorul dumneavoastră, domnule doctor. Ați depus jurământul lui Hipocrat, nu? Ați jurat să vă practicați arta cu integritate, să apărați viața în orice condiții. Dacă îi îngăduiți lui Boff să pună mâna pe mine, mă aruncați în brațele morții, îmi azvârliți cadavrul câinilor. Nu puteți face una ca asta.

Doctorul chicoti iar. Îi șopti ceva asistentei care, la rândul său, chicoti. Trupurile lor delicate se zgâlțâiră cuprinse de o veselie uriașă și tainică. Stavros îi privi cu ochi mari.

— Ce e așa distractiv? Neamțul dement stă să-mi ia gâtul și voi faceți pe voi de râs, ca doi școlari. Ce puneți la cale?

Cei doi îl întinseră pe spate, pe pat, și îi desfăcură cravata. Se zbătu, dar doctorul îl fixă.

— Stați liniștit, domnule de Battista. Încerc să vă ajut.

— Nu vreau ajutor, vreau o escortă de poliție. Nu-l cunoașteți pe individul ăsta: din clipă în clipă o să dărâme ușa cu piciorul.

— Soră, deschide-i ușa domnului Boff.

— Ce?

— Liniște. Nu scoateți un cuvânt. Nici unul.

Chipul doctorului lucea de încredere în sine; de unde-i venea, Stavros n-ar fi putut spune. Medită amar: nu-l cunoaște pe Boff, habar n-are până unde poate să meargă psihopatul ăla, nici nu-i trece prin cap...

Dar nu avea de ales, trebuia să facă așa cum i se spusese. Se întinse pe spate și închise ochii. Auzi zgomotul tălpilor germane lovind greu linoleumul; apoi un deget osos îl împunse în coaste.

— Intoxicaţie etilică. Grecotei beţiv. Dar lasă că se trezeşte el.

— Domnule Boff, cred — glasul doctorului devenise, dintr-odată, foarte grav: nu mai rămăsese nici urmă a băieţelului amuzat, proaspăt absolvent al Facultăţii de Medicină — că nu înţelegeţi situaţia. Domnul de Battista nu a băut.

— N-a băut? Domnule doctor, pentru numele lui Dumnezeu, unde-ai învăţat medicina? Grecii ăştia sunt în stare să spună orice, orice.

— Arată-i urina domnului de Battista, soră.

Stavros miji un ochi. Boff adulmecă sticla, strâmbând din nas dezgustat; medicul adoptase o atitudine profesorală, cu mâinile în şold. .

— Dacă aţi cunoaşte câte ceva despre urină, domnule Boff — idee care îi dădu lui Stavros spasme tăcute de râs — aţi şti că persoana căreia îi aparţine această probă nu are practic nici un strop de alcool în sânge. M-ar mira dacă domnul de Battista ar fi consumat mai mult de o bere sau poate două în ultimele douăzeci şi patru de ore.

— Două beri? Dar tipul nici nu se ţine pe picioare, uită-te la el. Cu tot respectul, domnule doctor, dar o să cer şi o a doua opinie.

— Aţi auzit vreodată de *byssinosis toxicara*, domnule Boff?

— Biss...

— *Byssinosis toxicara*. Este mai cunoscută în Asia decât în Europa. Doar la Bangkok am avut şaptezeci de cazuri anul trecut. Este greu de diagnosticat, pentru că simptomele sunt asemănătoare cu cele ale abuzului de alcool, iar perioada de incubaţie depăşeşte un an. Domnul de Battista mi-a spus că a fost la Hong Kong. Poate că acolo...

Se lăsă o tăcere teribilă. Greşeala nu făcea parte din universul lui Boff; îi luă ceva timp ca să îşi facă efectul, dar când şi-l făcu, îl zdrobi ca o stâncă prăbuşită peste el. Se

lăsă să cadă pe un scaun de alături de pat, cu privirile în podea.

— Şi *byssinosis* asta... ce e? Un fel de virus?

— Exact. Porneşte din plămâni. Uneori se extinde.

— Se extinde? Asta-i rău. Nu e... fatală?

Lui Stavros i se păru că detectează o nădejde obscenă în spatele întrebării. Îl auzi pe doctor răspunzând:

— Se manifestă ciclic. Probabil că mâine pacientul o să se simtă bine.

Şi pe Boff murmurând:

— Deci e ca un fel de mahmureală?

Medicul rosti aspru:

— Domnule Boff, vă rog insistent să nu mai trataţi problema ca pe una morală. Domnul de Battista este un om bolnav. Are nevoie de toată compasiunea pe care i-o putem oferi.

La care, incredibil, Boff începu să-l bată uşurel pe mână. Extrem de prudent, deschise ochii.

— Tu eşti, Günther (îi plăcea cum sunase „Günther"). Eşti amabil că ai venit să mă vizitezi.

— Pentru puţin, Stavros.

— Ce s-a întâmplat? Am leşinat cumva? Acum parcă traduceam normal şi în clipa următoare... Sper doar că nu le-am făcut probleme colegilor.

— Te-ai descurcat foarte bine, Stavros.

— Eşti sigur, Günther?

— Absolut. Odihneşte-te. Sperăm că mâine dimineaţă ai să fii iar cu noi.

Se ridică ţeapăn în picioare şi făcu o plecăciune.

— Vă mulţumesc, domnule doctor, mi-aţi fost de mare ajutor. Mulţumesc, soră.

Ajuns la uşă, se răsuci verificând, verificând doar... Doctorul îi răspunse la zâmbet. Stavros nu se clinti. Făcu încă o plecăciune şi plecă.

Cinci minute mai târziu, în timp ce ieşea, la rândul său, pe vârfuri, Stavros fu oprit de asistentă.

— Să nu vă uitaţi geanta, domnule de Battista

Se uită la geantă, derutat. Era atât de banală, că nu părea să aibă nici o importanţă dacă o uita sau nu...

... doar că avea importanţă. Evident, avea. Dacă n-ar fi avut, tinerele thailandeze nu s-ar fi agitat atât, congresmanul nu s-ar fi luptat atât pentru ea... În timp ce mintea i se limpezea, reuşi să evalueze evenimentele zilei dintr-o perspectivă nouă. Se îndreptă hotărât spre prima toaletă pentru domni şi se închise într-o cabină. Delegatul congolez stătea la un pisoar, îmbrăcat în costumul tradiţional. Părea să aibă dificultăţi — poate costumul nu se purta decât la conferinţele parlamentare.

La o examinare mai atentă, geanta părea şi mai banală. Era făcută din foi de placaj ieftin, care începuseră să se coşcovească la mijloc; un material subţire, bleumarin, era întins peste foile de placaj, fixat la intervale neregulate cu mici ţinte de alamă. Mânerul zăngănea. Cifrul era blocat la 0-0-0. Până şi *la pièce de résistance* — „Thailanda urează bun venit delegaţilor la cea de A 57-a Conferinţă a Ligii Mondiale a Parlamentelor", brodat cu litere aurii în interiorul genţii — avea un aer ţipător, iar broderia se descosea pe la colţuri. Stavros rămase pe gânduri. Să râvneşti la un asemenea obiect era mai mult decât o excentricitate, era demenţă curată. Washingtonul era un oraş de oameni fini. Dacă îşi făcea apariţia pe Capitol Hill cu o servietă de un asemenea prost gust, congresmanul putea să-şi ia adio de la speranţele la preşedinţie, la fel de bine cum ar fi făcut-o dacă ar fi început să poarte portjartier şi ciorapi de mătase. Deci motivul trebuia să fie altul... Zâmbi. Ce instrument minunat era creierul când nu era murat!

Scoase toate hârtiile din geantă şi le puse pe jos. Nu aveau nimic demn de remarcat, şi oricum văzuse exact aceleaşi articole şi în cealaltă servietă. Apoi pipăi atent de jur împrejurul acesteia. Dădu cu mâna de o ciupitură minusculă în material; îşi făcu loc cu degetele şi trase o bucată

de hârtie împăturită, nu cu mult mai mare decât un bilet de autobuz sau un răvaş glumeţ dintr-o pocnitoare de Crăciun.

Incitat oarecum, o desfăcu şi descifră mesajul — literele mari fuseseră scrise de mână, cu cerneală verde deschis. LA PUSSY 403, MĂ DOARE PICIORUL STÂNG, AM SUFERIT UN ACCIDENT ÎN TIMP CE JUCAM GOLF. Chipul i se boţi dezamăgit. Asta era, un răvaş dintr-o pocnitoare — altă explicaţie nu exista. Să fi fost aceasta poanta, sau mai era o bucată de hârtie pe care fusese scrisă? Sau poate că în thailandeză era grozav de amuzantă, dar îşi pierdea umorul prin traducere. Totul ţinea de lumea infantilă, trăsnită în care încercase congresmanul să-l atragă — lumea politicienilor cu intenţii bune, a poliţiştilor brutali şi a degetelor retezate de pe mâinile proprietarilor. Nu se voia implicat. Îşi avea propria lume. O avea pe Christine. Îl avea pe Boff. Forţele Binelui şi Răului se luptau pentru sufletul lui. Nu era destul pentru o viaţă?

Deschise uşa cabinei şi îl găsi pe delegatul congolez aplecat în continuare deasupra pisoarului... parcă Achapong îl chema? Acesta întoarse capul şi îl privi. Îşi dădu seama că trebuie să fi stat în cabină mai bine de cincisprezece minute.

— Burtelniţă de Bangkok, zise el iute, făcând o grimasă. Aveţi grijă la peşte, nu e gătit cum trebuie.

Celălalt dădu politicos din cap, deşi era un mister ce făcuse în faţa pisoarului în acelaşi interval de cincisprezece minute... Stavros medita asupra diferenţei dintre vezica europeană şi cea africană, când congresmanul dădu colţul, împreună cu Tight. O idee năstruşnică i se născu imediat în minte. Când cei doi se apropiară destul ca să-l audă, se apucă de pulpă şi scoase un geamăt stins de durere.

— Ai păţit ceva? îl întrebă Tight neliniştit, sărindu-i în ajutor. Cred că ai făcut o întindere musculară. Uite, stai în fotoliul ăsta, aşa. Am avut un prieten care juca crichet...

Congresmanul era lipsit de compătimire.

— Ar trebui s-o iei mai uşor, tărăgănă el, vârându-şi mohorât mâinile în buzunarele pantalonilor.

Se adunase, iar, un mic grup: un suedez, un australian, vreo doi venezueleni. El şi Stavros păreau condamnaţi să-şi joace fiecare scenă pe viu, cu public.

— Mă doare — Stavros aşteptă momentul în care americanul avea să-l privească — piciorul stâng. Am suferit un accident în timp ce jucam golf.

Dar cuvintele nu avură nici un efect: pe chipul congresmanului apăru o expresie albă de mirare, neputinţa acră în faţa proceselor mentale iraţionale ale străinilor.

Tight reacţionă imediat.

— Joci golf? Nici n-aş fi bănuit că eşti jucător de golf. Ce handicap ai? Poate găsim un teren pe-aici... dacă îţi trece piciorul.

Dar Tight nu îl interesa. Văzu neliniştea congresmanului — privirea confuză, aerul de inocenţă rănită, cumsecădenia reziduală — şi simţi tremurul de jenă. Avea el oare dreptul de a-i ridiculiza pe cei care se implicau? Cărora le păsa? Care încercau să schimbe lumea în bine? Făcu un efort spre reconciliere, ca înspre un prieten de care fusese despărţit prea multă vreme.

— Poftiţi geanta, domnule congresman. Ceea ce căutaţi este înăuntru. Nu că nu-mi pasă de... toate lucrurile acelea. Dar întreaga poveste mi se pare cam caraghioasă. Nu luaţi asta ca pe o judecată la adresa dumneavoastră.

Zâmbi strâmb — cea mai mare parte a whiskyului era în continuare înăuntrul lui.

Congresmanul primi bănuitor geanta, parcă auzind ecoul unei zicale despre grecii aducători de daruri.

— Mulţumesc, Stavros. Îţi rămân dator. Încotro?

— Păi, mă gândeam...

Se răsuci sprinten pe un picior, pe stângul. Tight îl privi siderat. Nu mai înţelegea nimic.

— Mă gândeam să explorez adevăratul Bangkok.

3

1

Adevăratul Bangkok, din câte se spunea, era din ce în ce mai greu de găsit. Puteai cu uşurinţă să treci gonind într-un taxi pe lângă el şi să descoperi că te îndrepţi spre ieşirea din oraş din partea cealaltă, pe o autostradă largă şi impersonală, care s-ar fi putut afla oriunde altundeva în lume. „Oraşul îngerilor" se schimbase de când Stavros petrecuse o lună la hotelul Oriental, împreună cu mama sa, în 1966, devenind de nerecunoscut. Mama se afla între doi soţi, într-o *qui vive*, după cum spunea chiar ea, căutând un milionar. Probabil citise în *Vogue* sau în *Paris Match* despre vreo grecoaică supraponderală căreia un milionar îi ceruse mâna la Oriental, căci avea o abordare extrem de literală a fanteziei. În timp ce mama şedea pe terasă, cu mătăsurile fluturând şi pălăriile ei şocante pe cap, aşteptând, aşteptând şi iar aşteptând, băieţelul Stavros se aventura afară din hotel şi explora canalele, templele, străzile lungi pe ale căror margini se înşirau tarabe cu mâncare şi femei cu feţele ridate, care priveau peste balustradele balcoanelor. Era deja expert în limbile străine. Învăţă că la canal se spune *klong* şi la templu *wat*; învăţă cum se spune „vă rog", „mulţumesc" şi „câtă supă verde cu tăiţei primesc pentru cinci bahţi". Crescu mult în luna aceea, în timp ce, la hotel, mama îmbătrânea şi se îngrăşa din eşecuri. Acum, iată că era rândul eşecurilor *lui* la Bangkok.

Taxiul parcurse lent strada Larn Luang, trecând pe lângă Monumentul Democraţiei.

— Mergi înainte, spuse el. Mergi înainte.

Trecuse prin destule aventuri pentru o zi, iar taxiul în mişcare pe un ocean în circulaţie aducea a linişte. De o parte şi de alta a maşinii, roiuri de *tuk-tuk* — minusculele taxiuri pe trei roţi ale Bangkokului, alternativa locală ieftină la limuzina cu aer condiţionat — îi depăşeau bâzâind furios, trecând de pe o bandă pe alta, aruncându-se în spaţiile strâmte dintre tarabele cu legume. Şi le amintea. Se zicea, în glumă, că erau conduse de cascadori începători şi că nici unul nu ajungea să depăşească perioada de instruire.

Când ajunse pe malul râului, trecuse de ora cinci. Soarele apusese deja şi marele Templu al Zorilor din Thonburi nu era decât un contur pe fundalul cerului. Câteva ambarcaţiuni strâmbe săltau în sus şi-n jos pe apă; mirosea a putreziciune şi a descompunere. Taxiul coti la stânga, la dreapta şi din nou la stânga. Pe partea stângă se înălţă o clădire mare, modernă.

— Ce e aceea? întrebă el.

— Închisoarea, spuse şoferul.

Îi ceru să oprească.

Nu părea a fi genul de loc unde oamenilor li se retezau degetele. Zidurile, ferestrele, mica pajişte din faţă — toate erau aproape antiseptice. Ar fi putut fi o maternitate din Lausanne. Sub ochii lui, un deţinut ieşi încet pe uşa principală, legănând un mic sac de pânză. Prietena îl aştepta, într-o bluză portocalie şi nişte pantaloni albi de mătase. Cei doi se îmbrăţişară, începură să ţopăie în sus şi-n jos, apoi se îmbrăţişară iar. În timp ce mâinile bărbatului se împreunau la spatele femeii, Stavros îi numără degetele. Zâmbi uşurat. Acesta era adevăratul Bangkok, nu Chiung, nu Ledgerwood, nu hotelul ăla plin cu nebuni. Îl întrebă pe şoferul de taxi:

— Cum e poliţia pe-aici? Vă face necazuri?

Şoferul ridică din umeri.

— Eu sunt om cinstit — şi arătă spre aparat: e legal.

— Sunt convins. Nu asta am vrut să spun. Cum s-ar purta poliţia dacă... n-ai fi cinstit?

Şoferul ridică iar din umeri.

— Poate nu prea bine. E mai bine dacă nu prins. Poliţiştii cam proşti pe-aici. Dacă spui ce trebuie, nu te prind.

— Ai vreo legătură cu politica?

— Cu politica?

Trupul i se scutură de râs; aplecându-se în faţă, apăsă din greşeală pe claxon.

— Domnu', eu sunt şofer de taxi. Politica!

Toată maşina părea să se zguduie sub absurditatea sugestiei. Bărbatul îşi şterse ochii, apoi deveni serios şi atent, aproape acru.

— Aveţi probleme, domnu'? De ce întrebaţi de poliţie?

— Eram curios.

— Căutaţi droguri? Sunteţi mare şmecher american? Încercaţi să faceţi bani repede din heroină?

— Nu, deloc, spuse Stavros zâmbind. Sunt interpret.

Şoferul nu-i întoarse zâmbetul. Poate că nu cunoştea cuvântul; poate că interpretariatul era o profesie anemică aici; poate că interpreţii thailandezi îşi suflecau mânecile şi munceau în lumea reală... Stavros avea acelaşi sentiment neplăcut. La Bangkok trăiau şase milioane de oameni — nu era unul, nici măcar unul care să-l dorească? Îi dădu şoferului o sută de bahţi şi coborî ţeapăn din taxi. O maşină de poliţie trecu vâjâind pe lângă el şi coti, intrând în închisoare. Dinspre fluviu bătea briza, răcorind strada, ştergând parcarea supraetajată şi cinematograful unde rula *Mad Max III* şi ducând cu ea mare parte din canicula. Porni pe jos spre est, spre Oriental, spre copilăria lui, spre lumea cunoscută...

Nu era acolo. Sau, dacă era, nu mai era de găsit. Se uită în jur cu o expresie pierdută, îndurerată — durerea unui om căzut în capcana vârstei de mijloc tocmai când credea

că mai are zece ani până la ea. Unde dispăruseră copiii golaşi care se jucau pe străzi, fetele cu chipuri proaspete care trăgeau cu ochiul pe după obloanele de bambus, bărbatul care mergea pe bicicletă cu o maşină de cusut pe cap? Copiii purtau tricouri şi blugi. Fetele săltau sigure pe ele în mijlocul trotuarului, cu ţigări franţuzeşti în gură. Maşina de cusut se transformase într-un walkman Sony. Parcă se purtase un război mondial de care el nu auzise, aşezat în cabina de sticlă, cu căştile lui, cu microfonul, cu cele treisprezece limbi vorbite şi cu visurile despre Christine. Şi încă nu văzuse Patpongul.

Desigur, auzise despre el. Sexul era unul dintre lucrurile pentru care Bangkokul era celebru — el, piaţa plutitoare şi statuia înclinată a lui Buddha de la Wat Po. Ce ingenioasă comisie pentru turism alcătuise această troică a atracţiilor? În ghiduri, cartierul Patpong, aflat între străzile Silom şi Suriwong — nu prea departe de Oriental, dar mult mai departe, la ani lumină distanţă, de locurile până unde se aventurase în copilărie —, era marcat simplu drept „centru al sexului şi păcatului". Era o definiţie vicleană: ea lăsa să se înţeleagă că putea exista sex care nu păcătuia, păcat care nu presupunea sexul şi cocteiluri exotice, inimaginabile, rezultate din combinarea celor două... Patpong era un obiectiv obligatoriu pentru cei mai mulţi vizitatori — iar el era cei mai mulţi vizitatori. În minte i se învârtea şi acum o ghicitoare ridicolă: La Pussy 403...

Făcu la dreapta pe lângă Sheraton, pătrunzând în inima zonei încercuite pe hartă, şi aşteptă, ţeapăn ca o fată bătrână, ca adevăratul Bangkok să-l izbească. Asta se întâmplă cu o bruschete şi o violenţă pentru care Stavros nu fusese pregătit în laboratoarele de limbi străine. Imediat, o mână i se încleştă pe braţul drept.

— Pe-aici, domnu'. Cel mai scârbos spectacol din Bangkok.

O alta i se încleştă pe braţul stâng.

— Un bărbat, două fete, numai acţiune, o sută de bahţi.

O fată cu un dinte din faţă lipsă şi prea mult fard îşi apropie chipul de al lui.

— Te fac tare fericit, domnu'.

Pe trotuar, un şchiop vindea tricouri. Prudent, Stavros achiziţionă un tricou. Era ceva mai bine, acum avea o scuză pentru a se afla aici. Era bleumarin şi avea pe piept un mic crocodil verde. Îl costase o sută zece bahţi. Cât confort putea aduce un simplu obiect...

Porni mai departe, mai sigur pe sine, cu aerul că ştie ce vrea. Cei care trăgeau de el îl lăsară în pace, abandonându-l ca pe o afacere ratată. Hotărâseră, probabil, că era englez — libidinos, dar sărac. Îşi croi drum anonim pe mijlocul străzii, trecând pe lângă baruri cu nume străvezii: Moulin Rouge, 1001 de nopţi, Crazy Horse Saloon, Suzy Wong's Place. Ce se petrecea înăuntru era la fel de străveziu. Uşi capitonate se deschideau, dând spre încăperi pline cu turişti; stripteuze dansau fără chef pe baruri; mirosea a beţişoare parfumate şi a bere trezită. Se simţea amorţit, dezorientat: nu înţelegea ce caută acolo, asta dacă nu cumva Christine... În clipa aceea, un stabiliment mai fastuos, mai puţin murdar îi apăru în faţa ochilor. *Pussy Galore's — pentru masaj total, senzual.* Şi îşi aminti.

2

Ajunse cu o scară rulantă la etaj, unde rămase în ceva ce semăna cu un acvariu de la Grădina Zoologică. Încăperea era întunecată în întregime, cu excepţia unei vitrine puternic luminate la capătul îndepărtat, dincolo de care femei, fete... Era prea mult, imaginile închipuite erau prea tulburătoare. Se întoarse să plece, dar o mână fermă, masculină, îl apucă de braţ.

— Veniţi alegeţi, domnu'. Nu grabă. Fete cel mai bun din Bangkok.

— Nu cred...

— Doar veniţi uitaţi, domnu'. Obosit după zi lungă? Vă ajutăm simţiţi bine. Fete fac orice, zâmbesc mereu. Foarte curate, preţ cel mai bun. De unde sunteţi? American? Englez?

Roşi.

— Bulgar.

Nu-şi putea amesteca mama — la Atena nici nu se auzise de astfel de locuri. Bărbatul rânji: avea dinţii înnegriţi ca rezultat al cine ştie cărui viciu nedeterminat.

— Din Bulgaria? Primul bulgar venit la Pussy — dau cincizeci bahţi reducere. Cât de lung zbor din America de Sud? Plac fete înalte, scunde?

— Lăsaţi-mă să mă uit puţin. Singur. Vă rog.

— OK, domnu', OK. Aduc bere. Fete cel mai bun din Bangkok.

Însoţitorul său dispăru în umbră, spre un bar prăpădit unde un bărbat între două vârste, cu o haină albă, stătea de vorbă cu unul mai tânăr, în blugi.

— Aia are nişte ţâţe ca nişte pepeni, se auzi un glas australian.

Un hohot de râs aspru, înăbuşit, se rostogoli încărcat de ură şi nicotină prin încăpere. Pe măsură ce ochii i se obişnuiau cu lumina, Stavros observă şi alţi bărbaţi ascunşi în unghere întunecate, în alcovuri, pe după coloane, privind, aşteptând, alegând... O siluetă măruntă, cocoşată pe un taburet de bar, purta ochelarii lui Tight, costumul cenuşiu şters al lui Tight, aerul lui Tight: crispat, neliniştit. Să fi fost cu putinţă? Nimic nu mai părea imposibil.

Cel puţin cincizeci de fete, şiruri-şiruri, stăteau în vitrină. Purtau rochii lungi de mătase, în culori vii, cu numere prinse pe umăr, ca participantele la un concurs de frumuseţe. Erau tinere şi foarte drăguţe — sau ar fi trebuit

să fie. Trupurile le erau prea încordate, zâmbetele prea pline de disperare: când bărbaţii se aventurau mai aproape de geam ca să le inspecteze, începea o licitaţie a flirtului, cu buze ţuguiate şi ochi străpungând întunericul. Una fu chemată prin interfon. Sări în picioare şi ţâşni pe uşa laterală, ca şi cum ar fi câştigat marele premiu la un concurs televizat. Principiile economiei de piaţă funcţionau cu o simplitate magnifică şi brutală.

Fata cu numărul 403 era mai scundă decât celelalte. Era gingaşă, chiar reţinută: ţi-o puteai închipui curăţând coaja de pe boabele de strugure sau aşezată delicat la pian, interpretând din vârful degetelor o nocturnă de Chopin. Zâmbetul îi era trist şi subţire, mai puţin agresiv decât al celorlalte; picioarele ca două beţe de chibrit i se iţeau din crăpăturile rochiei. La un moment dat tuşi — încăperea avea aer condiţionat, satisfăcând nevoile clienţilor, nu şi pe ale personalului. N-ar fi trebuit să se afle aici, îşi spuse mânios Stavros, nu era locul ei. Dar în Bangkok nimeni nu-şi găsea locul cu adevărat, nu?

Însoţitorul apăru din nou, ţinând o sticlă de bere într-o mână şi un pahar crăpat şi prăfuit în cealaltă.

— Din partea casei, zise el cu un surâs ciudat de scuză, parcă sperând că un mare rău putea fi îndreptat printr-un mic bine.

Făcu un semn cu capul spre vitrină. Erau ca doi amatori de artă umblând la pas printr-un muzeu.

— 227 fată foarte bun. Vorbeşte bine englezeşte, foarte prietenos, multe figuri. Tata judecător. 326 timid, dar bun la suflet. Din Birmania. 72 cu mare trecere la americani. Picioare lungi, mare...

— Pe aia o vreau.

Indică stângaci, fără a se putea hotărî să folosească numărul. Uluirea îl sufoca. Oare ce impuls nebunesc îl adusese în locul ăsta?

— 403? Alegere foarte bun. Tânără, curată, foarte cuminte. Tata bancher, mama lucrat aici. Ce servicii...?

— Vreau un masaj. Doar un masaj. Atât. Înţelegeţi?

— Sigur, domnu'.

Bărbatul avea un aer dezamăgit; părea să o ia personal, ca un maestru bucătar ale cărui mâncăruri se întorc de la masă neatinse.

— Fără suplimente? Nimic?

— Nimic.

Stavros dădu berea peste cap, făcând o strâmbătură.

— Bulgarii au un apetit sexual foarte scăzut — e un efect secundar al sistemului comunist. Cât costă?

— O oră masaj, fără suplimente, patru sute bahţi. Cincizeci bahţi reducere pentru că sunteţi bulgar, trei sute cincizeci bahţi. Plătiţi la bar.

— Mulţumesc.

Omul îl escortă până la bar, unde un alt bărbat îi scrise chitanţa. Întinse o hârtie de cinci sute de bahţi şi i se dădu restul. Pe casa de marcat erau lipite însemnele a numeroase cărţi de credit — „suplimentele" păreau să nu fie ieftine. Fata cu numărul 403 fu chemată şi prezentată.

— Mă cheamă Kim. Bună seara, domnu'.

I se spuse că domnu' nu vrea suplimente şi nu manifestă vreo dezamăgire — atât de mic să-i fi fost comisionul? Îl duse pe Stavros pe o uşă laterală şi cu un ascensor, apoi îi oferi o ţigară din poşeta de umăr din piele albă, aprinzându-i-o îndemânatic. Zâmbiră amândoi. Ar fi putut fi pe picior de plecare, împreună, spre o premieră cinematografică.

Liftul opri la etajul trei. La un birou stătea o femeie mai în vârstă, într-un halat alb. Supraveghetoare, medită Stavros. Femeia îi înmână lui Kim o cheie şi două prosoape de baie. Kim îi spuse în thailandeză:

— Cred că ăsta e homo. Nu vrea decât masaj.

Femeia mai vârstnică replică:

— Ai noroc, fato. Economiseşti efort.

Râseră la unison, cel mai blând şi mai inocent hohot pe care îl auzise Stavros vreodată, prelung şi rostogolit. Zise repede, în thailandeză:

— Nu-i vorba de asta. Sunt perfect normal. Doar că sunt prea obosit... mă doare capul.

Se uitară la el, apoi una la alta şi roşiră. Râsul se declanşă din nou, mai tare, mai vesel, răsfrângându-se în ecou de-a lungul coridorului, până când îşi făcu apariţia un bărbat şi hohotele se stinseră ca o lumânare. Stavros îşi zise: consultant principal. Bărbatul se încruntă şi bătu cu degetul în ceas. Kim dădu din cap. Îl duse pe Stavros spre capătul coridorului, departe de râsete, în necunoscut. Descuie a patra uşă de pe stânga şi îl pofti să intre. Stavros trăia cu senzaţia inconfortabilă că soţia sau mama avea să-l aştepte într-un fotoliu, iar el nu avea pregătită nici o scuză.

Fotoliul nu exista: doar un pat enorm şi, dincolo de el, o cadă de baie îngropată în podeaua din plăci de teracotă. Pe toţi pereţii şi pe jumătate din tavan erau oglinzi. Putea alege din cinci sau şase imagini proprii, una mai jigărită şi mai stingheră decât cealaltă. Îşi zări obrajii albi şi ochii injectaţi şi îşi aminti cât băuse la prânz — poate un masaj avea să-l ajute să se simtă mai puţin casant. Îşi îndreptă cravata în oglindă. Kim îl făcu să se aşeze pe pat şi îi scoase cravata. Iar logica Bangkokului...

— Ai transpirat, îi spuse ea, arătându-i petele umede de pe cămaşă.

Nu era o acuzaţie; fata se purta ca o viitoare asistentă medicală extrem de conştiincioasă.

— Da. Îmi pare rău. N-ar trebui să beau pe vremea asta. Stai, lasă-mă pe mine.

Îşi dădu jos cămaşa, apoi restul hainelor. Ea îşi scoase rochia; pe dedesubt purta un triunghi alb de material, susţinut de o sforicică minusculă. Îl scoase şi pe acesta şi îl împături cu grijă peste rochie. Pe urmă se aplecă să-şi desfacă sandalele. Stavros îşi aminti că trupurile feminine aveau

efecte biologice agreabile asupra trupurilor masculine; şi că, pe lângă mama de la Atena şi soţia de la Geneva, mai exista o interpretă englezoaică pe nume Christine, care ar fi preferat, probabil, să-l ştie frunzărind cărţi într-un anticariat, nu admirând posteriorul altei femei. Încercă să nu se gândească la Christine şi găsi că îi venea surprinzător de uşor — volumul de stimuli alternativi era considerabil. Kim dădu drumul televizorului de lângă pat. Se uită printre gene la ecran. Ohio Buckeyes păreau să conducă în meciul cu Pittsburgh Steelers, cu 17–14. Fata schimbă canalele: J.R. Ewing îi cerea lui Sue Ellen — într-o thailandeză desăvârşită — să nu se mai dea în spectacol. Fata schimbă iar canalele. Un tânăr cuplu japonez dezbrăcat făcea ceva vag cunoscut... Kim ajustă imaginea. Fesele femeii se apropiară de obiectiv ca un catamaran ivindu-se din ceaţă. Stavros se aşeză mai comod, ca să se uite. Kim făcu o plecăciune şi se duse să dea drumul la apă în baie. Mai bine nu s-ar mai fi aplecat aşa, strica naturalul situaţiei.

— Place apa fierbinte? îl întrebă ea.

— Ce? A, da, te rog. Cu cât mai fierbinte, cu atât mai bine.

Fata turnă ceva dintr-o sticlă şi apa începu să scoată aburi şi să facă bule, o spumă galben-verzuie. Spuma se revărsă, întinzându-se centimetru cu centimetru pe covor. Era ca un film ştiinţifico-fantastic ieftin — ce creatură extraterestră se pregătea să-şi facă apariţia dintre baloanele de săpun? Fata îl luă de mână şi-l ajută să intre în baie, apoi intră şi ea. Îşi împleti picioarele cu ale lui şi mâinile îi atinseră umerii, frământându-i, mângâindu-i, alungând toată încordarea, toată stângăcia, toată tensiunea... Zâmbi. Ea îi zâmbi la rându-i. Se întrebă dacă Günther Boff cunoscuse vreodată măcar pe jumătate atâta plăcere.

— E bine, domnu'?

— Minunat. Mi-nu-nat. Mulţumesc.

— Cum să-ţi spun?

— Stavros. E un nume grecesc.

— Grecesc?

— Din Europa.

Îşi spuse: ştie că vorbesc thailandeza, dar n-o să-mi vorbească în thailandeză decât dacă-i vorbesc eu mai întâi. Asta se cheamă bună creştere, mai bună decât pot eu să-mi imaginez. Continuă în gând: Kim, eşti o femeie minunată, iar cu glas tare spuse în thailandeză:

— Câţi ani ai? Eşti o fată foarte drăguţă.

Ea zâmbi.

— *Yii!sip.saam?*

Stavros adună şi dădu din cap. Douăzeci şi trei. Părea cu cinci ani mai tânără, poate chiar *era* cu cinci ani mai tânără — dar îi plăcea prea mult pentru a-i pune cuvântul la îndoială. Ar fi vrut să ştie destul de bine thailandeza pentru a spune: sunt aici de douăzeci şi patru de ore şi toată lumea s-a purtat oribil cu mine. Am fost respins şi bruscat, ignorat şi implicat în evenimente ridicole, cu care nu vreau să am nici o legătură. Tu mi-ai redat încrederea în natura umană şi pentru asta te iubesc. Dar nu ştia.

Spuse în englezeşte:

— Mă doare piciorul stâng. Am suferit un accident în timp ce jucam golf.

Şi zâmbetul dispăru.

3

Kim ieşi din cadă, îşi puse un prosop în jurul mijlocului şi se îndreptă spre uşă, ca să stingă lumina. Camera fu aruncată într-un întuneric complet, cu excepţia trupurilor japoneze care pâlpâiau pe ecranul televizorului — gemetele lor punctau tăcerea ca plânsul unui copil într-o creşă sau ca urletul îndepărtat al unor animale. Stavros rămase scufundat sub spuma verde, neîndrăznind să se mişte. Ar fi fost mai bine dacă ar fi fost îmbrăcat. Ar fi fost mai bine

dacă ar fi fost acasă, la Geneva, cu Monica şi cu pisicile. Ar fi fost mai bine dacă ar fi studiat medicina, nu limbile străine, şi ar fi avut o slujbă liniştită şi paşnică în Belgia. Prefera Belgia Thailandei: o puteai străbate cu maşina de la un capăt la altul într-o oră şi jumătate, fără să ţi se întâmple nimic rău...

Kim se lăsă pe vine lângă pat. Păru să deschidă un compartiment ascuns şi să scoată ceva de-acolo. Apoi se întoarse pe vârfuri spre cadă şi îi arătă — era un pachet cafeniu, simplu, de dimensiunile unei serviete mici. Cineva îl învelise chiar şi în celofan — ştiuseră că avea să-i fie înmânat cuiva care făcea baie şi că s-ar putea să se ude? Părea improbabil, dar în fond întreaga poveste părea improbabilă, îşi spuse Stavros mohorât; măcar mahmureala îi mai trecuse.

Îi zâmbi lui Kim.

— Mulţumesc. Asta aşteptam.

Ea făcu o plecăciune şi aşeză pachetul pe un scaun — dar nu-i răspunse la zâmbet. Recunoscu teama pe care o zărise în ochii lui Chiung şi în ochii fetei care încurcase genţile. Mintea i se învârtea derutată. Ce însemnau aceste feţe blânde, înspăimântate? Ledgerwood se amestecase din prostie sau din eroism? Kim lăsă să-i alunece prosopul şi se băgă lângă el sub spumă; apoi reîncepu masarea umerilor.

— Deci dumneata domnu' Ledgerwood, şopti ea. Am crezut domnu' Ledgerwood bărbat masiv.

— E masiv. Eu nu sunt Ledgerwood. Sunt un prieten, spuse Stavros, făcând semn cu capul spre pachet. O să-i duc ăla. Totul o să fie bine. Să nu-ţi fie frică.

Fără un cuvânt, ea îi frecă pieptul cu săpun, ciugulind printre firele de păr ca un cimpanzeu care îşi despăduchează puii. Stavros îi zâmbi recunoscător. Ea îi spuse:

— Eşti om bun. Ai grijă. Poliţia...

— Ştiu.

Amanții de la televizor își consumaseră pasiunea și se îmbrăcaseră. Acum rula un desen animat cu Tom și Jerry. Stavros zări un șoricel înghesuit într-o mașină de tocat carne, pe punctul de a fi făcut bucățele... Știa exact cum se simțea șoricelul. Se ridică în picioare în cadă, încă plin de clăbuc.

— Știu cum e cu poliția.

Dacă ar fi știut...

Kim îl înveli în prosop și-l șterse cu bătăi ușoare de palmă. Șoricelul scăpă în ultima clipă din mașina de tocat; acum era fugărit prin bucătărie cu un satâr. Stavros oftă din adâncul ființei lui: mai adânc decât whiskyul, mai adânc decât Christine, mai adânc decât mama de la Atena. Se uită trist la trupul fragil al lui Kim.

— N-ar trebui să lucrezi aici, Kim. Ești o fată bună. Toate astea — dădu vag din mână, incluzând patul, oglinzile și exemplarele din *Playboy* așezate într-un teanc ordonat pe masă — sunt rele. Nu sunt de tine. Ești prea bună pentru ce-i aici.

În timp ce-și trăgea pantalonii, în el se aprinse o scânteie de vigoare morală: se simțea ca Gladstone ținând cuvântări prostituatelor, ca Isus cu Maria Magdalena...

— Sexul, politica — aceeași mizerie încâlcită și brutală. E tragic să vezi o fată așa frumoasă și tânără ca tine amestecată în... felul ăsta. Trebuie să pleci de-aici. O să te ajut să scapi. Cumva.

Nu credea nici el ce spunea — nu întru totul, sau mai degrabă deloc. Foarte bine, pentru că nici ea nu-l credea câtuși de puțin. Prefăcându-se că nu știa englezește, îi întinse pachetul.

— Poftim. Du-te. Ai grijă.

Îl puse în geantă și plecă. La capătul de jos al scării rulante care ajungea în stradă, dădu peste Tight. Acesta îl recunoscu și purcese să țopăie și să sară ca o găină cu capul tăiat.

4

— Tight. Bună.

Nu-şi amintea numele mic al lui Tight. Walter? Godfrey? Avea vreo importanţă? Numele de familie era perfect şi ajungea.

— Ce faci aici?

Părea absurd de agitat, chiar şi conform propriilor standarde: când ajunseră în stradă, îşi aranjă ochelarii şi îşi înfipse bărbia mult în piept, parcă îngrozit că ar putea fi văzut. Stavros îşi ascunse un zâmbet. Bietul om nu-şi avea locul în cartierul rău famat, mediul lui îl compuneau biroul de mahon, fişetul, teancul de minute ale şedinţelor de departament, secretara între două vârste, cu fusta demodată.

— Ţi-a plăcut masajul? întrebă el sec.

Nu puteai să nu te amuzi cât de cât pe seama situaţiei. Se întrebă dacă exista şi o doamnă Tight. Exista oare o femeie pe lume... Tight se scărpină la ureche.

— Scuză-mă, ce-ai spus?

— Masajul. Te-am văzut acolo, înăuntru. Un loc plăcut. Mi-au făcut reducere de cincizeci de bahţi pentru că le-am spus că sunt bulgar — ţi-a trecut prin cap aşa ceva? Cele mai bune fete din Bangkok, aşa mi-a zis tipul. Şi cred că avea dreptate.

Tight se scărpină la cealaltă ureche. Începu să îngaime ceva — un întreg edificiu al respectabilităţii se prăbuşea în jurul lui.

— D-da. Doar că nu sunt... nu e... ce crezi. Am avut o întâlnire cu cineva. A-afaceri.

— Sigur.

Stavros se uită la el şi îşi spuse: când ai un metru cincizeci şi eşti englez, demnitatea e totul, e tot ce ai. I se făcu milă şi schimbă subiectul.

— Cum a mers conferinţa? S-au terminat lucrările?

— La zece, cred. Te întorci la hotel?

— Da.

— Poate luăm un taxi împreună?

— Bineînțeles. Vrei să încercăm specialitatea casei?

Traversară strada spre locul unde aștepta un *tuk-tuk*. O motocicletă ambală undeva, în stânga lor, apoi veni drept spre ei, forțându-i să calce într-o băltoacă, pentru a o evita. Motociclistul se întinse să apuce geanta lui Stavros, care reuși să o păstreze. Motocicleta dispăru pe o străduță lăturalnică, într-un nor de praf; o prostituată aruncă o măscară în urmă; câțiva turiști germani clătinară din cap. Tight își privi pantofii uzi și spuse:

— Isuse atotputernic! Ce-a fost asta?

Stavros ar fi dorit să fie cu mama.

— Un hoț, presupun, răspunse el gânditor, mai mult pentru sine decât pentru Tight. A vrut să fugă cu geanta mea. Mă-ntreb de unde...

— Să anunțăm poliția?

— Ce rost are? Mi-am păstrat servieta, așa că n-avem ce sesiza. N-avem nevoie de probleme.

— Nu, confirmă Tight, măsurându-le din priviri pe prostituatele de lângă bordură, barurile pline de fum, instalațiile cu neon strălucitor. N-avem nevoie de probleme.

Stavros se apropie de conductorul *tuk-tuk*-ului.

— Îl cunoșteai? Pe tipul de pe motocicletă?

Conductorul clătină din cap. Era un individ obez, cu aerul cuiva care cunoaște bine lumea: experiența de-o viață părea adunată în pieptul lat, în burta exorbitantă, în pantalonii gri cât o gură de peșteră. Se oferi să-i ducă până la Europa pentru optzeci de bahți. Tight dădu să se târguiască, dar își pierduse energia — odată adulmecat, izul lumii interlope îl demoralizase. Ce mai contau douăzeci de bahți într-o lume crudă și acrită?

Se înghesuiră pe bancheta pentru pasageri. Era o construcție șubredă, deschisă pe toate părțile și acoperită cu o copertină de plastic. Motorul porni cu o pocnitură ca de

puşcă. Şoferul rânji. Chipul lui avea o inocenţă stranie, încrederea faţă de providenţă pe care o găseşti fie la cei foarte credincioşi, fie la cei foarte graşi. Cârmi ca să evite un pieton, rase un stâlp de electricitate şi porni mugind pe o stradă cu sens unic. Vitezometrul trecu de şaizeci — Stavros nu-şi mai amintea dacă erau mile sau kilometri. Din direcţia opusă se apropiau rapid două microbuze şi o maşină a poliţiei. Se auzi un scrâşnet de frâne, urmat de un val de claxoane. Conductorul făcu la stânga, apăsă pe accelerator până la podea şi îşi aprinse o ţigară cu mâna stângă; cu cealaltă îi făcu semnul victoriei unui coleg. Trebui să se folosească de burta uriaşă pentru a ţine volanul care se hâţâna.

Tight ţipă ceva către Stavros.

— Ce-ai zis?

— Te-am întrebat dacă crezi în Dumnezeu!

— Ah, zău aşa.

Stavros făcu un gest de lehamite. Cum făceau englezii de găseau întotdeauna momentul cel mai nepotrivit? *Tuk-tuk*-ul cârmi la dreapta, pe un podeţ îngust: canalul apăru în raza vizuală, apoi dispăru.

— Bineînţeles că nu, ce naiba.

Un templu trecu vâjâind pe partea stângă, urmat de altul.

— Eu am constatat că ajută... în momente din astea.

Stavros îi aruncă o privire: faţa crispată, înfricoşată, genunchii strâns lipiţi, mâna încleştată pe bara de susţinere. Avea o logică aparte — cine altcineva decât Dumnezeu ar fi putut iubi un astfel de om?

— Eşti catolic? îl întrebă el plin de speranţă — poate îi făcea lipeala cu Monica.

— Metodist.

— Ce interesant.

Ăştia erau cei care nu îngăduiau băutura sau cei care credeau că Isus fusese om de ştiinţă? Noţiunile lui despre

sectele religioase erau dintre cele mai vagi. *Tuk-tuk*-ul opri brusc la un semafor. Şoferul aruncă ţigara în rigolă şi se încruntă la lumina roşie ca şi cum ar fi fost victima unei uriaşe nedreptăţi judiciare. Stavros îi strigă ceva în thailandeză. Cu un hohot de râs sardonic, bărbatul strigă la rândul său ceva. Pântecul îi sălta lipit de schimbătorul de viteze ca o burtă de balenă.

— Sper că l-ai rugat să meargă mai încet, spuse Tight nefericit.

— N-ai voie să faci aşa ceva. O iau ca pe o insultă personală. E ca şi cum le-ai spune că mama lor s-a culcat cu un măgar. Thailandezii au o mare sensibilitate faţă de măgari. L-am întrebat doar de cât timp conduce drăcia asta.

— Şi ce ţi-a răspuns?

Întrebarea fu înecată în mugetul gazelor de eşapament, în momentul în care semaforul se făcu verde.

— De trei săptămâni. Înainte a fost linotipist la *Bangkok Post.*

Porniră în viteză pe Sukhumvit Road. O motocicletă se apropie din spate şi se alinie lângă ei. Stavros îi aruncă o privire celui din şa şi-l recunoscu pe bărbatul care încercase să-i smulgă geanta în Patpong. Vârî geanta între el şi Tight şi-i spuse şoferului să accelereze. Vitezometrul atinse cifra nouăzeci; motocicleta rămase uşor în urmă, apoi îi ajunse iar. Tight înjură — o vorbă de ocară simplă, anglo-saxonă, pe care probabil n-o mai folosise de ani de zile. Stavros îi strigă ceva şoferului, care se cutremură de râs; întoarse în loc, ştergând laterala unui autobuz, traversă o intersecţie pe roşu şi o luă înapoi pe Sukhumvit, în direcţia din care veniseră. Vitezometrul depăşi o sută şi se simţi o uşoară zdruncinătură.

— Ce-a fost asta? întrebă Tight, alb la faţă.

— Cred că am călcat un câine.

Tight gemu şi îşi aşeză capul între genunchi, în poziţia folosită pentru aterizările de urgenţă. Stavros îl auzi murmurând:

— Trezește-mă când ajungem la hotel.

Și, n-ar fi putut spune de ce, dar gluma se dovedi a fi cel mai straniu din toate lucrurile petrecute în ziua aceea — glumele și Tight nu se potriveau. Azvârli o privire peste umăr. Motocicleta era la vreo sută de metri în spate. Îl întrebă pe șofer, în thailandeză:

— Cât mai avem până la hotel?

Acesta zbieră:

— Cinci minute!

Și făcu o nouă întoarcere în loc. Un autobuz opri frânând brusc și un Rolls cu șofer și steguleț ambasadorial intră scrâșnind în spatele lui. Țipete furioase îi însoțiră, aduse de vânt.

La ultima intersecție înainte de hotel, semaforul era iarăși roșu. Șoferul arătă neajutorat cu mâna spre fluxul neîntrerupt de mașini și frână. Motocicleta se apropia cu viteză, mai aproape, tot mai aproape... Motociclistul își desprinse o mână de pe ghidon și o băgă în buzunar. În clipa în care culorile semaforului se schimbară, *tuk-tuk*-ul acceleră cu o pocnitură puternică. Tight își săltă capul.

— Ce-a fost asta? Eșapamentul?

— Nu, îi răspunse Stavros, cu ochii ațintiți asupra sângelui care i se prelingea din zgârietura de pe dosul mâinii. Un pistol.

Când ajunseră la hotel, Tight se prăbuși într-o parte și vomită pe pantofii celui mai apropiat hamal.

5

Congresmanul stătea întins în pat, într-un șort bleu, și citea *International Herald Tribune*. O șosetă îi era sub pat, cealaltă lângă minibar; costumul era atârnat pe ușa dulapului, așteptând să fie călcat. Pe masă se găseau resturile cinei: o foaie înmuiată de lăptucă, urme dintr-un sos maroniu,

o doză de Budweiser. În afara luminilor rampei arăta cu zece ani mai bătrân, ca o femeie nefardată: o față obosită și marcată de griji, fața unui om care aleargă de o viață întreagă și acum începe să simtă efortul în picioare. Îl întâmpină pe Stavros cu o familiaritate ușor plictisită, ca pe un vecin venit mereu să împrumute lanterne sau șurubelnițe.

— Ce pot să fac pentru tine?

Dincolo de întrebare se ascundea indiferența supremă și ochii abia dacă i se ridicară din ziar.

— Nimic, zise Stavros, așezând geanta pe marginea patului. Am făcut eu ceva pentru dumneavoastră.

Congresmanul se clinti puțin, observând mâna lui Stavros, bandajată cu batista.

— Ce naiba e aia?

— O zgârietură. Pentru o cauză nobilă.

— Ce cauză nobilă?

— Democrația. După cum spuneați, domnule congresman, sunt grec — adică leneș — dar am momentele mele. Ghicitoarea aia m-a intrigat. La Pussy 403...

Cu un declic și un gest înflorit, deschise servieta și scoase la iveală pachetul. Congresmanul se lăsă să alunece din pat și-l apucă în ambele mâini. O rază de nerăbdare pură îi lumină chipul matur, obosit. Stavros roși. Nu era obișnuit să facă atâta plăcere cuiva.

— Fir-ai tu să fii...

Nerăbdarea se stinse, înlocuită de neliniște. Congresmanul duse un deget la buze și dădu ocol încăperii, stingând luminile.

— Ce faceți?

— Nu așa tare. Locul e plin de ei.

— Care ei?

— Poliția. Liftierul, hamalul, fata de la spălătorie, tipul sașiu de la recepție.

— Nu se poate, și fata de la spălătorie? Dar e hindusă. De unde știți toate astea?

Congresmanul adoptă un aer de superioritate.

— Chestiile astea le miros imediat, sunt politician. Stavros, dacă pune poliția mâna pe dosarul ăsta, suntem morți. Chiung zicea că e o bombă. Sunt aici numele a treizeci de oameni, toți din conducerea poliției. Dar așteaptă numai să ajung la Washington. Bill Ledgerwood e cunoscut ca neînduplecat în ce privește drepturile omului — se întinse după ultimul întrerupător — la el acasă.

Stavros și-l aminti folosind exact aceleași cuvinte și mai înainte: era ca o bandă agățată în mijlocul unui refren siropos. Făcu un gest de protest.

— Pentru numele lui Dumnezeu, lăsați măcar una aprinsă. O să arătăm ca doi idioți stând aici pe întuneric.

— Crezi?

— Thailandezilor nu le plac homosexualii. E un delict penal.

— Credeam că asta se întâmplă în Iran.

— Eu nu-mi pot permite să risc. Nevastă-mea e catolică.

— Serios?

Se așezară în tăcere pe jos, cu chipurile în penumbră. Mica veioză de pe noptieră își arunca agresiv razele în jos, asupra scrumierei, a hârtiei de scris cu antetul hotelului, a Bibliei din dotare, a biblioraftului gros al congresmanului, deschis la pagina cu rezultatele din baseball. Pachetul învelit în celofan stătea cast în centrul mochetei; era greu de imaginat că un singur obiect putea genera atâta agitație, atâta teamă. Stavros îi întinse o țigară congresmanului. Ar fi vrut să poată decide dacă avea de-a face cu un erou sau cu un schizofrenic scăpat de sub control. Simți junghiul de durere din mână și își aminti de glonț. Probabil un erou.

— Cum s-a întâmplat? îl întrebă congresmanul.

Îi povesti despre *tuk-tuk*, despre urmărire, despre Tight vomitând de groază...

— Cum se face că erai cu Tight?

— Ne-am întâlnit întâmplător în Patpong. Fusese să testeze talentele locale.

— Nu zău?

Întorcându-şi faţa, congresmanul chicoti. Se auzi o bătaie la uşă. Îngheţă. Altă bătaie. Trimise pachetul sub pat cu o lovitură de picior, îl îmbrânci pe Stavros în baie şi îşi puse un halat — unul făcut pentru o persoană mai mică de statură şi care abia dacă îi acoperea chiloţii. Stavros auzi uşa deschizându-se şi urmă o conversaţie puţin artificială.

— Cina, domnu' Ledgerwood.

— N-am comandat cina.

— Aţi sunat la room-service acum zece minute?

— Nu.

— Nu vreţi să mâncaţi? Supa foarte bun. Condimentat. Numai aici la hotel se face.

— Nu, mulţumesc. S-a făcut o greşeală.

Uşa se închise. Congresmanul se strecură în baie, din nou cu degetul la buze. Febril, dădu drumul la tot ce mişca — duşul, robinetele de la lavoar, aparatul de radio cu tranzistori de pe toaletă. *Simfonia a treia* a lui Beethoven se înălţă pe deasupra apei care curgea.

— Ce ţi-am spus? şuieră el. Sunt peste tot.

— Poate a greşit camera.

— Doamne, Dumnezeule, Stavros. I-ai văzut ochii?

— Cum să-i văd? Eram închis aici.

— Ştie bine tot ce facem. S-a uitat la mine ca la un infractor, ca la un nenorocit de infractor. Cine te-a văzut intrând la mine în cameră?

— Nimeni. Cel puţin nu cred...

— Drace!

Congresmanul se prăbuşi pe bideu, unde rămase ca un vultur enorm care face un ou. Părea să ia în considerare mai multe opţiuni, căci avea aerul hărţuit al preşedintelui de comisie care face rezumatul unor dezbateri înfierbântate. Viorile lui Beethoven continuau să intoneze maiestuos.

În lavoar, un gândac de bucătărie se lupta să supravieţuiască. Două periuţe de dinţi, una roşie, alta albastră, stăteau rezemate de o sticlă pe care scria: *Loţiune după ras Husky — chemarea străbunilor.* Stavros observa fiecare detaliu. Dacă bărbatul de pe bideu era următorul lor preşedinte, alegătorii americani aveau dreptul să ştie.

— V-aţi gândit la curierul diplomatic? sugeră el, în timp ce orchestra se odihnea între două mişcări.

Îl venera pe Beethoven şi era tragic să combini *Eroica* şi zgomotul instalaţiilor. Congresmanul îl privi întrebător.

— Cum adică?

— Să trimiteţi dosarul la Washington în geanta cu corespondenţă diplomatică. O să fie în siguranţă, iar ambasadorul o s-o considere, probabil, o glumă reuşită. Trei luni de zile mi-am trimis rufele la spălat în felul ăsta de la Strasbourg la Geneva, în fiecare vineri. Şi nu s-a sesizat nimeni.

Congresmanul clătină viguros din cap.

— Se vede că nu-l cunoşti pe omul nostru de la Bangkok, Stavros. Tânăr, şcolit în cele mai bune universităţi, vrea să rămână cu reputaţia nepătată. Băiat de treabă, dar cu mult respect pentru reguli. Nu se poate altfel, Stavros, o să trebuiască să mă ocup eu însumi de povestea asta.

Se ridică în picioare, hotărât, cu umerii drepţi şi chipul modelat într-o expresie categorică. Stavros admiră profilul decis, ochii care nu clipeau. Poate chiar era, până la urmă, un erou... sau un *fel* de erou. Robinetele fură închise, Beethoven amuţi în mijlocul unei măsuri. O mână i se aşeză calm pe umăr — era ca şi cum ar fi fost luat sub aripa lui Moş Crăciun şi întrebat ce-şi dorea de sărbători.

— Tu ţi-ai făcut datoria, Stavros. Restul lasă-l în seama mea. Nu vrei mai bine să te duci să te distrezi puţin cu prietena aia a ta?

Mda, medită Stavros, ce motiv ar fi avut să nu vrea? Aproape că-i venea să creadă că îşi câştigase acest drept.

4

1

Nici nu trebui să pornească în căutarea ei. Convinsese sau mituise pe cineva să-i dea drumul în camera lui şi stătea întinsă pe pat, aşteptându-l. Părul îi era desfăcut, haina albă de in aruncată pe un scaun, sandalele aşezate ordonat sub masă. În mână ţinea cartea pe care o lăsase el deschisă lângă pat, un roman de senzaţie evazionist, în care cuplurile reuşeau, unul după altul, să comită adultere în hoteluri de cinci stele fără să fie deranjate. Un pic de evazionism simţea şi el, naturalismul aspru al Bangkokului îşi pierdea din farmec după câteva ceasuri. Se priviră cu un amuzament drăgăstos, ca doi călători care se înţeleseseră să se întâlnească pe un anume vârf din Anzi, fără ca vreunul să creadă că celălalt avea să ajungă. Zâmbetul ei se şterse când îi văzu bandajul de la mână.

— Dragul de tine, ce-ai păţit?

— Nimic. Sângele s-a oprit şi nici nu mă mai doare. Un... accident.

— Ce fel de accident?

— Ca să fiu sincer, un glonţ.

— Un glonţ? Stavvy, iubitule!

Se agăţă de el ca şi cum nimic nu i-ar mai fi putut separa vreodată. Un dor plin de disperare păru să se aprindă în amândoi în acelaşi moment: nu mai erau Christine şi Stavros, erau o singură fiinţă, o singură masă de carne. Cu buzele lipite de urechea ei, îi povesti tot ce i se întâmplase,

întreaga istorie uluitoare și absurdă, totul, în afară de partea cu masajul, pe care o mai temperă: în varianta expurgată, Kim era o chelneriță între două vârste dintr-un restaurant din cartierul chinezesc. Apoi se auzi telefonul.

— Lasă-l, îi șopti ea.

Îl lăsă bucuros. Așteptară ca țârâitul să înceteze, desfăcând fiecare nasturii celuilalt, chicotind de deliciul anticipării.

Dar țârâitul nu voia să înceteze. Continuă la nesfârșit, *țâr-țâr, țâr-țâr,* ca o insectă minusculă, dar hotărâtă, rămasă prizonieră înăuntrul receptorului. Stavros îl ridică și îl puse imediat în furcă, dar țârâitul se reluă cu energii noi, cu o nouă insistență. Afară tocmai începuse potopul de fiecare seară: ploaia se scurgea pe geamuri; norii pluteau pe după zgârie-nori; dinspre râu se zări sclipirea unui fulger. Christine spuse oftând:

— Mai bine răspunde.

Se întinse să scoată o țigară din poșetă și rămase cu ochii în tavan.

— Monica, spuse Stavros fără emoție. Tu erai.

— Bineînțeles că eu eram. Cine altcineva putea să te sune la ora asta?

Logica ei avea ceva neîndurător, ceva care venea în hopuri scrâșnite pe linia telefonică, precum un avion care aterizează pe pistă. Spuse ceva incredibil. Stavros duse mâna la ureche.

— Ce-ai zis?

— Am zis că trebuie să vii acasă cu primul avion.

— Cum să vin? Am un contract aici.

— Stavros, trebuie. Individul are un trecut. E un moment de criză.

— Ce fel de criză? Cine are un trecut? De ce nu-mi spui niciodată lucrurile într-o ordine?

Erau clipe când ar fi putut vorbi cincizeci de limbi și tot n-ar fi înțeles ce spunea Monica. Christine dispăru în

baie, cu o privire de exasperare, disperare şi dispreţ... O înţelegea prea bine. Strânse receptorul în mână, blestemându-i veşnic pe toţi catolicii din lume. Accentul irlandez insista.

— Iar domnul Grandjean.

— Pedichiuristul?

— Mai cunoaştem vreun Grandjean? Stavros, a pus mâna pe mine.

— Aha.

— Pe... fund.

Vuietul scăzu până la o şoaptă ruşinoasă.

— În lift. La trei ziua. Aveam patru sacoşe în mâini. Stavros, eşti bărbatul meu sau nu eşti?

— Sunt bărbatul tău, Monica.

Vorbele porniră şchiopătând de la Bangkok spre Geneva, ca mărturisirea unui delict. Încercă să-şi aducă aminte când îi pusese ultima dată mâna pe fund. Categoric, gestul părea rodul unei minţi depravate. Un demon năstruşnic se trezi în el.

— Şi ţi-a plăcut?

— Stavros!

— Glumeam.

— Ce fel de glumă e asta? Ah, bărbaţii!

Şi din nou, mai vehement:

— Bărbaţii!!

Şi a treia oară:

— Bărbaţii!!!

Cum de nu-şi găsea altceva de detestat? Câinii, jucătorii de golf, agenţii imobiliari — piaţa era atât de vastă. O întrebă pe un ton obosit:

— Şi ce-ai făcut?

— Ce crezi c-am făcut? I-am spus să-şi ţină mâinile alea împuţite acasă.

— Şi?

— Şi şi-a cerut scuze, a zis că încercase să fie prietenos. Prietenos! Cum s-o fi purtând când e *ne*prietenos?! E strigător la cer!

— Dar şi-a cerut scuze. Nu cred c-o să-ţi mai creeze neplăceri.

— Stavros, are un trecut!

— A, da, mi-ai mai spus.

Oare de ce mintea ei nu reuşea niciodată să ajungă din punctul A în punctul B pe drumul cel mai simplu? Făcea tot felul de salturi, ca un cal pe tabla de şah. Se uită pe fereastră: ploua cu găleata, vârfurile copacilor se zbăteau în vânt, clădirile de birouri întunecate şi neclintite stăteau aşezate teanc pe linia orizontului.

— Ce fel de trecut? A mai pus mâna şi pe fundurile altor femei? Sunt şi abateri mai grave...

— Stavros, a sărutat o femeie pe strada cealaltă!

— Femeia locuieşte pe strada cealaltă sau el a sărutat-o pe strada cealaltă?

— Amândouă.

— Aha.

Izbucni în râs. Nu se putuse abţine. Trupul i se zgâlţâia în spasmele unei plăceri demonice; veselia lui se abătu asupra liniei telefonice ca o pală grăbită de vânt. Auzi, la capătul celălalt, inspiraţia ascuţită a Monicăi, iar apoi, în timp ce ea lăsa receptorul jos, răspunsul:

— Stavros, dacă mă violează, ai să ajungi în iad.

Se opri din râs. Asta suna mai logic decât restul ideilor ei — un enunţ solid din punct de vedere intelectual, menit să trezească la realitate din punct de vedere moral, ca lectura propriului ferpar sau viziunile ameninţătoare ale unui profet din Vechiul Testament. Christine ieşi goală din baie.

— Nici nu vreau să aud, Stavvy.

— Nici nu vreau să-ţi povestesc.

Se dezbrăcă, dădu drumul aerului condiţionat, trase draperiile şi stinse luminile. Furtuna de afară se reducea la

o zvâcnire joasă, ritmică; altceva nu se mai auzea. O prinse flămând în braţe. Ce infern se putea naşte din plăcerea, din liniştea asta? Îi devoră întregul trup, în căutarea a ceva primitiv, sfânt, suprem...

Ea întrebă:

— Stavvy, n-ai un prezervativ?

2

O aţinti cu privirea în întuneric.

— Ai spus ce mi s-a părut mie c-ai spus?

— Dar ai, nu-i aşa?

— Nu. Contează?

— S-au schimbat vremurile, Stavvy.

— Nu s-au schimbat atât de mult.

— Ba da, dragul meu. Ah, Stavvy...

— Ah, Christine...

— Ah, Stavvy...

Acţiunea se întrerupsese într-un moment nepotrivit. Piciorul lui stâng era trecut pe după partea superioară a torsului ei, iar braţul ei drept suporta întreaga greutate a corpului lui. Rămaseră aşa în tăcerea îngreunată de eşec, îmbufnaţi pe întregul univers, striviţi de complexităţile vieţii moderne... iar apoi lui Stavros i se puse un cârcel. Sări sprinten din pat şi arse una cu degetele în piciorul mesei. Se auzi o veche imprecaţie grecească, folosită ultima dată de Herodot, în secolul V î.Ch. Christine spuse:

— Am renunţat la anticoncepţionale.

Stavros scoase o altă imprecaţie, de data asta din Aristofan.

— Şi de ce naiba nu mi-ai spus?

— N-am putut. Eram la opt sute de kilometri depărtare. Am crezut că în ziua de azi toţi bărbaţii umblă cu prezervative la ei.

— Grecii nu. E ca şi cum i-ai cere unui mare artist să picteze cu mănuşi. Suntem oameni mândri, avem demnitatea noastră. Avem, avem...

Făcu un gest disperat cu mâna ca o gheară, înfuriat pe tot ce era în cameră — pe draperiile purpurii, pe bananele înnegrite din fructieră, pe tigrul pictat pe o bucată de mătase, pe mocheta de un roşu brun...

— Presupun că n-ai încredere în mine. Asta e?

— Stavvy, bineînţeles că am încredere în tine.

— Singura altă femeie cu care m-am culcat din Evul Mediu încoace e Monica. Iar Monica e complet decontaminată: e o zonă de siguranţă pe două picioare. Ce are Monica are o lume întreagă. Şi Papa. Şi Maica Tereza. Iar viaţa omenească o să dispară de pe planetă până în anul 2000. Ce rost are toată şarada asta?

— Toată lumea face la fel, Stavvy.

— Ba grecii nu fac. Bănuiesc că te-ai culcat cu peştele ăla german. De-aia ţi-e frică?

— Nu, Stavvy! Te rog, nu te supăra. Nu e vina nimănui. Vino-ncoace.

Îi prinse blând capul între mâini şi îşi trecu degetele prin părul lui. Stavros se mai potoli.

— E foarte simplu. La mezanin e o farmacie cu orar permanent. Lângă chioşcul de ziare. Poţi să te întorci în cinci minute.

— Eşti sigură?

— Stavvy, te rog.

Îşi trase pantalonii pe el, încă mofluz — grecilor nu le trebuie mult până să se vadă ca eroi de tragedie, chiar şi atunci când contextul este cel al unei farse de budoar. Suferinţele compatrioţilor antici începură să-i apară ca simple văicăreli. Avea el, Prometeu, o nevastă irlandeză? Fusese Oedip nevoit să poarte discuţii stânjenitoare cu farmaciştii? La uşă se opri şi se întoarse. Chipul i se îmblânzi brusc: parcă era un băieţel care se uită în urmă, la mama lui, din poarta şcolii.

— Te mai găsesc aici, nu-i așa?

— Bineînțeles, Stavvy.

— Vreau să zic... să nu răspunzi la telefon și să nu deschizi ușa. Locul ăsta e ca o casă de nebuni. Nu știi niciodată ce-o să se întâmple.

Ieși pe furiș pe culoar, pe jumătate așteptându-se să se tragă în el de după planta decorativă sau să fie călcat de un *tuk-tuk* scăpat de sub control. Nu se întâmplă nimic. Se îndreptă spre lift. Stratul gros al mochetei îi dădea un sentiment suplimentar de siguranță: era moale sub picior, ca o plajă tropicală; nu prezenta nici o amenințare. Delegatul congolez trecu pe lângă el, strângând în brațe un teanc de hârtii pentru ședința de a doua zi; îi aruncă un zâmbet direct, prietenos, parlamentar. Liftul coborî lin de la etajul douăzeci și unu. În el erau o pereche în blugi... și Boff. Bineînțeles, își spuse negru Stavros, bineînțeles. Cine altcineva?

— Bună seara..., ăă..., Günther.

— Ar trebui să fii în pat.

Nu era un comentariu întâmplător; nimic din ce făcea Boff nu era întâmplător. Era ca un judecător de la Curtea Supremă, care pronunță o sentință. Stavros dădu neliniștit din cap spre perechea în blugi și își drese glasul.

— Sunt în pat... într-un fel. Chestia e... Trebuie să iau ceva de la farmacie.

Boff își mijii ochii a primejdie.

— Ai rețetă?

— N-am nevoie de rețetă. (Liftul se opri la etajul trei, unde urcă o femeie între două vârste, cu un pekinez în brațe.) E un produs banal.

Arătă spre papucii subțiri cu care era încălțat.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Günther, doar nu crezi că mă duc să-mi fac de cap, nu?

Boff explodă.

— Habar n-am ce dracu' faci! Scuzați-mă.

La auzul înjurăturii, femeia, speriată, își strânsese și mai tare câinele la piept.

— Ai grijă doar să fii punctual mâine.

— O să fiu. Nu te teme. Despre ce se vorbește?

— Despre împuțitele de drepturi ale omului, mârâi Boff.

Câinele lătră ascuțit și i se prinse de cracul pantalonilor; vorbe de ocară germane zburau în toate părțile când Stavros se strecură afară din lift. Găsi farmacia, trecu pe lângă ea de trei sau patru ori, după care se avântă înăuntru. Din nefericire, secțiunea pe care o crezuse dedicată planificării familiale era complet ocupată de mațe: remedii pentru diaree și viroze gastrice se întindeau cât vedeai cu ochii. Se uită uimit la rafturile încărcate și o vânzătoare veni să-l ajute. Evident, o femeie. Tânără și virginală — bineînțeles. Care vorbea foarte puțin englezește — se înțelegea de la sine. Se enervă pe Christine, pe întreaga clasă a doctorilor, pe bătrâna lui mamă. De ce-l născuse într-o lume ca asta?

— Ce caut...

Își simți mâinile furișându-i-se în față, gata să mimeze o obscenitate. Le vârî la loc în buzunare.

— Am o prietenă. Care nu vrea copii. Înțelegeți?

— De ce nu vrea copii? Copii frumos.

Fata îi surâse cu zâmbetul timid și confuz al inocenței. Perechea de tineri cu care fusese în lift intră în magazin și se îndreptă încet spre raionul cu șampoane și creme de ras. Stavros apucă un pachet la întâmplare de pe raft și i-l dădu fetei.

— Poftim. Asta vreau.

Fata se uită la etichetă.

— Domnu' mâncat ceva rău? Pește? Curry?

— Pește. Uite ce e, du-te și împachetează-mi-l. S-ar putea...

Fata porni alunecând spre casă.

— S-ar putea să mai vreau și altceva.

Scotoci disperat printre produse: tampoane, ghemotoace de vată, demachiante, filme, lame de ras, depilatoare,

multe depilatoare... Când ajunse la secţiunea de IGIENĂ PERSONALĂ, se văzu încolţit de cuplul pe care încerca să-l evite. Simţi cum i se înroşesc obrajii.

— Putem să vă ajutăm?

Tipul părea olandez. Avea un chip proaspăt, prietenos. Însoţitoarea lui avea un aer detaşat, vag superior — o femeie modernă până în vârful degetelor.

Stavros clătină din cap.

— Mulţumesc, doar mă uitam.

Vorbea ca un director de şcoală pensionar care frunzăreşte printr-un anticariat. Bărbatul insistă.

— Cred că am ghicit ce căutaţi, spuse el şi pleoapa stângă i se închise şmechereşte. Nu au.

— Poftim?

— Thailandezii preferă sexul simplu. Le plac familiile mari — e un mod de viaţă. Guvernul abia dacă a început să înveţe care sunt avantajele contracepţiei. Am suficiente în cameră, dacă...

— Serios, nu cred...

— Hai, zău aşa, li se alătură femeia cu un entuziasm prevestitor de rele. Nu fiţi caraghios. N-aveţi de ce să vă jenaţi. Nu sunteţi englez, nu?

— Sunt grec.

— Din Atena? Da? Noi am fost în Rhodos anul trecut. Haideţi sus şi vă rezolvăm. Aveţi o prietenă care v-aşteaptă? Da?

— Oarecum. Uitaţi ce e...

O zări pe tânăra thailandeză îndreptându-se în direcţia lui cu cumpărăturile făcute ceva mai devreme. Chipul îi strălucea de bucuria de a-i fi fost de folos, iar el se întrebă: e oare mai bine să contribui la pierderea inocenţei sau să te însoţeşti cu experienţa? Ridică din umeri.

— Bine. De ce nu?

Urcară în lift împreună şi suiră la etajul treisprezece. Alt coridor lung şi impersonal, uşă după uşă, toate arătând exact la fel — 1312, 1313, 1314...

— Călătorim cu bagaje puține. Da?

Femeia îi anticipase întrebarea, în timp ce el privea cu îndoială prin cameră. Totul era imaculat: fructiera, cuverturile, teancul ordonat de pliante de lângă pat — *Bucătăria orientală la Hotel Europa, Room service pe înțelesul tuturor, Excursii de o zi spre Ayutahaya și pe râul Kwai, Închirieri de mașini de la Avis...* Parcă abia sosiseră și așteptau ca hamalul să-i urmeze cu bagajele. Bărbatul dispăru în baie, de unde se auziră niște zgomote ca de scotoceală. Stavros se plimbă neliniștit de colo-colo. Spera că n-aveau să-i dea să aleagă. Se apropie de fereastră și privi afară. Ploaia biciuia acoperișurile clădirilor de locuit, iar fulgerul grebla orașul precum un zeu răzbunător.

— Mai bine înăuntru decât afară. Da?

Văzuți de aproape, ochii femeii erau opaci, nefocalizați. Alcool? Droguri? Stavros nu-și putu face o idee. Spuse:

— E o furtună pe cinste.

În baie se auzi zgomotul unui dop. Ce naiba...? Femeia zise iute:

— Ești om de afaceri, cred?

— Interpret.

— Ai venit la conferința aia mare. Da? Și prietena ta... tot interpretă?

— Da.

— Fată? Sau poate băiat?

— Fată. Categoric fată. Uitați ce e, mă gândesc...

Se uită la ceas, la fața aspră și întrebătoare a femeii, la ușa băii unde nu se întâmpla nimic — sau poate că se întâmplau multe. De ce era nevoie ca sexul să poarte eticheta aceasta jenantă a prețului? Unde mai era spontaneitatea?

Femeia îi făcu lasciv cu ochiul, savurându-i stânjeneala.

— Trebuie să fie o fată grozavă, prietena ta. O adevărată... cum îi zice... o *bucățică*. Abia aștepți s-o posezi. Da?

— Vedeți, am fost despărțiți multă vreme. E absolut normal...

— Şi *ce* ai de gând să-i faci? Ce băieţel neastâmpărat. Acum cred că sunt geloasă.

Ţuguie buzele şi păru pe punctul de a-şi lipi trupul de al lui. Stavros aruncă priviri disperate spre baie. Bărbatul apăru, ducând o tavă: pe ea erau o sticlă de şampanie şi trei pahare.

— Regret că te-am ţinut. Dopul era înţepenit.

Se îndreptă senin spre ei, cu tava dinainte. Paharele erau aranjate într-un semicerc ordonat, astfel încât unul dintre ele era mai aproape de Stavros decât celelalte. În spatele lor, apărat, se găsea un pachet de prezervative. Nu putea ajunge la prezervative fără a accepta mai întâi şampania — o mică înşelătorie răutăcioasă. Puţin iritat, luă paharul. Bărbatul îi înmână femeii un alt pahar, luă el însuşi unul şi puse tava pe masă. Ciocni paharele cu ceilalţi doi şi spuse:

— Până la fund.

Femeia chicoti. Întreaga întâmplare avea aerul ameţitor al unei scamatorii. Stavros rămase cu ochii aţintiţi asupra prezervativelor, ca şi cum pachetul ridicol şi rozaliu ar fi fost unica sa legătură cu normalitatea, cu libertatea, cu pacea... Ridică paharul la buze, apoi îl retrase. Nu era chiar complet idiot.

— Scuzaţi-mă, dar ce sărbătorim?

— Nu-ţi place şampania? Avem nişte gin.

— Nu, nu e asta. Dar întreaga situaţie mi se pare puţin... stranie.

Îl priviră amândoi neliniştiţi. Femeia zise:

— Sex, şampanie — nu e decât distracţie. Da?

— A, legătura asta o văd. Nu sunt nici eu aşa de ursuz. Sunt grec, iar grecii ştiu să se distreze. Doar că...

Poate că era totuşi complet idiot. Sau poate că avea mintea obosită, fără reacţii: îi lua o veşnicie să facă cele mai simple conexiuni.

— Vreau să zic, nu e mai normal să împarți șampania cu persoana cu care... faci și treaba cealaltă? Îmi cer scuze. M-am exprimat eronat.

Se asigură că prezervativele erau la locul lor și sorbi din pahar. Avea un gust ușor amărui — probabil că era făcută în Taiwan. Bărbatul îl urmări cu atenție.

— Te grăbești foarte tare? Nu vrem să te reținem. Dar ai toată noaptea la dispoziție, nu? Poate prietena ta vrea să vină și ea?

— Nu, serios, nu cred...

— Nu încercăm decât să fim primitori. E greu să-ți faci prieteni când călătorești, nu ți se pare? N-am avut nici o intenție...

— Sigur că nu, sigur că nu.

Termină paharul dintr-o înghițitură.

— Scuzați-mă dacă am părut nepoliticos.

Se aplecă să ia prezervativele, simțindu-se inexplicabil de amețit, ca și cum ar fi băut întreaga sticlă. La jumătatea drumului spre ușă, genunchii i se înmuiară. În timp ce-și pierdea cunoștința, îl auzi pe bărbat spunând în olandeză:

— Tu ia cheia de la cameră. Eu sun la...

Dar ultimul cuvânt se pierdu în ceață.

3

Un glas bărbătesc străbătu prin inconștiență. Părea să spună în thailandeză:

— Aruncăm cadavrul sub tractor sau îl băgăm în mașina de cusut?

Altă voce zise:

— Mașina de cusut e prea periculoasă. În fiecare mânecă e câte o scoică înăbușită.

O a treia voce spuse simplu:

— Mătușa mea e mecanic de locomotivă.

Stavros se luptă să înțeleagă — lingvistul strălucit, pierdut. Thailandeza era o limbă extrem de alunecoasă: o mulțime de cuvinte sunau la fel ca altele, dacă nu stăpâneai perfect inflexiunile. Unde era simplitatea dicționarului frazeologic — „Mama mă duce la piață sâmbăta" sau „O cameră pentru trei persoane, cu baie și duș"? Deschise ochii. Stătea întins pe podeaua tare de lemn a unei camere mobilate simplu. Pe perete erau un calendar și câteva poze cu fete pe jumătate îmbrăcate; un ventilator mare, demodat, huruia împiedicat în centrul tavanului. Trei tineri nebărbieriți și zvelți ședeau la o masă, jucând cărți; un al patrulea stătea lângă fereastră, uitându-se afară, pe stradă. Stavros văzu ploaia scurgându-se pe geam și își aminti o furtună, un olandez cu o sticlă de șampanie și — demult, demult de tot — o femeie pe nume Christine, care îi ceruse să-și pună prezervativ. Gemu tare, supărat pe călătoriile în străinătate, pe faptul că era grec, pe cruzimea neînduplecată a universului. Cei care jucau cărți săriră în picioare. Cel de-al patrulea dispăru într-o încăpere alăturată, de unde se întoarse împreună cu un bărbat mai vârstnic. Acesta purta un costum gri elegant și fuma trabuc. Le spuse ceva jucătorilor de cărți, care îl săltară pe Stavros în picioare și îl proptiră într-un scaun; apoi se așeză și el. Avea o cicatrice pe obrazul drept și un aer de autoritate iritată: în ochii lui se zărea ceva din Boff. Stavros presimțea că nu aveau să se înțeleagă prea bine.

Bărbatul își scutură scrumul trabucului pe masă.

— Ce-ai făcut cu pachetul?

Vorbea engleza cu un accent tărăgănat, american, ca și cum ar fi învățat-o de la Hollywood. Pentru că Stavros nu-i răspunse, se aplecă și-l plesni peste obraz cu dosul palmei.

— Te-am întrebat ce-ai făcut cu el. La tine în cameră nu e.

Ridică mâna să-l lovească iar. Stavros se chirci.

— Refuz să mă las tratat în felul ăsta. Cer să vorbesc cu ambasadorul grec.

Vorbele îi sunau goale ca o tobă. Oare exista măcar un ambasador grec în Thailanda?

— Sunt aici ca oaspete al guvernului thailandez. Am statut diplomatic. Sunt parlamentar.

Fiecare protest suna mai irelevant decât cel dinainte, ca tunetele ce se pierdeau în depărtare. Bărbatul spuse:

— Încetează cu jocurile, nene.

Și îl lovi din nou — dosul palmei îi era aspru și tare, de parcă toată viața l-ar fi folosit exclusiv în acest scop. Ceilalți priveau în tăcere. Stavros se frecă la ochi.

— Cine sunteți? Poliția?

Bărbatul ridică din sprâncene și chicoti sumbru. Le spuse ceva în thailandeză celorlalți, care râseră speriați. Unul dintre ei aprinse o țigară. Stavros remarcă arătătorul lipsă, ca al lui Chiung — dar nu era Chiung, era prea înalt. Se frecă iar la ochi.

— Nu pricep. Cine sunteți? Ce vreți? Ce s-a întâmplat cu cuplul de olandezi? N-am intenționat nici o clipă să mă amestec în povestea asta. Am venit aici doar ca să fiu cu prietena mea. Trebuie să mă credeți. Sunt doar un grec căruia îi place sexul și care se întâmplă să aibă talent la limbi străine. Atâta tot. Pe cuvânt.

Arboră un zâmbet bleg — nici musaca nu mâncase, nici gura nu-i mirosea. Era relativ mândru de zâmbetele lui blegi: în Europa, așa își făcea prieteni. Individul îl urmări nemișcat, fără expresie, apoi îl pocni a treia oară, mai tare decât înainte.

— Nu mă interesează problemele tale cu femeile. Eu vreau pachetul. Unde e?

Stavros șopti:

— I l-am dat domnului Ledgerwood.

Și își plecă rușinat capul. Nici un grec adevărat n-ar fi cedat atât de ușor. Ulise s-ar fi lăsat mai degrabă eviscerat decât să-și trădeze un prieten; Achile l-ar fi omorât pe tip cu mâinile goale... Dar lumea se făcuse mai meschină de-atunci. Celălalt spuse:

— Așa e mai bine.

Și plecă. Stavros îl auzi vorbind la telefon, în camera alăturată; recunoscu de câteva ori cuvântul „american", dar aproape nimic altceva. Ceilalți se întoarseră la jocul de cărți. Furtuna se înteți, zgâlțâind geamurile.

Bărbatul cu costum se întoarse. Era furios, iar cicatricea de pe obraz părea să-i provoace o durere înnoită. Spuse:

— Domnul Ledgerwood e congresman american.

Stavros dădu din cap. Omul zbieră:

— Vrei să spui că i-ai dat pachetul unui congresman american?

Stavros dădu iar din cap. Individul izbi cu pumnul în masă.

— Nene, cu mine să nu te joci. Spune-mi ce-ai făcut cu pachetul, sau te omor aici, pe loc.

— V-am spus. I l-am dat domnului Ledgerwood.

— De ce i l-ai dat? Ești nebun?

— Pentru că-l voia. Unde-i nebunia? E politician, lucrurile de felul ăsta îl interesează. Zicea că o să țină discursuri la Washington.

— Discursuri? Ce tot spui? Acum știu clar că te joci.

Individul le dădu celorlalți o indicație răstită. Unul dintre ei se aplecă și scoase un cuțit din ciorap. Ceilalți îi imobilizară lui Stavros brațele la spate. Țipă:

— S-a făcut o greșeală oribilă!

Cuțitul îi sclipi dinaintea ochilor. Urlă:

— Bine, vă spun! E într-un sac albastru, la spălătoria hotelului. Pe-al doilea raft de sus.

Îi dădură drumul, iar bărbatul în costum zâmbi. Le spuse celorlalți în thailandeză:

— Până la urmă, toți vorbesc.

Se felicitară între ei. Stavros se rugă ca hotelul să aibă o spălătorie și leșină de spaimă. Când își reveni, constată că cineva îi legase mâinile și picioarele laolaltă — și că aceeași persoană, oricine va fi fost ea, îl aruncase în râu.

Se zbătu să iasă la suprafață strigând după ajutor în unsprezece limbi, dar apa îl învinse.

4

— Să știi că puteai să te înec, rosti un glas britanic, pe un ton de reproș blând. Dacă nu m-aș fi uitat la apă, nu te-ar fi văzut nimeni.

— Și de ce-a trebuit să te legi? interveni o voce de femeie. Mie mi se pare ridicol. Vrei să demonstrezi ceva?

Deschise ochii și văzu un grup de persoane îmbrăcate elegant, adunate în jurul lui. Beau șampanie din pahare cu picior; un chelner trecea printre ei, cu o tavă cu sandvișuri micuțe; atmosfera era evident aceea de bună dispoziție sticloasă a englezilor când se îmbată. O femeie cu sâni voluminoși șopti:

— De ce trebuie să reduci totul la psihologie, Celia?

O altă femeie stătea în apropiere cu un prosop, în timp ce doi bărbați mai tineri desfăceau funiile cu care era legat Stavros. Acesta se ridică tremurând în picioare, adresându-i-se bărbatului solid cu ochelari, care părea a fi liderul grupului. Purta un ecuson pe care scria „președinte", iar din pantaloni îi curgeau șiroaie de apă, ca și cum ar fi luat parte în mod direct la salvarea lui.

— Nu știu cum să vă mulțumesc, domnule. Mi-ați salvat viața. Au încercat să mă omoare, să știți.

— Ai trecut printr-un șoc, spuse iute președintele, fără să asculte un cuvânt. Un whisky mare o să te pună pe picioare iar. Am trimis să ți se aducă un schimb de haine.

— Au vrut să mă elimine pentru că știam prea multe. Nu m-au crezut când le-am spus adevărul. Cred că erau polițiști de vreun fel... poliția secretă.

— Da, da, ai trecut prin clipe grele.

Îi ridică paharul cu whisky la gură şi îl conduse spre un scaun.

— Şezi şi trage-ţi puţin răsuflarea. Povestea păstreaz-o pentru mai târziu. Uşurel, Madeleine — către femeia cu prosopul, care îi ştergea părul lui Stavros cu o vigoare exagerată — prietenul nostru a suferit un şoc.

Iarăşi expresia aceea: plată, automată, iritantă în inadecvarea ei. Stavros se cutremură.

— Scuzaţi-mă... unde mă aflu?

— Eşti la Bang-kok, în Thai-lan-da, intonă femeia pe nume Madeleine, cu o precizie obositoare.

Vorbea ca un vizitator la o închisoare sau ca un logoped, cineva obişnuit să discute de sus cu oamenii.

— Mulţumesc, asta ştiu. Dar unde ne aflăm? Ce oră e? Mai înainte era întuneric. Era furtună...

Îşi făcu mâna streaşină împotriva soarelui, coborât spre orizont, în stânga. Era dimineaţa devreme. În faţa lor, fluviul se întindea neclintit ca un tablou şi, pe deasupra vorbăriei băutorilor de şampanie, se auzea stins corul păsărilor. Se uită la ceasul care reuşise cumva să supravieţuiască nopţii trecute: 7:17. Atunci de ce...?

— Organizăm un mic dejun cu şampanie în cinstea lui Bunty, îi explică Madeleine. Nu te teme, de obicei nu începem să dăm pe gât atât de devreme.

Râse gâdilat, aruncând o umbră de îndoială asupra acurateţei afirmaţiei.

— Bunty?

— Azi împlineşte şaizeci de ani. Greu de crezut, nu?

Făcu un semn cu capul în direcţia unui bărbat cu păr alb şi costum gri, care făcea eforturi să împungă un crevete cu o scobitoare; un chelner îi ţinea tava nemişcată. Arăta mai degrabă de optzeci de ani decât de şaizeci: crevetele era decedat, dar tot părea perfect capabil să evadeze. Se părea că erau pe terasa unui hotel mare, de modă veche; restul era învăluit în mister.

— Scuzați-mă... cine e Bunty?

— Nu știai că așa i se spune? Nimeni nu-i zice Rufus, nici măcar adversarii. Bunty! Bunty, vino să-l saluți pe prietenul nostru.

— Cine e Ru..., începu Stavros, care observă apoi că bărbatul purta un ecuson.

Sir Rufus Barnacle MP, vicepreședinte, delegația Marii Britanii. Nu auzise în viața lui de el. Madeleine anunță că Stavros era bietul om care fusese ajutat să iasă din apa fluviului și Sir Rufus dădu din cap înțelept. Ignorându-l pe Stavros, își aruncă privirea peste ape, ca un amiral în retragere, care supraveghează Canalul Mânecii.

— Eu, unul, nu m-aș aventura să înot în așa ceva.

O bucățică de crevete îi ieși din gură odată cu cuvintele și îi dispăru în gulerul cămășii.

— Nu înotam. Am fost aruncat.

— Alungat?

— Aruncat! În apă.

— Pierdeai vremea, nu-i așa? Eu nu vă mai înțeleg pe voi... pe voi... turcii tineri.

Nu era cea mai diplomatică modalitate de adresare față de un grec, dar Sir Rufus scoase un mic chicotit de plăcere, ca și cum ar fi fost primul care asociase vreodată ideea de tinerețe și etnia turcă.

— Mă rog, data viitoare o să te gândești mai bine.

O tavă cu băuturi în trecere îi atrase privirea și porni târșâindu-și picioarele după ea, balansându-și burdihanul dinainte. Madeleine puse mâna pe brațul lui Stavros.

— Cred că e îngrijorat pentru discurs. De obicei e foarte prietenos. Dacă te gândești.

— Ce discurs? Și la ce să mă gândesc?

— Vorbește în deschidere, în numele nostru, la drepturile omului. Dezbaterea începe peste vreo două ceasuri. E în politică de treizeci și cinci de ani, dar tot mai are emoții când trebuie să se ridice și să vorbească în public. Politica e ca actoria. Nu sunteți de acord, domnule...

Stavros dădu încet din cap. Acum își amintea. Era pe lume un om pe nume Boff, care avea să-l dezmembreze bucată cu bucată, și o femeie pe nume Christine, care urma să facă dragoste cu el, dacă găsea un prezervativ. Sau să fi fost invers? Oare Boff voia prezervativul și femeia urma să-l dezmembreze? Totul părea să se fi întâmplat tare de demult, ca un lucru care se petrecuse în copilărie. Acum recunoscu și hotelul. Unde altundeva decât la Oriental se mai servea Dom Pérignon la șapte dimineața? Unde altundeva mai erau chelneri care pluteau precum tot atâția campioni la patinaj?

— Ți-am găsit niște haine uscate, se auzi un glas din spatele lui.

Se întoarse și văzu o siluetă încordată, cu răsuflarea tăiată, care ținea în brațe un costum proaspăt călcat și o cămașă albă, curată. Unde altundeva decât la Oriental...? Apoi îl recunoscu.

— Tight. Ce bine-mi pare că te văd. N-am mai văzut o față cunoscută... de ore bune. Trebuia să ghicesc că ești cu delegația britanică. N-o să-ți vină să crezi prin ce-am trecut de când ne-am văzut ultima oară. Cred că niciodată...

— Tu ești, spuse Tight, cu o zgârcenie anglo-saxonă.

O spusese ca și cum i-ar fi părut rău că Stavros nu fusese lăsat în apă. Iar Stavros începu să simtă la fel.

5

Nimeni dintre cei care stăteau la Hotel Europa nu se bucura în întregime de serviciile achitate până nu încerca să reclame ceva domnului Lo. Domnul Lo era directorul-adjunct răspunzător de relațiile cu clienții: stătea la un birou separat, în hol, și se ocupa de toți oaspeții nemulțumiți. Era viclean și tenace, un maestru al obstrucționărilor. O returnare de fonduri aprobată de el era ca descoperirea

unui tablou de Rembrandt într-un pod sau ca o partidă de amor într-un vehicul în mişcare: mulţi râvneau, dar puţini reuşeau. Geniul său consta în a asculta cele mai vitriolante izbucniri fără a-şi pierde aerul de bunăvoinţă preocupată. Zâmbea necontenit şi nu răspundea absolut niciodată. Cu timpul, vitriolul se consuma, petentul se retrăgea epuizat, iar viaţa hotelului continua netulburată. Marele Zid Chinezesc — părinţii lui Lo fugiseră din Pekin în timpul Revoluţiei Culturale — nu suferise nici o breşă.

Când Stavros ajunse în hol — după o nouă călătorie de groază cu *tuk-tuk*-ul din centrul oraşului —, Lo era deja ocupat. Ceasul arăta numai 9:15, dar o coadă de vreo zece clienţi se formase în faţa biroului, iar starea de spirit era una militantă. Un neamţ bătea cu piciorul în parchet şi o australiancă era în pragul unei crize de isterie.

— Încearcă dumneata să porţi aceeaşi pereche două zile la rând, pe căldura asta! ţipă ea, la nimeni în mod special. Încearcă numai!

Până şi zâmbetul obişnuit al lui Lo începu să tremure.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Stavros pe un bărbat în pijama şi halat.

Trei femei se aşezară suspinând la coadă, chiar în timp ce el vorbea. Situaţia avea ceva complet ireal.

— Au dispărut rufele de la spălătorie, îi răspunse laconic bărbatul.

Avea un aer vag şocat, de parcă n-ar fi crezut el însuşi ce spune.

— Cum, toate? De la tot hotelul?

Stavros se crispă vinovat. Îşi amintea cumva că era responsabil de...

— Toate lucrurile, până la unul. N-au lăsat nici măcar o pereche de şosete.

— Cine?

— Trei indivizi înarmaţi. Înarmaţi! Îţi vine să crezi? Ce nevoie ai de arme ca să furi nişte haine? Şi de ce haine? De ce de la hotelul ăsta? De ce ale mele? Eu mă dau bătut.

Se îndepărtă ca ameţit. Stavros îşi făcu loc până în faţă.

— Domnule Lo, ce se petrece aici? Cine erau oamenii ăştia? Când s-a întâmplat?

Lo ridică din umeri; ridicatul din umeri era unul dintre atuurile prezente în arsenalul tergiversărilor sale.

— Au spus că sunt de la poliţie.

— Şi erau?

— Aşa au spus. Poliţia zice că nu. Poliţia adevărată, adăugă el, fără prea multă certitudine.

Stavros surprinse nota de perplexitate din vocea lui.

— Nu păreţi sigur. Arătau a poliţişti?

— Nu ştiu. Nu i-am văzut.

— Cine i-a văzut?

— Băiatul de la spălătorie. L-au ameninţat cu pistoalele.

— În mod normal, poliţia are pistoale?

Lo zâmbi fără veselie.

— Când ridică lenjeria, nu.

Fusese aproape o glumă.

— Unuia îi lipsea un deget.

— Da, ştiu.

— De unde ştiţi?

— Am fost...

Stavros se întrerupse. Oaspeţii erau într-o stare de spirit proastă; nu era momentul să-şi lanseze ultimul volum al autobiografiei.

— Mi-a spus cineva, murmură el.

În spatele lui, o englezoaică se văicări:

— Dacă nu-mi găsesc fusta, nu merg la nici un Consiliu Britanic... Scuză-mă, Roger.

Îşi aminti de Christine şi se cutremură.

— Aveţi vreun olandez cazat în hotel?

Lo clipi. Saltul era prea brusc, prea baroc.

— Se mai întâmplă, răspunse el prudent, ca şi cum ar fi fost întrebat de epidemia de holeră care izbucnise în rândurile personalului.

— Aveţi vreunul în clipa asta?

— Nu cred.

— Atunci cine a stat azi-noapte în camera 1315?

— Scuzaţi-mă o secundă, spuse Lo, consultând computerul.

Clienţii din spatele lui Stavros mormăiau a răzmeriţă. Un american exclamă:

— Cât mai are tipul de gând să stea cu braţele încrucişate?! Nu pot să vând obligaţiuni în cămaşa asta.

Lo zâmbi impasibil.

— Camera 1315 este goală de două săptămâni.

Stavros dădu din cap: nici nu se aşteptase la altceva. O rupse la fugă spre ascensor.

Camera lui Christine era goală. La fel şi a lui, foarte goală. Cineva trecuse pe acolo, înarmat cu un topor şi un baros: locul arăta ca după un bombardament, nu ca locul unde fusese cât pe-aici să se petreacă ceva agreabil şi adulterin. Salteaua fusese sfâşiată, rafturile smulse din dulapuri, obiectele de îmbrăcăminte împrăştiate prin toate colţurile. Una dintre sandalele lui Christine era vârâtă sub televizorul răsturnat, dar alte urme ale ei nu existau. Se uită disperat afară, pe fereastră. Departe, jos, lângă piscină, o femeie într-un costum de baie albastru stătea întinsă, citind o carte. Într-adevăr, semăna cu Christine, dar nici un efort de imaginaţie nu-l putea convinge că era ea, că scăpase din dezastru. Rosti o rugăciune alcătuită în grabă, în greceşte — rugăciunile şi înjurăturile erau singurele momente când făcea apel la limba maternă — şi se opri brusc. Suna telefonul. Înotă prin ceea ce rămăsese din cuvertura matlasată şi ridică. Mai bine nu s-ar mai fi ostenit.

— Stavros, am hotărât să te iert.

Din motive numai de ea ştiute, Monica adoptase tonul de maică stareţă: calmul său spilcuit şi siropos îl aruncă într-o tăcere amorţită. Îngenunche pe podea, scoţând mici sunete înecate, în timp ce o femeie aflată la opt mii de kilometri

depărtare încerca să-şi cârpească mariajul prin metode irlandeze.

— Probabil că erai un pic obosit când am vorbit ultima dată. Înţeleg, sincer înţeleg. Dar, Stavros, tu eşti bărbat. Viaţa ta e atât de simplă, în camera elegantă de hotel, cu room-service oricând la dispoziţie (în continuare îngenuncheat, Stavros vomită tăcut în pernă). De unde să ştii cum e să fii singură într-un apartament, cu un individ ca Grandjean la etajul de deasupra? E periculos, Stavros, e un om bolnav — asta ca să fiu amabilă faţă de mizerabilul ăla. Stavros, te-am sunat ca să-ţi spun că am angajat un detectiv particular până la întoarcerea ta. Tariful e de optzeci de franci pe oră — sper că nu te superi. Stavros, tu asculţi ce-ţi spun? Stavros!

Stavros era deja în lift, la jumătatea drumului spre parter.

— O caut pe domnişoara Golding! zbieră el la recepţioner, un alt maestru al temporizării, modelat după chipul lui Lo. Unde e? Cineva a intrat cu forţa la mine în cameră şi a răpit-o. Hotelul e răspunzător. Fă ceva, fir-ai să fii!

Îi venea să-l pocnească şi sentimentul de neputinţă îl sufoca.

Se trimise după altcineva, care apăru cu un dosar deschis în mână.

— Domnişoara Golding a eliberat camera acum două ore, anunţă el, clipind nervos.

În ochi avea o expresie de groază reprimată, ca şi cum cineva i-ar fi pus un pistol la tâmplă.

Stavros izbi cu pumnul în recepţie.

— Nu te cred. Trebuia să stea aici o săptămână. N-am auzit în viaţa mea o poveste atât de absurdă. A văzut-o cineva plecând?

Fu consultat dosarul.

— Numai Hue.

— Care Hue?

— Recepționerul de noapte.

— Pot să vorbesc cu el?

— Regret, domnule — clipitul se intensifică precum o monstruoasă boală de nervi. A trebuit să plece. A luat trenul de Chiang Mai.

— De ce? întrebă Stavros mecanic, deși era prea demoralizat ca să-i mai pese.

Dosarul se închise cu zgomot.

— O înmormântare în familie.

În condițiile date, suna pe jumătate plauzibil.

5

1

Günther Boff își ridică ochii de pe birou și mârâi. Dacă sunetul nu ar fi provenit dinspre bărbatul între două vârste în costum gri, te-ai fi putut uita în spatele fișetului, căutând un rinocer.

— Bună dimineața, Stavros.

Ce cuvinte simple și cât rău nemăsurat se ascundea în spatele lor... Dar Stavros era prea agitat ca să se mai sperie.

— Trebuie să-ți vorbesc, Günther.

— Nu acum, Stavros.

— Christine Golding a fost...

— Nu acum!

Îi arătă că se mai aflau și alții în încăpere, că erau în mijlocul unei întâlniri. Stavros își recunoscu trei dintre colegii interpreți: Carlotta (engleză-spaniolă), Jean-Claude (orice-la-est-de-Baluchistan-franceză) și Barry. Barry era unul dintre cei mai slabi filologi care primiseră vreodată pașaport: era nu atât un interpret de simultană, cât mai degrabă un Turn Babel umblător. Cu un puternic accent de Birmingham și nota trei la latină, miza, pentru contracte, pe calitatea de secretar al sindicatului internațional al interpreților, EPGU (UGPE în franceză, EPUG în spaniolă, ceva indescifrabil în germană). La rândul lor, Carlotta și Jean-Claude erau membri activi în sindicat, ca și Stavros atunci când nu era împușcat, amenințat cu cuțite și prezervative sau aruncat în râuri. Curios fără să vrea, se așeză lângă Barry.

— Ce se întâmplă aici?

Nu mai era nevoie să întrebe. EPGU nu voia niciodată altceva decât bani: valize pline.

Barry flutură o listă bătută la maşină.

— La drepturile omului sunt o sută douăzeci de vorbitori. Opt minute per vorbitor, interpelări pentru ministru, înscrieri la cuvânt... O să stăm aici până la miezul nopţii.

— A doua noapte consecutiv, adăugă Carlotta. Drept ce ne iau, drept roboţi?

— E mai rău ca la Islamabad, gemu Jean-Claude.

Nici unul dintre ei nu uitase Islamabadul, care rămăsese gravat în inima oricărui interpret precum Pasul Calais. Aerul condiţionat se stricase; barmanul suferea de un tremur spasmodic; o interpretă de germană-spaniolă mai în vârstă leşinase în urma suprasolicitării şi fusese scoasă din cabină pe targă...

— Dacă s-ar plăti cum trebuie orele suplimentare, colegii ar putea accepta disconfortul în interesul conferinţei. Dar aşa... Încercăm să-l convingem pe Herr Boff să fie rezonabil... *mais c'est difficile.*

Ridică galic din umeri.

Boff mârâi din nou: rinocerul din spatele fişetului începuse să se înfurie serios.

— Nu vă plătesc nici o oră suplimentară, caraghioşilor. Nu e în contract. LMP-ul nu funcţionează şi n-a funcţionat niciodată aşa. Sunteţi plătiţi cu ziua şi dacă trebuie să lucraţi până târziu, o să lucraţi până târziu. Ghinionul vostru.

— Nu până după miezul nopţii! exclamă Carlotta. Nu două zile la rând. Am căzut de acord la Manilla.

Sprâncenele lui Boff se înălţară imperios.

— Cine a căzut de acord? Eu n-am căzut de acord. Aveţi ceva scris? Contractul...

— Contractul n-are nici o relevanţă aici. E o chestiune de principiu.

— Contractul e în sine un principiu.

— Iar interpreţii sunt fiinţe umane. Cu asta sunteţi de acord, Herr Boff?

Urmă o pauză infinitezimală. Boff mormăi ceva în germană, un comentariu asupra umanităţii profesiei de interpret. Carlotta se făcu purpurie şi-l întrebă pe Jean-Claude în spaniolă dacă Boff spusese ce i se păruse ei. Jean-Claude replică în franceză că germana lui era cam ruginită, dar că *oui*, acesta i se păruse şi lui a fi cuvântul. Barry rugă să se vorbească în engleză. Consultat, Stavros spuse în franceza lui elveţiană că, din câte îşi amintea din argoul german, comentariul lui Boff era deosebit de jignitor. Carlotta afirmă într-un *patois* basc bolovănos că nu avea să se lase tratată în felul acesta de un birocrat nemţălău de doi bani. Barry îşi repetă pledoaria în favoarea limbii engleze. Boff mârâi ceva neauzit, într-o limbă necunoscută omului. Şi Jean-Claude spuse *merde*!, ceea ce toată lumea înţelese perfect, cu excepţia lui Barry, care îşi răsuci degetul în ureche. Urmă o bătaie la uşă şi se ivi o faţă cunoscută.

— Nu vă supăraţi, e aici un domn Boff?

Politeţea lejeră a congresmanului Ledgerwood făcu să se nască ordinea din haos.

Boff se ridică amabil în picioare.

— *Ja*, eu sunt Boff.

Ceilalţi îşi recăpătară calmul.

— Cu dumneata trebuie să vorbesc în legătură cu lucrările din dimineaţa asta? Vreau să ştiu în ce ordine intră vorbitorii.

Îl zări pe Stavros şi îi făcu stânjenit un semn cu capul: parcă erau doi amanţi clandestini, care nu se simţeau în largul lor în afara intimităţii dormitorului.

Boff îi arătă lista vorbitorilor, iar americanul îşi aruncă un ochi exersat peste ea.

— Am impresia că iar o să stăm până târziu. E greu pentru voi, care trebuie să traduceţi. Dar — surâse el fără să

observe indignarea de pe chipul lui Boff, amuzamentul de pe cel al lui Barry sau revolta fățarnică de pe cel al lui Jean-Claude — presupun că sunteți plătiți pentru asta.

Se uită iar la listă. Carlotta bolborosi ceva în dialectul basc.

— Aș vrea să vorbesc înainte de unsprezece, dacă se poate, dar văd că până la mine mai sunt destui. Cât putem vorbi fiecare, domnule Boff?

— Opt minute.

Se bătu cu palma peste frunte.

— Doar atât? Tot ce știi despre drepturile omului în opt minute? Mi se pare cam strict, domnule Boff. Cum să-i faci pe oameni să ia aminte la ce se petrece în lume în doar opt minute?

Ieși grăbit din cameră, iar Stavros îl urmă. Ceilalți continuară să zbiere unii la alții într-o combinație de limbi.

— Ai petrecut bine cu prietena aseară? îl întrebă sec congresmanul pe Stavros, în timp ce urcau cu scara rulantă.

Avea umerii țepeni de supărare, ca și cum simpla prezență a grecului i-ar fi provocat o tensiune insuportabilă.

— Nu, îi răspunse Stavros apăsat. Nu m-am distrat. Pot să vă vorbesc despre asta?

Congresmanul mormăi ceva: părea să-și adune curajul în așteptarea unei dizertații pe tema slăbiciunilor manifestate de greci la pat. Ascultând adevărata explicație, chipul îi deveni foarte grav.

— Cui i-ai mai povestit toate astea?

— Nimănui. Nu tot.

— Trebuie să fim foarte... prudenți.

Se întrerupse pentru a înclina din cap către domnul Peterson, șeful delegației norvegiene, care ținea o prelegere despre ploile acide în fața unui grup de africani siderați.

— Nu știu ce naiba se întâmplă aici, dar n-are rost să ne dăm drumul la gură. Nu încă.

— Dar ce facem? Trebuie să o găsesc pe Christine. Dacă pentru asta trebuie să mă duc la poliție, o să mă duc la poliție.

Congresmanul clătină puternic din cap.

— Eu nu m-aş duce, Stavros. Ce te face să crezi că poliţia e de partea ta? Îl vezi pe tipul de colo (indicându-i un bărbat în uniformă, de la intrarea în hol)? Ce observi?

— E înarmat.

— Şi altceva?

— Are un metru patruzeci cu tot cu ochelari.

— Ne urmăreşte, Stavros, şuieră congresmanul şi o sclipire de nebunie curată îi apăru în priviri, acelaşi patinaj către demenţă pe care Stavros îl remarcase cu o seară înainte. Nu şi-a luat ochii de la tine tot timpul cât ai vorbit.

— Serios?

Stavros aruncă o privire. Individul părea pe jumătate adormit, urmărind agitaţia delegaţilor cu totală indiferenţă, ca şi când ar fi fost o specie de insecte nedemne de atenţia lui. Nu aveai nici un motiv să crezi... Se auzi o sonerie care semnala începerea sesiunii de dimineaţă, iar congresmanul îi strânse mâna rapid.

— Trebuie să plec, Stavros. Să nu faci nimic din ce n-aş face şi eu.

Râse crispat, făcându-şi loc spre cabinele interpreţilor. Lasă că nu trebuia să facă ceea ce n-ar fi făcut congresmanul: problema era că nu se putea gândi la nimic de făcut. Bătuse opt mii de kilometri ca să se bucure de câteva partide de amor sănătos şi nici măcar banii înapoi nu avea să-i primească.

2

Practica Ligii Mondiale a Parlamentelor presupunea ca preşedinţia să se exercite prin rotaţie de către şefii delegaţiilor naţionale; pentru dezbaterea pe tema drepturilor omului, venise rândul domnului Berbizier din Camerun. Berbizier era vorbitor de franceză, ceea ce însemna că Stavros

trebuia să-i traducă alocuțiunea de deschidere în engleză; atâta doar că franceza pe care o vorbea el nu semăna cu nici o altă limbă auzită vreodată de Stavros. Abia se instalase în cabină și își pusese căștile pe urechi, că se trezi bombardat de o serie de zgomote cântate, cu tot atâta înțeles ca un concurs de poezii și cântece din Țara Galilor. Aceasta era coșmarul oricărui interpret: în mod normal, în astfel de situații îți imaginai ce ar putea spune vorbitorul și regurgitai totul într-o formă convingătoare; dar imaginația lui Stavros nu era tocmai activă. Își împleti cu disperare degetele pe microfon și își drese glasul.

— Bună dimineața, dragi... ăă... colegi. Dezbatem astăzi... ăă... drepturile omului, un... ăă... subiect drag nouă, tuturor parla-parla-parlamentarilor!

Căută privirea Sophiei. Aceasta părea să nu-i fi iertat faptul că băuse cu o zi înainte: exasperarea de pe fața ei era palpabilă. Cu răceală, îi arătă o foaie de hârtie așezată chiar sub nasul său: textul discursului lui Berbizier, tradus în englezește. Se aruncă recunoscător asupra lui și îl citi ritmat. Din cabina de franceză se prelingea un miros de cornuri proaspete.

— Pe lista pentru această dezbatere sunt o sută douăzeci de vorbitori. Aceasta înseamnă că, dacă vrem să încheiem dezbaterea la o oră rezonabilă, durata alocată fiecărui vorbitor trebuie limitată la opt minute. Mă văd nevoit să-i rog pe toți delegații să respecte cu strictețe aceste limite și să-și ocupe locul la tribună cu cea mai mare promptitudine. Drepturile omului reprezintă o chestiune care ne preocupă pe toți. Haideți să dăm lumii întregi un exemplu bun, respectând fiecare dreptul celorlalți de a contribui la discuții în mod egal și corect. Doresc să mulțumesc delegaților pentru cooperarea în această problemă.

Se întrerupse mijindu-și ochii spre tribună, doar pentru a constata că Berbizier încă mai citea din textul în franceză. Dar el nu mai avea text în engleză — citise totul prea repede. Ca să evite golul, spuse mai lent:

— Curtoazia este o calitate pe care ar trebui să o exerseze toţi parlamentarii.

Suna suficient de cuminte. Berbizier continua să citească. Cotrobăi pe masă, în căutarea unei a doua file a traducerii în engleză; aceasta nu exista, aşa că trebui să improvizeze mai departe.

— Întotdeauna. Oriunde s-ar afla. Fie aici, la Bangkok, sau în propriile lor ţări.

Începuse să transpire, iar Sophia îi arunca fulgere din priviri; din colţul podiumului unde stătea Boff se vădeau semnele unei explozii iminente. Toate lucrurile simple din viaţa unui interpret — prezervativele, degetele lipsă, saloanele de masaj — păreau acum tare departe...

Berbizier se opri şi lăsă foile din mână. Stavros expiră adânc: chinul luase sfârşit. Berbizier adăugă câteva cuvinte care nu erau în text. Stavros îngheţă, neîncercând o traducere. Cu puţin noroc, era doar o înfloritură, pe care oricum n-ar fi înţeles-o decât un francez. Berbizier tăcu. Stavros se relaxă. Atunci izbucni tărăboiul. Nu, nu fusese o înfloritură.

— *Monsieur le Président!* strigă un delegat belgian, sărind în picioare. *Monsieur le Président!*

Şi începu să vitupereze în franceză.

Stavros înţelegea fiecare cuvânt în parte, dar ar fi preferat să nu înţeleagă. Încruntat, făcu traducerea.

— Domnule preşedinte, consider că ultima dumneavoastră propunere este scandaloasă. Cu tot respectul, în treisprezece ani de când sunt delegat la această Adunare, nu cred că am mai auzit o sugestie atât de bizară.

— *Absolument! Absolument!*

Un senator canadian exprimă aceeaşi opinie, în termeni şi mai categorici. Stavros traduse. Delegaţii nefrancofoni păreau nedumeriţi şi pretutindeni în sală se auzea un zumzet confuz. Sir Rufus Barnacle din delegaţia britanică se ridică în picioare clătinându-se şi scoase o serie de pufni-

turi şi sforăieli care luară, încetul cu încetul, forma unui discurs.

— Iertaţi-mă, domnule preşedinte, dar cred că a intervenit o... ăă... neînţelegere. Mie, unuia, nimic din ce aţi spus nu mi s-a părut scandalos, iar cuvintele de încheiere — şi la rândul meu sunt delegat la această Adunare de mulţi ani, chiar foarte mulţi — cuvintele de încheiere, domnule preşedinte, despre importanţa curtoaziei în viaţa parlamentară mi s-au părut a rezuma, cu abilitatea dumneavoastră obişnuită, idealurile care sper că ne unesc pe toţi, oricine am fi, de oriunde...

— *Non, non, non!*

Senatorul canadian era iar în picioare. Nu avea absolut nimic împotriva declaraţiilor domnului Berbizier despre curtoazie. Desigur că parlamentarii trebuiau să manifeste curtoazie! strigă el, gesticulând în direcţia unui delegat irakian ca să ia loc şi să nu mai încerce să-l întrerupă; era un loc comun pentru ei. Dar ceea ce spusese domnul Berbizier după aceea fusese supărător. Poate că era dispus să repete, pentru ca toată lumea să înţeleagă cu deplină claritate ceea ce li se propunea spre aprobare?

Domnul Berbizier îşi repetă propunerea. O făcu rar şi limpede, într-o frază de aproximativ douăzeci de cuvinte, din care Stavros reuşi să descifreze unul singur: *nécessaire*, al treilea de la coadă. Se aplecă înainte, preocupat.

— O spun din nou. Adică... ceea ce am mai spus şi sper că nu va fi... ăă... necesar să mă repet.

Tărăboiul crescu în intensitate. Senatorul canadian exclamă: „*Voilà!*" şi îşi azvârli hârtiile în aer; delegaţia monegască, alcătuită din doi reprezentanţi, ieşi furtunos din sală; grupul francez intonă într-un glas: „*Fasciste! Fasciste!*"; irlandezii şi australienii se înscriseră la cuvânt; la fel ca ruşii şi chinezii. Singură delegaţia poloneză dădu dovadă de simţ practic, încercând să descifreze ce se întâmpla. Membrii ei formară o poteră în faţa cabinelor interpreţilor, uitându-se

la chipurile din spatele geamului, în căutarea vinovatului; unul dintre ei arătă cu mâna spre Stavros şi scoase o înjurătură. Din câte îşi amintea el din această limbă — din care nu ştia decât ce învăţase în pat, pe parcursul unei scurte aventuri cu o fată pe care o chema Maria, la o conferinţă regională pe teme economice de la Buenos Aires — insulta o cuprindea şi pe mama lui, nu numai pe el. Se înfioră, încercând unul dintre zâmbetele blegi care, pe vremuri, îl slujiseră atât de bine; polonezul formulă ceva şi mai insultător şi bătu cu pumnul în geam.

— Pentru numele lui Dumnezeu! îi şuieră Sophia. Adună-te, Stavros.

Mâzgăli ceva pe o foaie de hârtie. Stavros citi ca prin vis.

„DOMNUL BERBIZIER A SPUS CĂ DEZBATERILE AR TREBUI SĂ CONTINUE PE TOT PARCURSUL ZILEI, FĂRĂ PAUZĂ DE PRÂNZ."

Apoi puse mâna pe microfon şi preluă traducerea.

3

Dezbaterea propriu-zisă începu douăzeci de minute mai târziu. Se ajunsese la un compromis oficial prin bunele servicii ale monseniorului de Ste Croix, rubicondul nunţiu papal în Singapore, care participa la conferinţă ca observator. Adunarea urma să facă totuşi pauză de prânz, dar numai pentru o oră, în locul obişnuitelor trei; pentru a recupera timpul pierdut, aveau să reducă de la opt minute şi jumătate per delegat la şapte minute şi jumătate. Toată lumea aplaudă ingeniozitatea aranjamentului, cu excepţia interpreţilor, care emiseră gemete de protest. Ştiau ce avea să urmeze. Delegaţii nu aveau să îşi scurteze discursurile, ci să ţină aceleaşi discursuri cu o viteză mai mare. Îşi aminti-ră de Strasbourg în '86, când un turc vorbitor de spaniolă ţinuse un discurs de douăzeci de minute pe tema Ciprului

în cinci minute fix, reducându-i pe cei mai buni filologi din Europa la o bâlbâială neputincioasă.

Măcar primul vorbitor era australian, ceea ce mai scădea din presiunea asupra cabinei de engleză. Sophia întrerupse microfonul și îi aruncă o privire furioasă lui Stavros.

— Iar ai băut, așa-i?

— Nu. Categoric nu. Iartă-mă, Sophy... pur și simplu n-am înțeles nimic din franceza tipului.

— Nu era chiar atât de rea. Eu am înțeles-o.

— Era oribilă. Nu fac față la așa ceva la ora asta a dimineții.

Îi atinse spăsit mâneca rochiei și murmură:

— Uite ce e, Sophy, îmi pare rău, serios. S-a întâmplat ceva îngrozitor. Absolut îngrozitor.

Furia din ochii ei se mai potoli.

— Ce e?

— Christine.

Îi povesti ce se petrecuse — o parte din ce se petrecuse, fragmentele credibile.

În sală, delegatul australian deplângea soarta aborigenilor, alți delegați citeau ziarul sau se strecurau afară, către bar; întreaga delegație spaniolă dădea mâna cu întreaga delegație mexicană... Sophia îi ascultă povestea, apoi zvâcni din cap.

— Ba ai băut, nu-i așa?

— Asta a fost ieri. Acum m-am învățat minte, pe cuvânt. Știu că sună straniu, Sophy, dar...

— Stavros, m-am săturat. Nu mai lucrez cu tine niciodată.

— De ce? Ce s-a întâmplat? De ce nu mă crezi?

— Christine stă uite-acolo. Iar mie mi se pare că arată foarte bine. Acum taci naibii din gură.

Își trânti căștile pe urechi și se aplecă peste microfon; luase cuvântul un delegat iranian.

Stavros se uită în direcția indicată și o văzu pe Christine aplecată peste microfonul ei, în cabina de germană. Începu

să tremure de fericire. Nu avea importanţă cum ajunsese acolo: chipul ei dulce şi blând îi dădea speranţe noi în plin haos. Aruncă o privire lucrărilor din sală. Iranianul era foc şi pară pe irakieni, care stăteau în aceeaşi parte a sălii; alţi delegaţi îşi lăsaseră deoparte ziarele, ca să asculte; Sophia traducea cu o grijă meticuloasă. Le întoarse spatele dispreţuitor. Dacă mai auzea multe declaraţii găunoase cu privire la drepturile omului, avea să vomite. Drepturile lui erau cele care contau, libertatea lui inalienabilă ca grec de a face dragoste cu orice femeie dorea. Oriunde. Oricând. Cu sau fără prezervativ.

Dând pe dinafară de hedonism militant, se strecură afară din cabină şi se apropie pe vârfuri de dosul cabinei de germană. Christine continua să traducă, stând cu spatele la el; ceilalţi doi interpreţi îi făcură indignaţi semn să plece. Se uită peste umărul ei şi văzu pe masă, în faţa ei, un pliculeţ pe care scria STAVROS. Ea îi făcu semn cu capul să-l ia, iar el se retrase tot pe vârfuri. Delegatul iranian îşi consumase cele şapte minute şi jumătate şi un francez se pregătea să-l urmeze. Se grăbi să se aşeze pe locul lui şi preluă microfonul de la Sophia.

— *Chers collègues, délégués distingués, citoyens du monde...*

După Berbizier, era o încântare. Limba lui Corneille şi Racine vorbită aşa cum era destinată să fie vorbită, de către un parlamentar gaullist bătrân, cu părul alb, care articula fiecare cuvânt ca şi cum l-ar fi pronunţat pentru prima oară. Stavros se detensionă.

— Dragi colegi, distinşi delegaţi, cetăţeni ai lumii...

Era în stare să traducă şi în somn.

Scrisoarea lui Christine stătea dinaintea lui. Băgă degetul sub clapă şi scoase afară o bucată de hârtie pe care o recunoscu drept hârtia de corespondenţă oferită de hotel. Ea conţinea un mesaj scurt, de două fraze: „Suntem amândoi în pericol. Mi s-au dat instrucţiuni să nu iau legătura cu tine până nu se termină conferinţa." Era scrisul ei: aceeaşi ca-

ligrafie grațioasă descria odată sentimente de iubire pură, despre care citise încuiat în baie, la Geneva, în timp ce Monica strângea masa după micul dejun. Ce mult părea să fi trecut de-atunci.

— Cine mama dracului ți-a dat instrucțiuni? Nu ești sclava nimănui. Nu ești obligată să faci tot ce-ți spune un dement.

Rostise cuvintele cu voce tare, pentru că veneau dintr-o simțire profundă: indignarea creștea în el, amestecată cu durere, teamă, confuzie... Și ar fi sunat destul de elocvent, dacă nu ar fi fost atât de nelalocul lor în context — discursul unui patrician francez asupra drepturilor omului. Delegații bătură în căști: „dement" era prea colocvial pentru stilul vorbitorului, iar „mama dracului" era ca o ușă spartă cu piciorul la un banchet al cuvintelor. De furie, Sophiei i se albiseră încheieturile degetelor. Stavros făcu apel la toată ingeniozitatea sa pentru a reveni.

— ...și... ăă... tocmai pentru că nu suntem sclavi, trebuie să ne împotrivim forței. Trebuie să apărăm cu ferocitate drepturile omului, chiar dacă aceasta presupune folosirea unui limbaj tare... ăă... chiar foarte tare. Dragi colegi, distinși delegați...

Vorbitorul francez își continuă maiestuos discursul, îndrăgostit de sunetul propriului glas, fără a avea cunoștință de măcelul efectuat de interpret asupra frazelor sale. Delegații se întoarseră la ziarele lor, la bar afacerile se întețiră și ritmurile subtile ale vieții parlamentare se reluară. Stavros îi aruncă o privire furișă lui Christine, care însă se uita studiat în altă parte... Chiar atunci, Barry intră neanunțat în cabină și luă microfonul.

— Sunt Barry Balderstone, secretar al EPGU. Regret că sunt nevoit să comunic delegaților că, din cauza unor probleme contractuale nerezolvate, serviciile de traducere simultană se suspendă. În condițiile în care conducerea LMP-ului poate fi convinsă să negocieze corect cu noi, întârzierea va fi numai una temporară. Vă mulțumesc foarte mult.

Închise microfonul şi îi făcu cu ochiul lui Stavros. Carlotta făcea acelaşi anunţ din cabina de spaniolă, Jean-Claude de la franceză şi un tip roşcat pe nume Karl-Heinz de la germană. Era un superb act de regie: impactul nu ar fi fost mai mare nici dacă s-ar fi anunţat prezenţa unei bombe în sala de şedinţe. Delegaţii gesticulau scandalizaţi şi uimiţi. Boff sări de pe scaun, ca şi cum s-ar fi aşezat pe un vătrai încins; cererile de înscriere la cuvânt se abătură ca un val, inutile în lipsa traducerii. Stavros urmări scena ca fermecat.

— Nu pricep, Barry. De ce faceţi asta?

— Boff.

— Ce-i cu Boff?

— E un nemţălău fascist căpos.

— Ştiu că e un nemţălău fascist căpos. E un nemţălău fascist căpos din 1975 încoace. Pe lângă asta, e un birocrat constipat, cu creier de găină, şi un obsedat schizofrenic. Dar până acum n-am făcut grevă din cauza asta. I-a spus ceva Carlottei?

— Practic, a făcut-o să plângă. Trebuie să ne arătăm solidari.

— Ce i-a spus?

— A făcut-o scârbă lesbiană. Ea aşa zice. Jean-Claude zice că a făcut-o scandalagioaică de stânga. A vorbit în nemţeşte. Oricum ar fi, trebuie să facem ceva.

Se uită mândru la debandada din sală. Parcă era un grădinar care îşi admira petuniile.

— Minunat, fir-ar să fie, minunat. O grămadă de mahări din politică şi, fără noi, nu sunt nimic, doar nişte eunuci. Boff o să fie obligat să stea de vorbă cu noi.

— Şi care sunt revendicările?

— Tarif de ore suplimentare după miezul nopţii şi scuze în scris faţă de Carlotta. În englezeşte, adăugă el, rânjind diabolic.

Stavros strecură o privire spre cabina de germană. Locul lui Christine era gol. Fugi afară, pe culoar, dar n-o văzu nicăieri.

Boff apăru din direcția opusă, scoțând flăcări pe nări. Toate toanele de până acum fuseseră niște imitații, repetiții pentru numărul adevărat.

— Vreau să vorbesc cu tine și cu tine.

Împunse cu degetul în direcția lui Stavros și a lui Barry. Carlotta ieși din cabina de spaniolă.

— Și cu tine. La mine în birou. Imediat.

Se răsuci pe călcâie. Cei trei îl urmară, ținându-se aproape unul de altul. Solidaritatea nu mai era un simplu clișeu profesional, ci devenise o condiție a supraviețuirii. În timp ce ușa lui Boff se trântea în urma lor, Barry scoase din buzunar o foaie de hârtie pe care i-o așeză calm pe birou. Pe ea scria: „(1) În numele Ligii Mondiale a Parlamentelor, mă angajez să facilitez plata tarifelor pentru ore suplimentare, dublul tarifelor obișnuite practicate de EPGU, pentru activitățile de interpretariat efectuate după ora douăsprezece noaptea. (2) Cer scuze Carlottei Márquez pentru limbajul meu urât și jignitor. (semnează) Günther Boff."

În timp ce o citea, nici unul dintre ei nu îndrăzni să-l privească în față.

4

— Stimați colegi, am plăcerea să vă anunț reluarea dezbaterilor legate de drepturile omului. Dat fiind că s-a pierdut timp, regret că intervențiile vor trebui reduse la cinci minute per vorbitor — cinci minute, domnilor. Dau acum cuvântul domnului Váldes, din Guatemala. Îi urmează Sir Barnacle, din Marea Britanie. *Señor* Váldes, vă rog. Aveți cinci minute.

Stavros îi dădu microfonul Sophiei și luă o gură de apă, o gură foarte, foarte mică. La Bangkok deprinsese o nouă filozofie de viață: să nu te încrezi în nimic, să nu crezi pe nimeni, să te aștepți la orice. Lucrurile puteau părea normale, dar nu erau normale niciodată, ci încărcate de primejdii.

Chiar şi când soarta era blândă — ca în ultimul incident cu Boff —, nu făcea decât să te tachineze, pregătindu-şi terenul pentru ceva monstruos, diabolic... *Nu poate dura*, îşi spuse el, uitându-se de jur-împrejur prin sală, la delegaţii aşezaţi la locurile lor, la vorbitorul guatemalez care şoptea apăsat în microfon, la drapelele naţionale care fluturau în faţa geamurilor... *Nu poate dura.*

Ar fi fost în stare să parieze pe toţi banii pe care îi avea că Boff nu avea să semneze pe linia punctată. Boff nu semna niciodată nimic, nu se recunoştea niciodată învins: era o fiară primitivă, încleştată într-o luptă pe viaţă şi pe moarte cu specia umană. Stavros îşi aminti mugetul său de furie când citise documentul; venele umflate ale gâtului; mâinile zvâcnindu-i a violenţă... şi mai apoi apariţia congresmanului şi urmarea incredibilă, cu desăvârşire incredibilă.

— Eu cred că aş semna, dacă aş fi în locul dumneavoastră, domnule Boff. Nu se face să vă încăpăţânaţi într-un moment ca acesta... Cred că scuzele faţă de domnişoara Márquez sunt necesare, nu credeţi, domnule Boff, în interesul democraţiei parlamentare? Mai dă-o dracului, Boff, vorbim aici despre drepturile omului şi tu te joci cu noi de parcă eşti stăpân pe locul ăsta... Aşa e mai bine, domnule Boff, eu am tot respectul pentru un om care ascultă glasul raţiunii... Trebuie să veniţi o dată în Wilmington, avem acolo o comunitate germană înfloritoare... Nu vă faceţi griji pentru orele suplimentare, delegaţia americană o să achite nota de plată. Vi se pare acceptabil, domnule Balderstone? Bine. Acum haideţi să ne întoarcem la ceea ce avem de făcut, da?

Stavros se uită peste sală către locul unde stătea congresmanul. Capul mare i se înălţa deasupra celorlalte ca o stâncă ieşind din mare. Drepturile omului nu mai contau. Nici preşedinţia. Nici Kim, nici Chiung şi nici marea bătălie. Cel care reuşise să-l îmblânzească pe Boff era deja un erou; unui astfel de om i se cuveneau onoarea şi renumele până la sfârşitul zilelor.

— ...de aceea, delegației americane ar trebui să-i fie rușine că se află în această sală, da, rușine. În vorbe, se arată preocupați de drepturile omului, dar în realitate...

Delegatul guatemalez se înfierbântase: își pusese indignarea în triluri de cântăreț de operă și făcea gesturi sacadate cu mâna, de parcă ar fi hăcuit o găină. Dicția perfectă a Sophiei nu era potrivită pentru această ocazie. Suna ca și cum ar fi citit un raport anual în fața acționarilor, sau ca și cum ar fi întrebat un copil ce-și dorește de Crăciun — cu rezultatul că delegații spanioli se inflamaseră, în timp ce englezii își citeau ziarele, neștiind ce învinuiri se aruncau în jurul lor. Francezii se inflamaseră și citeau și ziarele; italienii dădeau sandvișuri cu salam din mână în mână. Stavros privi către cabina lui Christine, nădăjduind să-i prindă privirea și să-i împărtășească din amuzamentul provocat de lucrări, dar privirea ei nu se lăsă prinsă. Christine stătea neclintită și încordată la locul ei, cu capul întors și cu un aer de superioritate impenetrabilă. Parcă se certaseră. Poate...

— Stavros!

Sophia îi vârî microfonul în mână. Domnul Berbizier vorbea iar. Își drese glasul.

— Vă mulțumesc... ăă... domnule Váldes. Adunarea a ascultat cu mult interes discursul dumneavoastră, dar deplâng faptul că el a durat cinci minute și șaptesprezece secunde. Le reamintesc delegaților că limita de timp pentru discursuri este de cinci minute, numai cinci minute, domnilor. Îi dau acum cuvântul lui Sir Barnacle, din Marea Britanie. Sir Barnacle.

Sir Rufus se ridică greoi în picioare și se îndreptă spre podium — o înaintare înceată, regală, cu pauze pentru a strânge mâna conducătorului delegației zambiene și domnului Achapong, care păru luat prin surprindere de o asemenea onoare. Se auzi un ropot de aplauze admirative, ca în întâmpinarea unui bătrân cavaler al scenei, care

făcuse un Hamlet extraordinar în 1938 şi nimic altceva decât reclame la sherry de atunci încoace. Expectativa se combina cu compasiunea: personalul medical din fundul sălii stinse ţigările şi luă poziţie lângă targă. Dacă cronometrul ar fi pornit în clipa în care fusese chemat, Sir Rufus şi-ar fi consumat patru din cele cinci minute încă înainte de a deschide gura şi încă treizeci de secunde dregându-şi glasul şi evacuând resturile micului dejun pe microfon. Dar pentru Sir Rufus exigenţele obişnuite puteau fi încălcate. Era, după cum singur ar fi putut-o spune — căci englezii din generaţia lui nu cunoşteau decât o singură limbă secundară — *sui generis.*

— Domnule preşedinte, colegi parlamentari, voi fi scurt, foarte scurt... foarte... scurt.

Pentru Sir Rufus, repetiţiile erau atât de obişnuite, încât nimeni nu observă nimic ieşit din comun. Stavros, tovarăş de călătorie pe coaja de banană, fu acela care înţelese ce se întâmplase: mai vârstnicul reprezentant în LMP îşi rătăcise discursul. Zâmbind larg şi agăţându-se de microfon ca un star rock trecut de prima tinereţe, scotoci cu mâna dreaptă în buzunarul stâng al hainei şi cu stânga în buzunarul drept, apoi îşi vârî ambele mâini în buzunarele pantalonilor, efectuând o percheziţie viguroasă asupra părţii inferioare a propriei anatomii. Nu se materializă nimic — în orice caz, nimic legat de drepturile omului. Când mâinile reapărură la suprafaţă, una strângea un elastic şi cealaltă ceva ce părea a fi un tirbuşon dintr-un model mai vechi. Nici urmă de discurs, însă. Silit să improvizeze, se decise să înfrunte curajos provocarea, doar că două dintre cele cinci minute trecuseră deja.

— Ce s-ar putea spune despre drepturile omului care să nu se fi spus până acum, sau care nu se va spune pe parcursul acestei dezbateri de către parlamentari cu mult mai multă... ăă... experienţă (exclamaţii de „Nu!" dinspre membrii mai tineri ai delegaţiei olandeze, gata oricând să parti-

cipe la un vodevil), înțelepciune („Niciodată!") și profunzime („Imposibil!") decât mine? Nu intenționez să vă țin o alocuțiune grandioasă pe teme care — dacă e să fim sinceri cu noi înșine, după cum cred că trebuie să fim — nu ne despart, ci mai degrabă ne unesc, pentru o... ăă... cauză comună, cauza Parlamentului.

O vigoare neașteptată i se trezise în voce, bruscă și trecătoare ca un do de sus la o divă îmbătrânită; apoi umerii îi căzură la loc.

— Vreau să vă spun o poveste, una simplă, o să ziceți, dar instructivă.

La tribună se aprinse un beculeț roșu, care arăta că Sir Rufus mai avea un minut. Vorbitorul îl ignoră.

— Azi-dimineață am stat de vorbă cu un tânăr pe care atunci l-am văzut pentru prima dată. Cred că era turc (Stavros se foi neliniștit: nu era cu putință, nu?). Uneori ne plângem că tinerii din ziua de azi sunt leneși, cam... ăă... indisciplinați, cam... ăă... lipsiți de vlagă.

Interpreții de spaniolă, cu ochii goi, ridicară din umeri; unul întinse mâna după dicționar.

— Și uneori avem dreptate. Mă gândesc că ginerele meu ar putea avea de ales între a-l înfrunta pe Hitler și a se băga în pat, și știu bine pentru ce ar opta.

Făcu o pauză. Domnul Berbizier bătu în masă, indicând trecerea timpului. Se încruntă. Nu-i plăcea să-l întrerupă cineva la poantă. Cu o expresie vicleană, adăugă:

— Frumoasă femeie, fiică-mea.

Și așteptă hohotele de râs. Pentru că acestea nu se auziră, luă o mină mirată — bancul dăduse rezultate bune la Manila, în Nicaragua, la San Francisco... Continuă împiedicat:

— Dați-mi voie să vă spun ceva. Tânărul de azi-dimineață avea vlagă, multă vlagă. Un tip plin de vlagă... de la Istanbul.

Interpreții de spaniolă găsiseră cuvântul în dicționar: era rândul delegaților spanioli din sală să fie derutați. Bătură

în căşti şi se întoarseră să se uite la interpreţi; unul dintre ei făcu un gest interogativ obscen, care le provocă râsete şi chicoteli celorlalţi. Domnul Berbizier bătu iar în masă. Sir Rufus îşi adună puterile pentru asaltul final.

— Şi ştiţi ce a făcut? Tânărul acesta din Istanbul? A înotat şaptezeci de kilometri, cu mâinile şi picioarele legate, ca să strângă bani pentru o organizaţie de caritate. Eu zic că pentru aşa ceva îţi trebuie vlagă, nu?

Tăcu. Delegaţii începură să aplaude. Toate discursurile lui Sir Rufus se încheiau cu „nu?"; era ca pancarta regizorului de platou pe care scrie: APLAUZE. Se întoarse legănat la locul său, strângând mâini în stânga şi-n dreapta, ca un pinguin bătrân fluturând din înotătoare, apoi îl trimise pe Tight la bar, ca să-i aducă un gin cu bitter. Congresmanul îşi ocupă locul la tribună, cu un chip întunecat ca tunetul. Stavros ştia exact ce simţea. Avea cinci minute pentru a-şi expune convingerile politice cele mai profunde, în faţa unei audienţe care tocmai fusese transportată înapoi în timp, către zilele de glorie ale musicalului victorian.

5

Dar bărbatul rămase neclintit. Dacă eroismul poate fi exprimat doar prin cuvinte, atunci el îşi găsi loc în cuvintele rostite de congresman:

— Astăzi, domnilor, dezbatem cea mai importantă dintre problemele cu care se confruntă rasa umană.

Într-o singură frază, impusese gravitate lucrărilor. Chicotelile conteniră. Ziarele fură abandonate. Căştile aruncate fură ridicate din nou. Delegaţii ascultau. Stavros urmărea fermecat. Zărise deja frânturi din adevărata măreţie a acestui om — duritatea din spatele afabilităţii, hotărârea din spatele politeţii, bunul-simţ ascuţit de dincolo de clipele de paranoia. Acum, pe podium ieşea la iveală omul în întregul

său: iscusit, elocvent, dedicat... Se uită la Christine şi se simţi cuprins de o încredere nouă. Protejaţi de un asemenea colos, cum şi-ar mai fi putut crede vieţile ameninţate?

— Noi care, împreună, reprezentăm majoritatea locuitorilor lumii avem faţă de ei o datorie aparte. Le datorăm hotărârea de a le apăra drepturile de fiinţe umane. De a le extinde. De a lupta pentru aceste drepturi. Şi, dacă este nevoie, de a muri pentru ele.

Un val de aplauze se întinse peste sală, complet diferite ca atitudine şi intensitate de cele cu care fusese întâmpinat Sir Rufus. Congresmanul ridică mâna pentru a le stăvili.

— Şi dacă este să facem asta, dacă este să ne plătim această datorie şi să câştigăm bătălia, trebuie să începem cu un lucru mult mai dureros decât ţinutul de discursuri, demascarea răului sau elaborarea de rezoluţii. Trebuie să ne scrutăm propria conştiinţă. Noi toţi. Noi, în America, şi dumneavoastră aici — în Thailanda.

Lui Stavros i se ridică părul pe ceafă. Se uită la grupul thailandez, aşezat la loc de cinste, în faţă, şi văzu umerii încordându-se, mâinile ţâşnind în sus, către căşti. Tăcerea era absolută. Glasul de bariton clar, muzical, al congresmanului răsuna fără efort în sală.

— Mi se pare că oraşului ăstuia i se spune oraşul îngerilor. Ei bine, şi noi avem un oraş al îngerilor în America şi daţi-mi voie să vă spun că nici unul dintre ele nu are nimic angelic. Am văzut aici, la Bangkok, câteva lucruri care m-au şocat, domnilor, şi nu folosesc cu uşurinţă cuvântul. Sper că parlamentarii vor putea întotdeauna să discute deschis, de aceea vreau să le spun, cu toată onestitatea, ceva prietenilor noştri thailandezi, şi asta chiar acum.

Se întrerupse. Stavros îi aruncă o privire lui Christine: era la fel de încordată ca el. Un oficial thailandez se strecură până în faţa podiumului şi-i spuse ceva altui oficial, care părăsi sala. Congresmanul se aplecă mai aproape de microfon, uşor, grijuliu, ca deasupra aparatului auditiv al unui bătrân.

— S-ar putea să vi se pară o impolitețe, dar nu asta este intenția mea. Intenția este de a face un comentariu constructiv asupra situației locale, așa cum o văd eu.

Se întrerupse iar, își drese glasul, se uită drept spre grupul thailandez... și toate luminile din sală se stinseră.

— Ce dracu'...?

Dar și microfonul rămăsese fără curent. Vocea lui nu mai era cea pe care o asculta toată lumea, ci doar un sunet printre multe altele, pierdut în bolboroseala de indignare și nedumerire generală.

— *Chers collègues, chers collègues!*

Domnul Berbizier apelă la calm, dar, fără traducere, numai francofonii îl mai auziră, iar ei erau incapabili de a fi calmi chiar și în momentele cele mai bune. Nu că s-ar mai fi putut spune cine era calm și cine nu. Sala Păcii și a Liniștii fusese proiectată de un arhitect fără afinitate cu lumina naturală. Concepția lui se transpusese într-o simfonie în neon, iar două ferestre de treizeci de centimetri lățime pe doi metri înălțime reprezentau singura cale de intrare pentru lumina zilei. Sala fu învăluită într-un întuneric aproape complet. Un delegat elvețian scoase o lumânare din servietă, în jurul căreia se adunară și alții; un turc o folosi pentru a-și aprinde un trabuc, iar lumânarea pâlpâi și se stinse. Nici un chip nu era identificabil. Cuvântul rostit — în patruzeci și două de limbi — era suveran.

Stavros ieși împiedicându-se din cabină și porni în căutarea lui Christine. Un zid masiv de trupuri separa cele două cabine. Delegații dădeau năvală spre ieșiri. Cineva făcuse o glumă în urdu, care în spaniolă însemna: „Bomba stă să explodeze. Feriți-vă capetele!" Un german făcu apel la oameni să iasă în șir indian, iar românii interpretară acest lucru ca pe un anunț că măștile de oxigen se vor pune la dispoziția tuturor. Un italian întrebă unde era *uscita*. Un englez se răsti că nu era nevoie să se treacă la insulte. Un spaniol o ciupi pe o daneză de fund, numai pentru a constata

că acesta îi aparţinea lui *señor* Sánchez, masivul lider de peste doi metri înălţime al delegaţiei argentiniene.

— Christine! strigă Stavros. Chris-tine!

Parcă îşi amintea, inconfortabil, că în swahili cuvântul se traducea prin „omorâţi porcul!", dar era nevoit să rişte.

— Stavvy, sunt aici! îi răspunse ea tare, de la o distanţă care părea foarte mare.

— Unde? ţipă el, împiedicându-se de ceva, o piticanie de om care încerca frenetic să-şi facă loc cu coatele pentru a se întoarce în sală.

— Trebuie să-l găsesc pe Sir Rufus Barnacle. Daţi-mi voie, vă rog. Sir Rufus este grav bolnav de inimă. Trebuie să-l găsesc pe Sir Ru...

— Tight, spuse Stavros, auzind cu uşurare vocea familiară. E ca un câmp de bătălie, nu-i aşa?

Tight îl recunoscu prin semiîntuneric.

— O nenorocire. N-ai putea spune ceva ca să calmezi lumea?

— Şi la ce te gândeşti?

— Spune-le că există un generator de rezervă şi că în curând se dă drumul la curent. Poţi să spui asta?

— O să încerc.

Încercă. Încercă în franceză. Încercă în germană. Încercă într-un simulacru de sârbo-croată. Fără efect: năvala nu făcu decât să se intensifice. Renunţă, căutând-o pe Christine. Tight trecu pe lângă el, spre sală. Luminile — în fine — se aprinseră la loc. Christine stătea în partea cealaltă a culoarului, cu spatele la perete, încercând să nu se lase luată pe sus de mulţime. Sir Rufus voma pe geamul cabinei de spaniolă. Alţi delegaţi încremeniseră în posturi absurde, neplăcute vederii, îngrozite...

Toate acestea le văzu ceva mai târziu. Ochii îi căzură întâi asupra unui bărbat într-un costum albastru, întins pe mochetă cu faţa în jos, fără să se mişte; ceva aducând cu un *coupe papier* de bronz i se ieşea dintre omoplaţi. Pe jos, alături

de el, era un ecuson: *„J.-M. Arnoux, delegaţia Belgiei"*. Stavros nu auzise de el.

— *Il est mort*, şopti un delegat tunisian. *Absolument mort.*

Tight fu cât pe-aci să leşine.

— Dumnezeule mare! Dumnezeule mare!

Nu mai era englezul insular şi monoglot; la Harrow obţinuse o diplomă pentru studiul limbii franceze.

6

După aceea, drepturile omului nu se mai bucurară de atenţie. Delegaţia belgiană propuse ca Adunarea să păstreze două minute de reculegere în memoria domnului Arnoux. Liderul grupului japonez propuse ca lucrările să se încheie până a doua zi dimineaţă. Sir Rufus propuse ca LMP-ul să transmită condoleanţe văduvei domnului Arnoux, Mariette, ale cărei *soirées* mulţi delegaţi şi le aminteau cu plăcere. Un delegat belgian ceru permisiunea de a preciza că pe soţia domnului Arnoux o chemase Françoise şi că era moartă de mulţi ani. Sir Rufus îşi retrase propunerea şi-şi ceru scuze preşedintelui. Nu intenţionase să vorbească aiurea într-o clipă atât de solemnă, dar era convins... Un delegat kenyan ceru cuvântul şi întrebă dacă era adevărat că domnul Arnoux fusese asasinat şi dacă ucigaşul fusese prins. Preşedintele răspunse că fusese chemată poliţia, dar că, lăsând la o parte cuţitul înfipt în spinarea domnului Arnoux, ar fi fost primejdios să se tragă concluzii pripite; considera că această Adunare dorea să se facă o anchetă ca la carte, fără sentinţe date înainte de vreme. Un alt delegat atrase atenţia că domnul Arnoux fusese preşedinte al prestigioasei Comisii pentru Relaţii Externe şi că, în consecinţă, trebuia să se bucure de un respect special din partea Adunării. Se păstrară încă două minute de reculegere. În fine, un delegat cipriot propuse înfiinţarea

unei subcomisii care să se ocupe cu funcţionarea curentului electric la conferinţa aceasta şi la cele viitoare, pentru a se evita alte tragedii. Propunerea fu adoptată cu o sută nouăzeci şi şapte de voturi la şase, cu delegaţia austriacă abţinându-se. Adunarea încheie lucrările la 11:42.

— *Monsieur le Président! Monsieur le Président!*

Un delegat din fundul sălii sărea pe loc, vânturându-şi braţele. Preşedintele îl admonestă: Adunarea tocmai suspendase lucrările, conform Prevederii 26, şi nu mai erau posibile alte intervenţii. Interpreţii cunoşteau Prevederea 26 pe de rost; deja opriseră microfoanele şi formaseră o grămadă ordonată la bar. Stavros mai întârzie, curios. Delegatul se îndreptă în fugă spre tribună.

— *Mais je ne suis pas mort, je ne suis pas mort! C'est Arnoux qui parle!*

— *Arnoux?*

— *Arnoux?*

— *Arnoux même!*

Preşedintele se consultă rapid cu un oficial şi anunţă că se prevala de puterile sale conform Prevederii 11(4): domnul Arnoux avea cuvântul pentru treizeci de secunde, chiar dacă intervenţia sa nu avea să fie cronometrată, dat fiind că lucrările se încheiaseră. Arnoux ţipă că nu-i păsa dacă intervenţia lui era cronometrată sau nu; nu voia decât ca toată lumea să afle că era bine sănătos şi că trupul mort nu-i aparţinea.

— Atunci al cui e? întrebă un delegat englez cu aplecare către detalii. Puteţi face cercetări, domnule preşedinte?

Preşedintele promise că va face şi Adunarea suspendă lucrările pentru a doua oară, la 11:51. Un grup de reporteri aştepta la intrarea în centrul de conferinţe, cei mai mulţi localnici, cu un contingent format din corespondenţi străini. Moartea unuia dintre delegaţi îi luase pe nepregătite. Se aşteptaseră la o paradă şi la aceleaşi platitudini reciclate în limbi diferite; cei mai mulţi dintre ei o luaseră încă de dimineaţă cu băutura.

— M-ajută cineva? se văită un australian burduhănos, cu cămaşa scoasă din pantaloni, rotindu-şi disperat privirile pe deasupra delegaţilor. Domnul Arnoux avea trei'ş'şase sau şai'ş'trei de ani? Sunt chestii pe care trebuie să le aflu.

Alt reporter se repezi direct la congresman.

— Frank Baker, *Des Moines Post*! strigă el, făcându-şi loc cu forţa prin îngrămădeală.

Congresmanul zâmbi şi se întinse peste capul unui delegat japonez ca să-i strângă mâna.

— Frank! Ce mai faci? Cel mai mare dobitoc din Midwest, murmură el către Stavros.

Cei doi americani schimbară rapid câteva replici care păreau a fi în engleză.

— Bill, pot să te-ntreb una grea?

— Bagă mare, Frank.

— Te mai gândeşti să intri-n cursă la toamnă?

— E un răspuns pe care încă-l pritocesc, Frank.

— Dar e posibil să joci pentru Iowa?

— Sigur, Frank.

— Şi n-ai făcut nici o şmecherie cu bugetul?

— Bill Ledgerwood nu face şmecherii, Frank. Caruselul o să se învârtă până la alegeri.

— Ce cauţi la frăsuiala asta din Bangkok? N-ar trebui să fii cu arma la picior?

— Asta nu-i o frăsuială, Frank. Am stabilit atâtea contacte, că mă dor mâinile — şi congresmanul se înălţă cât era de lung, luându-şi un aer solemn. Să nu mă citezi, Frank, dar să ştii că stai de vorbă cu viitorul preşedinte al Statelor Unite.

Timp de o fracţiune de secundă, Stavros îl crezu.

6

1

Ultimul taxi plecase şi Stavros rămăsese pe treptele centrului de conferinţe, împreună cu Tight. Se priviră cu o afecţiune gravă, ca singurii supravieţuitori ai unui holocaust nuclear. Toată lumea se întorsese la hotel sau plecase în oraş — la cumpărături, la masă, să vadă împrejurimile sau să-şi rişte viaţa în saloanele de masaj. Christine se evaporase odată cu ceilalţi: Stavros o urmărise înghesuindu-se într-un *tuk-tuk* cu un interpret de japoneză, cu domnul Achapong, delegatul congolez, şi cu un bărbat cu înfăţişare de agent imobiliar. Poate chiar *era* agent imobiliar, n-ar fi fost cu nimic mai ciudat decât alte lucruri pe care le văzuse aici, la Bangkok. Unde se duceau? Ce căutau împreună? De ce interpretul de japoneză şi agentul imobiliar se ţineau de mână, când păreau să aibă acelaşi sex? Şi care era acela? Ce căuta domnul Achapong cu un braţ protector pe după umerii lui Christine? De ce, de ce, de ce? Poate că, într-o zi, o echipă de istorici avea să explice în cuvinte de o singură silabă ce se întâmplase cu lumea lui paşnică şi ordonată. Dar nu în ziua aceea sau în următoarea, ci cândva, în viitor, ca unul dintre visele acelea din copilărie, pe care i le mărturisise mamei — bogăţie, faimă, reuşită, o femeie care să-i aducă nişte cornuri proaspete sâmbăta dimineaţa, în pat...

Tight se uită la staţia de taxiuri goală şi anunţă:

— O să trebuiască să mergem pe jos.

— Pe jos?

— Nu mergi în oraş?

— Nu m-am gândit.

— Aici n-ai nimic de făcut.

Porniră împreună în acelaşi pas, pe marginea noroioasă, nepavată a unei autostrăzi cu opt benzi: dinainte zgârie-norii bondoci şi îngrămădiţi ai oraşului; deasupra soarele crud, ubicuu, necruţător. Tight zise:

— E cam cald.

Stavros îşi scoase sacoul şi şi-l puse pe braţ. După o scurtă ezitare, Tight îl imită. Autoturismele şi camioanele vâjâiau nemilos pe lângă ei.

Un teren de golf se întindea improbabil pe partea dreaptă. Doi japonezi îşi făcură apariţia în mijlocul câmpului; două femei de prin partea locului îi urmau cu crosele. Un glas englezesc strigă: „Vine!" de după un copac.

— Direct la groapa cu nisip, spuse Tight cu un aer de cunoscător.

Stavros făcu o mutră nedumerită. Tight îi explică:

— A tras prea mult înapoi de crosă.

— Poftim?

— De-acolo, eu aş fi folosit o crosă grea. Asta-i o ţarină.

— Ţarină?

— Teren necultivat. Am mai jucat pe porţiuni asemănătoare în copilărie, în Africa. Ca să treci prin ele, ai nevoie de o macetă, mai ales după ploaie. Dacă foloseşti crosa lungă cu cap metalic, se încâlceşte în iarbă.

— Presupun, comentă Stavros dubitativ. Eu nu joc, continuă el, găsind că discuţia oferea posibilităţi limitate.

— Am crezut că aşa te-ai lovit la picior.

— La picior?

— „Mă doare piciorul stâng. M-am lovit în timp ce jucam golf."

Citase cuvintele cu o precizie plină de veselie, iar Stavros îl privi alarmat.

— Nu te-am crezut nici o clipă, adăugă Tight misterios.

Stavros roşi. Îl subestimase pe tip. Presupusese că lucrurile treceau peste capul lui ca peste capul unui copil, dar uitase tot scepticismul dur al copilăriei. Merseră în tăcere, trecând pe lângă un canal, pe lângă o tarabă cu mâncare, pe lângă un templu împodobit cu flori, pe lângă un cerşetor ciung, care le aruncă o singură privire şi renunţă, ştiind că nu avea şanse.

— Nu-i aşa că-i bestial? izbucni Tight cu o vehemenţă surprinzătoare, în timp ce aşteptau la un semafor.

Stavros se uită în stânga şi-n dreapta, pe stradă. Când lucrează încet, mintea funcţionează literal: se aşteptase să vadă cine ştie ce animal, o fiară venind spre ei pe trotuar.

— Toată povestea asta, îi explică Tight, vânturându-şi braţul scurt înspre cartierul occidental al Bangkokului. O să-mi pară bine să plec înapoi acasă.

Părea distrat, apăsat de o povară pe care se pregătea să o împartă cu Stavros. Acesta îşi aminti că Tight avea înclinaţii religioase.

— Da, spuse el grăbit.

Asta deşi îl invidia pe cel pentru care casa şi fericirea erau sinonime. Semaforul se făcu verde şi traversară. Pe deasupra vuietului străzii, Tight păru să spună:

— Iartă-mă, nu m-am purtat prea frumos.

Iar Stavros trebui să se lupte cu o nouă enigmă. Nu, Tight nu se purtase prea frumos, dar nici nu era genul de persoană care să se poarte frumos cu cineva. Ideea de purtare frumoasă asociată cu Tight era la fel de ciudată ca şi relaţia dintre Boff şi subtilitate. Şi-apoi, cine îşi cerea scuze pentru că nu se purta frumos?

— Mă scuzi un minut.

— Sigur.

— I-am promis soţiei că-i cumpăr nişte mătase.

Tight intră repezit într-un mic magazin. În vitrină era un afiş: MATERIALE SARUDA; iar dedesubt, scris de mână

cu litere roşii: PREŢURI CEL MAI BUF DIN BANGKOK. Baloturi de materiale stăteau vraf de jur-împrejurul magazinului precum creioanele colorate ale unui copil, iar nuanţele lor tari şi simple dădeau locului o luminozitate cu care Tight intră imediat în contrast. Făcu o cercetare superficială, apoi alese un val de material de un galben violent. Stavros îl urmărea prin vitrină. Era şi aşa greu să-ţi imaginezi o doamnă Tight — dar o doamnă Tight îmbrăcată în galben ca o banană? Iar comedia era abia la început. Tânăra vânzătoare era obişnuită ca clienţii să se tocmească; însă nu era obişnuită să-i vadă abordând negocierile ca pe primele schimburi de focuri ale celui de-al treilea război mondial.

— Două sute de bahţi. Cinci sute de bahţi nu preţ bun.

— Patru sute cincizeci bahţi. Doamna de la domnu' foarte frumos în ea.

— Nu vorbi aşa despre soţia mea. Cumpăr şapte metri, aşa că aştept o reducere cum se cade. Două sute de bahţi metrul.

Începuse să ţipe, iar fata era gata să se prăbuşească sub simplul impact al decibelilor.

— Domnu' nu oferă destul. Mătase calitatea întâi, cel mai bun din Bangkok.

— Două sute de bahţi metrul, sau mă duc în altă parte.

— Patru sute douăzeci. Doamna de la domnu'...

— Două sute.

— Patru sute. Ultim preţ. Domnu' plăteşte cu Visa, American Express?

— Niciuna. Nu cred în tâmpeniile astea. Îţi dau o mie cinci sute pentru şapte metri, dar atât şi nimic mai mult.

Fata făcu nişte adunări pe un calculator de buzunar, apoi dispăru după un şir de rafturi, de unde reveni cu un bărbat. O pereche de americani intră în magazin şi închise uşa; Stavros rămase să urmărească spectacolul fără sonor. Îl văzu pe Tight arătând de la material la calculator şi luând

o atitudine hotărâtă, precum căpitanul pe puntea în flăcări. Dar ochelarii îi stăteau strâmb şi în gesturile lui era ceva fals: rolul era mai degrabă bine repetat decât convingător. Thailandezul scrise o cifră pe o hârtie pe care Tight o întâmpină cu un gest de respingere, ca un om sâcâit de reporteri. Bărbatul se consultă cu fata şi trecu o altă cifră pe hârtie. Perechea de americani îşi pierdu răbdarea şi plecă. Uşa se deschise şi sonorul se reluă.

— Îţi ofer o mie şase sute cincizeci de bahţi. Ar trebui să-mi fii recunoscător. Probabil nici nu e mătase naturală.

— Domnu' se pricepe la mătăsuri?

— Mă pricep să recunosc o hoţie când o văd. Şi nu mă mai domni atâta.

— Trei sute şaptezeci de bahţi metrul. Absolut ultim preţ.

— Şapte sute cincizeci.

— Trei sute şaizeci. Domnu' lacom.

— Ah...

Tight folosi o imprecaţie englezească pe care Stavros nu o mai auzise până atunci. Făcu un pas înăuntru ca să audă mai bine cuvântul... şi trecu pe lângă moarte la un fir de păr. În timp ce el făcea pasul, o maşină urcă pe trotuar în spatele lui şi trecu în goană peste locul unde tocmai se aflase. Ieşi în stradă alergând, urmat de Tight şi de vânzător. Maşina coborâse din nou pe stradă şi se îndrepta spre Piaţa Siam. Vânzătorul azvârli o obscenitate la adresa femeilor la volan. Stavros îşi şterse fruntea. Desigur, era posibil ca totul să fi fost un accident, dar explicaţia mai sinistră părea cea mai plauzibilă.

Tight avea un aer detaşat, profesoral.

— Am reţinut numărul, dacă te interesează. DR 177. În copilărie m-am jucat de-a trenurile.

— De-a trenurile?

— Copiii din Zagreb nu se jucau aşa?

2

Soarele ajunsese la zenit, iar el tot mai mergea: acum era singur. Tight dispăruse într-un magazin universal, mormăind ceva despre casete ieftine sau cămăşi ieftine — nu-şi mai amintea care. Trecu încet pe lângă cinci sau şase tarabe acoperite cu copertine simple şi cumpără nişte *satay* pe frigărui de la un colţ de stradă; în timp ce arunca frigăruia într-o rigolă, un copilandru îi zâmbi aprobator. Traversa cu multă atenţie şi se îngrijea ca maşinile să-i vină din faţă, dar nu-şi lua alte precauţii. În treizeci şi cinci de ani, nu-i păsase niciodată atât de puţin dacă trăieşte sau moare.

Trei străzi mai încolo, Patpongul îl chema stins, stimulându-i ce-i rămăsese din creier, adică nu prea mult. Patpongul era important, asta ştia cu siguranţă. Înainte de a ajunge acolo, viaţa lui fusese doar haotică, povestea unui ghinion prelungit; din momentul în care plecase de-acolo, moartea sau ameninţarea cu moartea se ţinuseră după el ca o gânganie stârnită. Exista o legătură, trebuia să existe.

La Pussy era închis, cu un afiş bătut la maşină şi lipit pe uşă: DIN MOTIVE DE RELIGIE, NU SE FAC MASAJE MARŢI DIMINEAŢĂ. Se crispă. Îi aminti de Monica şi de creştinismul ei literal, bolovănos. „Din motive de religie, nu se face sex înainte de 1997." Dar nu voia masaj.

— Unde sunt fetele? îl întrebă el pe bătrânul care moţăia în prag. Vreau să le văd pe fete.

Omul îi aruncă o privire de compătimire amuzată: probabil că auzea aceleaşi întrebări în fiecare marţi dimineaţă, de treizeci de ani încoace. Îi arătă afişul.

— Nu sunt fete.

Nu era o scuză, ci un rânjet triumfător.

— De ce?

Omul se bătu peste ceas şi repetă.

— Nu sunt fete înainte de două.

Stavros spuse:

— Nu pot să aştept până atunci.

Şi rânjetul se lăţi. Individul îşi ratase cariera; ar fi trebuit să se facă preot iezuit şi să-şi biciuiască din cuvinte enoriaşii pentru păcatele cărnii.

— Pentru Dumnezeu, nu vreau masaj. Vreau doar să vorbesc cu una dintre fete. Să vorbesc, înţelegi?

— Înţeleg.

Bătrânul îi făcu lent cu ochiul. Şi pe asta o mai auzise.

— Domnu' poate „să vorbească" la două. Nu toate zilele sunt de sărbătoare.

Asta sunase ca un proverb.

— La două nu e bine.

— Va trebui să fie.

— Ei bine, nu e. Poftim.

Puse o hârtie de o mie de bahţi în palma individului — un bacşiş enorm, oricum l-ai fi privit. Tight ar fi fost oripilat: să dai atâţia bani degeaba, în speranţa...

Moşneagul împături hârtia în patru şi o băgă în buzunarul de la piept.

— Timpul schimbă totul.

Părea să aibă câte un citat pentru orice împrejurare, ca un martor al lui Iehova.

— Nu vreau sex, serios. Am doar câteva întrebări. Dacă vreau sex, nu trebuie să intru în spelunca asta.

— Bărbatul poate să ceară, femeia poate să spună nu.

— Ca să fiu cinstit, acum n-aş putea să fac dragoste cu o femeie nici plătit. Mai mult ca orice aş vrea o bere, am trecut prin clipe grele şi sunt obosit.

— Tigrul adormit se trezeşte uşor. Veniţi, domnu'.

Îl conduse pe un coridor neluminat, pe o uşă care dădea într-o curte şi în sus pe nişte scări de lemn. Altă uşă se deschidea într-o anticameră mică, unde o femeie între două vârste stătea la un birou şi citea horoscopul dintr-un ziar. Se ridică în picioare şi făcu o plecăciune. Bărbatul spuse

ceva în thailandeză, din care Stavros nu înţelese decât cuvintele „american bogat". Femeia îl măsură din cap până-n picioare cu ochii ei mici, venali. Costumul îi era mototolit şi murdar, iar la mână avea un ceas japonez dintre cele mai ieftine — nu arăta câtuşi de puţin a american bogat. Bătrânul îi dădu femeii o hârtie de o sută de bahţi şi îi făcu lui Stavros cu ochiul.

— Acum, domnu' poate să vorbească.

Se îndepărtă lipăind, scârţâind a veselie din tot corpul.

Femeia îl duse pe Stavros într-o altă încăpere, mai mare. Vreo douăzeci de fete — nici una încă femeie — erau adunate în jurul unei mese şi mâncau. Se aflau în stadii diferite de dezbrăcare: unele purtau nişte sforicele improvizate, altele erau complet goale. Hainele de lucru — rochiile colorate, cu numerele prinse pe piept — stăteau agăţate în cui, lângă uşă. Aproape toate aveau câte o ţigară în gură şi, într-un fel, fumatul şoca mai mult decât nuditatea. Scrumul se scutura liber peste mâncare şi deasupra mesei plutea un nor de fum, ca după o salvă de artilerie. Un felinar portocaliu revărsa o strălucire crudă peste feţele şi umerii fetelor. Era ca şi cum ar fi păşit într-un infern medieval.

Femeia mai în vârstă îl prezentă. Încă o dată, singurele cuvinte pe care le înţelese fură „american bogat"; oceanul de zâmbete tinere îl întâmpină ca o palmă în obraz. „Grec cu o nevastă şi o ipotecă" ar fi descris cu mai mult realism situaţia, dar cum dracu' se spunea „ipotecă" în thailandeză?

— Unde e Kim? întrebă el în schimb, înainte ca zvonurile despre bogăţia sa să se umfle şi mai mult.

Fetele îl priviră uimite.

— Domnu' vrea *q'im*? îl întrebă una, încreţind dezgustată din nas.

Îşi aminti că de fapt *q'im* era un animal de curte.

— Nu, nu. Fiţi atente aici.

Scoase o bucată de hârtie din portofel şi scrise cu cifre mari: 403. Fetele se adunară în jurul lui şi un val de neliniş-

te se întinse de la una la alta; femeia mai vârstnică se uită la număr şi îl trase deoparte.

— 403 nu aici. Regret, domnu'.

— Dar unde e?

— Acasă. Curge sânge.

— *Sânge?*

Femeia îşi luă un aer ruşinos.

— Vine iar mâine.

Stavros dădu din cap, înţelegând. Era posibil — dar atunci de unde teama? Se uită la rochiile agăţate lângă uşă: a lui Kim era acolo, cu tot cu număr. O pipăi cu o intensitate neaşteptată, ca şi cum amintirea ei i-ar fi fost nespus de preţioasă, ca şi cum rochia aceea simplă, albastră, ar fi fost ultima relicvă a unei lumi mai bune, mai normale. Fetele protestară murmurat. Americanului bogat i se îngăduia să aibă ciudăţenii, dar să pipăie rochiile... Femeia în vârstă spuse ferm:

— Domnu' trebuie alege.

— Îmi pare rău, dar nu mă interesa decât 403.

— 403 curge sânge. Domnu' trebuie *alege*! 78, 207, 181 — fete foarte frumos, foarte curat.

78 îşi ţuguie buzele la comandă. 207 îşi dădu jos sforicica. 181 îi mângâie partea din faţă a pantalonilor, parcă frământând aluatul de plăcinte.

Se trase înapoi: îşi amintise că nu mai avea decât 500 de bahţi în portofel.

— Trebuie să plec.

Era ca un timid care părăseşte petrecerea după primul suc de roşii.

— Domnu' nu poate pleci, domnu' trebuie alege — şi femeia încuie uşa, subliniindu-şi astfel spusele. Marţea, domnu' plăteşti dublu, adăugă ea, pentru cazul în care n-ar fi priceput mesajul. Domnu', acum trebuie facem treaba.

Cuvintele aveau o extraordinară încărcătură ameninţătoare, ca o condamnare la moarte.

— E o neînțelegere, protestă el cu un surâs fals, speriat.

Nici una dintre fete nu-i întoarse zâmbetul: se strânseră în jurul lui ca o haită de animale, cu ochii țintă la portofel, cu dinții dezgoliți de ură. Stavros capitulă cu promptitudinea obișnuită:

— Cât?

— Zece mii de bahți.

Glasul femeii era limpede ca apa de izvor, n-avea nici un sens să se târguiască.

— Primiți și American Express?

— Bineînțeles. Ăsta loc cumsecade.

Luă cardul și ieși din încăpere. Zâmbetele reveniră pe chipurile fetelor ca și cum n-ar fi absentat nici o clipă. Unele cochetau fățiș, concurând pentru atenția lui. Se uită mecanic de la una la alta: la cele drăguțe, la cele mai puțin drăguțe, la cele cu prea mult fard, la cele cu priviri opace, care arătau ca niște drogate. Dacă nu își propuneau să împartă prada și să sară toate pe el acolo, pe masă — printre tăiței, bețișoare și mici pahare de plastic pline cu ceai — va fi nevoit să aleagă. Decizii, decizii...

Femeia mai vârstnică se întoarse cu cardul și o chitanță de semnat pentru el. Zece mii de bahți se transformaseră în optsprezece mii de bahți, prin adăugarea a ceva ce se chema EXTRA-EXTRATAXĂ, o ingenioasă procedură contabilă. Se întrebă ce va spune Monica despre ea, la Geneva: acum îi deschidea în mod obișnuit facturile, sub tot felul de pretexte („Eu am mai mult timp decât tine, Stavros", „Tata a fost aproape cel mai bine plătit contabil din Dublin", „Nu e normal ca o soție să știe pe ce cheltuie soțul ei banii pe care i-ar putea cheltui ea însăși?") Perspectiva îi dădea fiori. Era ca o noapte cu somn tulbure: coșmarurile se înlănțuiau unul după altul, fără clipe de trezie între ele.

Femeia zâmbi pentru prima dată.

— Acum, domnu' poate să alegi.

— Mulţumesc.

— Domnu' nu trebuie să grăbeşti.

— Mulţumesc foarte mult.

În schimbul a optsprezece mii de bahţi, cumpărase câteva momente de linişte. Nu era ieftin, dar merita. Se simţea ca şi cum ar fi reuşit să stăpânească un cal care nu-l mai asculta de mult; avea din nou frâiele în mână şi viaţa avea aerul că se desfăşoară ordonat, normal, fără grabă. Căută printre zâmbete unul în care să poată avea încredere şi îl găsi la o fată înaltă, cu un aspect aproape occidental. Era mai în vârstă decât restul şi avea un dinte ciobit, care dădea chipului ei o undă de umor. Fără sex se descurca, dar un hohot de râs sănătos putea să-l pună iar pe picioare.

— Ea, spuse Stavros şi arătă stângaci cu degetul.

Femeia în vârstă păru surprinsă.

— 82? Domnu' sigur?

— Absolut.

— Domnu' obosit?

— Un pic.

Femeia ridică din umeri.

— Domnu' a plătit.

Iar Stavros comentă în gând: dacă n-ar fi fost American Express, până şi 82 ar fi fost prea bună pentru mine. Femeia luă un prosop albastru dintr-un teanc aflat în colţ şi i-l dădu fetei.

— Să fii cuminte, îi spuse ea în thailandeză.

Formularea sună straniu.

Fata îl luă de braţ, ducându-l spre uşă. Celelalte se ridicară bătând din palme şi aruncând frunze de ceai spre fericitul cuplu — probabil un obicei al locului.

— Sunt invidioase, îi şopti fata într-o engleză surprinzător de bună.

Accentul era puţin neobişnuit, dar inflexiunile sunau corect; poate că vizitase Statele Unite...

În dormitor, adevărul ieşi la iveală.

— Mă bucur că m-ai ales pe mine, îi spuse ea, descheindu-şi sutienul. Apropo, mă cheamă Tilda. Sunt din 'uddersfield.

Îi întinse o mână mică şi umedă, explicându-i că localitatea era în Yorkshire.

3

Timp de aproape patru ceasuri, nimeni nu încercă să-l omoare. Poate că omorurile, la fel ca prostituţia, erau interzise marţea dimineaţa; sau poate cei atât de dornici să-l vadă mort îi pierduseră urma în timp ce stătea la adăpost, în cămăruţa Tildei, şi mai târziu, când mâncase singur în sala din fund a unui restaurant de pe Surawong Road. Până şi teama de moarte, de inevitabilul morţii, se risipise; şi, precum sângele care se întoarce în obrajii palizi, începu să creadă din nou că viaţa era o opţiune mai bună. O bere thailandeză îi alunecă uşor pe gât, rece şi înviorătoare ca un *gelato* în cafeneaua lui preferată din Geneva, urmată de încă una. Se simţea — aproape — mulţumit.

Tilda nu-l ajutase prea mult în cercetări. Da, zisese, exista o fată pe nume Kim, care lucra la Pussy. Da, se băgase în ceva treburi necurate. Da, lipsea de ieri — şi nu era pe stop, pen'că fusese pe stop vinerea trecută.

— Între noi fie vorba, îi şoptise Tilda, cu accentul ei special, *porcii* au trecut p-aici.

La care mintea i se blocase, încercând timp de o eternitate să priceapă de ce rotunjimile porcilor trebuiau discutate într-o asemenea taină. Firele se scurtcircuitară din nou când o întrebă despre un pachet secret şi ea îi răspunse că prezervativele erau în sertar, după care i se păru mai simplu să nu mai pună întrebări, să nu mai cerceteze, să nu se comporte el însuşi ca un „porc". Întrebă însă cât de bun era masajul pe care îl puteai căpăta pentru optsprezece

mii de bahți marțea dimineață, la Pussy. Foarte bun, i se spuse, chiar foarte bun — acum știa de ce nemții bogați zâmbeau întotdeauna cu un aer superior când vizitau astfel de locuri.

Mai ceru o bere și achită nota. Soarele se lăsa dincolo de zgârie-nori și temperatura era în scădere. Comerțul se înteța în piața de pe partea opusă a străzii: tarabagiii dădeau jos copertinele și aprindeau mici lămpi cu petrol, pregătindu-se de seară; fete și băieți treceau săltând în blugi americani, cu cărți de școală sub braț; din ceaune se ridica mirosul legumelor sfârâitoare. Era ca o copie a Bangkokului pe care nu mai spera să-l revadă. Traversă...

— Domnu' vrei ceasuri?

— Nu, mulțumesc.

— Domnu' vrei tricou?

— Nu cred...

— Domnu' cauți harta Thailanda? Domnu' e foame? Domnu' vrei pantaloni albi sexy? Domnu'...

— *Nu!*

Mări pasul: uitase insistența solicitărilor Lumii a Treia față de Lumea Întâi. Vânzătorii ambulanți se retraseră și-l lăsară să treacă lent, ceva mai anonim, de la o tarabă la alta, inspectând mărfurile, zâmbindu-le celor care le vindeau. Mai avea două sute de bahți, care se cereau imperios cheltuiți cu extravaganță, ca ultimul ceas de iubire dinaintea despărțirii din zori. Se opri la un stand cu bijuterii și cumpără o pereche de cercei — pentru Monica. O detesta atunci când se simțea nefericit; în momentele de liniște, iertarea venea mult mai ușor.

Îl asaltă o nevoie nouă și imperioasă. Trecuseră șase ore și tot atâtea beri de când fusese ultima dată la baie, iar vezica îi era cât un pepene. Porni mai repede, cu mâinile vârâte adânc în buzunare, căutând un hotel, căci ar fi fost prea mult să spere că va găsi o toaletă publică. O străduță lăturalnică îl chema: era pustie, iar la baza unui zid se vedea

o pată de umezeală, acolo unde şi altora le venise aceeaşi idee. Aruncă o privire peste umăr şi îşi făcu curaj. Erau clipe când civilizaţia călătoriilor în străinătate se subţia periculos...

— STAI!

La capătul străzii se afla un poliţist în uniformă, cu bastonul în mână. Stavros încercă să se supună ordinului, dar jetul pe care îl elimina era ca o rachetă balistică: odată lansat, nu mai putea fi adus înapoi. Se întoarse să explice pe cât putea în thailandeză şi redirecţionă jetul spre pantofii poliţistului. Nu era un început prea bun pentru prima sa întâlnire cu poliţia thailandeză.

Poliţistul se arătă plin de generozitate. Ar fi putut la fel de bine să facă un gest duşmănos cu bastonul, dar preferă să se uite în altă direcţie, până când natura îşi văzu nevoile satisfăcute şi Stavros se încheie la pantaloni. Apoi scoase un carnet mare din buzunarul de la piept al cămăşii.

— American?

— Grec.

— *Grec?*

— Da.

Stavros se confrunta cu o problemă familiară. Cum îi explicai calitatea de grec unui neiniţiat? La Oslo, îl imitase odată pe Zorba dansând pe plajă şi fusese înţeles imediat. Dar Bangkokul era la ani-lumină de Marea Egee, de zorii cu degete trandafirii şi de apa întunecată ca vinul; umbra lui Agamemnon şi a lui Achile cel iute de picior nu se strecura printre *klong*-uri şi *wat*-uri. Spuse:

— Vorbesc englezeşte.

Poliţistul scoase o foaie de la spatele carnetului şi o despături: părea a fi codul penal thailandez prescurtat pentru înapoiaţi mintal, scris în şase limbi. Îi atrase atenţia lui Stavros asupra penultimului paragraf. „URINATUL ÎN PUBLIC PRINTR-UN ACT AL PARLAMENTULUI ESTE ANULAT. URINATORII CONVINŞI SUNT AMENZI 200 BAHŢI."

Stavros aprobă solemn din cap. Trebuie să fi existat o expresie colocvială thailandeză pentru „Ce-i drept, e drept", dar el unul o uitase. Spuse:

— Sunt vinovat. Dar mă tem că nu am două sute de bahți.

Deschise portofelul ca să demonstreze.

— Dar am un card American Express.

Aici, polițistul își pierdu simțul umorului. Îi smulse portofelul și scotoci prin el, apoi îl puse să-și întoarcă buzunarele pe dos. Singurele obiecte rezultate fură cerceii Monicăi. Stavros zise:

— Știți ceva, ăștia valorează două sute de bahți. N-am luat chitanță, dar dacă mergeți cu mine, poate...

Polițistul scoase fluierul.

— Domnu' nu râde de polițiști.

Stavros aprobă cu entuziasm. Nu râdea niciodată de polițiști; ofițerul avusese perfectă dreptate să-l aresteze; dacă ar fi avut bani, ar fi plătit două mii de bahți, ba nu, de două ori câte două mii... De-acum însă discuția era inutilă: o mașină de poliție îl purta prin cartierul chinezesc cu o sută treizeci de kilometri la oră.

4

La secția principală de poliție din Bangkok se practica o formă cunoscută de discriminare rasială. Localnicii stăteau înghesuiți în holul principal ca pasagerii de la clasa a treia într-o gară indiană, în timp ce vizitatorii erau poftiți într-un birou separat. Singurii reținuți la sosirea lui Stavros erau un cuplu de tineri în blugi și un bărbat cărunt, aparent victima unor excese bahice. La recepție i se spuse cu un zâmbet că va fi primit în scurtă vreme și escorta de poliție se retrase. Se așeză într-un colț; o rază de lumină de după-amiază târzie îi cădea pe chip, aducând cu sine

un sentiment straniu de mulțumire. Întreaga încăpere era foarte curată, ca sala de așteptare a unui dentist, cu un bol cu flori pe masă și cu reviste occidentale. Puțin mirat, luă un exemplar din *Country Life* și se uită la niște case de trei sute de mii de lire sterline din Gloucestershire.

— Pen' ce ești aici, Jimmy?

Bărbatul grizonant își venise în fire, perturbându-i idila. Stavros se uită plin de speranță la cel în blugi, dar nici el nu arăta a Jimmy. Poate Per sau Olaf — pometii obrajilor aveau o seriozitate scandinavă. Nu, întrebarea îi fusese adresată lui.

— O încălcare minoră, zise el, zâmbind și dând din umeri.

Scoțianul chicoti.

— Jimmy, sper că nu te-ai pișat și tu pe stradă?

Dădu nefericit din cap. Perechea de scandinavi schimbă priviri încărcate de un dezgust pur. Scoțianul se aplecă spre el și-i puse un braț gigantic, ca de urs, pe umăr.

— Jimmy, ești prietenul meu pe viață. Nu vrei să ne pișăm și pe mochetă, să le arătăm ăstora cu cine au de-a face?

Dădu să-și însoțească vorba cu fapta, apoi se lăsă greoi la loc pe scaun și închise ochii. Stavros se întoarse către ceilalți doi.

— E cald, nu-i așa?

Era genul de remarcă pe care, la tropice, o făceai fără să te gândești: uitase că aerul condiționat funcționa. Femeia se cutremură și-i spuse tovarășului ei ceva sarcastic; dar limbile nordice nu erau punctul forte al lui Stavros, ceea ce era cu atât mai bine.

— Aveți probleme? întrebă el cu acea incapacitate tipic grecească de a abandona o conversație fără perspective.

— *Yo*, spuse bărbatul, apoi se răzgândi: *Ne.*

— *Ne*, zise femeia, apoi imediat: *Yo.*

Pentru poliție, va trebui să găsească o variantă mai bine lucrată. Stavros își încercă norocul în germană. Povesti că

era grec, că locuia la Geneva şi că fusese arestat pentru că nu avusese 200 bahţi ca să achite pe loc o amendă. Femeia dădu aprobator din cap şi spuse, într-o germană mult mai puţin bună, că ea şi Sven fuseseră prinşi în copulaţie într-un templu. Stavros râse şi spuse că trebuie să fi fost distractiv şi bărbatul zise că da, dar thailandezii erau severi când venea vorba despre droguri. Stavros deschise gura, apoi se opri. Ce sens avea — doar dacă sub *Country Life* nu era ascuns vreun dicţionar norvegian-german-grec.

În încăpere intră un poliţist.

— Care e omul obraznic, vă rog?

Avea un aer plăcut, de băiat de viaţă. Stavros riscă.

— Eu.

— Urmaţi, vă rog.

Îl urmă: pe un culoar, un etaj în sus cu liftul, pe alt culoar şi într-o cameră micuţă, cu un birou şi două scaune. Ofiţerul scoase un formular tipărit dintr-un sertar şi un pix bine ros de undeva de după ureche.

— Numele, vă rog.

— Stavros de Battista.

— Încă o dată.

— Stavros de...

— Scrieţi dumneavoastră.

Îi întinse formularul şi pixul. Stavros îşi scrise cu litere de tipar numele şi se uită la lista de întrebări. Numărul 27 era STAREA CĂSĂTORIEI — avea să stea ceva timp aici. Reveni la formular. Celălalt se uită la nume, repetându-l pentru sine, silabă cu silabă. Se opri surprins — apoi îi făcu semn lui Stavros să rămână pe loc şi trecu în camera alăturată, de unde dădu un telefon. Stavros îşi lungi gâtul ca să audă. I se păru că omul spusese „Am prins un peşte mare", dar dacă cei care urinau pe stradă erau peşti mari, atunci criminalii ce mai erau? Îngândurat, îl urmă iar până la etajul superior, pe încă un culoar şi într-un alt birou, mai mare. La o masă de lucru stătea un bărbat între două vârste. Dinţii îi ieşeau puţin în afară, ca o proteză nepusă bine.

— Luaţi loc, domnule Battista. Numele meu este Ukrit.

Avea un accent tărăgănat, american; poate că îşi făcuse ucenicia în vreo secţie de poliţie din State.

— Vă căutam.

Nu părea să aibă un simţ al umorului care să-i includă pe grecii cu vezici slabe. Stavros se arătă umil.

— Uitaţi ce este, îmi pare nespus de rău. Băusem câteva beri şi eram cam disperat, dar pentru o asemenea purtare nu există scuză, absolut niciuna, mai ales când eşti oaspete într-o ţară străină. Eu sunt grec. Din Grecia, adăugă el. Pe vremuri, a fost o ţară cunoscută. (Îi era ruşine, parcă s-ar fi lepădat de o rudă senilă.) Am banii la hotel.

— Ce bani?

— Pentru amendă.

— Ce tot spuneţi acolo, domnule Battista? Nici nu se pune problema unei amenzi într-o astfel de situaţie.

Părea iritat şi bănuitor, ca şi cum ar fi fost luat în balon. Stavros se grăbi să-l împace.

— Ştiţi că am urinat?

— Aţi *urinat*? Într-un loc important? În vreun templu? În prezenţa regelui?

— Pe o stradă laterală.

— Sub ochii vreunei fete sub optsprezece ani?

— Nu cred.

— Şi nu v-a reclamat nimeni?

— A, nu. Era un loc foarte retras. Nu tocmai igienic, ştiu, dar eram parţial ascuns după un panou de afişaj. Vedeţi...

— Domnule Battista, *vă rog*! — şi Ukrit respinse acuzaţia cu un gest categoric, după care se aplecă preocupat peste masă. Nu despre asta voiam să discut cu dumneavoastră.

— Nu.

— Mă tem că am veşti proaste.

Se opri şi scoase un pachet de ţigări din buzunar. Mâna îi tremura şi semnele unei decenţe jenate i se vedeau pe chip, parcă spunând: niciun poliţist, niciun om n-ar trebui să fie pus să facă aşa ceva. Apoi continuă:

— Au găsit-o pe prietena dumneavoastră.

— Au găsit-o...?

— Da.

Şi făcu un gest brutal, indicând moartea. Becul atârnând din tavan începu brusc să strălucească foarte tare; aerul condiţionat se auzea pentru prima dată. Stavros îşi simţea pieptul încordat ca o tobă.

— Când? În după-amiaza asta?

— Vreţi să veniţi, vă rog? E nevoie de o identificare oficială.

Ukrit sări în picioare, cu datoria împlinită şi cu momentul neplăcut rezolvat fără probleme.

Stavros îl urmă ameţit: pe un culoar, trei etaje în jos cu liftul, printr-un labirint de pasaje de la subsol, până într-o cămăruţă îngheţată, pe uşa căreia nu scria nimic. Pe tot drumul îl întâmpinaseră feţe pe jumătate zâmbitoare, care parcă ştiau, dar nu puteau să exprime...

Patru trupuri stăteau întinse, acoperite cu cearşafuri, pe o singură lespede de piatră: aşa se explica frigul din cameră. Ukrit îl conduse până la ultimul cadavru şi trase colţul de sus al cearşafului. Lui Stavros i se înmuiară genunchii. Mila şi bucuria îl inundară odată, amândouă la fel de puternice. Spusé:

— O cheamă Kim. Mi-a făcut un masaj luni.

5

Ukrit insistă:

— Sunteţi sigur?

— Absolut. Lucra la Pussy. Numărul 403.

Din gura fetei se ridica un miros greţos, care-l obligă să se sprijine cu mâna de lespede. Ukrit avea un aer alert, lipsit de sentimentalism. Insistă iar:

— S-a întâmplat ceva?

— Mă aşteptam să fie altcineva.

— Altă fată de la Pussy?

— O prietenă.

Şi îi păru rău că nu folosise alt cuvânt — căci Kim nu-i era tot prietenă? Se uită la faţa netedă ca marmura cu o tandreţe disproporţionată faţă de lungimea prieteniei.

— Cum a fost... cum a murit?

— I-a tăiat beregata. Un amator. Vreţi să...

Ukrit se oferi să tragă cearşaful, ca un chelner prezentând eticheta unui vin pentru inspecţie — pentru el, nu era decât o zi obişnuită de lucru.

Stavros clătină din cap. Fusese un trup de femeie, iar acum era doar un trup; saltul era prea brusc, prea brutal.

— Ticăloşii, spuse el cu o furie rece. Ar trebui împuşcaţi fără somaţie.

— Cine?

— Tipul care a făcut asta.

— Dar aţi spus că sunt mai mulţi.

— Nici nu mai ştiu ce-am spus.

— Aţi fost cu femeia aceasta luni?

— A, da. Am fost „cu" ea, zise Stavros şi îşi redirecţionă furia, ca un om care încearcă să lovească pe întuneric. De unde ştii, Ukrit? Ne-ai urmărit? Ai aparatură video în camerele alea? Ce fel de glumă tâmpită e asta?

Ukrit trase cearşaful la loc, peste chipul lui Kim.

— Avem de vorbit.

Îl conduse înapoi la lift, în sus până la etajul trei şi pe culoar. O femeie vârstnică trecu pe lângă ei, cu o găleată şi o cârpă. Intrară în alt birou, cel mai mare şi mai impozant de până acum. Dintr-un perete în altul se întindea o fereastră mare. Stavros văzu conturul cenuşiu al râului printr-o spărtură între zgârie-nori şi o fâşie roşie de cer, acolo unde soarele tocmai apusese. La fel de furios, îşi aprinse o ţigară.

— Deci aici se retează degetele! izbucni el, nepăsător în fața primejdiei.

Renunțase să mai înțeleagă, acum voia doar să simtă.

Fără un cuvânt, Ukrit părăsi încăperea. Se întoarse cu un dosar gros și un zâmbet pe care parcă altcineva i-l lipise pe față.

— Am câteva întrebări. N-o să ne ia mult.

— Și cine zice că vă răspund?

— Domnule Battista, *vă rog.* Nu sunteți acuzat de nimic. Amprentele de pe geanta fetei nu vă aparțin.

Stavros îl privi încremenit.

— De unde știți?

— O simplă analiză criminalistică.

— Dar nu aveți amprentele mele.

— Azi la prânz ați folosit un șervet. Proprietarul restaurantului este fratele adjunctului șefului poliției. Brațul legii e mare — spuse el, ratând expresia la mustață.

— Vreți... să-mi... spuneți...

Stavros începu să tremure de indignare. Gânduri înfiorătoare îi asaltau însuși sufletul: părea înconjurat de un rău atât de întins, atât de cuprinzător, că nu-i mai rămânea nimic de făcut decât să se ascundă într-un bârlog și să moară. Într-un colț sună un telefon. Ukrit răspunse.

— E pentru dumneavoastră, anunță el. Era rândul său să fie luat prin surprindere.

— Pentru mine?

— Numele mic e Stavros?

— Sigur.

Apucă receptorul și un glas cunoscut porni să reverse verzi și uscate despre petrecerile domnului Grandjean.

— Monica, de unde-ai știut că sunt aici?

Timp de o clipă, admirația fu mai mare decât iritarea. Alții nu se dădeau în lături de la nimic pentru a-i face viața amară; ea, cel puțin, o făcea pentru că-l iubea.

— De unde crezi c-am știut? Am *întrebat!*

— Pe cine-ai întrebat?

— La poliție, bineînțeles. Stavros, vrei să te trezești și să-mi spui ce-ar trebui să fac?

— Problema fiind că...?

Ukrit se oferi să iasă, dar Stavros îi făcu semn să rămână. Fără un martor, cum s-ar fi putut convinge că această conversație avea într-adevăr loc?

— Problema fiind, Stavros, că detectivul meu n-a fost invitat și că o să arate cam ciudat dacă o să apar cu un individ pe care nu l-a mai văzut nimeni niciodată.

— Invitat?

— La petrecerea domnului Grandjean. Dacă, atunci când bei, n-ar trebui să-ți spun totul de câte două ori, aș întineri cu cinci ani. Carevasăzică, te deranjează dacă merge și spune că e fratele tău?

— Cine? Dacă merge unde?

— La petrecere. François.

— François?

Clătină din cap. Chipul lui Ukrit era un studiu al mirării: fusese poftit să pătrundă într-o lume stranie, semiîntunecată, pentru care activitatea în poliție nu-l pregătise.

— Detectivul, Stavros! Sfântă Fecioară, să vezi ce te trec eu pe suc de portocale săptămâna viitoare.

— Dar, Monica, eu n-am nici un frate.

— Și crezi că domnul Grandjean știe asta? Ne-am gândit că Xerxes o să sune foarte bine.

— Xerxes?

— Ca nume pentru François. La petrecere. E un nume suficient de grecesc, nu?

— E un pic *passé*. Arată a grec?

— Mai mult decât tine.

— Asta nu-nseamnă mare lucru.

— E fratele tău, Stavros.

— Bineînțeles că e, replică Stavros, reținându-și un zâmbet. N-ar trebui să aducă și o sticlă de *retsina*? I-ar întări

credibilitatea. Câteva măsline, poate și un bol cu salată de icre...

— Stavros, ți-am mai spus cum e cu sarcasmul. Nu-l tolerez când te afli la opt mii de kilometri depărtare.

— Iartă-mă, Monica.

Se uită jenat la Ukrit. În Thailanda bărbații nu le cereau iertare nevestelor, așa ceva pur și simplu nu se făcea. Mâzgăli pe o hârtie „DR 177" și șopti:

— Puteți identifica mașina asta, vă rog?

Ukrit se retrase, ridicând din umeri. Monica intona o predică despre sarcasm, despre băutură și despre cum cele două mergeau mână-n mână precum cei doi, ce-or fi fost ei, din Apocalipsă. Stavros o întrerupse.

— Monica, nu pricep un lucru. De ce te duci la petrecerea asta? Am crezut că Grandjean a vrut să te atace și de-aia te-ai încuiat în casă cu detectivul, până la venirea mea. Mi-a scăpat ceva?

— Stavros, mă iei de proastă?

Întrebarea era retorică; femeia continuă fără să se întrerupă:

— Dacă i se pare că mi-e frică, atunci chiar o să mă atace. Dacă trebuie să mă atace în fața a patruzeci de oameni, s-ar putea să se mai gândească. Un jegos și-un așa și pe dincolo.

— Patruzeci? E o petrecere mare?

— Ce sunt eu, mediu? De unde să știu?

— Ai putea fi singura invitată.

— Mai e și François.

— Adică Xerxes?

— Cum vrei tu, Stavros, n-am de gând să mă cert la telefon. E frumoasă vremea la Bangkok? Ce mi-ar plăcea să mă bucur și eu de-un pic de pace și liniște și poate de puțin soare — dar n-am eu norocul ăla.

Stavros se lăsă să cadă pe un scaun. Ukrit se întorsese cu o expresie gravă pe chip, ca un emisar venit din lumea reală.

— Ieri a plouat, Monica, spuse el şi puse receptorul în furcă.

După zece ani, învăţase să o contrazică blând, ca un tată care destramă iluziile copilului. Se întoarse către Ukrit.

— Ei, bine?

— Maşina de care aţi întrebat. Aparţine doamnei Kalughin.

— Şi ce face doamna Kalughin când nu încearcă să secere pietoni nevinovaţi?

— N-o cunoaşteţi pe doamna Kalughin?

— Bineînţeles că n-o cunosc. Ce e, cascadoare?

— E soţia ambasadorului rus. Acum, domnule Battista, ce-ar fi să-mi spuneţi şi mie ce se petrece?

Pocni din degete şi, cu o promptitudine de rău augur, îşi făcură apariţia un bărbat şi o femeie. Femeia părea să fie stenografă: se aşeză lângă Ukrit, cu un carnet pe genunchi. Rolul bărbatului era obscur.

— Haideţi s-o luăm de la început, zise Ukrit alert.

Părea să nu înţeleagă amploarea întâmplării: ar fi trebuit să-i telefoneze doamnei Ukrit şi să-i spună să nu pună orezul la fiert. Stavros clătină din cap.

— N-am să vă răspund la întrebări. Nu sunt obligat.

— Scăpaţi mai repede dacă răspundeţi.

— Nu vreau să scap. Vreau un avocat.

O retorică otrăvitoare se înălţă deodată dinăuntrul său.

— Aveţi avocaţi în ţara asta de rahat, nu? Sau şi-au luat toţi zborul, odată cu drepturile omului? Câţi avocaţi sunt aici, la Bangkok? Unul la fiecare sută de poliţişti?

Ukrit oftă, aşteptând ca stenografa să-l prindă din urmă.

— Da, avem avocaţi.

Părea mai degrabă întristat decât supărat de izbucnirea agresivă. Stavros împinse scaunul şi începu să se plimbe de colo-colo.

— M-am săturat să fiu băgat la mijloc, Ukrit. A murit o fată, iar voi nu sunteţi în stare de altceva decât să vă năpustiţi

cu întrebări asupra unui om pe care l-a văzut acum două zile. Așa nu merge... Am prieteni foarte importanți la Bangkok.

Ukrit ridică din sprâncene.

— Cine vă sunt prietenii, domnule Battista?

— Îl cunoașteți pe domnul Ledgerwood?

— Desigur.

— Ei bine, e unul dintre ei. E greu să găsești prieteni mai importanți decât atât.

Se simțea ridicol, ca un bărbat care se laudă cu mărimea penisului. Ukrit zâmbi.

— Este prietenul dumneavoastră, așa-i?

— Bineînțeles.

— Sunteți sigur?

— La fel de sigur cum sunt că mă aflu aici. Unul dintre cei mai buni prieteni ai mei.

Penisul ajunsese la vreo patruzeci de centimetri. Evoluase de la fantastic la științifico-fantastic. Ukrit îi spuse ceva celuilalt polițist, care se apropie de masa de lângă fereastră și dădu drumul unei casetofon. Pe deasupra pârâiturilor, se auzi un glas inconfundabil.

— „Îl vreau pe dobitocul ăla grec mort, m-ai auzit?"

— „E periculos?"

— „Parcă-i nebun. Nu poți avea încredere în el nici cât negru sub unghie."

— „Nu credeți că..."

Vocile se pierdură, acoperite de paraziți. Stavros ascultă hipnotizat. Accentul tărăgănat al congresmanului era atât de pregnant, că parcă era acolo, în încăpere. Celălalt glas fusese mai puțin distinct, cu puțin mai mult decât o șoaptă. Paraziții încetară.

— „... un măscărici nenorocit. Dacă-și dă iar drumul la gură, sunt un om mort. Nici nu mă mai mir c-au pierdut războiul."

— „Nu știam că Grecia..."

— „Dă-o dracului. E străin, nu? Turuie ca un papagal și mintea și-o ține în gaura curului. N-ar fi trebuit să mă încred

într-un dobitoc, e cea mai mare greşeală pe care am făcut-o vreodată. Tipul nu e-n stare să comande un hamburger cu cartofi prăjiţi fără să-ncurce borcanele. Vreau să fie eliminat..."

Paraziţii acoperiră numele şi replica celuilalt. Stavros se uită la Ukrit.

— Vorbesc la telefon?

— În baia domnului Ledgerwood. Ieri după-amiază. Avem posibilităţi şi mijloace...

Posibilităţi şi mijloace, posibilităţi şi mijloace: sintagma avea o sonoritate stranie, care evoca Parlamentul şi corectitudinea. Pârâiturile se opriră.

— „... mii de dolari. Şi încă zece mii dacă o elimini pe fată. Ai numărul?"

— „403."

— „Exact. Arunc-o în râu, dacă ai ocazia — într-un oraş ca ăsta, nimeni n-o să simtă lipsa unei paraşute."

— „O să încerc. Ascultă... Bill (numele fusese folosit ezitant, parcă pentru prima dată). Nu-mi plac toate o-omorurile astea."

— „Nici mie. Dar războiul e în plină desfăşurare, fir-ar să fie. Când ai noştri fac tâmpenii, trebuie să-i luăm la şuturi până se dau pe brazdă. Drepturile omului contează sau nu?"

— „Contează... Bill."

Al doilea „Bill" fusese şi mai ezitant: omul nu părea să fi luat în viaţa lui pe cineva la şuturi.

Ukrit traversă încăperea şi apăsă pe buton, oprind banda.

— Mă tem că restul nu se mai aude.

Părea că se opune tentaţiei de a jubila.

— Aţi învins, murmură Stavros, cu capul bubuindu-i de durere. Vă răspund la întrebări.

Ukrit făcu o mică plecăciune.

— De fapt, nu avem decât două. Şi prima e cea cu adevărat importantă. (Aruncă o privire, ca să vadă dacă stenografa era pregătită.) Omul acesta, Ledgerwood, vorbea cu... ştiţi cine era?

— Nu, regret.

— Sunteţi sigur?

— Absolut.

Ukrit ridică din umeri.

— Păcat. Celălalt lucru care ne-a nedumerit... — şi un zâmbet subţire îşi făcu apariţia — ...ce anume este un dobitoc? De două ori v-a spus aşa. Cu cuvintele dumneavoastră, vă rog, domnule Battista.

Stavros ricană: era prea obosit pentru bancuri.

— E un animal domestic.

— Un animal domestic?

— Presupun că la voi ar fi o maimuţă.

6

Dar Stavros ştia al cui era cel de-al doilea glas. Îl recunoscuse când omul pomenise de „o-omoruri"; după aceea, îi văzuse parcă şi ridurile de pe faţă în timp ce vorbea. Anxietatea lui Tight, şovăielile lui Tight, servilismul speriat al lui Tight: în felul lor, îi erau la fel de familiare ca drăcuielile congresmanului şi certitudinile lui superioare.

Dădu de el la o recepţie oferită de delegaţia germană în sala de bal a hotelului: avea în mână un gin tonic şi făcea eforturi să întreţină o conversaţie cu un bărbat de două ori cât el. Îi trebui energie fie şi să ajungă la el, prin mulţimea de delegaţi. În sală trebuie să fi fost peste o mie de oameni. Chelneri în costumaţia naţională circulau cu tăvi cu băuturi; o franţuzoaică se plânse de căldură; se declanşă o busculadă la apariţia *satay*-urilor şi a chifteluţelor cu curry. Tight îl salută cu o nelinişte evidentă, ca şi cum violenţa şi pedeapsa i-ar fi fost deja înscrise pe chip.

— Stavros, dânsul este *señor*... — se întoarse expert, evitând să-l privească în ochi — ...Dominguez, şeful delegaţiei mexicane.

Mexicanul zâmbi benevol, de la o înălțime uriașă.
— *Buenos días, Stavros.*
— *Buenos días, señor.*
— *¿Que la parece su estancia en Bangkok?*
— *Es una ciudad encantadora.*
— *¿Es usted Aleman?*
— *Griego.*
— *¿Griego? Extraordinario.*
— Vă rog să mă scuzați.

Și Tight dispăru prin spatele lui *señor* Dominguez, profitând rapid de o spărtură strâmtă ce se deschisese între doi delegați indieni. Stavros îl urmă, dar spărtura se închise înainte ca Stavros să ajungă unde dorea: unul dintre indieni se aplecă pentru a spune ceva, iar celălalt își vântură arătătorul, în dezacord.

— Dar demonstrația dumneavoastră este defectuoasă, domnule Pandit. Amendamentul 16 este, *prima facie,* neconstituțional.

Stavros coti spre stânga domnului Pandit, făcu un pas lateral pentru a evita un chelner cu băuturi, se strecură printre o femeie cu sâni mari și spatele unui bărbat cu fund mare, ajungându-l din urmă pe Tight, aflat în conversație cu un grup de secretare franțuzoaice.

— Peter, trebuie să-ți vorbesc.
— Despre ce?
— O chestiune personală.
— Nu mai poate aștepta? Acum mă distrez.

Nimic n-ar fi putut fi mai departe de adevăr. Orice urmă de distracție se ofilise în el odată cu apariția lui Stavros. Ochii îi zvâcneau; umerii îi erau țepeni de disconfort; ținea paharul cu ambele mâini, parcă temându-se să nu-l scape. Una dintre secretare trebui să-i vină în ajutor.

— *Qui est votre ami?*

— *Il s'apelle Stavros. Stavros parle beaucoup de langues. Il fait la... ah, traduction contemporaire dans l'Assemblé. Stavros, laissez-moi introduire Bernadette, Marie-Claire, Françoise, Justine...*

Stavros strânse mâinile, ursuz.

— *Ravi, Bernadette. Marie-Claire, enchanté de faire votre connaissance...*

Franceza sa excelentă nu-i aduse nici un sentiment de triumf. Nimic nu este mai aproape de umanitate decât incompetența... și oare nu era mai greu de omorât un prost vorbitor de limbi străine decât unul bun? Cu toate acestea, intenționa să-l ucidă pe Tight. Voia să-l omoare rapid, fără milă, așa cum o omorâse Tight pe Kim. Moarte pentru moarte... Își vânduse neutralitatea în schimbul acestui unic obiectiv sacru.

Dar Tight se dovedea a fi un adversar viclean. Așteptă până când Marie-Claire îl întrebă dacă, după părerea lui, thailandezele erau mai frumoase decât franțuzoaicele, așteptă până când Stavros declară că era, desigur, o întrebare fascinantă, așteptă până când patru franțuzoaice foarte prezentabile ciuliră urechea așteptându-i verdictul... după care se scuză din nou și plecă. De data asta, Tight avea un avans: până reuși Stavros să se elibereze, el era la douăzeci de metri și cincizeci de delegați depărtare. Stavros îl urmă, dar statura mică îi asigura lui Tight avansul, căci capul îi dispărea mereu în oceanul de fețe și reușea să se strecoare prin spații pentru negocierea cărora Stavros avea nevoie de coate. Șansa interveni cu corectitudine metodică, câte o dată în favoarea fiecăruia dintre ei. Tight fu oprit în loc de Sir Rufus și obligat să-i țină paharul în timp ce opera asupra unui bol cu tăiței. Stavros recuperă zece metri, cincisprezece... dar apoi un bărbat în smoching alb îi bară trecerea.

— Stavros, ce mai faci?

— Bine, bine. Scuză-mă...

— Malta 1981? Hotel Bristol?

— Malta... *desigur!*

Arboră un zâmbet încântat, de nostalgie pentru vremurile de demult, și își puse creierul în funcțiune. Își amintea

de Malta, își amintea de 1981, își amintea de hotelul Bristol... Dar cine era tipul? Un coleg interpret? Un politician?

— Ai avut dreptate în legătură cu Helga, Stavros.

— Serios?

— Ai prevăzut totul.

— Zău? Uite...

Îl învăluia o amnezie totală, iar zâmbetul amabil al celuilalt nu făcea decât să-i adâncească nefericirea.

— Mi-ar plăcea să aud toată povestea... poate altă dată.

Tight scăpase de Sir Rufus și se îndrepta către ieșire. Stavros îl urmă încăpățânat. Îl salutară doi interpreți danezi, dar el nu riscă nici măcar o strângere de mână; chelneri surâzători îl îmbiau cu sandvișuri; o femeie blestemă în spaniolă când îi răsturnă paharul din mână. Tight continua să aibă avans; era la câțiva metri de ușă, când îl interceptă un bărbat cu ochelari și cu fața plină de riduri. Cu un ultim efort, Stavros li se alătură.

— Stavros, el e unchiul meu.

Chipul lui Tight mărturisea noi profunzimi ale suferinței: parcă se recunoștea a fi stăpânul unui câine prost educat.

— Îmi face plăcere să vă cunosc, domnule Tight.

— Gravel, de fapt. Sunt fratele Ceciliei. Cunoașteți familia?

— Mă tem că nu.

— Familia Gravel e mai veche decât familia Tight. Sir Walter G. și-a pierdut un picior la Naseby, luptând de partea cui nu trebuia; am avut nevoie de patru generații ca să ne revenim. Suntem o adunătură ciudată — fără cine știe ce loialități, presupun, dar nu e nimic rău în asta. Peter moștenește zburdălnicia din partea maică-sii — nu-i așa, Peter, băiatule?

Tight își schimbă poziția, uitându-se cu jind la ușă, doar că se înșelase în evaluarea situației. Unchiul excentric era la fel ca franceza lui proastă: îl umaniza, oferindu-i o individualitate încăpățânată, pe care era greu s-o ignori. Hotă-

rârea lui Stavros se topi. În cinci minute, avea să descopere el însuşi zburdălnicia. Luă o gură mare de gin.

— Ce faceţi la Bangkok, domnule Gravel? Sunteţi politician?

— Drace, nu. Nu-mi murdăresc eu mâinile în balta aia — dacă poţi să te murdăreşti pe mâini într-o baltă. Trebuie să spun că... Nu eşti membru al Bundestagului, nu-i aşa?

— Nu, sunt interpret. Interpret grec.

— Ştiam eu că nu eşti neamţ. N-avea nici un sens. Dacă aş fi avut puţină minte, aş fi studiat greaca la şcoală; desigur, îmi închipui că limba s-a mai schimbat de la Virgiliu încoace. Interesant că tu şi Peter sunteţi aşa buni prieteni, toţi ceilalţi amici ai lui sunt actori. Mă scuzi, te rog. Tipul cu burtă a fost în Egipt odată cu mine.

Stavros îl urmări plecând.

— Cu ce se ocupă unchiul tău?

— E de profesie musafir neinvitat, zise Tight cu un venin neaşteptat, părând să se mai fi liniştit. N-are nici o slujbă, nu-şi plăteşte niciodată cheltuielile, îşi face apariţia când i se năzare. Dumnezeu ştie ce caută în Thailanda. Şi toate prostiile despre familia Gravel... sunt cei mai mari şarlatani din Anglia.

— Chiar şi mama ta?

— Mai ales mama.

— Nu ai relaţii bune cu ea?

— Doamne fereşte.

Parcă l-ar fi întrebat dacă era francmason.

— Şi prietenii tăi sunt într-adevăr actori?

— Mulţi dintre ei. Montez două piese pe an împreună cu o trupă locală.

Ieşiseră din sală, îndepărtându-se de aglomeraţie, de fum şi de vorbărie: apa sclipea în fântâni şi dinspre stradă venea un val de aer înmiresmat.

— The Leatherhead Savoyards, adăugă el cu o notă de mândrie.

— Savoyards?

— Nu se poate să nu-i ştii pe Gilbert şi Sullivan.

Stavros căută în memorie. Din punct de vedere intelectual, seara nu era deloc reuşită.

— N-au fost contemporani cu Shakespeare?

— Ăia erau Beaumont şi Fletcher. N-ai ascultat niciodată *The Mikado*?

Începu să cânte fals, cu o voce sacadată:

— „Să şezi în tăcerea solemnă, în celula întunecată, adânc în închisoarea pestilenţială şi pe veci ferecată, aşteptând să simţi lovitura tăişului dată..."

Stavros îl întrerupse disperat.

— Trebuie să-ţi vorbesc.

Omorul acesta era o întreprindere extrem de fragilă: ca şi cum ai fi încercat să faci dragoste într-un moment nepotrivit, într-un loc nepotrivit, într-o stare de spirit nepotrivită. Îl împinse pe Tight spre lift, în timp ce Gilbert şi Sullivan răsunau încă în el, înainte ca groaza să revină...

— Unde mă duci?

— Undeva unde e linişte.

— Camera mea e la etajul nouă. Nu vreau la subsol.

— O să mergi unde-ţi spun eu.

Ar fi trebuit ca glasul să-i fie oţelit, dar nu se simţea cu nimic mai puternic decât Tight.

— Ai omorât-o pe Kim, îi spuse el, în timp ce coborau din lift. Ai omorât-o pe Kim.

Călăul nu era o maşină: el trebuia să păstreze mereu în faţa ochilor uciderea victimei sale.

— Kim?

— Fata de la Pussy.

— Da.

— Şi ai încercat să mă omori şi pe mine. Când s-a întrerupt lumina la conferinţă.

— Da. Îmi pare rău.

— E prea târziu să-ţi pară rău.

Dar dacă nu era prea târziu? Sinceritatea răspunsurilor îl clătină şi mai tare în hotărârea lui. Se aşteptase la negări, la ocolişuri, la proteste de nevinovăţie. Tight îşi asumase responsabilitatea foarte uşor, ca un oaspete la o petrecere, care întinde mâna după un sandviş sau un pahar de gin tonic. Ce însemna această supuşenie calmă, deschisă? Trecură în tăcere pe lângă un şir de magazine pustii — o frizerie, o farmacie, o croitorie — şi ajunseră pe marginea piscinei hotelului. Apa era ca o foaie întunecată, întreruptă numai de lumina reflectată a lunii; la capătul îndepărtat, o pereche se săruta cast sub un palmier. Tight se uită la apă şi se cutremură.

— Ştii, am un copil.

Acuzaţia fusese acceptată, dar mai existau circumstanţe atenuante. Stavros se strâmbă.

— Şi eu am o nevastă irlandeză care mă scoate din minţi. Am o mamă care se îmbolnăveşte de gripă ori de câte ori mă urc într-un avion. Suntem cu toţii oameni de care cuiva îi pasă, dacă sapi destul de adânc. Dar lucrurile astea nu contează. Ai omorât-o pe Kim.

Era ca o incantaţie primitivă. Dacă o rostea de suficient de multe ori, oare avea să-l împingă la acţiune?

— Ai omorât-o pe Kim. Ai ucis o femeie pe care n-ai văzut-o în viaţa ta, pentru că un american dement te-a plătit ca s-o faci. Ia spune-i copilului tău chestia asta. Sau copilului lui Kim. De unde ştii că ea n-avea un copil?

Tight dădu trist din cap. Stavros nu avea nevoie să-l sperie ca să-l facă să se simtă vinovat: vina exista deja, ca o piesă de mobilier ponosită şi mult prea familiară dintr-un colţ de cameră.

— Cred că...

Se uita fix la apă, ca un poet în căutarea inspiraţiei.

— Cred că mi s-a părut că iau parte la o bătălie mai amplă. Drepturile omului şi câte altele. Părea atât de important... când vorbea el. Bieţi oameni fără apărare, torturaţi în celule singuratice de închisoare.

Poate chiar era, într-un fel, poet: fațete noi se deschideau permanent, ca bobocii primăvara.

— Ești un pârlit de mercenar! zbieră Stavros.

Poate că dacă folosea un limbaj violent, restul avea să vină de la sine.

— N-ai ucis pentru o cauză. Ai ucis pentru bani. Zece mii de dolari, mai exact.

Perechea de sub palmier ridică ochii, întrerupându-și sărutul.

— Pe ce-o să-i cheltui, Tight?

— Banii nu sunt importanți.

— Dar Ledgerwood te plătește, nu-i așa?

— Îi dau organizațiilor de caritate. Nu-i păstrez. N-ar fi... corect.

Iar dacă era sincer, tocmai își salvase viața — căci ce teribil cutremur submarin îl adusese în punctul acesta, pe înaltul platou al decenței, atât de departe de meschinăria tocmelii pentru douăzeci de bahți? Tight explică:

— A fost oribil... biata fată. O să am coșmaruri toată viața. Cu celălalt n-a fost atât de greu: era întuneric, totul s-a petrecut rapid, fără complicații sau împotrivire. Cu fata n-am avut decât un brici. Era tânără și s-a opus zdravăn. Uite, pot să-ți arăt.

Luă o poză macabră lângă piscină. Stavros se cutremură.

— Idiotul dracului! Nu vreau o reluare.

— Dar trebuie să-ți arăt... cum s-a întâmplat.

— Ce sens mai are? E moartă, nu?

Luna dispăru în spatele unui nor și perechea de sub palmier își reluă sărutul. Tight își menținu poziția, cu brațul drept ridicat pentru a reteza beregata unei femei închipuite cu un brici închipuit. Era ca un tablou grotesc din piesele montate de The Leatherhead Savoyards.

— Dac-ai fi fost de față, Stavros, n-ai mai fi atât de aspru.

— Eu, aspru?

— Judeci şi condamni, dar n-ai suferit ca mine. Dacă ai fi urmărit toată întâmplarea, ţi-ar fi fost milă de amândoi — şi de mine, şi de fată. Uite.

Coborî braţul cu o mişcare bruscă de înjunghiere, apoi schimbă rolurile, imitând lupta lui Kim. Făcea totul cu atâta pasiune, încât îşi pierdu echilibrul şi căzu pe spate, în bazin.

— Comediantul dracului! strigă Stavros.

Se întrebă dacă va avea destul curaj să-l omoare la ieşirea din apă. Când avea să se nască oare clipa aceea pură, curată, când mânia avea să fie mai mare decât mila? Aştepta încordat, zguduit de absurda pantomimă de pe marginea piscinei. Tight încă nu ieşise la suprafaţă; se duse să cerceteze. Afară din apă se vedea un singur picior, prins răsucit în scara de aluminiu care cobora în bazin; restul corpului fusese, probabil, împins inexorabil dincolo de suprafaţă. Era un omagiu adecvat adus acestui om, căci cine altcineva decât Tight s-ar fi putut îneca într-o apă adâncă de un metru?

Perechea de sub palmier se întrerupse din sărut. Christine spuse:

— E Stavros.

Iar Helmuth, stewardul de la Lufthansa, rosti:

— Am impresia că a avut loc un accident.

7

1

— Dragi colegi, stimaţi parlamentari, putem relua acum dezbaterea cu privire la drepturile omului, întreruptă în circumstanţe atât de tragice ieri. Vă propun să amânăm discuţiile despre refugiaţi şi migraţie până după-amiază şi să acceptaţi ca tema propusă iniţial pentru această după-amiază — dezbaterea Raportului Subcomisiei Generale asupra Parlamentului, Minorităţilor şi Mediei — să se combine cu tema zilei de mâine, adică dezbaterea în regim de urgenţă a relaţiilor Est-Vest, în lumina situaţiei din Golf, care va avea loc conform Prevederii 17(2) din Prevederile Procedurale, la propunerea consistentă făcută în numele delegaţiei italiene. Propunerile sunt acceptabile pentru delegaţi? Delegaţii au înţeles propunerile? Voi repeta propunerile. Dezbaterea cu privire la refugiaţi şi migraţie...

Discuţiile erau conduse de un vicepreşedinte spaniol, de aceea traducerea o făcea Sophia. Dicţia ei precisă, puţin precipitată, atât de stridentă în orice alte împrejurări, picura dulce şi alinător în urechea lui Stavros. După toată agitaţia, micuţa cabină prefabricată era ca o casă — ceea ce ar fi trebuit să fie o casă. Se uită la căşti, la lista schimburilor şi la cărţile poştale scrise pe jumătate, la carafele cu apă şi la bucăţelele de hârtie mâzgălite şi se simţi... nu viu, ci în siguranţă. În sală, şeful delegaţiei franceze îl săruta pe şeful delegaţiei nigeriene pe amândoi obrajii şi amândoi se legănau dintr-o parte în alta, ca pomii aplecându-se în vânt...

— ... acceptabile pentru delegaţi? Vrea cineva să propună un amendament la Prevederea 12? Se opune cineva? Atunci, propunerile sunt acceptate.

Se auzi un ropot stins de aplauze.

Aruncă o privire cabinei în care era Christine şi se gândi la iertare. Pe vremuri, subiectul nu-l interesa; era printre ultimele articole pe lista lui de lucruri importante, împreună cu adăposturile nucleare şi florile pentru ziua de naştere a Monicăi. Dar dacă îl putea ierta pe Tight — ceea ce aproape că făcuse —, nu ar fi trebuit s-o poată ierta şi pe Christine? Un flirt nevinovat, aşa-i spusese; se simţise singură, speriată, îngrijorată din cauza lui; îi făcuse bine să simtă strânsoarea braţelor unui bărbat, oricare ar fi fost el; Helmuth urma să plece în dimineaţa următoare; şi nu, bineînţeles că nu se culcase cu el. Îşi aminti „bineînţeles"-ul şi, privindu-i chipul neted şi generos — care, din cauza căştilor asemănătoare unui walkman de plastic pentru copii, părea absurd de tânăr —, se întrebă până unde putea avea încredere în el. Apoi şi-o aminti pe Tilda masându-i partea din spate a pulpelor, pe Kim frământându-i muşchii umerilor cu degetele ei mici — încrederea era marfă rară în Oraşul Îngerilor. Măcar dacă ar fi putut sta de vorbă în linişte... Abia rezolvaseră problema lui Helmuth, când ea fugise iar, murmurând nimicuri întunecate şi inexplicabile despre pericolele care îi pândeau dacă erau văzuţi împreună. Nu avea nici un sens.

— Înainte de a relua dezbaterea, avem de îndeplinit o altă datorie tristă, stimaţi colegi. Mă văd nevoit să vă rog să vă ridicaţi şi să păstraţi un minut de reculegere în onoarea distinsului parlamentar care şi-a pierdut viaţa în circumstanţe atât de tragice ieri. Un minut, vă rog, domnilor.

Delegaţii se ridicară în picioare. Stavros îi şuieră Sophiei:

— Dacă n-a fost Arnoux, atunci cine-a fost?

— N-ai auzit? A fost Boff.

— CE???

— El și Arnoux au fost să înoate dimineață, devreme, și au încurcat sacourile. Așa că s-au încurcat și ecusoanele.

— Dar, dar... e o nebunie. Boff n-a fost un distins parlamentar, ci un birocrat imbecil.

— Când murim, suntem toți parlamentari distinși... fir-ar să fie!

Președintele spunea ceva. Sophia smulse căștile și se aplecă deasupra microfonului.

— Pare... pare să se fi creat o rumoare nefericită în cabinele interpreților. În semn de respect pentru domnul Boff, vă propun să reluăm minutul de reculegere. Suntem de acord? Suntem de acord. Să ne ridicăm în picioare pentru un minut, domnilor... începând din momentul acesta.

Stavros dădu cu capul de tavanul cabinei și trebui să-și acopere gura cu mâna; Sophia scrise repede ceva pe o foaie. Minutul era cât o eternitate. Imagini luminoase ale celui dispărut ar fi trebuit să umple golul — clipele de veselie ale lui Boff, bunătatea lui Boff, Boff legănând copii pe genunchi, Boff bătând cu piciorul munții bavarezi, cu un *rührstock* și fredonând *Oda Bucuriei*... Dar nimic din toate acestea nu se întrupa, absolut nimic. Își mijì ochii către biletul Sophiei.

PÂNĂ NU PLECI DIN BANGKOK, VREAU O LISTĂ A TUTUROR CONFERINȚELOR LA CARE TRADUCI, PÂNĂ ÎN 1993, CA SĂ ȘTIU SĂ LE OCOLESC. VORBESC SERIOS, STAVROS. TOATE.

Subliniase cuvântul „toate" cu trei linii, fiecare ca o rană proaspătă: chiar dacă istoria lui personală nu o confirma, nimic nu-l doare pe grec mai tare decât pierderea unui prieten. Scoase cu două degete din buzunar bancnotele rulate și ude pe care le recuperase de la Tight și scrise: UITE. PENALIZARE ȘI PENITENȚĂ. HAI SĂ RĂMÂNEM PRIETENI. DATA VIITOARE FAC EU DIN GERMANĂ ÎN ITALIANĂ. TATĂL MEU VITREG ERA ITALIAN.

Președintele bătu cu ciocănelul și se auziră foșnete și târșâieli, în timp ce delegații își reluau locurile. Sir Rufus

Barnacle se apropie legănat de podium şi-i înmână un bilet preşedintelui. Sophia rămăsese cu privirea aţintită asupra banilor.

— Stavros, aici sunt câteva mii de dolari.

— Îi meriţi, drăguţo. M-am purtat mizerabil. Am fost un caraghios.

— De unde-i ai?

— Îţi spun mai încolo. E o... poveste întreagă.

Se întrerupse: vorbea preşedintele. Sophia traduse.

— Sir Rufus Barnacle, din delegaţia Marii Britanii, mi-a comunicat adineauri un lucru tulburător. Se pare, stimaţi colegi, că încă un distins parlamentar şi-a găsit moartea în circumstanţe tragice. Cadavrul lui a fost găsit plutind în piscina hotelului, azi-dimineaţă. Era secretarul delegaţiei britanice şi se numea Kite.

— Tight, şopti Sir Rufus, destul de tare ca să-l audă toată lumea.

— Îmi cer scuze — White, Peter White. Regret că trebuie să le cer din nou delegaţilor să se ridice pentru un moment de reculegere în semn de respect. Să încercăm cu toţii să rememorăm, timp de treizeci de secunde, contribuţia lui Peter Knight la democraţia parlamentară. Treizeci de secunde, vă rog, domnilor.

Delegaţii se ridicară din nou în picioare; murmurele celor mai în vârstă se auzeau clar. Sophia închise microfonul.

— Cum îl chema, până la urmă? Preşedintele habar n-are.

— Tight. Dar Knight are mai multă demnitate. Ai făcut bine că l-ai folosit.

— Şi de ce-a primit numai treizeci de secunde? Arnoux a avut două minute.

— Arnoux era delegat. Tight era un simplu oficial.

— Până şi Boff a căpătat un minut.

— Nemţii au dat o petrecere aseară, iar englezii nu. Zău, Sophia, ştii foarte bine cum funcţionează lucrurile în lumea asta.

2

Congresmanul Bill Ledgerwood rămase alături de tribună, aşteptând să-şi reia discursul despre drepturile omului. Braţele îi stăteau lejer pe lângă corp; umerii îi erau neclintiţi ca stânca; îl înconjura un aer de încredere masivă în sine. Arăta ca un boxer de categorie grea, gata să-şi scoată halatul, înaintea unei lupte care nu putea avea decât un singur rezultat. Ura lui Stavros se clătină. Şi dacă individul era într-adevăr ce pretindea că este — un portdrapel al drepturilor omului? Şi dacă restul muritorilor trebuiau să joace roluri de pioni în această luptă — altfel lupta avea să fie pierdută? Nu suna la fel de convingător ca cealaltă explicaţie, anume că era un dement periculos, care ar fi trebuit ucis ca un câine turbat. Dar certitudinile dispăruseră complet din universul cuminte şi ordonat al lui Stavros. Acesta nu mai era în stare să planifice sau să anticipeze; nu mai putea decât să se lase pradă sentimentului de moment, oricare ar fi fost el. Fusese un intelectual grec, acum era doar grec, iar tranziţia nu era uşoară.

— ...dezbaterea despre drepturile omului se poate relua. Mai avem nouăzeci şi doi de vorbitori rămaşi pe listă, şi dat fiind că dezbaterea despre refugiaţi şi migraţie trebuie să înceapă la ora două şi că trebuie să lăsăm timp pentru masa de prânz...

Sophia traducea în stilul ei obişnuit, plat, de aceea afirmaţia preşedintelui îşi făcu mai lent efectul.

— ...limita a două minute de vorbitor. Propunerea este acceptată? Este acceptată. Următorul vorbitor este domnul Ledgerwood din Statele Unite, care avea cuvântul când lucrările au fost întrerupte în împrejurări atât de tragice, aseară. Domnule Ledgerwood, vă rog.

Congresmanul se apropie repede de tribună, cu umerii căzuţi în semn de dezamăgire. Două minute pentru abordarea temei sale favorite, două minute pentru a trezi emoţii

în rândul auditoriului, două minute pentru a trage o săpuneală delegației thailandeze... Era ca Proclamația de la Gettysburg în ritm de comedie mută.

Președintele bătu cu ciocănelul în masă.

— Domnule Ledgerwood, am uitat că dumneavoastră v-ați folosit deja o parte din timpul alocat. Ați vorbit trei minute și treizeci de secunde aseară, când limita era de cinci minute de vorbitor; de aceea, conform Prevederii 47(4) (procedura pentru întreruperea discursurilor), timpul rezervat acum trebuie redus în mod corespunzător.

Fu consultat un oficial cu cronometru.

— După calculele noastre, mai aveți treizeci și șase de secunde, domnule Ledgerwood. Treizeci și șase de secunde, vă rog... începând din momentul acesta.

Și bătu iar cu ciocănelul în masă. Congresmanul explodă.

— Ce căcănărie scârboasă și împuțită mai e și asta?!

Urmă o tăcere șocată. Interpreții de franceză se adunară grămadă în jurul dicționarului.

— Domnule președinte, vă rog să dați dovadă de un pic de simț al măsurii. Adunarea asta a ajuns de râsul lumii. Lucrările au fost și-așa perturbate destul — fac apel la dumneavoastră să vă retrageți decizia.

— Regret, domnule Ledgerwood, dar Prevederea 47(4) este foarte explicită și li se aplică în egală măsură tuturor membrilor Adunării. Singura modalitate de-a o anula...

Stavros începu să râdă; se uită la Christine și, cu o bucurie stranie, constată că și ea făcea la fel.

— ...este printr-o moțiune înaintată conform Prevederii 8(1) și aprobată cu o majoritate de două treimi. Doriți să înaintați o astfel de moțiune?

— Da, domnule președinte, doresc. Nu în interesul meu, ci pentru a apăra bunul renume al Adunării în ochii lumii. Cer dreptul de a înainta moțiunea.

— Foarte bine.

Pentru o clipă vocea președintelui scăzu în intensitate, iar Sophia fu nevoită să-și apese căștile pe urechi.

— Avem o moțiune înaintată conform Prevederii 8(1) pentru anularea Prevederii 47(4), pentru a i se permite domnului Ledgerwood să vorbească două minute întregi. Prevederea 8(1) îmi cere să îngădui o scurtă luare de cuvânt *împotriva* moțiunii și apoi să supun moțiunea la vot. Este cineva...

Se auzi o exclamație: „Dă-i drumul odată, tăntălăule!"; delegația olandeză începu să bată în bănci.

— Mă scuzați, s-a cerut cuvântul? Nu s-a cerut cuvântul? Atunci mai întreb o dată: dorește cineva să ia cuvântul *împotriva* moțiunii domnului Ledgerwood? Da, domnule Kalughin.

Un delegat rus se ridică în picioare. Kristyan preluă traducerea de la Sophia.

— Domnule președinte, moțiunea domnului Ledgerwood este scandaloasă. Este un exemplu tipic de aroganță și lăcomie americană. De ce Statele Unite sunt întotdeauna cele care trebuie să primească felia cea mai mare din plăcintă? Sfatul pe care vreau să i-l dau domnului Ledgerwood este următorul...

Stavros se aplecă spre Sophia și șopti:

— Președintele a zis Kalughin?

— Îl cunoști?

— Cred că o rudă a lui a încercat ieri să mă omoare.

Își mută privirile de la Ledgerwood la Kalughin și un scenariu de o complexitate amețitoare începu să ia naștere în mintea lui. De ce nu era și mama cu el? Ea știa dacă te puteai încrede în oameni doar uitându-se la ei, dar era o însușire pe care nu i-o transmisese și lui.

— ...meschinărie și insolență burgheză. Delegația rusă se va opune moțiunii.

— Mulțumesc, domnule Kalughin. Voi supune acum la vot moțiunea domnului Ledgerwood. Dacă nu se cere vot

prin apel nominal de către trei sau mai mulţi delegaţi, votul se va face prin ridicare de mâini. Moţiunea pe care o supunem la vot este următoarea: ca Prevederea 47(4) să fie anulată...

Un delegat turc se ridică în picioare.

— Domnule preşedinte, cer vot prin apel nominal.

— Susţin! strigă un zambian.

— Susţin! mai strigă cineva.

Preşedintele se aplecă în faţă, epuizat. Pe chip avea o expresie pe care Stavros o mai văzuse de multe ori: expresia celui căruia îi părea rău că intrase în politică.

— S-a cerut vot prin apel nominal. Membrii cunosc procedura. Votul va începe peste trei minute. Trei minute, domnilor.

Închise microfonul şi delegaţii începură discuţiile pe marginea votului. Congresmanul rămase izolat la tribună, ca un uriaş animal marin, aruncat de flux pe ţărm. Stavros îi făcu cu ochiul Sophiei. Votul prin apel nominal era visul oricărui interpret: el dura mult şi nu presupunea discursuri. Ieşi pe culoar ca să umple carafa cu apă şi dădu peste Christine, care făcea acelaşi lucru.

— Stavvy, ce faci?

Se uitară neliniştiţi peste umăr; clipa de intimitate părea insuportabil de fragilă, ca un sărut furat într-un ungher. Sentimentul de dislocare, sentimentul că vieţile le erau dominate de evenimente pe care nu le puteau controla era copleşitor. Nerăbdător, Stavros întrebă:

— Când putem vorbi?

Ea lăsă capul în jos şi-i mângâie mâna cu a ei — nespus de tandru. Uneori, nu înţelegea ce vedea la el; poate doar dacă îi plăceau lucrurile simple în viaţă.

— Curând, Stavvy. Nu e bine să fim văzuţi împreună. Ţi-am mai spus.

— De ce? Cine zice?

— Nu pot să-ţi explic. Ai încredere în mine, Stavvy.

— Am mai avut şi altă dată încredere în tine.

— Știu. Îmi pare rău.

Un bătrân trecu măturând pe jos și tăcerea se așternu scurtă, tensionată.

— Helmuth s-a întors în Germania, adăugă ea cu un zâmbet stins.

Se auzi soneria care dădea semnalul pentru începerea votului. Christine scoase o bucată decupată dintr-un ziar din buzunarul hainei și i-o vârî în palmă.

— Ai aici explicația. O să fie bine, Stavvy, nu te teme.

Și, înainte ca el să mai apuce să spună ceva, fata dispăru. Chiar se aștepta să nu se teamă? Clișeul îl asaltă cu un efect patetic. Fusese rostit cu atâta disperare, disperarea pe care o vedeai la mamele care iubesc fără să țină cont de consecințe...

— ... votul va avea acum loc conform practicilor stabilite de Adunare. Domnule secretar general, vă rog.

Președintele dădu din cap către un oficial așezat alături, care își cufundă mâna într-o cutie și scoase o hârtie îngustă. În LMP, votul prin apel nominal se făcea în ordine alfabetică, pornind de la o țară aleasă prin tragere la sorți, modalitate prin care Afganistanul și Algeria erau exonerate de acuzația de a fi devenit lideri mondiali de opinie.

— Suedia! anunță flamboaiant președintele, parcă strigând un bilet de bingo.

Se auziră aplauze răzlețe. Șeful delegației suedeze se ridică în picioare, iar cei aruncați automat la coadă — spaniolii și sudanezii — dispărură în direcția barului.

— S-a votat pentru delegația suedeză de unsprezece ori da, de trei ori nu și au fost două abțineri.

— Mulțumesc, domnule Wickbom. Elveția?

— Paisprezece abțineri.

— Mulțumesc, domnule Piquet. Siria?

— De zece ori nu.

„Nu"-urile întrecură „da"-urile pe tabela electronică și câțiva delegați danezi izbucniră în urale. Președintele bătu cu ciocănelul, cerând ordine.

— Mulţumesc, domnule Malik. Şi acum... Thailanda. Vă rog să-mi spuneţi cum aţi votat, Thailanda.

Delegaţii thailandezi nu terminaseră negocierile; unul dintre ei se ridică şi spuse ceva, contrazis imediat de altcineva. Preşedintele îşi duse mâinile la căşti.

— Aţi spus de şase ori da şi de opt ori nu, sau de opt ori da şi de şase ori nu? Numai trei abţineri? Domnul Suthee doreşte să se abţină? Domnul Suthee doreşte să fie considerat absent? Mulţumesc, domnule Suthee. Deci de zece ori nu şi trei abţineri... trei abţineri. Mulţumesc, Thailanda. Dacă putem să înregistrăm acum voturile delegaţiei din Togo. Togo? Sunteţi aici, Togo?

Un bărbat negru alergă pe culoarul dintre rânduri, trăgându-şi fermoarul de la pantaloni; strigă în franceză ceva ce trebui tradus în spaniolă pentru preşedinte şi pe urmă înapoi în engleză de către Sophia.

— Togo o abţinere. Togo o abţinere.

Tabela electronică nu înregistră votul; un delegat japonez ceru cuvântul; socialiştii italieni începură să fredoneze un refren din *Trubadurul*; Sir Rufus băgă mâna în servietă după sticla cu bitter... Stavros îşi luă ochii de la lucrări pentru a studia tăietura din ziar pe care i-o dăduse Christine. Până şi farsa cea mai savuroasă îşi pierdea din farmec după o vreme.

3

O greşeală de tipar răpea titlului din impact. PREŞEDINTELE ALES AL SULA CRITICĂ DREPTURILE THAILANDEZILOR. Titlul se afla pe prima pagină a ziarului *Bangkok Post*, între un articol despre o reţea internaţională de traficanţi de droguri (POLIŢIA ÎN ACŢIUNE, RUNDA A DOUA, SE LĂRGEŞTE PLASA — stilul autorului era american cu tot dinadinsul) şi o reclamă la lapte evaporat, produs de Thai

Dairy Industry Co. Ltd. Deasupra articolului era o fotografie a lui Luciano Pavarotti, iar dedesubt scria: „Controversatul senator W. Ledgerwood a ţinut ieri un discurs." După aceea, lucrurile se mai îmbunătăţeau.

O pană de curent a întrerupt una dintre cele mai interesante cuvântări din şedinţa de ieri a celei de a 37-a Conferinţe a Ligii Mondiale a Parlamentelor, din sala de conferinţe de la Europa.

Senatorul SUA Wm Ledgerwood se pregătea să atace situaţia drepturilor omului în ţara gazdă, când o problemă la tabloul electric a aruncat Adunarea în beznă. Un oficial german a decedat ulterior în circumstanţe *sub judice* şi dezbaterile s-au suspendat până în această dimineaţă.

Ledgerwood, care ţinteşte la Masa Albă, a declarat mai târziu: „Încă nu mi-am anunţat oficial candidatura, dar şansele sunt de jumătate-jumătate. Depinde dacă reuşesc să îmi asigur sprijinul alegătorilor şi să îmi îmbunătăţesc vizibilitatea. Avem o ţară mare, pe care vreau s-o unesc în jurul unor bestiuni importante."

Pe margine, Christine scrisese cu litere minuscule: „Omul ăsta trebuie oprit, e coborât din bananier." Stavros zâmbi. Îi prinse privirea în cabina de alături şi imită o gorilă bătându-se cu palmele în piept — iar ea clătină din cap. Imită aceeaşi gorilă cojind şi mâncând o banană — iar ea îl privi de parcă era complet dus cu pluta. Mâzgăli pe o foaie (SUNT DE ACORD, E OMUL PĂDURII) pe care i-o strecură pe sub uşa cabinei — iar ea îi aruncă o privire şi o mototoli iritată. Din nou, sentimentul inexplicabil al respingerii... Reciti comentariul ei scris de mână. Poate că „bananier" nu era „bananier", ci „boier"? În cazul ăsta, cum rămânea cu coborâtul? Şi de ce îi spusese că articolul îi va explica totul, când el nu explica nimic, în afară de motivul pentru care băieţii cuminţi nu se făceau politicieni sau ziarişti, ceea ce oricum nu mai era un mister?

— ... Belgia, vă rog? Cine anunţă voturile pentru delegaţia belgiană? Mulţumesc, domnule Gutman. Belgia, de zece ori da, o abţinere. Bolivia?

— De şase ori da, de două ori nu.

— Mulţumesc, *señor*... *señor*... mulţumesc, *señor*. Brazilia? Putem înregistra voturile pentru Brazilia acum? Vreţi, vă rog, să repetaţi cifrele? Din nou, vă rog.

Se căscă o prăpastie, în timp ce portugheza bastardizată folosită de şeful delegaţiei braziliene era decodificată de trei interpreţi diferiţi.

— A fost de trei ori nu sau de patru ori nu? Mă auziţi, Brazilia?

Preşedintele se apropia de capătul răbdării, care avea să se înregistreze undeva între Franţa şi Grecia.

— Brazilia, puteţi să ne indicaţi dacă e vorba de trei sau patru?

Şeful brazilienilor ridică o mână întinsă.

— Câte degete aveţi acolo, trei sau patru? Patru degete? Patru degete. Brazilia, de zece ori da, de patru ori nu, două abţineri. Acum Bulgaria. Da, domnule Popivanov?

Un bărbat îndesat, cu o faţă ca de fier mâncat de rugină, se ridicase în picioare.

— Voturile exprimate de delegaţia Adunării Naţionale a Republicii Populare Bulgaria sunt după cum urmează. Pentru moţiune: nici un vot. Împotriva moţiunii: treisprezece voturi. Abţineri: una. Domnule preşedinte, delegatul care s-a abţinut, domnul Belcev, doreşte să-şi explice votul.

Preşedintele bătu în masă.

— Domnule Popivanov, cererea încalcă regulamentul. Conform Prevederii 82, explicarea voturilor se face după înregistrarea lor completă. După înregistrarea completă. Ajungem acum la Birmania. Delegatul birmanez este în sală. Nu este în sală? Da, domnule Popivanov?

Bulgarul rămăsese în picioare, cu mâna ridicată deasupra capului.

— Domnul Popivanov a cerut cuvântul. Scurt, vă rog, domnule Popivanov.

— Domnule președinte, colegul meu nu-și poate amâna explicația până la înregistrarea completă a voturilor.

— De ce?

— Are o întâlnire importantă la prânz.

— Ordine. Ordine! Nu e un motiv suficient pentru a încălca prevederile stabilite de Adunare. Vom înregistra votul delegatului din Birmania. Unde este Birmania? Da, domnule Wang?

Un delegat taiwanez îi explică președintelui că domnul Min, delegatul birmanez, mâncase ceva necorespunzător în restaurantul hotelului și era indisponibil; îl rugase pe domnul Wang să voteze în numele lui. Președintele decise că un asemenea aranjament nu era admisibil: conform Prevederii 15(3), votul prin reprezentanți putea fi exercitat numai de membrii delegației naționale din care făcea parte delegatul absent. Domnul Wang atrase atenția, cu tot respectul, asupra faptului că domnul Min era singurul delegat birmanez din Adunare — și atunci, rezultatul deciziei nu era acela de a-l dezmembra pe domnul Min? Un australian strigă: „De a-i anula calitatea de membru, tăntălăule!" Toată lumea se uită cu speranță la interpreți. Cinci sau șase delegați cerură cuvântul...

La tribună, congresmanul afișa o detașare demnă. Trecuse mai mult de o oră de când ceruse timp suplimentar pentru discurs; dacă însă se simțea câtuși de puțin stânjenit din cauza asta, n-o arăta. Lupta pentru un principiu, pentru dreptul de a se face auzit, pentru dreptul de a spune ce gândea, pentru dreptul de a vorbi lumii despre Thailanda, despre drepturile omului și Dumnezeu mai știe ce altceva... Dacă încăpățânarea putea fi considerată admirabilă, grecii erau printre primii care o puteau admira. Stavros se uita la silueta masivă, gânditoare — urmărind felul în care vota fiecare delegație, observând cine era și cine nu

era de partea lui — şi se întreba dacă ar fi fost la fel de greu de omorât ca Tight. Că trebuia omorât nu mai încăpea îndoială. O fată murise şi Stavros trebuia s-o răzbune, pentru că fata fusese bună cu el — lanţul era inexorabil, având fiecare verigă călită într-o credinţă străveche. Până şi cel mai laş dintre compatrioţii lui ar fi fost de acord că aceasta îi era datoria. Numai dacă ar fi putut să nu-l mai admire atâta...

Votul ajunse, cu chiu cu vai, la sfârşit. „Da"-urile conduceau clar, dar încă nu se putea spune categoric dacă aveau majoritatea necesară de două treimi. Preşedintele se consultă cu oficialii; unul sau doi delegaţi scoaseră calculatoarele de buzunar, pentru a-şi face propriile socoteli. Cu excepţia vorbăriei neîntrerupte a delegaţiei cehe, care încinsese o partidă de pocher, rezultatul fu ascultat în linişte.

— Da — trei sute patruzeci şi unu, nu — nouăzeci şi şapte, abţineri — şaizeci şi două. Voturile în favoarea moţiunii depăşesc două treimi din voturile exprimate, de aceea declar ca adoptată moţiunea domnului Ledgerwood. Puteţi să vă adresaţi Adunării timp de două minute, domnule Ledgerwood — două minute.

Se auziră câteva aplauze leşinate şi o mulţime de huiduieli. În mod misterios, cei care huiduiau păreau să fie de două ori mai numeroşi decât cei care aplaudau. Fie delegaţii votaseră invers din greşeală, fie unii nu ştiau să piardă elegant. Congresmanul îşi drese glasul şi se aplecă deasupra microfonului. Preşedintele bătu în masă.

— Scuzaţi-mă, domnule Ledgerwood, înainte să vă începeţi discursul, trebuie să le dau cuvântul delegaţilor care doresc să explice felul în care au votat, conform Prevederii 82. Da, domnule Márquez?

Un delegat mexican declară că avea cel mai înalt respect pentru calităţile domnului Ledgerwood, dar votase împotriva moţiunii propuse de el în semn de protest faţă de politica americană în America Centrală. Un delegat suedez

spuse că îl considera pe domnul Ledgerwood un ideolog periculos şi că sprijinise moţiunea numai pentru a-şi manifesta îngrijorarea faţă de situaţia din Golf. Şeful delegaţiei irakiene anunţă că un coleg votase altfel decât irakienii din principiu: în alte împrejurări, s-ar fi abţinut. Un delegat canadian de limbă franceză opină că exercitarea dreptului de a vota era ca un gest de dragoste — o distilare a celor mai intense sentimente personale, *un cri de foie.* De aceea... Mai trecu o jumătate de oră şi congresmanul fu nevoit să-şi şteargă sudoarea de pe frunte cu batista. Când, în fine, i se dădu cuvântul, vocea îi era obosită şi sugrumată, ca şi cum ar fi vorbit deja timp de o oră.

— Cred că nu este uşor să spui ce gândeşti în legătură cu un subiect important în două minute. Dar asta este politica: azi câştigi, mâine pierzi. Intenţionez să le spun colegilor noştri thailandezi ceva ce s-ar putea să nu le placă...

Îşi drese glasul şi făcu o pauză — destul de lungă pentru ca Stavros, într-un rar moment de iniţiativă personală, să se repeadă în cabina de thailandeză şi să pună stăpânire pe microfon. În loc să traducă ceea ce spunea congresmanul, dădu drumul unui şir de aiureli în thailandeză.

— Mama se duce la piaţă în fiecare dimineaţă. Uneori o ia şi pe fiica ei, sora mea. Mai întâi caută fructe. Un ananas costă cinci bahţi. Ce vreme frumoasă. Soarele străluceşte în templu.

Delegaţia thailandeză avea un aer derutat. Stavros rânji diabolic. În sfârşit, răzbunarea.

— Închisorile dumneavoastră sunt sub orice critică! tună congresmanul.

— Mătuşa mea este o femeie măruntă, cu părul alb, ciripi Stavros.

— Am dovezi ferme ale tratamentului inuman aplicat deţinuţilor (Are optzeci şi unu de ani, dar are o inimă tânără). Pentru numele lui Dumnezeu, adunaţi-vă odată şi recâştigaţi-vă respectul comunităţii internaţionale (Îi place să cânte în baie, tra-la-la-la, la-la, la-la).

Un val de aplauze se revărsă pe deasupra Adunării; o parte din delegați erau în picioare, entuziasmați. Thailandezii, oarecum confuzi, li se alăturară; șeful delegației se ridică în picioare și-i făcu semn cu mâna congresmanului, cu un zâmbet larg arborat pe chip. Acesta dădu din cap, dârz.

— Văd că mesajul meu penetrează (Vă transmit salutări frățești din țara lui Mickey Mouse). Să sperăm că, la următoarea întrunire a LMP-ului, vom putea auzi despre progresele făcute (Vă rog, sărutați-i și îmbrățișați-i pe cei mici din partea mea). Mulțumesc pentru atenție, domnilor (Și cu asta, gata cu tâmpeniile).

Aplauzele se intensificară în crescendo, iar congresmanul se întoarse cu pași mari la locul său; un fotograf i se băgă fulgerător în față, ca să-i facă o poză; întreaga delegație thailandeză se adună roi ca să-i strângă mâna. Stavros închise microfonul și se întoarse către interpreții de thailandeză.

— Îmi cer scuze, probabil că vi s-a părut caraghios ce-am făcut.

Unii dintre ei aprobară din cap; alții dezaprobară din cap; cuvintele le lipseau cu desăvârșire. În timp ce ieșea din cabină, fu acostat de un individ cu un carnețel.

— Prem Sapavasu, Reuters. Dumneavoastră ați tradus? Ce-a spus adineauri?

— În principal, cât de ospitalieri îi găsește pe thailandezi.

— Nimic despre drepturile omului?

— Nici o vorbă.

Se adunaseră și alți reporteri: era ca o conferință de presă neoficială. Îi plăcea la nebunie.

— Domnul Ledgerwood a subliniat, într-adevăr, că dat fiind că nu mai candidează la președinție, opiniile sale ar putea fi inadecvate.

— Ați spus că nu mai candidează la președinție?

— E oficial?

— Sunteţi sigur?

— Bineînţeles că sunt sigur. Sunt interpret profesionist, nu?

Nimeni nu îndrăzni să contrazică descrierea; notau fiecare cuvinţel, ca şi cum ar fi ţinut el însuşi un discurs. Se întoarse în cabina lui. Sophia traducea o intervenţie a preşedintelui.

— ...contribuţie foarte stimulativă, domnule Ledgerwood. Sunt convins că spusele dumneavoastră vor fi luate în considerare cu toată seriozitatea de parlamentarii thailandezi. Următorul vorbitor este *signor* Meravalle, din Italia. Înainte de a-i permite să înceapă, regret că trebuie să intervin iar, cu privire la timpul limită acordat pentru discursuri. Pe listă au rămas nouăzeci de vorbitori dar, dat fiind timpul petrecut cu votul şi cu explicaţiile referitoare la vot, nu ne-a mai rămas decât mai puţin de o oră pentru dezbateri. De aceea mă văd nevoit să propun, în interesul ideii de corectitudine, ca discursurile să se limiteze la patruzeci de secunde — patruzeci de secunde, domnilor. Dacă delegaţii îşi limitează comentariile la esenţă şi îşi ocupă rapid locul la tribună, vom putea avea o dezbatere fructuoasă, în cea mai bună tradiţie parlamentară. Aceasta este propunerea mea, stimaţi colegi — patruzeci de secunde pentru fiecare discurs. Propunerea este acceptabilă pentru delegaţi? Delegaţii pentru care propunerea este acceptabilă, vă rog, ridicaţi-vă în picioare. Mulţumesc, domnule Cacoyannis. Delegaţii pentru care propunerea nu este acceptabilă, vă rog, ridicaţi-vă în picioare. Mulţumesc, domnilor. Adunarea a votat decisiv... propunerea nu a fost adoptată. În consecinţă, voi face o altă propunere, în conformitate cu Prevederea 21(6)...

O roşie cât o grenadă de mână — care, timp de o clipă, arătă ca o grenadă de mână de culoarea unei roşii — zbură lobat de la galeria unde stătea publicul până la tribună,

unde se lăți pe haina secretarului general. A doua roșie trecu razant pe lângă capul președintelui; a treia lovi în plin ceasul oficial. Între o sută și o sută cincizeci de delegați săriră să ceară cuvântul... Cineva făcu un apel la calm în maghiară. Se lansă o a doua salvă, constând în principal în ouă, cu câte un mic ananas ocazional. Aruncătorii începeau să-și regleze tirul: președintele încasă două lovituri în plin. Glasul lui Sir Rufus Barnacle se înălță strident pe deasupra rumorii.

— Avem străini printre noi! Avem străini printre noi!

— Pentru ce ați cerut cuvântul, Sir Rufus?

Oul se scurgea pe fața președintelui, care însă refuza să se lase intimidat.

— Propun ca străinii să se retragă, domnule președinte.

— Străinii să se retragă?

— Așa se golește galeria la Westminster.

— Aici nu suntem la Westminster, Sir Rufus. Regulile de procedură...

— Dar e un parlament, nu-i așa? Trebuie să apărăm dreptul la liberă exprimare. Dați-i afară.

Un mango îl izbi peste ceafă pe Sir Rufus, care căzu în genunchi. La galerie se declanșă o busculadă între demonstranți și oamenii de ordine. Un delegat iranian strigă că totul era un complot irakian. Cineva ridică o portocală de pe jos și anunță că venea din Africa de Sud. Președintele se ghemui lângă microfon, apărându-și capul cu brațele. Sophia traduse plat până la ultima răsuflare.

— Cred, stimați colegi... că este posibil ca dezbaterea asupra drepturilor omului să trebuiască reluată anul viitor, la București. Propunerea este acceptabilă pentru delegați? Este cineva împotriva propunerii? Există amendamente la propunere? Delegații pentru care propunerea este acceptabilă, vă rog, ridicați-vă în picioare. Există trei sau mai mulți delegați care doresc să ceară votarea prin apel nominal? Cei care doresc să se abțină...

8

1

—*F*ir-aradraculuisăfiedetreabă!

Numai un american putea rosti propoziţia ca şi cum ar fi fost un singur cuvânt şi numai un american extrem de nervos ar fi putut scuipa între prima şi a doua silabă şi, din nou, între a doua şi a treia. Congresmanul tocmai citise ştirile pe telex, în holul hotelului. Întreaga faţă îi era desfigurată de o furie incontrolabilă.

— Ce reporter de două parale a inventat mizeria asta? Dintr-un singur şut în cur îl trimit până-n 1992!

— S-a întâmplat ceva... Bill?

Stavros apăru plutind pe lângă el, cu privirea mustind de îngrijorare. Grecii nu sunt în general actori prea buni, dar el începea să se priceapă.

— O să arăt ca un cretin. Ca un cretin şi jumătate. Cine-a scris toate căcaturile astea?

Şeful delegaţiei belgiene se trase mai aproape, ca să asculte. Traducerea avea să fie dificilă: ocările congresmanului nu erau la fel de accesibile ca declaraţiile sale privind drepturile omului. Stavros se uită la ştirea ofensatoare.

LEDGERWOOD IESE DIN CURSĂ

CANDIDATUL LA PREŞEDINŢIE BILL LEDGERWOOD DIN DELAWARE TOCMAI S-A RETRAS DIN CURSA PENTRU CASA ALBĂ ASTĂZI MIERCURI STOP EL A ALES SĂ FACĂ ANUNŢUL LA CONFERINŢA LMP DE LA BANGKOK STOP DELEGAŢII STUPEFIAŢI AU APLAUDAT ÎN SEMN DE SUS-

ŢINERE STOP DEMONSTRANŢI CARE PROTESTAU ÎMPOTRIVA OPINIILOR LUI LEDGERWOOD ASUPRA DREPTURILOR OMULUI AU ARUNCAT CU ROŞII STOP SFÂRŞIT REUTERS 1210

Stavros clătină grav din cap — de ani de zile nu se mai distrase aşa bine.

— Nu poţi să dai pur şi simplu o dezminţire?

— Din fundul ăsta de lume? Ştirea o să se împrăştie în tot Washingtonul înainte s-o pot opri. Nu, Stavros, sunt terminat. Lumea o să spună că habar n-am pe ce lume trăiesc.

— Ai un telefon în cameră. Dacă suni acum la Washington poţi să limitezi dezastrul.

— Asta da. Te-ai gândit bine, Stavros.

Îi strânse mâna, parcă vrând să-i spună: „Bine că ai revenit în echipă." Omul părea să nu aibă nici un fel de simţ al responsabilităţii, nici o amintire a conversaţiei de luni cu Tight. Felul în care îi privea pe oameni şi loialităţile sale se schimbau cu o uşurinţă terifiantă. Stavros spuse:

— Bineînţeles, eu sunt doar un dobitoc.

Asta îl făcu să se clatine. Conversaţii pe jumătate uitate i se întipăreau pe faţă, în timp ce urcau împreună în lift.

— La ce etaj, Stavros?

— La şapte.

— Am uitat că stăm la acelaşi nivel.

— Uiţi cam multe.

— Sunt politician, Stavros (nu era ironic, doar făcea o declaraţie de credinţă). Sunt obligat să trăiesc exclusiv aici şi acum. Pentru astăzi, problemele de astăzi — aşa se fac afacerile. Vinovaţi să se simtă dobitocii.

Suna ca un titlu de roman. Pătrunseră în apartamentul oficial.

— Pune-ţi ceva de băut, Stavros.

Îşi puse ceva de băut.

— Stai jos.

Se aşeză.

— Ce dracu', scoate-ţi sacoul ăla.

Îşi scoase sacoul. Era ca la o lecţie de dresaj. Congresmanul se luptă cu o listă de prefixe telefonice internaţionale şi formă un număr. Începu să sune. Îi făcu cu ochiul lui Stavros.

— Directorul de la Reuters o să ia un şut de-o să zboare taman până-n Louisiana.

Imaginile erau de o monotonie înfiorătoare. Brusc, Stavros avu în faţa ochilor afişul electoral: VISUL AMERICAN — UN PREŞEDINTE CARE POATE DA ŞUTURI...

— Da, da? Brad, tu eşti? Ce mai faci, Brad? Brad? Brad? Mă auzi, Brad?

Acoperi receptorul cu mâna.

— Nu cred că e Brad.

— Vreţi să încerc eu?

— Eşti foarte drăguţ, Stavros.

— Sunteţi... ăă... cineva pe care-l cheamă Brad?

Îl potopi un val de expresii de mânie în italiană.

— *Scusi, signor, molti scusi,* rosti el şi aşează receptorul în furcă. Ce număr aţi format?

— De la biroul meu personal din clădirea Congresului.

— Aţi dat peste o librărie din Verona.

— Ce mama dracului!

Congresmanul apucă furios lista cu prefixe şi mai încercă o dată. În timp ce forma, i se înţepeni degetul în disc; şi-l smulse şi folosi un creion.

— Porcărie asiatică!

O carafă se răsturnă pe masă şi apa i se scurse pe pantofii de lac. Stavros îşi reumplu paharul. Ce vendeta serioasă rămânea posibilă, când se confrunta cu atâta fermecătoare incompetenţă? Încercă să şi-o evoce pe Kim, să reaprindă înverşunarea de cu o zi înainte, dar tăciunii se stinseseră. Voise enorm să fie unul dintre actorii principali, dar părea condamnat să rămână spectator pe vecie. Se îndreptă agale spre fereastră. Până şi vremea îndemna la inactivitate. Soare-

le de amiază golise străzile şi doar cei mai întreprinzători îi rezistaseră; peste zgârie-nori se cuibărise pâcla. Poate ceasul violenţei avea să vină mai târziu, când va mai scădea temperatura.

— Brad? Doamne, ce mă bucur că te-am prins. Ai văzut telexurile? Atunci mişcă-ţi fundul şi du-te să te uiţi. Reuters afirmă că abandonez cursa... Da, că abandonez. Nişte tâmpenii. Pregăteşte o declaraţie care să spună că nu-i nimic adevărat şi spune-i lui Don să-l sune pe Chuck... Chuck e în concediu? Atunci pe Jody... Da, exact... Auzi, Brad, ce-au făcut Redskins aseară? Serios? Asta-i formidabil.

Un zâmbet uriaş, autentic, se întinse pe chipul lui, iar Stavros înţelese că Ledgerwood era, la rândul său, o victimă. Nu el alesese politica, ci politica îl alesese pe el; dacă ar fi fost după el, în clipa asta s-ar fi uitat la un meci de baseball, cu o cutie de bere Budweiser în mână. Brad spunea ceva. Congresmanul îşi slăbi gulerul şi îşi puse palma mare în şold.

— Brad, eu unul habar n-am cum s-a întâmplat. O coincidenţă nefericită, presupun. Locul ăsta e ca un oraş în care se vorbesc cincizeci de limbi — probabil vreun imbecil de interpret a încurcat borcanele...

Privirea i se opri asupra lui Stavros; avu nevoie de două sau trei secunde ca să tragă concluzia cea mai la îndemână. Până să o tragă, Stavros era deja la uşă.

— Dintre toţi nenorociţii de...

— Mă duc să fac un duş.

— Duş pe dracu'. Stai pe loc, Stavros. Stavros! Ce-ai zis, Brad? A, un grecotei păduchios...

Stavros fugi până în camera lui şi încuie uşa în urmă. Cămaşa i se lipise de spate şi mâinile îi tremurau. Nu era decât un grec simpatic, cu talent pentru limbile străine, nu făcea parte din lumea aceasta matură, a fricii, suspiciunilor şi violenţei. Pe noptieră, lângă pat, era un mesaj telefonic. Îşi azvârli sacoul şi se aşeză pe pat să-l citească. A SUNAT

SOȚIA (da, nimic nou în asta). BODYGUARDUL BOLNAV DE GRIPĂ. MERGE SINGUR PETRECERE DAR FRICĂ DOMNU BIGJOHN. Evident, centralista vorbea puțin franțuzește, dar până atunci nu mai auzise accentul irlandez. Mesajul nu avea nici un sens: obsesia Monicăi fusese să-l evite pe Grandjean, și atunci de ce...? Sună la recepție.

— Când a telefonat soția mea?

— Azi-dimineață, dominule. Să-i transmit ceva dacă mai sună?

— Nu, nu te deranja. Domnișoara Golding e în cameră?

— Nu, domnule.

Nici în asta nu era nimic nou. Intră în baie cu pași rari, îngreunați de eșec. Ce bine ar fi fost să poată vorbi măcar cu ea la telefon — dar ce șansă avea la o asemenea minune? Viața lui se redusese la trei constante brutale: o nevastă de care nu putea scăpa, o amantă de care nu putea da și un număr uriaș de oameni care ar fi vrut să-l vadă mort. Se uită în oglindă. În spatele lui stătea domnul Achapong, cu un pistol în mână.

— Ridică mâinile deasupra capului și întoarce-te.

Inima nici măcar nu-i tresări. Prudent, făcu așa cum i se ceruse, ca o membră a corpului de balet care a renunțat de mult să mai viseze la un solo. Achapong scoase o carte de vizită dintre cutele voluminoase ale costumului național și i-o arătă. Stavros dădu din cap.

— Ce caută CIA-ul la Bangkok?

2

Cel care își spunea Achapong îi răspunse:

— Dacă n-aș fi democrat, te-aș împușca.

Era o replică impresionantă. Lui Stavros îi stătea pe limbă să zică „Acum spune-mi și vestea bună", dar bancurile

lui nu fuseseră interpretate prea bine în ultima vreme. Spuse doar:

— Mulțumesc foarte mult.

Achapong îl căută de arme și îi găsi o furculiță în buzunarul pantalonilor.

— Ce faci cu asta?

— Mi-a scăpat pe jos la micul dejun.

— Și de ce n-ai pus-o la loc pe masă?

— Se uita chelnerița la mine.

— Și?

— Mi-aș fi stricat reputația. Femeile thailandeze nu se mărită niciodată cu bărbați cărora le scapă lucruri din mână. E o superstiție de prin partea locului.

— Îți e prietenă?

— Atunci o vedeam pentru prima oară.

— Și ai stat toată ziua cu chestia asta-n fund?

— Am uitat de ea.

Celălalt îi aruncă o privire prelungă, cercetătoare.

— Ești nebun, nu-i așa? Am crezut că ești doar prost, dar ești nebun de-a binelea. Una bucată grec scrântit (dincolo de batjocură, se simțea o undă de admirație). Ține ăsta. N-avem mult timp.

Îi întinse pistolul. Stavros se uită la el gânditor.

— Parcă eram un grec scrântit.

— Ești un grec scrântit și laș. N-ai putea să apeși pe trăgaciul ăla nici dacă m-ar chema Adolf H. Hitler. Acu' stai jos pe closet și trage fermoarul.

Făcu așa cum i se ceruse. Achapong se întoarse cu fața la oglindă și își desprinse ușor mustața; apoi își scoase ochelarii, îi frânse în două și aruncă totul în coșul de gunoi. Câteva mișcări rapide de prosop scoaseră la iveală un chip neted de negru, aproape adolescentin. Stavros se uită încă o dată la cartea de vizită: „*BEV COULT, Central Intelligence Agency*".

— Credeam că Bev e nume de fată.

— N-ai auzit de Bev Koestler?

— Nu.

— Bev Delaney? Bev Brooks? Bev Vanderbilt Jr.?

— Din câte îmi amintesc, nu.

— Atunci trage fermoarul şi nu mai face pe deşteptul.

— Chiar şi aşa, cum se face că un agent CIA are cărţi de vizită? Lucrezi sub acoperire, nu? Dacă te prindeau?

— Dacă ai da peste un tip care are în portofel cărţi de vizită pe care scrie CIA, l-ai crede că lucrează acolo? Te-ai uitat pe dos?

Stavros întoarse cartonaşul. Avea pe el imaginea unui câine râzând şi dedesubt, cu litere mici: „NOUTĂŢI WANG INC. Made in Taiwan".

Coult zâmbi.

— O acoperire eficientă, nu crezi? Tipul care a inventat-o a fost avansat şef de secţie la Madrid. Îţi spun toate astea pe faţă pentru că eşti atât de dus cu pluta, că oricum nu te crede nimeni. Ne-ar trebui mai mulţi ca tine în Agenţie.

— Nu fac parte din Agenţie.

— Te facem gradul cinci temporar.

— Salariul e bun?

— Nu-i rău, nu-i rău.

— Mersi... Bev.

Capul îi zvâcnea de uimire; se apropie de lavoar şi înghiţi vreo două aspirine dintr-o sticluţă verde. Coult scoase o periuţă de dinţi din străfundurile straiului şi vorbi încet în perii ei.

— Am capturat girafa. Struţul e nervos. Continuăm conform planului. Terminat.

Puse periuţa la loc şi explică:

— Băieţii din Singapore s-au gândit că e cam străveziu dacă-l facem pe Ledgerwood girafă, dat fiind că e atât de înalt. De-aia v-am schimbat între voi. Ne-am gândit bine, nu?

Stavros dădu din cap. Mama îi spusese de multe ori: „Dacă nu înţelegi, întreabă, ca Sofocle (pe care îl confunda cu Socrate)." Dar nici nu ştia de unde să înceapă.

— Unde e domnul Achapong? încercă el.

— Se odihneşte.

— Adică e mort?

— Adică se odihneşte. L-am trimis la Hong Kong pentru o săptămână — nevesti-sii îi place să meargă la cumpărături. Iar congolezul nu se omoară după aiurelile astea parlamentare.

— Ştie că i-ai luat locul?

— Sigur. El mi-a dat discursul despre controlul asupra armamentului, să-l citesc luni. Ţările de genul ăsta primesc mai multă asistenţă din partea Congresului dacă ştiu ce fel de agitaţie să facă. Un discurs reuşit, mi-a făcut plăcere să-l ţin.

— N-a fost riscant să urci la tribună în faţa tuturor?

— Ar fi fost, dacă ar fi ascultat cineva. Dar am creat o diversiune la bar.

— Ce fel de diversiune?

— Cineva a zis că-şi sărbătoreşte ziua de naştere şi a dat de băut la toată lumea. Totul se plăteşte din buget, asta-i frumuseţea muncii în Agenţie.

— Şi cei care au aruncat cu roşii astăzi? Tot o diversiune?

— Sigur. Am constatat că dezbaterea cam rămăsese fără idei. Ai văzut discursul pe care urma să-l ţină tipul de la Varşovia? Presupun că nu. Cea mai mare adunătură de tâmpenii pe care-am văzut-o vreodată.

Se extrase din straiele africane; pe dedesubt avea un şort şi un tricou pe care scria NU VOTUL FACE DEMOCRAŢIA, CI NUMĂRĂTOAREA.

— Haios, nu? Ai o cămaşă, Alfonse?

— Poftim. Şi mă cheamă Stavros.

— Cum să nu. Cum îţi spune Chris, Stavvy? Sună mişto, ca un nume de floare.

Puse pe el cămaşa pe care i-o dăduse Stavros, apoi se duse la dulap şi-i luă al doilea costum: era prea mic pentru el şi trebui să se căznească puţin să se încheie la pantaloni.

Stavros pipăi pistolul: poate că dacă îl împuşca în picior, reuşea să-i încetinească ritmul conversaţiei până la unul convenabil, căci nu mai rezista multă vreme acestui bombardament verbal.

— Unde e Christine acum? întrebă el cu o precizie pedantă, de parcă ar fi fost ultima fiinţă din lume la care i-ar fi putut sta gândul.

— Chris? Cred că ia prânzul la restaurantul chinezesc de la subsol.

— E teafără?

— Vrei să verific?

Scoase din nou periuţa de dinţi.

— Rog confirmaţi mişcările veveriţei. Terminat.

Vârî celălalt capăt al periuţei în ureche şi îi zâmbi lui Stavros.

— Am înţeles. Mănâncă porc acru-dulce. Soră-mea face cel mai bun sos acru-dulce din Washington — şi zâmbetul se lărgi. Vrei să ştii de ce am botezat-o veveriţa?

— Da, chiar te rog.

— Pentru că-i plac nucile. Ale tale.

Umerii i se zguduiră de hohote de râs deşucheat, nereţinut. Stavros îl privi de-a dreptul cu ură; sentimentul de ură oarbă faţă de el şi de tot ceea ce reprezenta ţâşni la suprafaţă. Aţinti pistolul drept asupra lui.

— Ticălosule!

Apoi închise ochii şi trase. La doi metri şi jumătate în dreapta ţintei, o oglindă se făcu ţăndări. Coult sări să-i ia arma.

— Grecotei smintit şi dus cu pluta! Ce te-a apucat?

— Nu mi-a plăcut ce-ai spus.

— Doamne, Dumnezeule! Da' suntem de aceeaşi parte a baricadei, nu?

— Suntem?

— Un singur prieten mai ai la Bangkok şi tragi cu pistolul după el numai fiindcă s-a luat de dama ta.

— Nu e dama mea. E... prietena mea.

— Prietenă? Sfântă maică a libertății, m-am ales cu un descreierat. Descreierat de-a binelea. Vorbește paișpe limbi, da' mintea tot între picioare și-o ține. Dacă n-aș fi democrat...

Sirena de incendiu începu să sune tare pe coridor și se auziră țipetele unei femei. Coult folosi o imprecație nedemocratică.

— Acu' ai făcut-o de oaie, Alfonse, ai făcut-o rău de oaie.

Puse mâna pe periuță.

— Girafa suferă de căldură. Am remediat situația. Restul animalelor neliniștite. Aștept ordine.

Observă capul periuței, strivit de glonț, și utiliză o nouă expresie neparlamentară.

— Dobitoc grec ce ești, era proprietatea guvernului. Dă-i drumul de-aici.

Deschise ușa către coridor, apoi o închise la loc.

— Nu putem ieși pe-aici. O să ne vadă.

Traversă camera, în direcția ferestrei. Cineva bătu tare și insistent la ușă.

— Trebuie să folosim ieșirea de incendiu.

Stavros se uită afară și clătină din cap.

— Eu rămân aici.

Coult îl împunse cu pistolul în coaste.

— Mișcă-ți fundul din loc sau ți-l mișc eu.

Cu mai puțin entuziasm decât în mod obișnuit, Stavros își mișcă fundul.

3

La opt metri deasupra solului, scara de incendiu se termina; treptele fragile de aluminiu pur și simplu se întrerupeau. Poate constructorii își închipuiseră că aceia care încercau să scape de moartea prin foc erau dispuși să accepte cu stoicism un risc mai mic, dar Stavros nu fugea

de moartea prin foc şi nu era stoic. Cântări în tăcere ideea saltului: chiar în centrul zonei de aterizare se afla antena unei maşini.

— Acum ce facem?

— Sărim.

— Ai înnebunit?

— Rău de tot. Dacă nu sari, te-mping.

Sări. Picioarele lui Stavros cedară la contactul cu asfaltul şi el căzu în genunchi; durerea care îi pârjolea spatele venea parcă de la mai multe coaste rupte. Coult ateriză alături de el, se ridică în picioare şi îndepărtă un fir de praf de pe genunchiul pantalonilor. O thailandeză tânără trecu pe lângă ei fără să manifeste nici cea mai vagă mirare, ca şi cum aceasta ar fi fost intrarea principală a hotelului. Stavros gemu stins.

— Cred că mi-am rupt piciorul.

— Dreptul?

— Stângul.

— Atunci poţi să conduci. Mişcă-te, Alfonse. Nu suntem la petrecere.

— Eu aşa am crezut.

— Asta a vrut să fie o glumă?

— Aşa a vrut.

— Să nu mai vrea. Vine şi vremea glumelor, mai târziu. Acum e vremea maşinilor.

Îl săltă în picioare şi îl împinse în marş forţat de-a curmezişul parcării, spre un Mercedes alb. Pe capotă flutura un steguleţ roşu cu verde.

— Nu-mi spune — al ambasadorului congolez?

— Exact. Dacă n-ai fi atât de prost, aş zice că eşti chiar isteţ.

— Chestie de exerciţiu.

Se aşeză grijuliu pe locul din faţă, uşurat să constate că îi funcţionau ambele picioare. Cheia era deja în contact.

— Şi-acum, te duc la Pussy?

— Acum mă duci la poliție.

— Ai vreun motiv anume pentru care nu conduci tu?

— Nu știu să conduc.

— Faci mișto? Orice idiot știe să conducă.

Dădu cu spatele, zgâriind mașina de alături. Paznicul parcării îi strigă ceva în thailandeză. Încercă să semnalizeze la stânga și porni ștergătoarele. Coult mormăi ceva în barbă.

— Poftim?

— Am zis c-am picat la examen.

— Un tip așa deștept ca tine?

— De șapte ori.

— Dumnezeule atotputernic.

Se încadră prudent în traficul de pe autostradă: până și cel mai lent vehicul părea să meargă cu o sută de kilometri la oră și cu claxonul urlând.

— De-aia-ți dau misiuni din astea, de desene animate?

— Exact.

— Mai e ceva ce nu știi să faci?

— Nu știu să fluier.

— Cred că fetele se dau în vânt.

— Se dau. Auzi, Alfonse, faci ceva cu ștergătoarele alea? Mă agasează.

— Sigur.

Încercă un buton și în bord începu să pâlpâie o luminiță roșie. Încercă un alt întrerupător și porni radioul. Un autobuz îi depăși cu viteză pe interior, urmat de două *tuk-tuk*-uri. La radio, crainicul îi ură la mulți ani unei fete pe nume Prang și puse o melodie cu Bruce Springsteen. Opriră la un semafor.

Coult bătea darabana cu degetele pe genunchi, aruncând priviri neliniștite în stânga și-n dreapta.

— Știi unde mergem?

— Habar n-am.

— Cred că la Hilton trebuie să facem dreapta.

— Nu stânga la Sheraton?

— Știi străzile cu sens unic?

— E prima oară când conduc în orașul ăsta. N-avem o hartă? De obicei, cu cine mergi?

— Cu Hale. Dar el ia prânzul cu Christine.

— N-am putea lua un taxi?

— E împotriva regulamentului. Știi ceva despre măsurile de securitate?

— Nu prea multe.

— Mă mir.

Semaforul se făcu verde și traficul se înghesui înainte; din spate, un camion le atrase prietenește atenția cu un claxon. Stavros coti pe o stradă laterală, făcându-și loc printr-o mulțime de oameni care intrau într-un templu. Trecură pe lângă un cinematograf, un canal, vreo două restaurante. Doi occidentali în blugi mergeau pe trotuar, pe partea stângă. Stavros se uită la fețele lor în oglindă și trase la bordură.

— Îi știi pe ăia doi? Mi-au pus ceva în băutură, la hotel.

Coult se uită înapoi peste umăr.

— Rudi și Hanna Schrijnen. Plevușcă. Dă-i drumul, Alfonse.

— Dacă era după ei, acum eram mort.

— Dar n-a fost și nu ești. Bagă mare.

— Nu poți să-i împușți pe nemernici?

— Nu merită. Sunt doar niște unelte.

— Și cei care m-au aruncat în râu?

— Tot unelte.

— Dar Ledgerwood?

— El e propria lui unealtă.

— Asta așa e.

Porni din nou mașina. Perechea de olandezi era acum în dreptul lor, pe trotuarul de vizavi. Lăsă geamul în jos, le strigă ceva în olandeză și demară în trombă. Coult îl privi.

— Ce te-a apucat?

— Sunt grec. Trebuie să exprim ce gândesc.

— Ce le-ai zis?

— Le-am spus să-şi înghită rahatul şi să se întoarcă dracului la Amsterdam.

— Ştii să spui asta în olandeză?

— Asta e talentul meu.

— Util, util. Ştii, Agenţia are o secţie pentru limbile străine — munca e interesantă, bine plătită, te-ai putea stabili cu Chris la Washington.

Un *tuk-tuk* apăru vâjâind din spate. Coult se uită în oglindă şi înjură.

— Bagă viteză, Alfonse. Am zis să bagi viteză!

— Ce s-a-ntâmplat?

— Sunt pe urmele noastre. Sfântă maică a libertăţii, de ce m-or fi căptuşit cu un gură-spartă ca tine?

Stavros băgă viteză. Făcu la stânga pe o stradă principală şi se îndreptă în goană spre râu, pe banda exterioară. *Tuk-tuk*-ul pierdea teren; îl recâştigă la un semafor. Pe galben, ambele vehicule ţâşniră în acelaşi timp, lăsându-i pe toţi ceilalţi în urmă. Un autobuz le blocă drumul. Stavros cârmi pe o stradă secundară, coti la stânga, apoi la dreapta; *tuk-tuk*-ul făcu la dreapta, apoi la stânga şi se izbi de portiera lui. Băgă în marşarier, întoarse în loc şi porni pe contrasens pe o stradă cu sens unic; *tuk-tuk*-ul îl urmă. Coult scotea un potop neîntrerupt de invective: la adresa grecilor, a celor care erau gură-spartă, a faptului că lucra pentru Agenţie când ar fi putut să facă Dreptul...

Stavros străbătu un podeţ peste un canal cu o sută cincizeci de kilometri pe oră.

— Şi de ce nu l-ai făcut?

— Ce să fac?

— Dreptul.

— A murit tata.

— Păcat.

— Avea patruzeci şi şapte de ani.

Înainte, calea le era blocată de un camion cu legume. Stavros urcă pe trotuar, ştergând cu portiera un hidrant. Oglinda retrovizoare exterioară se rupse şi un beculeţ roşu se aprinse în bord. Înfipse piciorul în acceleraţie.

— Chestia asta are asigurare?

— Cred că da.

— Primele trebuie să fie mari.

— Agenţia nu se-ncurcă deloc cu mărunţişul.

— Nu se-ncurcă deloc cu mărunţii?

— Nici, zise Coult, uitându-se peste umăr. Tot în urma noastră sunt. Parcă ziceai că ştii să conduci.

— Ştiu să conduc în Elveţia. E cu totul altceva. Acolo oamenii respectă limita de viteză.

— Lasă Elveţia. Bagă mare.

Băgă mare. Vitezometrul trecu de o sută şaizeci la intersecţia dintre Sukhumvit şi Wit Thayu; două maşini de poliţie intrară în cursă. Stavros coti pe o stradă lăturalnică, parcurse trei laturi ale unui pătrat şi pătrunse gonind într-o parcare supraetajată. *Tuk-tuk*-ul rată intrarea; maşinile poliţiei la fel. Stavros opri motorul şi zâmbi poznaş.

— Mă pricep să conduc sau nu?

— Te pricepi, te pricepi, zise Coult, întorcându-i zâmbetul (lui Stavros nu-i mai plăcuse atât de mult cineva de ani de zile). Doar că n-ai talent pentru misiunile sub acoperire, gură-spartă grecească ce eşti.

4

Ukrit îl întâmpină pe Stavros cu o familiaritate ostenită, ca un cotoi care se întoarce acasă murat de ploaie.

— Credeam că n-o să vă mai vedem, domnule Battista.

Îi indică un scaun şi se sfătui cu Coult într-un colţ; şopocăiala lor abia dacă se auzea pe deasupra zumzetului instalaţiei de aer condiţionat.

— Pentru ce l-ai adus pe grec, Bev?

— E nebun. Nu-l pot lăsa singur.

— A încurcat lucrurile cu Ledgerwood?

— A încurcat totul. Ar trebui să-l vezi — a încercat să mă-mpuşte.

— Serios?

— Am zis ceva care nu i-a plăcut. Tâmpitul dracului. Acum ne-nţelegem bine, dar e nebun de legat, nu se ştie niciodată ce e-n stare să facă. Dacă n-aş fi democrat...

— Voi doi vă cunoaşteţi de mult? întrebă Stavros glumeţ.

Dacă mai auzea multe complimente, aveau să-i ia urechile foc.

Coult se încruntă.

— Ţi se întâmplă vreodată să rămâi fără întrebări de pus, şmechere? Inspectorul Ukrit şi cu mine am făcut aceeaşi şcoală de poliţie la Los Angeles. Eşti mulţumit?

— Colegi de şcoală, ai?

— Trage fermoarul, Alfonse. Vorbim despre probleme profesionale. Dacă avem o problemă de limbă, te chemăm.

Trase fermoarul. Coult şi Ukrit continuară să şopocăiască în colţ. Mai prinse din zbor vreo două sau trei imprecaţii şi ceva neplăcut la adresa grecilor şi a obiceiurilor lor sexuale, dar atât. Ceasul de deasupra biroului lui Ukrit arăta trei fără cinci; afară o pâclă densă atârna deasupra oraşului şi zgârie-norii aveau aspectul unor monumente plumburii, ca şi cum s-ar fi aflat acolo de sute de ani. Încercă să şi-o închipuie pe Christine mâncând porc acru-dulce şi se întrebă ce purtase Monica la petrecerea domnului Grandjean; gânduri simple, fără complicaţii, singurul fel de gânduri cărora creierul lui le mai putea face faţă...

Brusc, Coult ridică vocea.

— Sfântă maică a libertăţii, asta ne lasă doar trei ore.

— Patru, spuse Ukrit. Avionul a început târziu alimentarea.

— Eşti sigur că-l ia?

— Sigur. Ascultă.

Traversă camera şi dădu drumul la casetofon. Congresmanul se auzi tărăgănat pe deasupra paraziţilor.

— „...şi vreau un loc la culoar, dacă aveţi."

— „Fumători sau nefumători?" întrebă o voce thailandeză.

— „Nefumători. Când ajunge avionul la Washington?"

— „Cinci dimineaţa, ora locală."

— „Cinci dimineaţa? Ce minte de dobitoc a conceput orarul ăsta?"

— „Poftim?"

— „Nimic. Când trebuie să mă prezint la aeroport?"

Stavros zâmbi şi spuse tare:

— Mă bucur că nu sunt singurul dobitoc din viaţa lui. Lucrurile de genul ăsta pot să te complexeze.

Ukrit îi făcu semn să tacă şi derulă caseta înapoi. Coult zise:

— Trage fermoarul la complexe, Alfonse.

Caseta porni din nou.

— „... să mă prezint la aeroport?"

— „La patru treizeci după-amiază, domnule."

— „Şi pot să înregistrez bagajele direct pentru Washington?"

— „Da, domnule."

— „OK. Mulţumesc foarte mult."

Se auzi declicul receptorului pus în furcă. Ukrit opri caseta şi îi spuse lui Coult:

— Asta era acum o oră. S-a mişcat repede.

—.Ai idee de ce se grăbeşte atât de tare?

— Îl îngrijorează situaţia de la Washington. A apărut un articol tâmpit în care scria că renunţă la candidatura pentru preşedinţie.

— Să moară Stalin, cine-a scornit aşa ceva?

— Un tembel de la Reuters.

— Mamă, l-aş omorî cu mâna mea!

— În presă nu poţi să ai încredere.

— I-aș frânge picioarele în douăzeci de locuri.

— Scuzați-mă...

Stavros se ridică în picioare șovăind; avea o senzație de arsură în coșul pieptului și dificultăți în a-și concentra privirea.

— Vă deranjează dacă mă duc afară, să mă plimb puțin?

Coult era de altă părere.

— Pune-ți fundul la loc pe scaun.

Făcu așa cum i se ordonase. Coult îi șopti ceva lui Ukrit, care trecu în camera alăturată, de unde dădu un telefon. Stavros se uită pe fereastră la zgârie-nori: pâcla se îngroșase, prevestind furtuna de seară; vântul se ridica de pe râu. Câteva minute trecură în tăcere. Ukrit se întoarse zâmbind.

— Totul e gata, Bev.

— Ești rapid. Câți ai găsit?

— Patru.

— Ne ajung?

— Judecătorul n-o să numere, explică Ukrit și făcu un semn cu capul în direcția lui Stavros. El e în stare să-și facă datoria?

— Dacă nu, îl cocoșez în bătaie.

— Poate să facă oricâte încercări.

— Cu condiția să nu fie mai mult de cinci?

— Cu condiția să nu fie mai mult de cinci.

Izbucniră amândoi în râs.

— Cu condiția să nu fie mai mult de cinci, repetă Coult, ștergându-și ochii de lacrimi. Ar trebui să fie un grec tare tâmpit ca s-o zbârcească.

Ukrit chicoti.

— Stai să-i vezi pe ceilalți patru, Bev, or să-ți placă la nebunie!

Coult fu nevoit să se sprijine de un scaun ca să-și recapete echilibrul. Stavros își strânse brațele la piept și se uită în tavan — mama îi spusese că oamenii care râd de tine

trebuie ignoraţi. Un ţânţar îi bâzâi pe la ureche, iar el făcu o încercare nereuşită de a-l plesni.

— Hai, Alfonse, zise Coult, cu râsul încă gâlgâindu-i în glas. Hai, că timpul trece.

— Unde mergem?

— Pe drumul amintirilor. Pe urmă, la aeroport.

— N-avem timp pentru cină?

— N-avem timp pentru cină.

— Păcat, aş fi ras nişte fasole verde.

Ukrit îi conduse până în capătul unui coridor, apoi trei etaje în jos cu liftul şi iarăşi pe un coridor. Stavros îi urmă cu inima îndoită. Păreau să se afle în aceeaşi parte a clădirii unde, cu câteva seri înainte, el identificase cadavrul lui Kim. Se întrebă dacă era tot acolo sau în ce fel se descotorosiseră de el — o speculaţie tristă. Ukrit îi pofti într-o încăpere mică şi întunecată, făcându-le semn să păstreze liniştea. Când ochii i se obişnuiră cu lumina, Stavros văzu că unul dintre pereţi era de fapt o oglindă unidirecţională: de partea cealaltă, cinci bărbaţi fuseseră aşezaţi într-o linie strâmbă. Creierul lui cuplă din nou.

— O identificare?

— Ce băiat isteţ, şopti Coult admirativ. Voi, grecii, nu sunteţi chiar cretini.

Ukrit i se adresă ceva mai oficial:

— Domnule Battista, vă rog să vă uitaţi la aceşti cinci indivizi şi să-mi spuneţi dacă-l recunoaşteţi pe vreunul.

Se apropie de geam şi se uită cu ochii mijiţi prin el. Al doilea din stânga purta costum şi avea o cicatrice pe obrazul drept: era şeful bandei care îl bătuse şi-l aruncase în râu. Pentru a-i uşura sarcina, restul de patru erau poliţişti în uniformă: mai tineri, cu cel puţin cincisprezece centimetri mai înalţi şi fără cicatrice pe faţă. Arătă fără ezitare către unul dintre poliţişti. Era grec, mândru şi liber cugetător, şi n-avea de gând să se lase manipulat de nimeni.

— Ăla.

— Care?

— Ăla din capăt, cu mustață. Îl cunosc, știu bine că-l cunosc. Unde...

Pe întuneric, simți respirația precipitată a lui Coult, dar ce mama naibii, omul avea datoria să se mai și amuze din când în când.

— Știu, știu. Luni seară am fost în oraș. Am făcut ceva cumpărături, am luat un taxi până la Oriental, am băut o bere și pe urmă am luat un taxi înapoi până la hotel. El conducea primul taxi... sunt sigur că el era.

Ukrit își mușcă buza.

— Altcineva?

— Stați puțin, stați puțin, nu mă grăbiți. Doamne, ce complicat e și ce rău îmi pare că n-am ochelarii ăia buni. Voi, thailandezii, uneori semănați între voi. Probabil că nici grecii nu fac excepție, depinde cu ce ești obișnuit. Stați, stați, știu.

Alese un alt polițist, la întâmplare.

— Nevasta ăluia e interpretă. L-am cunoscut la o petrecere, duminică. Nu știe prea bine englezește, dar zâmbește superb. E agent de asigurări. Locuiește în afara orașului și conduce o...

— Trage fermoarul la bancuri, Alfonse.

Coult îl izbi puternic cu genunchiul în rinichi, tăindu-i respirația de durere.

— Glumeam, Bev. Tipul cu cicatrice... el m-a bătut luni seară.

— Unde s-a întâmplat asta? întrebă Ukrit repede.

— Nu știu. M-au răpit.

— Mai era cineva cu el?

— Trei bărbați. Mai tineri. El era șeful. Mi-au pus câteva întrebări, pe urmă m-au legat și m-au aruncat în apă.

— Despre ce erau întrebările?

— Un pachet pe care i l-am dat lui Ledgerwood. (Ukrit și Coult făcură un schimb de priviri.) Un pachet secret.

— Haideţi să lăsăm pachetul, domnule Battista. Spuneţi-mi despre individul ăsta. V-a lovit?

— De mai multe ori.

— Tare?

— Foarte tare. Peste faţă.

— Mai aveţi semnele?

— Nu sunt sigur, zise Stavros şi îşi trecu mâna peste obraz. Nu cred.

— Păcat. Judecătorului îi plac semnele. Dar sunteţi dispus să depuneţi mărturie, domnule Battista?

— Desigur.

— Foarte bine. Acum o să vă iau declaraţia.

Deschise uşa şi-l duse în camera de alături; Coult îi urmă. Un bărbat stătea la o maşină de scris, aşteptând. Ukrit îi dictă ceva şi păcănitul tastelor răsună în încăperea mică. Afară, pe coridor, un bărbat izbucni în râs, apoi o femeie. Stavros îl întrebă pe Coult dacă urmărea vreodată meciurile lui Washington Redskins. Nu primi nici un răspuns.

— Semnaţi, zise Ukrit.

Stavros se uită alb la foaia de hârtie.

— E în thailandeză.

— Credeam că sunteţi traducător.

— Vorbesc thailandeza, dar nu ştiu alfabetul. Am studiat două săptămâni într-un laborator. Ce scrie?

— Zice aşa: „Confirm că bărbatul pe care l-am identificat m-a supus unor grave violenţe fizice".

— „Grave" nu-i cam mult?

— Judecătorului o să-i placă termenul. „Ulterior, am fost legat şi aruncat în apă, la ordinele sale. Sunt dispus să depun mărturie într-un tribunal thailandez". Atât.

— Atâta tot? Fără note de subsol? Nu mă angajez să cumpăr şi *Encyclopaedia Britannica*?

— Nu, domnule Battista.

— Sau să plătesc prime de asigurare pe viaţă?

— *Nu*, domnule Battista.

Ukrit se încruntă. Răbdarea lui se întindea mai mult decât a lui Coult, dar nici ea nu era fără limite; pe chip i se vedeau săpate adânc cutele lăsate de lucrurile serioase făcute în viaţă.

Stavros împrumută un pix de la dactilograf şi semnă. Se gândi mai bine, apoi adăugă: „Profesia: dobitoc poliglot" — dacă lăsa impresia că era un măscărici, poate scăpa de depoziţia în instanţă. Ukrit nu observă înfloritura; luă foaia, o împături în patru şi o băgă în buzunar. Ieşiră împreună din încăpere şi se îndreptară spre lift, pe coridor. În timp ce se deschideau uşile, Ukrit spuse:

— Sunteţi un om foarte curajos, domnule Battista.

— Curajos?

— Pe nimeni altcineva n-am convins să depună mărturie.

Liftul urcă încet, cu hopuri, până la etajul doi. Stavros se uită neclintit la el.

— Ce vreţi să spuneţi? Cine era individul? De ce nu vrea nimeni să depună mărturie?

— Alţi martori au dispărut.

— Au dispărut?

— De obicei, în râu. Dumneavoastră sunteţi unul dintre cei norocoşi.

Uşa liftului se deschise şi Ukrit făcu un pas în afară. Stavros îl răsuci în loc, apucându-l de rever.

— Spune-mi drept, Ukrit. Cine e tipul ăsta?

— Cel mai periculos om din Bangkok, murmură poliţistul cu o intensitate neaşteptată. De zece ani încerc să pun mâna pe el. Mi-aţi fost de mare ajutor. Bev o să vă povestească, eu nu mai am timp.

Se eliberă şi porni grăbit pe coridor. Coult apăsă pe butonul pentru parter.

— Nu! strigă Stavros. Nu! Nu mai suport. Pretind să mi se explice ce se-ntâmplă.

Puse piciorul în uşă, împiedicând-o să se închidă. Coult încercă să-l tragă înapoi în lift, dar Stavros se opuse.

— Trebuie să-mi spuneţi ce se-ntâmplă, repetă el.

Pentru prima dată, indignarea lui nu mai era ridicolă, ci impresionantă: avea hotărârea născută din disperare. Coult îl privi gânditor, aproape cu compătimire.

— Calmează-te, Stavvy, hai, calmează-te. Dacă faci cum ţi se spune, n-o să păţeşti nimic.

— Nu-mi spune Stavvy. Christine îmi spune Stavvy, tu n-ai voie să-mi spui Stavvy. (Un bărbat între două vârste trecu pe lângă ei, cu o cană de cafea în mână.) Nu sunt nici Stavvy, nici Alfonse. Sunt Stavros. Ai priceput?

— Am priceput.

— Acum spune-mi cine e tipul.

— Domnul Thuang?

— Aşa-l cheamă?

— Uneori. Are mai multe nume.

— Şi cine e?

— Un om de afaceri de nivel internaţional.

— Şi ce are cu mine? De ce-l interesează atât de tare drepturile omului? De partea cui e? Ledgerwood e mână-n mână cu el sau pe cont propriu? Ce dracu' se petrece în oraşul ăsta de rahat? Nu plec de-aici până nu-mi răspunzi.

Se opri să-şi tragă răsuflarea. Coult îi puse o mână prietenoasă pe umăr.

— Vrei s-o vezi pe Christine?

— Sigur că vreau s-o văd pe Christine.

— Atunci hai să mergem, nu mai avem mult timp.

Apăsă iar pe butonul pentru parter. Stavros se trase îndoit la loc în lift şi uşile se închiseră.

— Unde mergem?

— Ţi-am mai spus, la aeroport.

— Ca să luăm avionul?

— Ce altceva poţi să iei de la aeroport?

— Şi cine-mi ţine locul la conferinţă?

— Am aranjat să se trimită un înlocuitor.

— Ce fel de înlocuitor?

— Un şofer de la ambasadă.

— Vorbeşte franţuzeşte?

— Poate să folosească dicţionarul.

— Ah, minunat, absolut minunat. Şi Christine? Merge şi ea cu acelaşi avion? Locul ei cine-l ţine? Grădinarul?

— Fiica ambasadorului.

— Cu dicţionarul?

— Are unul frazeologic.

— Câţi ani are?

— Cincisprezece, poate şaisprezece.

— Dumnezeule mare! Coult, cine naiba vă credeţi? LMP-ul n-o să ne mai angajeze în vecii vecilor. Vă bateţi joc de nişte oameni care sunt profesionişti serioşi.

Uşile liftului se deschiseră. Coult se întoarse şi zâmbi.

— Serioşi? În nici un caz. Profesionişti? În nici un caz. Oameni? Poate da, poate nu. Profesioniştii suntem noi, Alfonse.

— Cine zice?

— Noi zicem.

Un poliţist se apropie şi îi întinse un plic. Coult se uită pe faţa plicului şi-l băgă în buzunar. Alt poliţist îi escortă până la ieşire. Trecură pe lângă un bărbat care plimba un alsacian, doi beţivi prăbuşiţi pe o bancă şi o coadă de oameni care intrau pe o uşă pe care scria VIZITATORI.

— Pe cine vizitează? îl întrebă Stavros pe poliţist în thailandeză.

— Pe deţinuţii puşi sub acuzare. Aici îi ţinem peste noapte.

— Şi pot primi oricâţi vizitatori?

— Bineînţeles.

— Fără restricţii? Ce frumos, zise el şi-l împunse pe Coult în coaste. Ai auzit? Drepturi de vizitare nelimitate.

— Te miră? Asta e o ţară civilizată.

— Nu zău?

— Bineînțeles.

Așteptară, în timp ce însoțitorul lor intra într-un birou în care se ajungea de pe coridor. Zâmbind, Coult își trecu un braț frățesc pe după umerii lui Stavros.

— Vrei să-ți spun ceva, Alfonse? Ca să te ajut să-ți mai pui gândurile în ordine un pic?

— Sigur.

— Tot ce ți-a spus Ledgerwood despre drepturile omului în Thailanda e o aiureală. Absolut tot. Avea nevoie de-un prost care să-l creadă și te-a găsit pe tine.

— Dar de ce?

— Simplu: dacă ai nevoie de-un prost, cauți un grec.

— Nu, de ce mi-a spus toate aiurelile alea? Și ce era în pachet?

— O să-ți spun.

Polițistul ieși din birou cu un alt plic, pe care Coult îl vârî în buzunar.

— Mai târziu. E secret.

— De asta mi-am dat seama.

— Pune-ți mintea la contribuție... dacă o ai.

Stavros bătu cu piciorul în pământ.

— Mai scutește-mă cu rahaturile astea cu mintea, Coult! Ai impresia că grecii sunt proști? Ești prea prost ca să știi ce-i ăla un prost. Majoritatea marilor creiere ale omenirii au fost grecești. Ai auzit vreodată de Platon? De Aristotel? De Tucidide?

— Sunt morți.

— Dar tot greci sunt.

— Mi se pare că grecii sunt ori proști, ori morți. Tu din ce categorie faci parte, Alfonse?

— Negrotei ticălos!

Ridică mâna să-l lovească, dar polițistul îl blocă.

— Trage fermoarul, spuse Coult. N-avem timp acum.

La capătul îndepărtat al coridorului, o femeie cu părul roşcat începu să ţipe, înjurând un alt poliţist. Stavros ascultă mirat.

— Vorbeşte ruseşte. Cine e femeia aia?

Coult aruncă o privire în lungul coridorului.

— Interesantă întrebare. E nevasta ambasadorului rus, doamna Kalughina. O cunoşti?

— Nu personal. A încercat să mă omoare.

— Cu pistolul?

— Cu maşina. A urcat pe trotuar.

— Ce urât.

— Adică n-a fost un complot?

— Bineînţeles că nu. Doar că bea cam mult. Toată lumea o ştie de alcoolică.

— Şi nu se poate face nimic?

— Vrei să declanşezi un război mondial? Are imunitate diplomatică.

— Şi dacă mă omora?

— Dacă te *omora*?

Simpla posibilitate păru să-i dea lui Coult noi fiori de plăcere.

— Dacă te omora, ar fi decorat-o cu Ordinul Lenin. Acum bagă mare, Alfonse, avem de prins un avion.

9

1

Băgară mare. O maşină a poliţiei îi repezi până la aeroport într-o viteză fantastică; la volan era o femeie de douăzeci şi un pic de ani, cu chipul palid, care călca pe accelerator ca pe o insectă pe care dorea s-o strivească.

— E bună, îi şopti Coult lui Stavros, pe bancheta din spate. Dacă era să conduci tu, pierdeam avionul.

— Iar dacă era să conduci tu, aveam nevoie de semne de începător.

— Presupun c-a fost o glumă?

Maşina intră în trombă pe esplanada din faţa aeroportului şi frână cu un scrâşnet; o armată de hamali se înghesuiră să deschidă portierele. Coult se uită la ceas şi înjură.

— Ce s-a întâmplat?

— Am ajuns prea devreme.

— Ce importanţă are?

— Nu e bine să pierdem vremea pe-aici, o să dăm de bănuit. Roag-o să dea ocol clădirii vreo douăzeci de minute.

— Aşa n-o să dăm de bănuit?

— Nu şi dacă băgăm mare.

Stavros îi vorbi femeii în thailandeză. Ea îi zâmbi în oglindă şi-i răspunse ceva; râseră amândoi. Maşina se desprinse lin de lângă bordură şi reintră pe autostradă. Coult îşi ridică gulerul sacoului cât să-i acopere faţa şi se lăsă cât mai jos pe banchetă.

— Bravo, Alfonse. Ce-a zis?

— A zis că voi, ăştia de la Agenţie, habar n-aveţi pe ce lume sunteţi.

— Şi tu ce-ai zis?

— Am zis că oţi fi proşti, dar aveţi intenţii bune.

— Robert H. Redford, tu de partea cui eşti? Poftim.

Scoase un plic din buzunar şi dădu la iveală un paşaport. Stavros îl deschise.

— Nu e al meu. E spaniol.

— Cei de la secţia de documente s-au gândit că ai mai degrabă faţă de hispanic decât de grec. Semeni destul de bine, nu?

Stavros dădu pagina şi se trezi faţă în faţă cu o versiune a sa cam severă, care îl privea de pe fundalul unei draperii brun-roşcate.

— De unde-aţi luat-o?

— Obişnuitul instantaneu din holul hotelului, retuşat. Vorbeşti spaniola?

— Bineînţeles.

— Atunci vorbeşte... domnule Sánchez.

— Sánchez?

Se uită la pagina opusă: „*Señor* Alfonso Sánchez. Ţara de origine: Mexic. Profesia: Inginer".

— Ah, ce mişcare inteligentă. Foc de inteligentă. Cu ingineria pe care o ştiu eu, rugaţi-vă să nu-mi pună nimeni vreo întrebare. Şi tu drept cine te dai? Achapong?

— Prea riscant. Carlton May, cercetător.

— Ştii ceva despre cercetare?

— Nici o boabă.

— Şi cum vrei să-ţi spun, Carlton sau May?

— În nici un fel. Nu mă cunoşti.

— Atunci cum se face că ajungem cu aceeaşi maşină?

— O coincidenţă.

— Am venit împreună tocmai din centru şi nu ne-am prezentat?

— Suntem personalităţi puternice, tăcute.

— Şi de ce cu maşina poliţiei?

— N-am găsit taxi.

— În centrul Bangkokului?

— Ai dreptate. Să spunem că tocmai am ieşit din închisoare.

— Pentru ce-am fost la închisoare?

— Tu pentru beţie şi tulburarea ordinii publice, eu pentru speculă cu valută.

— Nu putem să zicem invers?

— Nu e credibil.

— Nimic din toate astea nu e credibil.

— De-aia e mai bine să nu trebuiască să spunem nimic. Foloseşte-ţi creierul, Alfonse; după ce te obişnuieşti, nu mai doare. Acum coboară şi ia-o pe jos. Aici ne despărţim.

Maşina se oprise într-un nod de circulaţie, la aproape un kilometru de aeroport. Stavros se uită cu îndoială pe geam, la drumul plin de noroi.

— E vreun motiv anume pentru care nu mergi *tu* pe jos?

— Eu sunt om de ştiinţă. Sunt prea important.

— Pricep. Ultima întrebare: de ce n-am nici un bagaj?

— Le-ai lăsat la hotel.

— Pe toate?

— Eşti dus cu pluta şi uiţi.

— Nu vrei să fac şi-o criză de epilepsie la intrarea în aeroport? S-ar potrivi cu personajul.

— Alfonse, cu personajul tău nu se potriveşte nimic. Acum bagă mare.

Maşina îşi continuă drumul în direcţia aeroportului, iar el o urmă cu greu pe jos; pantofii i se încleiau în noroi şi era obligat să ocolească băltoacele mari, cafenii, de pe marginea carosabilului. Începură să cadă primii stropi ai furtunii de seară. Grăbi pasul. De pe bancheta din spate a unui Mercedes, o fată se strâmbă la el, iar un şofer îl claxonă vesel, batjocoritor. Din direcţia oraşului, fulgerele zigzagau pe deasupra zgârie-norilor, urmate de tunete. De două ori

își pierdu echilibrul și se trezi în noroi până la glezne. Apoi norii se sparseră și Stavros fu nevoit să parcurgă ultima sută de metri în goană. Asta voia să însemne sintagma „călătoriile prin lume lărgesc orizontul"? I-ar fi fost mai bine dacă ar fi fost la Geneva, jucând popa-prostul.

Pentru zborul de Washington se făcea verificarea documentelor, la capătul îndepărtat al terminalului. Se așeză la una dintre cozile pentru clasa economic și încercă să-și dea jos noroiul de pe pantaloni cu rama pantofului.

— Ai fost afară, în ploaie, observă un american. E sezonul ploios, adăugă el amabil și Stavros se crispă. Orașul Furtunilor, Asia — eu așa-i spun.

Se mută la altă coadă. Cu trei persoane mai în față era Coult, calm, uscat și fără griji. Pașaportul trecu fără comentarii, iar Coult primi talonul de îmbarcare; arătând mai degrabă a jucător de fotbal decât a om de știință, se îndreptă legănat spre sala de așteptare. Coada avansă câțiva centimetri. Femeia care urma era vegetariană; ea făcu investigații iritate asupra meselor ce urmau să fie servite în timpul zborului și cei de la ghișeu trebuiră să trimită după un oficial în uniformă roșie. Stavros se uită împrejur, după Christine. Nu se vedea nicăieri. La dreapta lui, de pe rândul pentru clasa întâi, izbucni un glas de stentor.

— Nu vreau un nenorocit de loc la fereastră, vreau un loc unde să pot să mă întind. Fumători, nefumători, nu mă interesează. Isuse Cristoase, nu-i nimeni aici care să vorbească englezește?

Congresmanul se uită peste umăr, ca un animal urmărit de vânători. Orice urmă de lustru cosmopolitan se dusese de mult: în ziua în care plecase din Delaware își depășise cu mult limitele. Ochii îi căzură asupra lui Stavros tocmai când acesta ajungea în fața ghișeului și funcționara îi cerceta pașaportul.

— Tipul de colo! se răsti el, arătând nepoliticos cu degetul. Grecul. E interpret de meserie.

— Sunteţi inginer, domnu' Sánchez? îl întrebă funcţionara. Fratele meu inginer. Meserie foarte onorabil. De unde sunteţi?

— Din Mexic, mormăi Stavros.

— E grec! tună congresmanul. Spuneţi-i să vină încoace o clipă.

O a doua funcţionară traversă şi-i puse mâna pe umăr lui Stavros.

— Dumneavoastră sunteţi interpretul grec?

Inginerul mexican dădu din cap nefericit.

— Puteţi să ajutaţi, vă rog? Domnu' american face probleme.

— Domnul american face întotdeauna probleme. Spuneţi-i să se ducă învârtindu-se.

— Nu pot, domnule. E VIP.

— Asta-nseamnă vagabond interzis pretutindeni?

— Poftim?

— Nimic. Bine, vin.

Funcţionara de la ghişeu îi întinse paşaportul şi talonul de îmbarcare.

— Călătorie plăcută spre Mexic, domnu' Sanchez.

Cealaltă funcţionară îl privi nedumerită.

— Mexicul e în Grecia?

— E una dintre insulele mai mici.

— N-am ştiut.

— Se face inginerie multă acolo.

— Serios? Într-o zi, mi-ar plăcea să ajung în Europa. E mai interesant decât la Bangkok.

— Numai să nu ajungeţi la Geneva.

— Altă insulă grecească?

— Cam aşa ceva.

Îşi făcură loc prin mulţime, până în dreptul congresmanului. Funcţionara îl prezentă cu panaş.

— Iată-l pe domnul Sánchez, domnule senator.

Americanul îi aruncă o privire încărcată de cea mai profundă suspiciune.

— Credeam că te cheamă altfel.

— Thailandezii încurcă întotdeauna numele europene, răspunse el apăsat.

În spatele lui, la clasa economic, Christine tocmai se prezenta la control.

— Domnişoara Millicent Parks, o auzi spunând, pe tonul ei cel mai britanic. Sunt diplomat australian.

2

Avionul Boeing 747 Jumbo se opri la capătul pistei, apoi acceleră puternic. Mecanicii fugiră să se adăpostească; stropii ricoşau cam la treizeci de centimetri din aripile albe. Aparatul se înălţă în aer, păru că vrea să se răzgândească, pe urmă sui tot mai mult şi mai mult în noapte, ca un jucător de golf care se îndreaptă îndârjit spre inima unei furtuni. Femeia aşezată lângă Stavros îşi făcu discret semnul crucii; bărbatul din partea cealaltă îi ceru stewardului un coniac şi un suc de ghimbir. Îşi desfăcu centura de siguranţă. Stewardesa le arăta cum se folosesc vestele de salvare, din difuzoare se scurgea ceva incomprehensibil, un copil voma într-o pungă. În mod straniu, se simţea acasă. Scoase o revistă *Time* din buzunarul din faţa lui şi citi despre un nou leac împotriva insomniei. Femeia de lângă el îl întrebă ceva în spaniolă. O ignoră. Îl mai întrebă o dată. Îşi aminti.

— *Si, si. Alfonso Sánchez.*

— *Maria-Luisa Pueblo.*

— *Buenos días, Maria.*

— *Buenos días, Alfonso.*

Dădură mâna; își aminti că hispanicilor le plăcea grozav să dea mâna. De pe partea cealaltă a culoarului, Coult îi urmărea fiecare mișcare.

— *¿Es español, Alfonso?*

— *Mexicano.*

— *¿Mexicano?*

Femeia îi explică plină de avânt că fratele ei fusese în Mexic: era ziarist liber profesionist și cutreiera lumea în căutare de subiecte. Mai avea și o verișoară care locuia în Mexico City și pe care n-o văzuse niciodată; mama ei avusese opt surori, de aceea familia era numeroasă. În 1968...

Stavros făcu alene un calcul: dacă individa vorbea cu o viteză de două sute de cuvinte pe minut și avionul mergea cu opt sute de kilometri pe oră, cât din povestea vieții ei avea să parcurgă până ajungeau la Washington? O aștepta să se oprească să respire, apoi se scuză și își făcu loc pe culoar, în direcția toaletelor. O stewardesă îl izbi cu cărucior rul de băuturi și se prăbuși în poala cuiva. Se schimbară scuze în mai multe limbi...

Toaletele erau ocupate. Făcu agale câțiva pași, intrând la clasa club, și zări un colț al clasei business printr-o perdea trasă doar pe jumătate. Picioarele lungi ale congresmanului stăteau întinse pe culoar și un steward în haină albă îl servea cu șampanie. Vizavi, o fetiță strângea la piept un urs enorm; avea părul legat cu o fundă roz și sporovăia vrute și nevrute de una singură. Toaletele erau în continuare ocupate, dar acum la rând, în fața lui, erau doi bărbați. Le dădu bună seara în spaniolă și fredonă o frântură din Puccini. Pe beculețul de pe ușa uneia dintre toalete apăru scris LIBER și dinăuntru ieși Christine. Se priviră șovăitor.

— Sunteți Millicent Parks, nu-i așa?

— D-da, dar nu-mi amintesc...

— Sánchez. Alfonso Sánchez. Ne-am cunoscut la o petrecere... undeva... cândva.

— Desigur. Sunteți om de afaceri... ăă... spaniol?

— Nu, sunt inginer. Din Mexic.

— Desigur. Cum am putut să uit? Eu tot în corpul diplomatic australian, dacă vă vine să credeți.

Încercarea ei de a vorbi cu accent australian era ridibilă: suna ca și cum toată viața și-ar fi petrecut-o într-un sat din fundul Angliei. Spațiul dintre toalete devenea din ce în ce mai congestionat: la coadă se mai așezaseră încă trei persoane. Se lipiră fericiți unul de altul, zâmbind. El zise:

— Aș vrea să vorbim o dată despre poziția australiană.

— Voi, mexicanii, nu vă pierdeți timpul, chicoti ea.

Un glas din spate îi îndemnă gros:

— Dați-i drumul acolo, în față. Nu suntem la un cerc științific.

Era Coult. Stavros se întoarse cu o surpriză aferată.

— Carlton, nu? Carlton May, omul de știință? (Carlton îngheță, cu chipul încremenit de ură.) Ia zi, Carlton, cum mai merge cercetarea? Laboratoarele din Bangkok sunt destul de moderne? Ai descoperit formula ferodoxinei?

Zâmbindu-i amabil, Coult îl altoi cu genunchiul în vintre.

— Cercetarea merge foarte bine, domnule Sánchez.

Se îndoi de durere. Una dintre toalete se eliberă și Coult îl împinse înăuntru. Se așeză, trăgând guri mari de aer. În oglindă, fața îi arăta deodată ca a unui om de două ori mai bătrân: ridată, marcată de griji, țepoasă. Întinse mâna după săpun, dar avionul se aruncă fără nici un avertisment în hău și îl depuse pe jos; se aprinse semnalul pentru centurile de siguranță. Ieși de-a bușilea și se împletici până la locul lui. Coult îl urmărea cu detașare; Christine era ascunsă în spatele unei reviste. Avionul mai făcu un plonjon și luminile își pierdură din intensitate. O cutie de bere căzu de pe o măsuță și se rostogoli pe culoar, către coadă. Căpitanul spuse în engleză la difuzor:

— Întâmpinăm o mică problemă tehnică. Există vreun inginer printre pasageri?

În acelaşi moment ajunse în dreptul lui stewardesa cu pancarta pe care scria DOMNUL SÁNCHEZ.

3

Cu privirile lui Coult arzându-i ceafa, Stavros se îndreptă clătinându-se spre cabina de comandă. O englezoaică îi murmură celui care o însoţea:

— Sper că nu vrea să conducă el avionul.

Doi italieni bătură din palme. Stavros trecu prin clasa club, apoi se împiedică de picioarele întinse ale congresmanului, la clasa întâi.

— Ai plecat la plimbare, Stavros? se auzi glasul sec, batjocoritor.

— Trebuie să traduc. Au găsit un inginer care nu vorbeşte decât polona.

— Nu ştiu ce faci, dar ai grijă să n-o feşteleşti iar.

— Nu.

Îşi continuă drumul pe culoar. Fetiţa cu ursul îşi îngropă faţa în poala maică-sii.

— Mami, mi-e frică!

Avionul făcu un nou plonjon. Stavros inspiră adânc şi deschise uşa cabinei de comandă. Trei bărbaţi absurd de tineri, îmbrăcaţi în cămăşi curate şi albe, cu grade diferite pe epoleţi, stăteau la comenzi şi discutau aprins. Se întoarseră şi-l întâmpinară cu zâmbete imense, înspăimântător de imense: sosirea lui căpăta nuanţe mesianice care nu-i plăceau câtuşi de puţin.

— Domnule Sánchez, cât ne bucurăm să vă vedem! Eu sunt căpitanul Dersu. El este secundul Prem şi el inginerul de zbor Cha. Domnul Cha are o problemă.

Stavros făcu un pas înainte, într-o stare de nervozitate avansată. Da, domnul Cha avea o problemă. Pe panoul de comandă pâlpâia un beculeţ albastru; al doilea beculeţ pâlpâia

când avionul plonja în gol, ceea ce făcu chiar acum, de trei ori, într-o succesiune rapidă. Stavros dădu din cap gânditor. Sub primul beculeț scria *Kgh/1000*, iar sub al doilea *Par St Urg*. În afară de neplăcuta senzație că Urg era prescurtarea de la Urgență, nu aflase nimic nou. Deschise gura să explice că noțiunile lui de inginerie nu acopereau domeniul aviaticii și că își petrecuse cea mai mare parte a vieții profesionale în minele de cobalt din Mexic, când îl întrerupse căpitanul.

— Am vorbit cu turnul de control din Tokio și ni s-a spus că avem pe lista pasagerilor un domn Sánchez, expert în aerodinamică. Băieții ăia de la Tokio știu meserie, nu glumă.

Avionul mai plonjă o dată, mai violent ca înainte. Domnul Prem căzu de pe scaun. Stavros se trezi azvârlit în peretele din stânga. Când își recăpătă echilibrul, constată că apăsase din greșeală pe un buton dedesubtul căruia scria *IFM* și care acum strălucea într-un stacojiu aprins. Căpitanul îl liniști.

— Nu vă alarmați din cauza lui, domnule Sánchez. Ați dat drumul să ruleze filmul. V-ați gândit foarte bine, pasagerii or să se mai calmeze.

— Ce film e?

— *Trei bărbați și un sugar.*

— Atunci, aici eu sunt sugarul, spuse el repede, cu un zâmbet care se voia dezarmant. Dumneavoastră, domnilor, pilotați avioane de ani de zile. Sunt convins că pot lăsa totul în mâinile dumneavoastră capabile.

— Domnule Sánchez, vă rog, n-avem timp pentru manifestări de modestie. Un sfat ne-ar fi folositor.

Avionul plonjă iar. Stavros se agăță nefericit de spătarul scaunului căpitanului.

— Ce vechime are aparatul? întrebă el cu un glas subțire, ca un vânzător de mașini la mâna a doua aflat la început de carieră.

— Un an şi jumătate.

— Şi până acum n-aţi mai avut probleme cu el?

— Niciuna.

— Şi are... două motoare?

— Patru. E un 747 standard, domnule Sánchez. Vă rog, timpul e scurt. Care e teoria dumneavoastră cu privire la becurile care pâlpâie?

— Cred...

Se uită printre gene la comenzi. Avionul se scutură ca şi cum ar fi trecut printr-o zonă de turbulenţe, dar afară nu se vedeau decât luna, stelele şi cerul vast şi pustiu. Un buton sub care scria CORECŢIE îi atrase privirea şi degetul îi pluti pe deasupra lui.

— Aţi încercat...?

Ţinându-şi răsuflarea, îşi luă viaţa, vieţile tuturor, în propriile mâini. Aparatul păru că se opreşte în loc, pe urmă se lansă în gol. Echipajul fu aruncat din scaune şi pupitrele de comandă începură să licărească precum maşinile de pocher mecanic când scuipă fisele. Căpitanul luă măsurile necesare şi avionul se stabiliză. Prem şi Cha se uitară cu groază la Stavros, care, cu o nonşalanţă sinistră, îşi îndreptă cravata.

— Cât de departe suntem de Tokio, domnule căpitan?

— La cinci sute de kilometri.

— Vă sugerez să aterizaţi şi să chemaţi pe cineva de meserie să se uite la el.

Se răsuci pe călcâie şi ieşi din cabină. Avionul mai făcu un plonjon, apoi o piruetă de nouăzeci de grade şi îşi începu coborârea. La clasa întâi, fetiţa cu ursul plângea; congresmanul stătea prăbuşit în fotoliu, de parcă ar fi văzut o stafie.

— Grecotei cretin şi îngălat.

Optimist din fire, Stavros spera că într-o zi insultele aveau să înceteze şi oamenii aveau să se poarte frumos cu el. Şansele erau însă mici.

4

La Tokio, oprirea dură exact zece minute. Mecanicii în salopete albe urcară ca un roi de albine la bord, unde descoperiră o pasăre moartă în motorul drept. Avionul decolă din nou și se servi cina. *Señora* Pueblo îi mai relată opt episoade din viața sa lui Stavros, iar el bău opt sticle miniaturale de whisky; și de câte ori Coult îl străfulgera cu privirea, se răzbuna strigând:

— Salut, Carlton, ce mai faci, nemernic bătrân?

Ceea ce îi aducea iar liniștea. Luminile se stinseră pentru film, iar Stavros atipi. Când se trezi, constată că toată lumea îi urmase exemplul și totul se cufundase în întuneric. Cu un efort, văzu cifrele fosforescente de pe cadranul ceasului: 11:37, ora Bangkokului. Zburau de șapte ore și whiskyul, printr-un proces care îi era familiar, îi coborâse din esofag în vezică. Îl escaladă pe pasagerul de lângă el și înaintă în zigzag, trezind câteva persoane de pe ambele părți ale culoarului. Cineva îl înjură în chinezește. Coult îl urmărea cu ochii întredeschiși.

O toaletă era ocupată și dinăuntru se auzeau gâfâieli energice: o femeie scoase un geamăt de protest și un bărbat făcu un banc pe tema echivalentului teuton al ciomagului de cinci metri. Lui Stavros îi era cam rău. Se întoarse spre cealaltă toaletă și, pe întuneric, se împiedică de cineva: era fetița de la clasa întâi, încovrigată pe mochetă împreună cu ursul. Era perfect trează și îl urmărea din priviri.

— Nenea, pipi, anunță ea.

Fiind în faza presintactică, nu se putea ști clar dacă fusese o întrebare, o descriere sau un ordin.

— Da, se precipită Stavros.

— Tati, pipi, continuă copila.

— Nu, o contrazise el ferm. Nu tati. Stav-ros.

Fetița încercă să rostească numele, fără succes.

— Sunt grec, adăugă el.

— Ghec, repetă ea încântată.

Se opri ca s-o mângâie uşor pe creştet.

— Chiar aşa, scumpo.

De după un colţ apăru o stewardesă. Fetiţa îl arătă cu mâna şi spuse ascuţit:

— Ghec pipi, ghec pipi!

Stavros roşi; stewardesa bătu în retragere. În toaletă, cuplul aflat în copulaţie atinse o nouă culme a extazului. Stavros bătu în uşă.

— Lăsaţi-o mai moale acolo. E un copil aici, care vă ascultă.

Urmă o tăcere scurtă, mirată. Stavros se lăsă pe vine şi apucă ursul: cântărea o tonă şi avea o faţă care semăna în mod deconcertant cu a lui Boff. Se uită la fetiţă.

— E al tău?

— Daa.

— E mare, nu-i aşa?

— Daa.

— Tati ţi l-a dat?

— Daa.

Uşa toaletei se deschise şi o femeie ieşi trăgându-şi chiloţii pe sub fustă.

— Mami, pipi! ţipă micuţa.

După un interval scurt, ieşi şi un bărbat bărbos.

— Tati, pipi!

Noţiunea de părinte şi cea de urinat erau fermecător de vag formulate în mintea ei. Stavros îi puse stângaci un braţ mare pe după umeri, iar ea i se agăţă fericită de gât.

— Ce-i, iubito, n-ai putut să dormi?

— U.

— Mami doarme?

— Daa.

— Îţi place cu avionul?

— U.

— Dar ursului îi place cu avionul?

— Daa.

Îi întrerupse vocea răguşită a lui Coult:

— Ai încercat să vezi dacă nu vrea să se facă interpretă când o să fie mare?

Stătea în spatele lor cu braţele încrucişate şi cu o expresie încordată, nesigură pe chip. Manualele de pregătire de la CIA nu-l învăţaseră să se poarte nici cu copiii, nici cu grecii.

— Tati, gânguri fetiţa. Tati vine.

Coult se fâţâi pe picioare, încercând să zâmbească.

— Nu sunt tati al tău, puiule, şi nici n-am fost plecat.

— Tati vine, repetă ea.

— Cred, spuse Stavros, că vorbeşte despre pigmentaţia ta.

Coult mormăi ceva. Chipul copilului se lumină de un zâmbet larg, fără dinţi. Deodată, păreau foarte departe de *tuk-tuk*-uri, de cabinele pentru interpretare şi de trupul unei femei întins rece pe o lespede.

— Cât mai stai să te prosteşti aici? se răsti Coult.

— Cât mai am chef. Ai ceva împotrivă?

— E de presupus că eşti sub acoperire, gură-spartă grecească ce eşti. Şi de când am plecat de la Bangkok, nu faci decât să te maimuţăreşti. Scamatorie după scamatorie. Ce ţi-aş mai rupe dosul.

— Adică poponeţul, îi explică Stavros fetiţei.

— Poneţ, repetă ea vesel. Tati poneţ!

— Şi du-o pe-asta mică de-aici. E un pericol.

— Crezi că-i de la KGB?

— Nu te poţi încrede în copii să-şi ţină gura.

— Să nu-i confiscăm ursul? S-ar putea să aibă microfoane.

— Alfonse, te previn.

Şi Coult făcu arţăgos un pas înainte. O stewardesă se ivi având pe chip un surâs politicos.

— Pot să vă ajut cumva, domnule?

— Puteţi duce copilul la locul lui. Blochează trecerea.

— Sigur, domnule.

Fetiţa fu dusă, strângând cu o mână ursul şi făcându-le semne cu cealaltă.

— Pa-pa, tati. Pa-pa tati vine.

Stavros întrebă:

— Te întrebi vreodată pe unde ţi-ai lăsat simţul umorului, Coult?

— Mereu.

— Şi ce faci?

— Omor câte-un grec.

Vocea congresmanului tună deodată de după colţ.

— Unde e closetul în blestemăţia asta?

Coult îl împinse cu forţa pe Stavros în toaletă şi se înghesui înăuntru, împreună cu el; amândoi îşi ţinură respiraţia, în timp ce paşii grei ai americanului se apropiau şi acesta încerca să deschidă uşa. Stavros era cu faţa lipită de oglindă şi cu genunchii îndoiţi. Cotul lui Coult îi stătea înfipt la subsuoară. Era posibil ca doi adulţi să fi făcut amor în chestia *asta*? Congresmanul încercă iar uşa. Cu gura lipită de urechea lui, Coult îi spuse să tragă fermoarul, dacă nu vrea să ştie că şi-a mâncat deja ultima musaca. Stavros trase fermoarul: musacaua era mâncarea lui preferată. Îl auzeau pe Ledgerwood respirând greoi de cealaltă parte a uşii: inspira-expira, inspira-expira, de parcă ar fi alergat. Un al doilea pasager i se alătură.

— E ocupat? întrebă el — tot american, după voce.

— Mă tem că da.

— Păcat. Liber când nu-ţi trebuie, ocupat când ai nevoie — astea-s avioanele. Spuneţi-mi... — urmă o scurtă pauză, în care pe Stavros îl apucă o mâncărime la ceafă, drept care îi vârî lui Coult un cot în ochi — ...nu sunteţi cumva Bill Ledgerwood?

— Ba da.

— Ca să vezi. Domnule congresman, e o onoare pentru mine, o adevărată onoare. Şi eu sunt din Delaware. Pete Palukis.

— Îmi pare bine, Pete. Palukis — nu cumva e un nume grecesc? Am o mare afecţiune pentru conaţionalii tăi.

— Foarte frumos din partea ta... Bill.

Se auzi plesnetul cărnos al mâinii întinse care întâlnea o altă mână întinsă. Cu o mișcare involuntară a genunchiului, Stavros declanșă apa la toaletă.

— Nu mai durează mult, anunță congresmanul.

În oglindă, chipul încordat și contorsionat al lui Coult atingea noi culmi ale furiei.

— Te superi dacă te întreb ceva, Bill?

— Dă-i drumul, Pete.

Apa se scurgea pe pantalonii lui Stavros; afară, conversația era amabilă și relaxată.

— Candidezi la anul sau nu? Am auzit atâtea variante.

— Cred că da, Pete.

— Atunci, votul meu îl ai de-acum. Cel care dă o față decentă politicii în Delaware se bucură de sprijin din partea lui Pete Palukis. Ține minte numele: Palukis.

— Hei, Pete, tu votezi pentru mine sau eu pentru tine?

— Eu tot timpul încerc să vând câte ceva, Bill, așa am fost toată viața. Așa m-a lăsat Dumnezeu — sunt grec.

— Ce oameni minunați. Calzi, spontani...

— Cei mai buni, cei mai buni.

În toaletă, Stavros șopti:

— Vezi? Nu toată lumea zice că suntem niște pramatii.

— E el însuși o pramatie, nu? șuieră Coult.

Congresmanul zgâlțâi de ușă.

— Hei, e cineva înăuntru?

Coult și Stavros se priviră în oglindă.

— Răspunde tu, spuse Coult pe mutește.

— De ce eu?

— Tu ești ăla bun de gură. Spune că ești constipat.

— De ce nu poți să fii *tu* constipat?

Ușa se zgâlțâi iar.

— Cine e înăuntru, grăbiți-vă. Stăm de zece minute aici.

Stavros spuse ceva în spaniolă. Palukis zise:

— Cred că e francez.

— Fir-ar să fie, o să stăm aici toată noaptea.

Interveni vocea unei stewardese:

— S-a întâmplat ceva?

— Un nenorocit de franţuz dezlegat la maţe a pus monopol pe anexe. Vreau să fie scos de-acolo! lătră congresmanul.

— Mai sunt şi alte toalete, spuse fata. Spre coada avionului.

Urmă o tăcere derutată, apoi se auzi sunetul paşilor care se îndepărtau. Stavros expiră, aburind oglinda; picioarele îi tremurau incontrolabil.

— A fost cât pe-aci. Putea să se ducă naibii acoperirea noastră.

— Trage fermoarul la acoperire, îl repezi Coult. Şi ieşi de-aici, că mă trece căcarea.

— Nu mă laşi pe mine primul? Sunt disperat.

Răspunsul lui Coult fu unul de netipărit.

5

Un funcţionar oficial proaspăt bărbierit şi plin de bunăvoinţă se uită la fotografia din paşaportul lui Stavros, încercând să recunoască în ea epava cu ochii împăienjeniţi pe care o avea dinainte. Ceva îi trezi bănuieli şi lansă o salvă de întrebări. Stavros făcu pe prostul — pe prostul mexican.

— Care este scopul vizitei dumneavoastră, domnule Sánchez?

— Vacanţă.

— Aţi mai fost vreodată la Washington?

— *Si.*

— Unde urmează să staţi?

— La un hotel.

— Care hotel?

— Încă nu m-am hotărât.
— Ce fel de inginer sunteţi, domnule Sánchez?
— În aerodinamică.
— O activitate interesantă?
— *Si*, bine plătită.
— La Bangkok aţi fost cu treburi profesionale?
— Nu, în vacanţă.
— Altă vacanţă.
— Sunt între două contracte.
Funcţionarul îşi mijii ochii.
— Sunteţi căsătorit, domnule Sánchez?
— *Si*, dar suntem doar buni prieteni.
— Aveţi umor, da?

Gluma fusese o greşeală, una gravă. Pasagerii care soseau pe aeroportul din Washington la ora cinci dimineaţa nu făceau glume, fiindcă blocau sistemul. Funcţionarul apăsă pe un buton ascuns sub ghişeu şi un alt funcţionar se apropie în pas alergător, cu un aparat de emisie-recepţie. Stavros se uită împrejur, după Coult, pe care îl văzu stând de partea cealaltă a ghişeelor de control al paşapoartelor şi citind un ziar. Omul cu aparatul avea aproape doi metri înălţime şi o faţă total lipsită de sentimente nobile.

— Domnul îţi face greutăţi, Ben?
— Da, şefu'.
— Ce fel de greutăţi?
— Verbale.
— Pot să-i văd paşaportul?

Îl frunzări îndelung, studiind amănunţit fotografia, apoi îl puse la loc pe ghişeu.

— Aţi ingerat băuturi alcoolice în timpul zborului, domnule Sánchez?

— E un delict?

— Este, dacă-mi verbalizaţi băieţii la coborârea din avion. Să nu mai faceţi aşa ceva, aici nu sunteţi în Gringoland.

Îi făcu semn să treacă. Coult lăsă ziarul şi porni alături de el către punctul de control vamal.

— De ce-ai stat atât? Ai dat cu bățu-n baltă?

— Nu le-a plăcut de mine.

— De un grec cald și spontan ca tine?

— Am încercat să fac o glumă.

— Pe barba lui Ronald H. Reagan, chiar nu te-nveți minte?

Ajunseseră între timp în sala unde se făcea controlul vamal. Restul pasagerilor își așteptau bagajele în jurul unui carusel. Congresmanul stătea la o parte, sprijinit de un cărucior; fetița ședea pe jos, hrănind ursul cu un biscuit. Coult îi făcu semn lui Stavros să-l urmeze și se strecurară pe o ușă laterală, urcând un etaj pe scări. În capăt îi aștepta un bărbat scund, cu ochelari.

— Cum a fost zborul, Bev?

— Oribil. Ăsta e șmecherul grec despre care ți-am vorbit.

— Ce mai faci, Stavvy? Eu sunt Don. Hai să mergem, bine?

— Nu să băgăm mare? murmură Stavros.

Don se prefăcu că nu aude. Deschise o ușă pe care scria OPs IV și pătrunseră într-o încăpere mică și înghesuită, fără ferestre. Câțiva bărbați în uniformă stăteau în fața unor pupitre cu monitoare de televiziune cu circuit închis, urmărindu-i pe pasagerii din sala rezervată controlului vamal. Unul dintre ei apăsă pe un buton și camera transfocă pe o femeie în niște blugi strâmți.

— Ia uitați-vă la fundul ăsta!

Se iscă un val de râsete seci, masculine. Un ofițer se întoarse și-l văzu pe Coult.

— Felicitări, Bev! Câte genți are?

— Două. Plus servieta.

— Mai e cineva cu el?

— Nu cred.

— Oricum, o să aflăm curând.

Bagajele începură să sosească pe carusel și pasagerii se întinseră după valize. Congresmanul apucă două asortate, gri, pe care le puse pe cărucior. Una dintre camerele de urmă-

rire se apropie. Valizele erau de piele subțire și moale, cu cifru. Într-un colț aveau ștanțate inițialele W.L. Congresmanul se uită la ceas și împinse căruciorul spre ieșirea deasupra căreia scria NIMIC DE DECLARAT. Trecând pe lângă fetița cu ursul, se aplecă absent și o mângâie pe creștet.

— Fiți atenți, spuse Coult. E cinci dimineața și el face frumos pentru public. Ăștia sunt politicienii adevărați.

— Poate că-i plac copiii, zise altcineva.

— Măgarul ăla... nici gând.

Ceilalți râseră nervos. Se simțea de-acum limpede tensiunea din aer. Cineva apăsă pe un buton și un nou set de monitoare prinse viață. O cameră video baleie peste capul congresmanului, care își împingea încet căruțul spre ieșirea din sală.

— Acum, șopti Coult.

— Puneți mâna pe ticălos, zise altcineva.

Ca la un semn, un vameș din laterala sălii întinse brațul; congresmanul își ridică uimit privirile și împinse căruțul spre masa care îl aștepta; o cameră i se fixă pe față, o alta pe bagaje. Toată lumea urmărea cu sufletul la gură. Valizele se deschiseră cu un pocnet și conținutul fu scos pe masă: șorturi, cărți cu coperte moi, aparate de ras de folosință unică, o provizie interminabilă de cămăși albe, frumos împăturite... Stavros zise:

— Îmi plac oamenii care se îmbracă simplu.

Coult îi ordonă să tragă fermoarul. Sticlele de șampon și de after-shave se adăugară grămezii crescânde. Congresmanul avea un aer răbdător, deloc îngrijorat; la un moment dat, făcu o glumă la care vameșul râse fără convingere. Valizele erau acum complet goale. Vameșul își trecu mâna peste căptușeală și cercetă meticulos cusăturile dintre bucățile de piele: nimic neobișnuit. În centrul de comandă, pe chipurile lipite de monitoare se citea frustrarea.

— Cred..., începu Stavros.

Se auziră obișnuitele ordine de a trage fermoarul, dar Stavros era prea agitat ca să le mai audă.

— Nu, staţi, băieţi, cred că m-am prins. Drepturile omului au fost doar un pretext. Pe Ledgerwood îl doare-n cot de ce se petrece în închisorile din Bangkok. E doar un pungaş, un traficant de droguri. Asta era în pachetul pe care l-am luat de la Pussy şi asta căutau ceilalţi, care m-au aruncat în râu. Ledgerwood a vrut să mă folosească drept curier până la Washington, dar, pentru că n-am vrut, a trebuit să găsească altceva. Am dreptate?

— Exact, spuse Coult. Ce băiat isteţ.

Lucrurile congresmanului fură puse la loc în valize; urmăritorii din umbră aveau inima grea de dezamăgire. Stavros se uită la monitoare şi văzu restul pasagerilor scurgându-se din sală: fetiţa, târând după ea ursul; doi bărbaţi cu ochelari de soare, râzând de o poantă; o femeie cu o rochie albă de bumbac, oprindu-se să îmbrace o jachetă. Toţi păreau obosiţi, dar bucuroşi; era greu de crezut că o infracţiune se petrecea chiar sub nasul lor. Stavros întrebă:

— A controlat cineva ursul?

6

Burta spintecată a ursului îşi revărsă conţinutul pe masă: punguţe de plastic, cu sutele, pline cu o substanţă ca un praf fin. Un vameş aruncă o privire de expert peste pradă.

— Heroină, spuse el. Din cea mai bună. Valoarea pe stradă — milioane de dolari. Cu banii ăştia poţi să candidezi la preşedinţie.

Coult îl bătu pe Stavros pe spate.

— Mi-a plăcut cum ai gândit, Alfonse. Creierul ăla merge bine când îl pui la contribuţie.

Era înconjurat de zece chipuri fericite. În colţ, fetiţa suspina. Un bărbat înalt, cu ochelari, se întoarse ameninţător către ea:

— Cine ţi-a dat ursul, drăguţo?

Întrebarea o făcu să plângă şi mai tare, iar Stavros o ridică în braţe fără să se gândească; micuţa îşi îngropă capul în umărul lui şi se agăţă de el ca un animăluţ.

— Unde e mama? întrebă el. Am văzut-o în avion. Trebuie să fie şi ea implicată.

— A băgat mare, zise Coult, ridicând din umeri. Până s-ajungem noi la ea, a sărit într-un taxi. S-a dus şi n-o s-o mai vedem.

— Dar e copilul ei.

— Poate da, poate nu. Traficanţii de droguri nu sunt cine ştie ce filantropi, Alfonse.

— Şi cu Ledgerwood cum rămâne? Nu-l arestaţi?

— N-avem probe. Puştoaica e prea mică să depună mărturie.

— Deci scapă basma curată?

— Nu scapă cu nici o basma. Drogurile sunt aici.

— Şi Kim? Femeia pe care a omorât-o la Bangkok?

— Sunt opt mii de kilometri până acolo.

— Îmi faci greaţă, Coult.

— Sentimentul, i-o întoarse Coult, e reciproc.

Fetiţa începu să suspine ceva mai tare, iar Stavros trebui să se apropie de ea şi s-o liniştească. Suspinele încetară. O femeie cu o înfăţişare eficientă şi rochie neagră apăru în cadrul uşii şi-i spuse lui Coult:

— Asta-i fata? Acum putem s-o luăm.

Stavros i-o predă cu strângere de inimă.

— Ce faceţi cu ea?

— Dacă nu vine mama după ea, o să trebuiască s-o dăm la o agenţie pentru adopţii.

— N-o să-i placă.

— O să fie pe mâini bune.

Copila începu să plângă din nou şi femeia o mângâie pe cap, fără nici un efect. Stavros făcu o mutră exasperată.

— Dă-mi voie mie.

O luă în braţe şi începu să se plimbe cu ea de colo-colo; din nou, suspinele se opriră brusc, ca dintr-un robinet închis. Coult clătină admirativ din cap.

— Ştii ceva, Alfonse? M-am gândit eu că trebuie să existe vreun lucru la care să te pricepi. Poate că ar trebui să-ţi faci o meserie din asta — îngrijirea copiilor nu e prea bănoasă, dar o să fii în grupa ta de vârstă.

— Trage fermoarul, i-o întoarse Stavros, iar Coult zâmbi.

— Vezi, acum începi să prinzi şi limbajul. Argoul agenţiei nu-i uşor, dar eşti băiat deştept — până la urmă.

— Trage fermoarul şi peste urme, Coult, spuse Stavros, întorcându-i zâmbetul.

Fetiţa scoase un urlet, arătând cu mâna spre rămăşiţele ursului, adunate într-o pungă de gunoi.

— Usu gata, tati! Usu gata tot!

O strânse tare în braţe şi se întoarse către unul dintre angajaţii aeroportului.

— Aveţi vreun magazin de jucării pe-aici?

— La parter, domnule.

— Mulţumesc. Hai, draga mea.

Ieşi cu ea din încăpere şi coborî pe scara rulantă. Nimeni nu-i spuse nimic şi nu încercă să-i urmărească. Avea impresia că nu s-ar fi supărat nimeni dacă nu i-ar mai fi văzut pe nici unul din ei, niciodată. Îi cumpără cel mai mare urs din magazin şi se aşezară împreună pe jos, pentru a negocia un nume. Bobo părea a fi prima ei opţiune, iar Stavros nu reuşi s-o convingă să-i spună Boff. În depărtare îl văzu pe congresman înconjurat de reporteri, dominându-i pe toţi de la înălţime, ca un straniu pachiderm preistoric. Se auziră, ispititor, câteva frânturi:

— ...într-adevăr, foarte dezamăgit că trebuie să mă retrag din cursă, dar dacă cei cu bani nu te susţin...

— ...decizie bruscă? Nu, domnilor, m-am gândit îndelung la asta...

— ...nu a făcut nimeni presiuni asupra mea să abandonez...

— ...voi continua să lupt pentru drepturile omului, după puterile mele. Bill Ledgerwood poate fi în multe feluri, dar nu e un laș...

Scârbit și sătul, Stavros consideră ca pe un semn de însănătoșire faptul că numele ursului era mai important pentru el decât ceea ce declara congresmanul ziarelor și dacă îl credea cineva sau nu.

10

1

Peisajul pe care îl zărea de la fereastra hotelului era ca o parodie a ceea ce văzuse în toată viaţa lui profesională: zgârie-nori adunaţi laolaltă sub un cer plumburiu, maşini târându-se bară la bară pe străzi înguste şi drepte. Frunzele copacilor din faţa hotelului începuseră să se îngălbenească şi în depărtare se vedea puţin din moţul Capitoliului: de aceea, presupuse că se afla la Washington şi că era toamnă, dar ar fi putut la fel de bine să fie la Seul iarna sau la Paris primăvara. Parametrii cândva ficşi ai existenţei sale se schimbaseră. Avea şi acum pe noptieră un mesaj să o sune pe Monica şi aştepta şi acum să-l sune Christine, dar apăruse un al treilea pretendent la timpul lui.

Se uită la copilul adormit în celălalt pat, din colţul camerei, şi simţi greutatea uriaşă a panicii. Îşi dădu seama uimit că nici măcar nu ştia cum o cheamă. Pe urs îl chema Mac, pentru că aşa îi spunea când îl strângea în braţe sau încerca să-i gâdile năsucul negru; dar cine era şi de unde venea fetiţa rămânea necunoscut şi, poate, imposibil de aflat. Era durdulie, liniştită şi gata, dacă era nevoie, să-l accepte drept tată. Dar cât putea dura luna de miere?

Se auzi o bătaie în uşă şi, ca un vârtej iscat din senin, Christine i se aruncă în braţe.

— Ah, Stavvy!

— Ah, Christine!

Cuvintele aveau fervoarea simplă a unei incantaţii religioase: nu era nevoie de compoziţii originale. Christine îl sărută apăsat pe gât, dar se opri brusc la vederea fetiţei.

— Stavvy, ce-i asta?

Timid, el se refugie în sarcasm.

— Ce pare-a fi? Un peşte de acvariu?

— A cui e?

— A nimănui. Am grijă de ea.

— Pentru cât timp?

— Nu ştiu sigur.

Îi povesti ce se întâmplase. Chipul lui Christine se îmblânzi, iar ea se aplecă să se uite la copila ghemuită sub pătură, care fornăia uşor.

— Ştii că nu poţi s-o păstrezi, Stavvy.

— De ce nu?

— Pentru că eşti arhetipul masculului incompetent. Până acum n-a trebuit să te ocupi cu adevărat de ea.

— Cine zice? Îi place de mine. Râde când fac glume.

— Te cunoaşte de două ceasuri.

— Nu ne-am certat niciodată. Pe cuvânt, insistă Stavros, încercând una dintre privirile sale neajutorate, dar Christine clătină din cap.

— Stavvy, visezi. Unde o să locuiască? Cine o să se ocupe de ea când tu o să lucrezi? Nu poate sta toată viaţa într-o cameră de hotel. Are nevoie de un cămin stabil, de colegi de şcoală, de o mamă... Soţia ta ce părere are despre toate astea?

— Asta, zise Stavros, e o întrebare extrem de pertinentă.

Dezamăgit, ca prin ceaţă, se uită la mesajul de lângă pat: ROG SUNAŢI d-na de BATTISTA — URGENT, de la mesaj la Christine, iar de la Christine la fetiţă. Se simţea, deodată, ca un jucător de pocher care mizase totul pe o mână proastă şi care acum trebuia să-şi arate cărţile. Puse mâna pe telefon şi formă numărul; Christine dispăru în baie. În Stavros se înălţa flacăra mâniei: avusese prea multă răbdare cu Monica; dacă-l provoca, avea să ţipe la ea.

Mama lui îi răspunse la telefon, vorbind în greceşte.

— Tu eşti, Stavros?

— Da, mamă. Ce e?

— Stavros, s-a întâmplat ceva îngrozitor.

Fetiţa se răsuci în pat, scoţând un gângurit de mulţumire cum nu se poate mai profund.

2

Christine ieşi din baie: avea imprimată pe chip durerea amantei ca pe o cicatrice din copilărie.

— Ei bine? întrebă ea plat, ca şi cum nimic din ceea ce se întâmpla la Geneva n-ar fi putut-o interesa vreodată.

— S-a întâmplat ceva minunat, spuse Stavros, în ai cărui ochi strălucea un entuziasm pe care nu-l mai trăise de ani de zile. Îţi aminteşti de Grandjean?

— Pedichiuristul care o pipăia pe nevastă-ta?

— A fugit cu el.

— Nu se poate.

— Ba da. S-a dus la petrecerea lui şi nu s-a mai întors. S-au mutat împreună la un hotel din Lausanne. A lăsat un bilet în care spune că-i pare rău, dar trebuie să se regăsească. Să se regăsească! E de necrezut!

Se lăsă pe spate în pat şi începu să râdă.

— Ăştia sunt catolicii. Probabil că a avut dintotdeauna o pasiune arzătoare pentru el. Mama era tare supărată. Zice că o femeie care se poartă aşa nu merită să plângi după ea. Aici sunt de acord.

Christine se întinse alături şi-l prinse cast de mână. Libertatea aceasta nouă îi făcea superstiţioşi: părea o profanare să încerci să atingi prea repede starea de nirvana care te chema. Când, după o tăcere îndelungată, începură să vorbească, nu îndrăzniră să discute despre viitor.

— Cum de te-ai gândit că s-ar putea ca drogurile să fie în urs? întrebă ea, trecându-şi mâinile cu blândeţe şi cu simţul proprietăţii prin părul lui.

El zâmbi acestei noi dovezi de intimitate.

— Intuiţie grecească.

— Sună ca la ora de limbi străine.

— Ar trebui s-o cunoşti pe mama — *ea* are cu adevărat intuiţie.

— Şi ce s-a întâmplat cu intuiţia ta înainte de asta? Te-ai purtat ca şi cum n-ai fi înţeles nimic din ce se întâmpla.

— N-am înţeles.

— Ţi-am dat tăietura din ziar. Ea explica totul.

— Eşti sigură?

Băgă mâna după portofel, scoase bucata de hârtie şi o despături. Pe o parte era articolul pe care îl citise: PREŞEDINTELE ALES AL SULA CRITICĂ DREPTURILE THAILANDEZILOR. Pe partea cealaltă era cel pe care nu-l citise: POLIŢIA ÎN ACŢIUNE, RUNDA A DOUA, SE LĂRGEŞTE PLASA. Începu să citească:

> „Mai mulţi agenţi americani sub acoperire colaborează cu poliţia locală, într-un efort de a pune capăt unei importante reţele de traficanţi de droguri. Într-un raid efectuat în noaptea trecută la salonul de masaj La Pussy, din cartierul Patpong..."

— A, spuse el, aşa se explică.

Zâmbi bleg; nu era uşor pentru un grec cu intuiţie să admită că avea un creier cât un sâmbure de măslină. Se uită la comentariul ei de pe margine: „Omul ăsta trebuie oprit, e un mahăr american." Şi aici părea să fie o explicaţie, dar cu nici un chip nu reuşea să-şi amintească...

— Hai să lăsăm Bangkokul, spuse el ferm. A fost interesant şi a avut importanţa lui, iar mâncarea a fost formidabilă, dar acum s-a terminat. Săptămâna viitoare avem o conferinţă aici.

— Doamne, Stavvy, uitasem complet. Pe ce temă?
— Comerțul cu Lumea a Treia, cred.
— Ești sigur că nu e controlul asupra armamentului?
— S-ar putea să fie poziția față de America Centrală.
— Nu, asta a fost anul trecut.
— Apropo de poziții...

O luă în brațe, cu putere și plin de încredere în sine, și începură amândoi să-și lepede hainele. O veselie delirantă îi lumină fața lui Stavros. Grecii învățau să fie prudenți încă din pântecul mamei; știau că zeii dădeau cu o mână și luau cu alta și nu credeau în miracole. Atâta fericire într-o singură încăpere aducea a dezastru natural — dar nu-i păsa. Se simțea pur și simplu, pur și simplu...

În patul celălalt, copilul se trezi și începu să plângă.

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului
literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
Cont nr. RO92 RNCB 5010 0000 0171 0001,
B.C.R. Filiala sector 1, București

Redactor
RADU PARASCHIVESCU

Tehnoredactor
DANIELA HUZUM

Corector
IOANA CUCU

Apărut 2005

BUCUREȘTI — ROMÂNIA

Lucrare executată la C.N.I. „CORESI" S.A.

Stavros de Battista e un personaj
de extracţie incertă: pe jumătate grec,
pe jumătate neamţ, cu un tată vitreg italian
şi o soţie irlandeză stabilită în Elveţia.
Nici profesia lui nu e una obişnuită.
Stavros e interpret de conferinţă.
Altfel spus, mută idei dintr-o limbă în alta,
pregătit să intre în pielea ţapului ispăşitor
ori de câte ori un puternic al lumii gafează
la microfon şi nu are pe cine să dea vina.
Numai că la cea de-a 57-a Conferinţă a Ligii
Mondiale a Parlamentelor invitaţii
nu sunt marii decidenţi ai planetei,
ci oameni cu alonjă mai mică. E adevărat,
buclucul îşi face loc şi acum, iar Stavros
se vede târât în vârtejul unor aventuri
la care nici n-ar fi visat din îngusta lui cabină
de interpret. Într-un thriller comic în care
foarte puţine personaje îşi păstrează identitatea,
Max Davidson trimite lumii o ilustrată din Bangkok
pe care se înghesuie maseuze ispititoare,
săculeţi cu droguri, poliţişti hăbăuci
şi parlamentari cu agendă dublă.

În aceeaşi serie:

Bogdan Mirică ***Bestseller***
Andrei Pleşu ***Comèdii la porţile Orientului***
Nigel Williams ***Crimele din Wimbledon***